

Ετήσια Έκθεση 2023

Περιεχόμενα

Πρόσκληση Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης	2
Διοικητικό Συμβούλιο και Εκτελεστική Διεύθυνση	3
Βασικά Οικονομικά Στοιχεία Ομίλου	4
Χαιρετισμός Προέδρου	5
Χαιρετισμός Πρώτου Εκτελεστικού Διευθυντή	6
Οικονομική Έκθεση 2023	11

Πρόσκληση Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης

Η 54η Ετήσια Γενική Συνέλευση της UNIVERSAL LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LIMITED θα γίνει στα Κεντρικά Γραφεία της Εταιρείας στη Λευκωσία σε ημερομηνία που θα αποφασισθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο και θα ασχοληθεί με τα ακόλουθα θέματα:

1. ΕΞΕΤΑΣΗ της έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου και των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.
2. ΕΚΛΟΓΗ μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.
3. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ της αμοιβής των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.
4. ΕΠΑΝΑΔΙΟΡΙΣΜΟ των ελεγκτών και εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου για καθορισμό της αμοιβής τους.

Με εντολή του Διοικητικού Συμβουλίου

Ελεάνα Σπυρής
Γραμματέας
Λευκωσία, 17 Απριλίου 2024

Ετήσια Έκθεση

Η Ετήσια Έκθεση για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 είναι διαθέσιμη από την Εταιρεία σε ηλεκτρονική και σε έντυπη μορφή. Αντίγραφα της Ετήσιας Έκθεσης μπορούν να ζητηθούν και δύνανται να παραληφθούν από το Τμήμα Μετοχών, στο εγγεγραμμένο γραφείο της Εταιρείας, Λεωφόρος Διγενή Ακρίτα 85, 1070 Λευκωσία, χωρίς οποιαδήποτε χρέωση.

Επίσης, η Ετήσια Έκθεση θα είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Εταιρείας www.universallife.com.cy και σε έντυπη μορφή κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση.

Σημείωση

Πρόσωπο που δικαιούται να παραστεί και να ψηφίσει κατά την πιο πάνω συνέλευση δικαιούται να διορίσει αντιπρόσωπό του για να παραστεί και να ψηφίσει στη θέση του. Ο αντιπρόσωπος αυτός δεν είναι αναγκαίο να είναι μέτοχος της Εταιρείας. Το σχετικό έγγραφο πρέπει να κατατεθεί στο εγγεγραμμένο γραφείο της Εταιρείας, Λεωφόρος Διγενή Ακρίτα 85, 1070 Λευκωσία, τουλάχιστο 48 ώρες πριν από το χρόνο που ορίσθηκε για τη σύγκληση της συνέλευσης.

Διοικητικό Συμβούλιο και Εκτελεστική Διεύθυνση

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Παύλος Φ. Φωτιάδης

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Σωκράτης Σολομίδης

ΜΕΛΗ

Έβαν Γαβάς

Ανδρέας Γεωργίου

Γιώργος Α. Γεωργίου

Κωνσταντίνος Δεκατρής

Αλέξης Φ. Φωτιάδης

Σταύρος Χριστοδουλίδης

Μαρία Αγρότου Ιακωβίδου

Μαρία Διονυσιάδου

Νίκος Συρίμης

Μάριος Σαββίδης

ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

Έβαν Γαβάς *Πρώτος*

Εκτελεστικός Διευθυντής

Κύπρος Μοιράνθης

Γενικός Διευθυντής Διοίκησης και

Αναπληρωτής Πρώτος Εκτελεστικός Διευθυντής

Σάββας Σιδεράς

Γενικός Διευθυντής Ασφαλιστικών Εργασιών

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Ελεάνα Σπυρής

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Παντελής Ιακωβίδης

ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΣ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΗΣ

Ρεβέκκα Ευαγγέλου

ΝΟΜΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Δικηγορικό Γραφείο Λέλλου Π. Δημητριάδη

Δικηγορικό Γραφείο Τάσου Παπαδόπουλου & Συνεργατών

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ

KPMG Ltd

ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

Universal Tower, Λεωφόρος Διγενή Ακρίτα 85

1070 Λευκωσία, Τ.Θ. 21270, 1505 Λευκωσία

Βασικά Οικονομικά Στοιχεία Ομίλου

	2023	2022	2023/2022
	€000	Αναθεωρημένα €000	Αύξηση/ (μείωση) %
Έσοδα ασφάλισης	58 428	56 013	4
Καθαρό ασφαλιστικό και επενδυτικό αποτέλεσμα	11 691	15 675	(25)
Κέρδη για το έτος πριν τη φορολογία	5 422	12 067	(55)
Κέρδη για το έτος μετά τη φορολογία	4 003	10 486	(62)
Υποχρεώσεις Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων	281 212	267 505	5
Σύνολο Περιουσιακών Στοιχείων	398 381	379 826	5
Ίδια Κεφάλαια	74 282	73 551	1

Χαιρετισμός Προέδρου

Αγαπητοί μέτοχοι,

Το 2023 ήταν μια ακόμη χρονιά που ο πλανήτης αντιμετώπισε πολλές προκλήσεις, τόσο οικονομικές όσο και κοινωνικές. Ο αυξημένος πληθωρισμός με την αρνητική επίδραση του στην αγοραστική δύναμη των καταναλωτών, το ακριβότερο κόστος ενέργειας, οι αυξήσεις των επιτοκίων ως αντίδοτο στον πληθωρισμό, οι πόλεμοι στην Ουκρανία και στη γειτονική Γάζα αποτέλεσαν μόνο μερικές από τις προκλήσεις που κληθήκαμε να αντιμετωπίσουμε.

Αυτές οι προκλήσεις δοκίμασαν τις αντοχές αλλά και την προσαρμοστικότητα μας ως οικονομία και ως ασφαλιστική βιομηχανία. Παρά τις δυσκολίες, ο κλάδος της ασφάλισης παρέμεινε ιδιαίτερα ανθεκτικός και συνέχισε να αναπτύσσεται αναδεικνύοντας την σημασία της ασφάλισης σε ένα περιβάλλον που είναι όλο και πιο αβέβαιο χωρίς όμως να παραβλέπονται οι ανάγκες της κοινωνίας και του περιβάλλοντος. Ο Όμιλος μέσα από αυτές τις προκλήσεις για το 2023 πραγματοποίησε κέρδη μετά την φορολογία ύψους €4,0 εκατ.

Ο Όμιλος κατά το 2023 προχώρησε με τους στρατηγικούς σχεδιασμούς του επιτυγχάνοντας την υιοθέτηση του νέου λογιστικού προτύπου χρηματοοικονομικής αναφοράς IFRS 17 για τις ασφαλιστικές εργασίες, ενώ παράλληλα συνέχισε την δυναμική πορεία επένδυσης στην καινοτομία, στην ψηφιοποίηση και εφαρμογή νέων τεχνολογιών, στη συνεχή εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού και στην βελτίωση της ποιότητας εξυπηρέτησης και εμπειρίας του πελάτη. Με αυτά τα δεδομένα είμαστε έτοιμοι να μετατρέψουμε τις προκλήσεις σε ευκαιρίες και με την βοήθεια και συνδρομή όλων να έχουμε μια πετυχημένη, παραγωγική και αξιόλογη νέα χρονιά για τον Όμιλο μας.

Ολοκληρώνοντας θα ήθελα να ευχαριστήσω τους μετόχους, τα αγαπητά μέλη το Διοικητικού Συμβουλίου, το ανθρώπινο δυναμικό, τα στελέχη και συνεργάτες του Ομίλου για την προσπάθεια, την αφοσίωση και την πίστη στο όραμα του Ομίλου. Επίσης θα ήθελα να εκφράσω ένα ξεχωριστό ευχαριστώ στους πελάτες του Ομίλου, οι οποίοι μέσα από την στήριξη τους μας δίνουν δύναμη για το μέλλον και να τους διαβεβαιώσω ότι ο Όμιλος θα τους έχει πάντα στο επίκεντρο με λύσεις για τις ανάγκες τους.

Παύλος Φ. Φωτιάδης,
Πρόεδρος

*Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
κ. Παύλος Φ. Φωτιάδης*

Χαιρετισμός Πρώτου Εκτελεστικού Διευθυντή

Με την έναρξη του 2023, οι προσδοκίες για οικονομική ανάπτυξη ήταν σχετικά χαμηλές, λόγω των σημαντικών προκλήσεων και συγκεκριμένα του αυξημένου πληθωρισμού και του συνεχιζόμενου πολέμου στην Ουκρανία. Οι κεντρικές τράπεζες σε όλο τον κόσμο, προχώρησαν σε σημαντικές αυξήσεις επιτοκίων για να αντιμετωπίσουν τον πληθωρισμό κάτι που αναπόφευκτα δημιούργησε περαιτέρω ανησυχίες για πιθανή ύφεση. Ωστόσο, κατά τη διάρκεια του 2023, η παγκόσμια ανάπτυξη αποδείχθηκε ιδιαίτερα ανθεκτική, βοηθούμενη από τη συνεχιζόμενη ανάκαμψη μετά την πανδημία του κορονοϊού, τις χαμηλότερες από τις αναμενόμενες τιμές ενέργειας και τη χαλάρωση των πιέσεων στην εφοδιαστική αλυσίδα. Ιδιαίτερα στις ΗΠΑ και παρά την επιθετική στρατηγική αύξησης των επιτοκίων για αντιμετώπιση του πληθωρισμού, το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σημείωσε αύξηση περίπου 2,5% με την ανεργία να διατηρείται σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα και την προσωπική κατανάλωση να αποδεικνύεται ένας σημαντικός μοχλός ανάπτυξης.

*Ο Πρώτος Εκτελεστικός Διευθυντής
κ. Έβαν Γαβός*

Αυτή η οικονομική ανθεκτικότητα είχε θετικό αντίκτυπο στις επενδυτικές αγορές, με σημαντικούς δείκτες μετοχών να επιδεικνύουν ισχυρές επιδόσεις, κυρίως λόγω της απόδοσης των μετοχών στον τομέα της τεχνολογίας. Επιπρόσθετα, οι αγορές ομολόγων παρουσίασαν σημαντική ανάκαμψη μετά από μια δύσκολη χρονιά όπως ήταν το 2022, με τους επενδυτές να εκμεταλλεύονται τις υψηλότερες αποδόσεις στην κατηγορία αυτή ενόψει και της εκτίμησης ότι ο κύκλος αύξησης των επιτοκίων ολοκληρώθηκε.

Με την είσοδο του 2024, το οικονομικό κλίμα βελτιώθηκε περαιτέρω, με τους αναλυτές επενδύσεων να προβλέπουν ότι απομακρύνονται τα σενάρια ύφεσης και να εκτιμούν μια ήπια οικονομική ανάπτυξη και πιθανή χαλάρωση των επιτοκίων κατά τη διάρκεια του έτους.

Κατά τη διάρκεια του 2023, η Universal Life επέδειξε ισχυρή ανθεκτικότητα και κερδοφορία. Ο Όμιλος πραγματοποίησε με επιτυχία τη μετάβαση του στο νέο λογιστικό πρότυπο ΔΠΧΑ 17 και τα οικονομικά αποτελέσματα για το 2022 έχουν αναθεωρηθεί σύμφωνα με το νέο αυτό πρότυπο. Η μετάβαση στο ΔΠΧΑ 17 είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση των ιδίων κεφαλαίων κατά €28,7 εκατ. ευρώ (μετά τη φορολογία), ενώ τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία ανήλθαν σε €74,3 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2023.

Ο Όμιλος μέσα στα πλαίσια των προσπαθειών εξορθολογισμού των διοικητικών του εξόδων προχώρησε το 2023 στην ανακοίνωση ενός νέου Σχεδίου Εθελουσίας Αποχώρησης (ΣΕΑ) το οποίο στέφθηκε με επιτυχία, δίνοντας παράλληλα τη δυνατότητα απόκτησης σημαντικών νέων δεξιοτήτων για την υλοποίηση του προγράμματος ψηφιακής μεταμόρφωσης που έχουμε ξεκινήσει.

Παράλληλα τα έσοδα ασφάλισης αυξηθήκαν σε €58,4 εκατ. από €56,0 εκατ. (αναθεωρημένα για το 2022 μετά από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 17), λόγω κυρίως της συνεχιζόμενης ανάπτυξης στον Κλάδο Ζωής και Ετήσιων Προσόδων και στην σταθεροποίηση του κύκλου εργασιών στον Κλάδο Ατυχημάτων και Υγείας. Τα κέρδη πριν την φορολογία ανήλθαν σε €5,4 εκατ. το 2023 σε σύγκριση με €12,1 εκατ. (αναθεωρημένα για το 2022 μετά από την υιοθέτηση του IFRS 17) κυρίως λόγω των αυξημένων εξόδων (περιλαμβανομένου του κόστους ΣΕΑ €2.1 εκατ.) αλλά και τις συνέπειες λόγω των αυξημένων επιτοκίων σε σχέση με το 2022. Το ενοποιημένο κέρδος μετά την φορολογία ανήλθε σε €4,0 εκατ. για το 2023 υποβοηθούμενο από τις θετικές επιδόσεις στις επενδύσεις.

Ο Όμιλος κατά το 2023 συνέχισε να σημειώνει πολύ καλή πρόοδο στην υλοποίηση των στρατηγικών του σχεδιασμών. Προχωρήσαμε σε προσλήψεις προσωπικού με εξειδικευμένες γνώσεις τεχνολογίας στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης του Τμήματος Πληροφορικής, για να πετύχουμε τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Εταιρείας. Επιπλέον, προχωρήσαμε σε βελτιώσεις στο επενδυτικό μοντέλο τόσο στην επιλογή όσο και στην παρακολούθηση των διαχειριστών κεφαλαίων, αλλά και στο κόστος του επενδυτικού χαρτοφυλακίου. Εισαγάγαμε υπηρεσίες που προσέφεραν επιπρόσθετη αξία στους πελάτες μας στον κλάδο Ατυχημάτων και Υγείας ως μέρος της συνεχούς εστίασής μας στη διαφοροποίηση του προϊόντος μας στην αγορά. Υλοποιήσαμε με επιτυχία τη μετάβαση στο νέο λογιστικό πρότυπο ΔΠΧΑ 17, το οποίο απαιτεί εξειδικευμένες

Χαιρετισμός Πρώτου Εκτελεστικού Διευθυντή

γνώσεις στον αναλογιστικό και χρηματοοικονομικό τομέα και την εφαρμογή ενός νέου συστήματος πληροφορικής.

Παρουσιάσαμε επίσης νέα εργαλεία στους ασφαλιστικούς μας διαμεσολαβητές για τη βελτίωση της παραγωγικότητας και της εξυπηρέτησης των πελατών μας.

Η Εταιρεία συνεχίζει να βαδίζει μπροστά για την επίτευξη των στόχων της όπως καθορίζονται στο στρατηγικό πλάνο που καταρτίσαμε. Η προσήλωση και η ανθεκτικότητα που επιδεικνύει το Προσωπικό και ασφαλιστικό μας δυναμικό είναι πραγματικά αξιοθαύμαστη και γι' αυτό τους είμαι ιδιαίτερα ευγνώμων.

Θα ήθελα επίσης να εκφράσω τις ειλικρινείς ευχαριστίες μου για άλλη μια φορά προς το Διοικητικό Συμβούλιο για την εμπιστοσύνη τους, αλλά και προς όλους τους πελάτες και συνεργάτες του Ομίλου για την δέσμευση και την αφοσίωσή τους.

Έβαν Γαβάς
Πρώτος Εκτελεστικός Διευθυντής

Οικονομική Έκθεση 2023

Περιεχόμενα

Έκθεση Διαχείρισης	11
Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις	
Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων	16
Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	18
Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	19
Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών	21
Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών	22
Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις	
1. Πληροφορίες για τον Όμιλο	75
2. Σημαντικές Κρίσεις και Εκτιμήσεις	75
3. Εισόδημα από Επενδύσεις και Καθαρό Χρηματοοικονομικό Αποτέλεσμα Ασφάλισης	80

Περιεχόμενα

4. Ανάλυση Εξόδων	81
5. Δικαιώματα Μειοψηφίας	82
6. Φορολογία	83
7. Εταιρείες του Ομίλου	86
8. Μερίσματα	86
9. Μετρητά και Καταθέσεις σε Τράπεζες	87
10. Χρεώστες και Δεδουλευμένα Έσοδα	88
11. Επενδύσεις σε Ακίνητα	88
12. Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία στην Εύλογη Αξία μέσω των Αποτελεσμάτων	95
13. Δάνεια και Απαιτήσεις	96
14. Επενδύσεις και Υποχρεώσεις Ταμείων Αφυπηρέτησης και Συντάξεων	97
15. Περιουσιακά Στοιχεία Συνδεδεμένα με Ασφαλιστικά Ταμεία	98
16. Ακίνητα και Εξοπλισμός	98
17. Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία	101
18. Περιουσιακά Στοιχεία με Δικαίωμα Χρήσης	102
19. Πιστωτές και Οφειλόμενα Έξοδα	103
20. Αποτελέσματα Υπηρεσιών Ασφάλισης από Ασφαλιστήρια Συμβόλαια που Εκδόθηκαν	104
21. Περιουσιακά Στοιχεία και Υποχρεώσεις Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων και Συμβολαίων Αντασφάλισης	110
22. Υποχρεώσεις Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων και Αντασφάλιση Παραδοχές και Ευαισθησία Αποτελεσμάτων	139

Περιεχόμενα

23. Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις	141
24. Μετοχικό Κεφάλαιο	142
25. Αποθεματικά Επανεκτίμησης και Αδιανέμητα Κέρδη	142
26. Συμφωνίες για Κεφαλαιουχικές Δαπάνες	143
27. Καθαρή Ταμειακή Ροή από Λειτουργικές Δραστηριότητες	143
28. Διαχείριση Κινδύνων από Ασφαλιστικές Εργασίες και Χρηματοοικονομικά Μέσα	144
29. Ανάλυση Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων με Βάση την Αναμενόμενη Ημερομηνία Λήξης	153
30. Διαχείριση Κεφαλαίου	154
31. Καταστάσεις Αποτελεσμάτων Ασφαλιστικών Εργασιών	156
32. Εύλογη Αξία Χρηματοοικονομικών Μέσων και Ακινήτων	158
33. Άλλες Συναλλαγές με Συνδεδεμένα Πρόσωπα	162
34. Γεγονότα Μεταγενέστερα της Ημερομηνίας Αναφοράς	163
Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή	164

Έκθεση Διαχείρισης

Το Διοικητικό Συμβούλιο υποβάλλει στους μετόχους την Έκθεσή του και τις ελεγμένες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η Universal Life Insurance Public Company Limited (η «Εταιρεία») είναι η ιθύνουσα εταιρεία του Ομίλου Universal (ο «Όμιλος»). Οι κυριότερες δραστηριότητες του Ομίλου κατά τη διάρκεια του έτους ήταν η διεξαγωγή ασφαλιστικών εργασιών κλάδων ζωής, ατυχημάτων και υγείας και η διαχείριση ταμείων αφυπηρέτησης και συντάξεων στην Κύπρο. Οι εταιρείες του Ομίλου παρατίθενται στη Σημείωση 7.

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται μέσω δικτύου οχτώ υποκαταστημάτων ασφαλιστικών εργασιών στην Κύπρο.

ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Δεν έχει γίνει οποιαδήποτε αλλαγή στη δομή του Ομίλου εντός του 2023. Ο Όμιλος δεν προτίθεται να πραγματοποιήσει οποιαδήποτε εξαγορά ή συγχώνευση.

ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΟ ΔΠΧΑ 17

Την 1 Ιανουαρίου 2023 ο Όμιλος υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια» που αντικατέστησε το ΔΠΧΑ 4 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια». Οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 παρουσιάζονται σε αναπροσαρμοσμένη βάση εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Το ΔΠΧΑ 17 είναι ένα λογιστικό πρότυπο που εφαρμόστηκε την 1 Ιανουαρίου 2023 με αναδρομική εφαρμογή και θεσπίζει αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση και γνωστοποίηση ασφαλιστηρίων συμβολαίων, επενδυτικών συμβολαίων με χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής και συμβολαίων αντασφάλισης.

Το σύνολο ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου, όπως έχουν αναπροσαρμοστεί με την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 για το έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2022, έχουν αυξηθεί κατά €30,3 εκ. Όσον αφορά την ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων για το έτος που έληξε την ίδια ημερομηνία, όπως αναπροσαρμόστηκε με την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17, τα κέρδη μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες του Ομίλου) μειώθηκαν κατά €4,9 εκ. στα €4,0 εκ. (έναντι €8,9 εκατ. με βάση το ΔΠΧΑ 4). Περισσότερες πληροφορίες παρατίθενται στην Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών 3.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το 2023 ο Όμιλος πραγματοποίησε κέρδη μετά τη φορολογία ύψους €4 003 000 σε σχέση με αναθεωρημένα κέρδη €10 486 000 κατά το 2022. Τα κέρδη οφείλονται κυρίως στις θετικές επιδόσεις στους βασικούς τομείς των δραστηριοτήτων του, τις ασφαλίσεις Ζωής και Ατυχημάτων και Υγείας, καθώς και στις επενδύσεις.

Τα βασικότερα οικονομικά στοιχεία για τα έτη 2023 και 2022 έχουν ως ακολούθως:

	Αναθεωρημένα	
	2023	2022
	€000	€000
Έσοδα ασφάλισης	58 428	56 013
Καθαρό ασφαλιστικό και επενδυτικό αποτέλεσμα	11 691	15 675
Κέρδη για το έτος πριν τη φορολογία	5 422	12 067
Κέρδη για το έτος μετά τη φορολογία	4 003	10 486
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	281 212	267 505
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	398 381	379 826
Ίδια κεφάλαια	74 282	73 551

Έκθεση Διαχείρισης

ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

Οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που αντιμετωπίζει ο Όμιλος περιγράφονται στις Σημειώσεις 2 και 28.

ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Στην συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στις 17 Μαΐου 2023 εγκρίθηκε πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου για διανομή μερίσματος από τα κέρδη του 2021 ύψους €0,10 ανά συνήθη μετοχή.

Το μέρισμα καταβλήθηκε στους μετόχους στις 12 Ιουνίου 2023 και ανήλθε στο ποσό των €1 499 380. Ποσό €24 521 αποκόπηκε στην πηγή για έκτακτη αμυντική εισφορά που εφαρμόζεται, με βάση τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Κυπριακής Δημοκρατίας Νόμο και ποσό €3 823 για εισφορά στο Γενικό Σχέδιο Υγείας.

Στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στις 22 Νοεμβρίου 2023 εγκρίθηκε πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου για διανομή μερίσματος από τα κέρδη του 2021 ύψους €0,10 ανά συνήθη μετοχή.

Το μέρισμα καταβλήθηκε στους μετόχους στις 11 Δεκεμβρίου 2023 και ανήλθε στο ποσό των €1 499 380. Ποσό €24 525 αποκόπηκε στην πηγή για έκτακτη αμυντική εισφορά που εφαρμόζεται, με βάση τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Κυπριακής Δημοκρατίας Νόμο και ποσό €3 823 για εισφορά στο Γενικό Σχέδιο Υγείας.

ΧΡΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Όπως όλοι οι χρηματοοικονομικοί οργανισμοί, ο Όμιλος εκτίθεται σε κινδύνους, οι πιο σημαντικοί από τους οποίους είναι οι κίνδυνοι που απορρέουν από υποχρεώσεις προς τους ασφαλισμένους και οι κίνδυνοι από τα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία κατέχει. Οι κίνδυνοι αυτοί παρακολουθούνται με διάφορους μηχανισμούς πάνω σε συστηματική βάση και λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα ώστε να αποφεύγεται η συσσώρευση υπέρμετρων κινδύνων. Περαιτέρω πληροφορίες για τη διαχείριση του ασφαλιστικού και των χρηματοοικονομικών κινδύνων του Ομίλου παρουσιάζονται στη Σημείωση 28 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Οι βασικότεροι στρατηγικοί στόχοι του Ομίλου είναι οι ακόλουθοι:

- Περαιτέρω διεύθυνση στην αγορά Ασφαλιστηρίων Ζωής.
- Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού.
- Μετασχηματισμός του χαρτοφυλακίου Κλάδου Ατυχημάτων & Υγείας.
- Ψηφιοποίηση, αυτοματοποίηση και ανασχεδιασμός των επιχειρησιακών διαδικασιών.
- Βελτιστοποίηση του επενδυτικού χαρτοφυλακίου.

Έχουν ήδη δρομολογηθεί οι ενέργειες που απαιτούνται για την υλοποίηση των πιο πάνω στόχων.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Η γεωπολιτική κατάσταση στην Ανατολική Ευρώπη κορυφώθηκε στις 24 Φεβρουαρίου 2022 με την έναρξη της διαμάχης μεταξύ της Ρωσίας και της Ουκρανίας. Η επίδραση του πολέμου δεν επηρεάζει μόνο οντότητες που δραστηριοποιούνται στην περιοχή αλλά επηρεάζει τις οικονομίες και τις χρηματοοικονομικές αγορές παγκοσμίως επιδεινώνοντας τις οικονομικές προκλήσεις.

Τα Ηνωμένα Έθνη, η Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και οι ΗΠΑ, η Ελβετία, το Ηνωμένο Βασίλειο και άλλες χώρες επέβαλαν μια σειρά κυρώσεων κατά της Ρωσικής και Λευκορωσικής κυβέρνησης, διάφορων εταιρειών και συγκεκριμένων ατόμων. Οι κυρώσεις που επιβλήθηκαν περιλαμβάνουν πάγωμα περιουσιακών στοιχείων και απαγόρευση διάθεσης κεφαλαίων στα συγκεκριμένα άτομα και οντότητες. Επιπρόσθετα, ταξιδιωτικοί

Έκθεση Διαχείρισης

περιορισμοί στα άτομα στα οποία επιβλήθηκαν οι κυρώσεις εμποδίζουν την είσοδο ή την διέλευση τους στις σχετικές περιοχές. Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει εφαρμόσει τα περιοριστικά μέτρα των Ηνωμένων Εθνών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τον Οκτώβριο του 2023, το παλαιστινιακό πολιτικό και στρατιωτικό κίνημα «Χαμάς» εξαπέλυσε αιφνιδιαστικές επιθέσεις κατά του Ισραήλ από τη Λωρίδα της Γάζας και το Ισραήλ απάντησε στρατιωτικά σε αυτές τις επιθέσεις. Η σύγκρουση παραμένει σε εξέλιξη, με σημαντικές επιπτώσεις στην περιοχή και τις διεθνείς σχέσεις.

Η αυξανόμενη αβεβαιότητα σε σχέση με την παγκόσμια προσφορά εμπορευμάτων λόγω της διαμάχης μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας και μεταξύ Ισραήλ και «Χαμάς» διατάραξε ορισμένες παγκόσμιες εμπορικές ροές και άσκησε πίεση για την αύξηση των τιμών των εμπορευμάτων, της ενέργειας, κόστους εισροών και επιτοκίων. Επίσης αύξησε τον πληθωρισμό και δημιούργησε πρωτόγνωρη ανησυχία στις χρηματιστηριακές συναλλαγές.

Ο Όμιλος δεν έχει έκθεση στην Ρωσία, την Ουκρανία, την Λευκορωσία, το Ισραήλ ή την Παλαιστίνη και ως εκ τούτου δεν αναμένει οποιαδήποτε άμεση επίπτωση στις επιχειρηματικές του δραστηριότητες. Οι εξελίξεις θα συνεχίσουν να παρακολουθούνται όσον αφορά τις έμμεσες τους επιπτώσεις και αν προκύψει ανάγκη για δράση στο μέλλον αυτή θα αξιολογηθεί.

Η Διοίκηση, λαμβάνοντας υπόψη τις μέχρι σήμερα επιπτώσεις αλλά και τις εκτιμήσεις της αναφορικά με τις αναμενόμενες εξελίξεις με τα γεγονότα στην Ουκρανία και την Γάζα, πιστεύει ότι ο Όμιλος μπορεί να διαχειριστεί επαρκώς τους πιο πάνω κινδύνους, παρά την αβεβαιότητα και ότι έχει ικανοποιητικούς πόρους για να συνεχίσει τη λειτουργία του στο προσεχές μέλλον. Η Διοίκηση παρακολουθεί στενά την κατάσταση και είναι έτοιμη να λάβει περαιτέρω μέτρα ανάλογα με τις εξελίξεις.

ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Δεν υπήρξε οποιαδήποτε διαφοροποίηση στο μετοχικό κεφάλαιο του Ομίλου εντός του έτους.

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ, ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 τα έσοδα ασφάλισης αυξήθηκαν κατά 4% σε €58,4 εκ. σε σύγκριση με €56,0 εκ. το 2022. Το αποτέλεσμα υπηρεσιών ασφάλισης ήταν μειωμένο κατά 8% στα €11,9 εκ. από €12,9 εκ. το 2022 κυρίως λόγω αυξημένων εξόδων από συμβόλαιο αντασφάλισης.

Το καθαρό ασφαλιστικό και επενδυτικό αποτέλεσμα ήταν μειωμένο κατά 25% παρόλη την σημαντική βελτίωση από έσοδα επενδύσεων. Το κέρδος πριν την φορολογία ήταν μειωμένο κατά 55% επηρεασμένο από το μειωμένο ασφαλιστικό και επενδυτικό αποτέλεσμα και τα αυξημένα κόστη, κυρίως λόγω του σχεδίου εθελούσιας αποχώρησης.

Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, ο Όμιλος επένδυσε σε εξοπλισμό αξίας €0,1 εκ. καθώς και σε λογισμικά προγράμματα αξίας €0,2 εκ., τα οποία χρηματοδοτήθηκαν με μετρητά που προήλθαν από εργασίες.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023 το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου ήταν €398,3 εκ. (2022 αναθεωρημένα: €379,8 εκ.) και τα ίδια κεφάλαια του ήταν €74,3 εκ. (2022 αναθεωρημένα: €73,6 εκ.).

Η οικονομική κατάσταση, εξέλιξη και επίδοση του Ομίλου όπως παρουσιάζεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις θεωρείται ικανοποιητική.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Τα σημαντικά γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας αναφοράς που επηρεάζουν την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων περιγράφονται στη Σημείωση 34 αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Έκθεση Διαχείρισης

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Ο Όμιλος λειτουργούσε μέσω δικτύου οχτώ υποκαταστημάτων κατά τη διάρκεια του έτους.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΤΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Οι άμεσες και έμμεσες συμμετοχές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου στο συνολικό μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας, οι σύζυγοι, τα ανήλικα τέκνα τους και εταιρείες στις οποίες αυτοί κατέχουν, στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 17 Απριλίου 2024 παρουσιάζεται πιο κάτω:

	31 Δεκεμβρίου 2023 %	17 Απριλίου 2024 %
Ανδρέας Γεωργίου	0,77	0,77
Παύλος Φ. Φωτιάδης	23,96	23,96
Αλέξης Φ. Φωτιάδης	19,31	19,31
Γιώργος Α. Γεωργίου	5,85	5,85

Τα υπόλοιπα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και συγκεκριμένα οι κ.κ. Κωνσταντίνος Δεκατρής, Σωκράτης Σολομίδης, Σταύρος Χριστοδουλίδης, Μαρία Αγρότου Ιακωβίδου, Μαρία Διονυσιάδου, Νίκος Συρίμης, Μάριος Σαββίδης και Έβαν Γαβάς και τα συνδεδεμένα με αυτούς πρόσωπα και εταιρείες, δεν κατέχουν κανένα ποσοστό δικαιώματος ψήφου σε γενική συνέλευση.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΙ ΜΕΤΟΧΟΙ

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και κατά την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης, οι άμεσοι και έμμεσοι μέτοχοι της Εταιρείας που κατέχουν άμεση ή έμμεση συμμετοχή άνω του 5% του εκδομένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, συμπεριλαμβανομένων των συζύγων, παιδιών τους και των εταιρειών που κατέχουν, ήταν ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2023 %	17 Απριλίου 2024 %
Photos Photiades Group Ltd	58,38	58,38
Magnum Investments Ltd	6,44	6,44
Hellenic Bank Public Company Ltd	18,58	18,58
Παύλος Φ. Φωτιάδης	23,96	23,96
Αλέξης Φ. Φωτιάδης	19,31	19,31
Γιώργος Α. Γεωργίου	5,85	5,85

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Κατά τη διάρκεια του έτους 2023 και μέχρι την ημερομηνία της Έκθεσης αυτής, το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτιζότο από τα ακόλουθα μέλη:

Παύλος Φ. Φωτιάδης
Σωκράτης Σολομίδης
Γιώργος Α.Γεωργίου
Έβαν Γαβάς
Ανδρέας Γεωργίου
Κωνσταντίνος Δεκατρής
Αλέξης Φ. Φωτιάδης
Σταύρος Χριστοδουλίδης

Έκθεση Διαχείρισης

Μαρία Αγρότου Ιακωβίδου
Μαρία Διονυσιάδου
Νίκος Συρίμης
Μάριος Σαββίδης

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας, οι κ.κ. Σωκράτης Σολομίδης και Σταύρος Χριστοδουλίδης εξέρχονται εκ περιτροπής είναι όμως επανεκλέξιμοι και προσφέρονται για επανεκλογή.

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ

Οι Ανεξάρτητοι Ελεγκτές, KPMG Limited, έχουν εκδηλώσει επιθυμία να συνεχίσουν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους. Ψήφισμα που να εξουσιοδοτεί το Διοικητικό Συμβούλιο να καθορίσει την αμοιβή τους θα κατατεθεί στην Ετήσια Γενική Συνέλευση.

Σωκράτης Σολομίδης
Αντιπρόεδρος
17 Απριλίου 2024

Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023

	Σημ.	2023 €000	Αναθεωρημένα 2022 €000
Έσοδα ασφάλισης	20.1	58 428	56 013
Έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης	20.2	(43 536)	(41 376)
Αποτέλεσμα υπηρεσιών ασφάλισης από ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδόθηκαν		14 892	14 637
Κατανομή των καταβληθέντων ασφαλιστρών αντασφάλισης	20.3	(26 618)	(26 037)
Ανακτήσιμα ποσά από αντασφαλιστές	20.3	23 627	24 262
Καθαρά έξοδα από συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται	20.3	(2 991)	(1 775)
Αποτέλεσμα υπηρεσιών ασφάλισης		11 901	12 862
Εισόδημα από επενδύσεις	3.1	1 167	691
Καθαρή μεταβολή στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα	11	(2 285)	(1 209)
Καθαρό κέρδος / (ζημιά) στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων		11 756	(21 525)
Καθαρά έσοδα/(έξοδα) από επενδύσεις		10 638	(22 043)
Χρηματοοικονομικά (έξοδα) / έσοδα ασφάλισης από ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδόθηκαν	3.2	(10 481)	24 706
Χρηματοοικονομικά (έξοδα) / έσοδα αντασφάλισης από συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται	3.2	(367)	150
Καθαρό χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα ασφάλισης		(10 848)	24 856
Καθαρό ασφαλιστικό και επενδυτικό αποτέλεσμα		11 691	15 675
Λοιπά έσοδα		180	800
Έξοδα διαχείρισης	4	(3 940)	(3 949)
Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού		(46)	(65)
Λοιπά έξοδα		(313)	(275)
Κόστος σχεδίου εθελούσιας αποχώρησης	4	(2 096)	-
Καθαρές προμήθειες από αντιπροσώπους ασφαλειών		379	343
Έξοδα από τόκους		(56)	(85)
Έξοδα από διαχείριση ταμείων αφυπηρέτησης και συντάξεων		(377)	(377)
Σύνολο καθαρών εξόδων		(6 269)	(3 608)
Κέρδος πριν από το φόρο εισοδήματος		5 422	12 067
Φορολογία	6	(1 419)	(1 581)
Καθαρό κέρδος για το έτος		4 003	10 486
Αναλογούν σε:			
Ιδιοκτήτες του Ομίλου		4 076	10 562
Δικαιώματα μειοψηφίας		(73)	(76)
		4 003	10 486

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 163 αποτελούν μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023

	Σημ.	2023 €000	Αναθεωρημένα 2022 €000
Λοιπά συνολικά εισοδήματα που δεν πρόκειται να επανακατηγοριοποιηθούν στα κέρδη/(ζημιές) σε μετέπειτα περιόδους			
Επανεκτίμηση ακινήτων		(65)	447
Αναβαλλόμενη φορολογία στην επανεκτίμηση ακινήτων		68	47
Καθαρά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) που δεν πρόκειται να επανακατηγοριοποιηθούν στα κέρδη/(ζημιές) σε μετέπειτα περιόδους		3	494
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) για το έτος μετά τη φορολογία		3	494
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) για το έτος μετά τη φορολογία		4 006	10 980
Αναλογούν σε:			
Ιδιοκτήτες του Ομίλου		4 079	11 056
Δικαιώματα μειοψηφίας		(73)	(76)
		4 006	10 980

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 163 αποτελούν μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023

		Σημ. 31/12/2023	Αναθεωρημένα 31/12/2022	Αναθεωρημένα 01/01/2022
		€000	€000	€000
Περιουσιακά στοιχεία				
Μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες	9	44 876	62 744	38 531
Χρεώστες και δεδουλευμένα έσοδα	10	3 601	3 497	1 901
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	12	199 493	159 110	189 245
Δάνεια και απαιτήσεις	13	1 926	2 276	2 286
Περιουσιακά στοιχεία συμβολαίων αντασφάλισης	21	7 937	9 762	7 300
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστηρίων συμβολαίων	21	2 090	2 445	4 475
Φορολογία εισπρακτέα	6	1 094	1 056	1 053
Ακίνητα και εξοπλισμός	16	17 926	17 942	17 312
Επενδύσεις σε ακίνητα	11	118 066	119 759	121 336
Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	18	441	48	165
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	17	931	1 187	1 109
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		398 381	379 826	384 713
Υποχρεώσεις				
Τραπεζικό παρατράβηγμα	9	2 162	553	205
Πιστωτές και οφειλόμενα έξοδα	19	9 155	7 706	6 803
Φορολογία πληρωτέα	6	733	826	517
Υποχρεώσεις ταμείων αφυπηρέτησης και συντάξεων	14	21 323	19 793	21 431
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	21	281 212	267 505	279 592
Υποχρεώσεις συμβολαίων αντασφάλισης	21	2 661	3 032	4 005
Υποχρεώσεις μισθώσεων	18	508	150	298
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	6	6 345	6 710	6 952
Σύνολο υποχρεώσεων		324 099	306 275	319 803
Ίδια κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	24	14 994	14 994	14 838
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο		7 810	7 810	7 078
Αποθεματικά επανεκτίμησης	25	9 407	9 404	8 910
Δικαιώματα μειοψηφίας	5	1 456	1 529	1 605
Αδιανέμητα κέρδη	25	40 615	39 814	32 479
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		74 282	73 551	64 910
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		398 381	379 826	384 713

Σωκράτης Σολομίδης, Αντιπρόεδρος

Έβαν Γαβάς, Πρώτος Εκτελεστικός Διευθυντής

Παντελής Ιακωβίδης, Οικονομικός Διευθυντής

17 Απριλίου 2024

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 163 αποτελούν μέρος των οικονομικών καταστάσεων

Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023

	Μετοχικό κεφάλαιο (Σημείωση 24)	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά Επανεκτίμησης (Σημείωση 25)	Αδιανέμητα Κέρδη (Σημείωση 25)	Δικαιώματα Μειοψηφίας (Σημείωση 5)	Σύνολο
	€000	€000	€000	Αναθεωρημένα €000	€000	€000
Την 1 Ιανουαρίου 2023 (όπως παρουσιάστηκε αρχικά)	14 994	7 810	9 404	39 814	1 529	73 551
Αποτέλεσμα από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 (Σημ.3 Σημαντικές λογιστικές πολιτικές)	-	-	-	(276)	-	(276)
Την 1 Ιανουαρίου 2023 (αναπροσαρμοσμένα)	14 994	7 810	9 404	39 538	1 529	73 275
Συνολικά έσοδα						
Κέρδος για το έτος	-	-	-	4 076	(73)	4 003
Λοιπά συνολικά εισοδήματα						
Λοιπές συνολικά εισοδήματα για το έτος μετά τη φορολογία	-	-	3	-	-	3
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα για το έτος	-	-	3	4 076	(73)	4 006
Συναλλαγές με τους ιδιοκτήτες						
Μερίσματα (Σημ. 8)	-	-	-	(2 999)	-	(2 999)
Στις 31 Δεκεμβρίου 2023	14 994	7 810	9 407	40 615	1 456	74 282

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 163 αποτελούν μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023

	Μετοχικό κεφάλαιο (Σημείωση 24)	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά Επανεκτίμησης (Σημείωση 25)	Αδιανέμητα Κέρδη (Σημείωση 25) Αναθεωρημένα	Δικαιώματα Μειοψηφίας (Σημείωση 5)	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Την 1 Ιανουαρίου 2022 (όπως παρουσιάστηκε αρχικά)	14 838	7 078	8 910	3 784	1 605	36 215
Αποτέλεσμα από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 17 (Σημ.3 Σημαντικές λογιστικές πολιτικές)	-	-	-	28 695	-	28 695
Την 1 Ιανουαρίου 2022 (αναπροσαρμοσμένα)	14 838	7 078	8 910	32 479	1 605	64 910
Συνολικά έσοδα						
Κέρδος για το έτος (αναθεωρημένο) (Σημ.3 Σημαντικές λογιστικές πολιτικές)	-	-	-	10 562	(76)	10 486
Λοιπά συνολικά εισοδήματα						
Λοιπές συνολικές ζημιές για το έτος μετά τη φορολογία	-	-	494	-	-	494
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα για το έτος	-	-	494	10 562	(76)	10 980
Συναλλαγές με τους ιδιοκτήτες						
Έκδοση μετοχών (Σημ. 24)	156	732	-	-	-	888
Μερίσματα (Σημ. 8)	-	-	-	(2 982)	-	(2 982)
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα στην λογιζόμενη διανομή μερίσματος	-	-	-	(245)	-	(245)
Στις 31 Δεκεμβρίου 2022	14 994	7 810	9 404	39 814	1 529	73 551

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 163 αποτελούν μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023

	Σημ.	2023 €000	Αναθεωρημένα 2022 €000
Ταμειακή ροή από λειτουργικές δραστηριότητες	27	11 183	21 925
Ταμειακή ροή για επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορές επενδύσεων σε ακίνητα	11	(592)	(533)
Εισπράξεις από πώληση επενδύσεων σε ακίνητα		-	134
Πληρωμές για αγορά χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων		(156 676)	(86 377)
Εισπράξεις από πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων		129 073	92 230
Εισπράξεις από δάνεια σε ασφαλισμένους		350	(1 147)
Μείωση/(αύξηση) καταθέσεων προθεσμίας με τράπεζες		14 886	(15 441)
(Αύξηση)/μείωση στις δεσμευμένες καταθέσεις		-	(162)
Αγορά ακινήτων και εξοπλισμού	16	(388)	(339)
Εισπράξεις από πώληση ακινήτων και εξοπλισμού		-	50
Πληρωμές για αγορά άυλων περιουσιακών στοιχείων	17	(241)	(253)
Εισόδημα από επενδύσεις που εισπράχθηκε		1 084	724
Καθαρή ταμειακή ροή για επενδυτικές δραστηριότητες		(12 504)	(11 114)
Ταμειακή ροή για χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Μέρισμα που πληρώθηκε		(2 999)	(2 077)
Πληρωμές μισθωμάτων		(214)	(203)
Έξοδα από τόκους που πληρώθηκαν		(56)	(269)
Καθαρή ταμειακή ροή για χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(3 269)	(2 549)
Καθαρή (μείωση) / αύξηση σε μετρητά και αντίστοιχα μετρητών		(4 590)	8 262
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών την 1 Ιανουαρίου	9	9 583	1 321
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στις 31 Δεκεμβρίου	9	4 991	9 583

Οι σημειώσεις στις σελίδες 22 μέχρι 163 αποτελούν μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Μία περίληψη των λογιστικών πολιτικών που ακολουθούνται αναφορικά με στοιχεία που κρίνονται σημαντικά ή ουσιώδη για τα αποτελέσματα του έτους και για την παρουσίαση της οικονομικής κατάστασης του Ομίλου αναφέρονται πιο κάτω.

1. Βάση ετοιμασίας

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Επιπρόσθετα, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ.113, της Κύπρου.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ετοιμάστηκαν με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός από τα ακίνητα που κρατούνται για ίδια χρήση, τις επενδύσεις σε ακίνητα, και τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, τα οποία επιμετρούνται στην εύλογη αξία.

Ο Όμιλος παρουσιάζει την ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης του γενικά κατά σειρά ρευστότητας. Η ανάλυση σχετικά με την αναμενόμενη είσπραξη ή διακανονισμό του κάθε περιουσιακού στοιχείου και υποχρέωσης αντίστοιχα, σε χρόνο μικρότερο και μεγαλύτερο των δώδεκα μηνών από την ημερομηνία της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης παρουσιάζεται στη Σημείωση 29.

Λειτουργικό περιβάλλον του Ομίλου

Η γεωπολιτική κατάσταση στην Ανατολική Ευρώπη κορυφώθηκε στις 24 Φεβρουαρίου 2022 με την έναρξη της διαμάχης μεταξύ της Ρωσίας και της Ουκρανίας. Η επίδραση του πολέμου δεν επηρεάζει μόνο οντότητες που δραστηριοποιούνται στην περιοχή αλλά επηρεάζει τις οικονομίες και τις χρηματοοικονομικές αγορές παγκοσμίως επιδεινώνοντας τις οικονομικές προκλήσεις.

Τα Ηνωμένα Έθνη, η Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και οι ΗΠΑ, η Ελβετία, το Ηνωμένο Βασίλειο και άλλες χώρες επέβαλαν μια σειρά κυρώσεων κατά της Ρωσικής και Λευκορωσικής κυβέρνησης, διαφόρων εταιρειών και συγκεκριμένων ατόμων. Οι κυρώσεις που επιβλήθηκαν περιλαμβάνουν πάγωμα περιουσιακών στοιχείων και απαγόρευση διάθεσης κεφαλαίων στα συγκεκριμένα άτομα και οντότητες. Επιπρόσθετα, ταξιδιωτικοί περιορισμοί στα άτομα στα οποία επιβλήθηκαν οι κυρώσεις εμποδίζουν την είσοδο ή την διέλευση τους στις σχετικές περιοχές. Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει εφαρμόσει τα περιοριστικά μέτρα των Ηνωμένων Εθνών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τον Οκτώβριο του 2023, το παλαιστινιακό πολιτικό και στρατιωτικό κίνημα «Χαμάς» εξαπέλυσε αιφνιδιαστικές επιθέσεις κατά του Ισραήλ από τη Λωρίδα της Γάζας και το Ισραήλ απάντησε στρατιωτικά σε αυτές τις επιθέσεις. Η σύγκρουση παραμένει σε εξέλιξη, με σημαντικές επιπτώσεις στην περιοχή και τις διεθνείς σχέσεις.

Η αυξανόμενη αβεβαιότητα σε σχέση με την παγκόσμια προσφορά εμπορευμάτων λόγω της διαμάχης μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας και μεταξύ Ισραήλ και «Χαμάς» διατάραξε ορισμένες παγκόσμιες εμπορικές ροές και άσκησε πίεση για την αύξηση των τιμών των εμπορευμάτων, της ενέργειας, κόστους εισροών και επιτοκίων. Επίσης αύξησε τον πληθωρισμό και δημιούργησε πρωτόγνωρη ανησυχία στις χρηματιστηριακές συναλλαγές.

Ο Όμιλος δεν έχει έκθεση στην Ρωσία, την Ουκρανία, την Λευκορωσία, το Ισραήλ και την Παλαιστίνη και ως εκ τούτου δεν αναμένει οποιαδήποτε άμεση επίπτωση στις επιχειρηματικές του δραστηριότητες. Οι εξελίξεις θα συνεχίσουν να παρακολουθούνται όσον αφορά τις έμμεσες τους επιπτώσεις και αν προκύψει ανάγκη για δράση στο μέλλον αυτή θα αξιολογηθεί.

Η Διοίκηση, λαμβάνοντας υπόψη τις μέχρι σήμερα επιπτώσεις αλλά και τις εκτιμήσεις της αναφορικά με τις αναμενόμενες εξελίξεις με τα γεγονότα στην Ουκρανία και την Γάζα, πιστεύει ότι ο Όμιλος μπορεί να διαχειριστεί επαρκώς τους πιο πάνω κινδύνους, παρά την αβεβαιότητα και ότι έχει

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

ικανοποιητικούς πόρους για να συνεχίσει τη λειτουργία του στο προσεχές μέλλον. Η Διοίκηση παρακολουθεί στενά την κατάσταση και είναι έτοιμη να λάβει περαιτέρω μέτρα ανάλογα με τις εξελίξεις.

Συνεχιζόμενη δραστηριότητα

Η Διεύθυνση του Ομίλου έχει αξιολογήσει την ικανότητα του Ομίλου να συνεχίσει ως δρώσα οικονομική μονάδα λαμβάνοντας υπόψη και την παρούσα κατάσταση όπως αυτή περιγράφεται στο Λειτουργικό περιβάλλον. Η Διεύθυνση πιστεύει ότι ο Όμιλος μπορεί να διαχειριστεί επιτυχώς τους επιχειρηματικούς του κινδύνους, παρά τις αβέβαιες οικονομικές συνθήκες που επικρατούν. Για τον λόγο αυτό συνεχίζει να χρησιμοποιεί τη βάση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας στην ετοιμασία των ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

2. Νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€) που είναι το νόμισμα λειτουργίας και το νόμισμα παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου. Όλα τα ποσά στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη χιλιάδα εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

3. Υιοθέτηση καινούργιων ή αναθεωρημένων πρότυπων και διερμηνειών

Κατά το τρέχον έτος ο Όμιλος υιοθέτησε όλα τα νέα και αναθεωρημένα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) τα οποία σχετίζονται με τις δραστηριότητές του και είναι εφαρμόσιμα για λογιστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2023. Η υιοθέτηση αυτή δεν είχε οποιαδήποτε σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις εκτός από την υιοθέτηση των πιο κάτω νέων προτύπων:

- ΔΠΧΑ 17 Ασφαλιστήρια Συμβόλαια
- ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα

Η επίπτωση αυτών των νέων προτύπων εξηγείτε πιο κάτω.

Νέες ή τροποποιημένες γνωστοποιήσεις για την τρέχουσα περίοδο παρουσιάζονται, όπου υπάρχει εφαρμογή, και οι γνωστοποιήσεις της συγκριτικής περιόδου είναι συγκρίσιμες με εκείνες που έγιναν κατά το προηγούμενο έτος.

ΔΠΧΑ 17 Ασφαλιστήρια Συμβόλαια

Το ΔΠΧΑ 17 αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστήρια Συμβόλαια για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2023.

Το ΔΠΧΑ 17 θέτει συγκεκριμένες αρχές όσον αφορά την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση και γνωστοποίηση των ασφαλιστηρίων και αντασφαλιστηρίων συμβολαίων. Ως εκ τούτου έχει επιφέρει σημαντικές αλλαγές στη λογιστικοποίηση των ασφαλιστηρίων και αντασφαλιστηρίων συμβολαίων και έχει επηρεάσει σημαντικά τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου κατά αυτή την περίοδο της αρχικής εφαρμογής. Ο Όμιλος έχει επαναδιατυπώσει συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 και παρουσιάζει τρίτη κατάσταση ενοποιημένης οικονομικής θέσης για την 1η Ιανουαρίου 2022 εφαρμόζοντας τις μεταβατικές διατάξεις στο ΔΠΧΑ 17.

Η φύση των αλλαγών μπορεί να συνοψιστεί ως ακολούθως.

Αλλαγές στην ταξινόμηση και τη μέτρηση

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 17 δεν άλλαξε την ταξινόμηση των ασφαλιστικών και επενδυτικών συμβολαίων του Ομίλου. Επιπρόσθετα δεν υπήρξε οποιοσδήποτε αντίκτυπος στην ταξινόμηση των αντασφαλιστικών συμβάσεων που κατέχονται από την εφαρμογή των προνοιών του ΔΠΧΑ 17.

Ωστόσο η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 17 έχει επιφέρει σημαντικές αλλαγές όσον αφορά την αναγνώριση και επιμέτρηση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που έχουν εκδοθεί και των αντασφαλιστηρίων

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

συμβολαίων που κατέχει ο Όμιλος.

Με βάση το ΔΠΧΑ 17 ο Όμιλος αναγνωρίζει και επιμετρά τα ασφαλιστήρια συμβόλαια σε ομάδες που καθορίζονται με βάση το χαρτοφυλάκιο (portfolio), το έτος έκδοσης του συμβολαίου (annual cohort) και το αναμενόμενο επίπεδο κερδοφορίας (profitability group).

Σύμφωνα με το γενικό μοντέλο επιμέτρησης (general measurement model) ο Όμιλος επιμετρά μια ομάδα συμβολαίων ως το σύνολο των αναμενόμενων ταμειακών ροών εκπλήρωσης (fulfilment cash flows) και του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών (contractual service margin) που αντικατοπτρίζει το μη δεδουλευμένο κέρδος των συμβολαίων και σχετίζεται με τις υπηρεσίες που θα παρασχεθούν. Οι ταμειακές ροές εκπλήρωσης περιλαμβάνουν την εκτίμηση της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών (best estimate cash flows) και μια προσαρμογή του μη χρηματοοικονομικού κινδύνου (risk adjustment).

Όσον αφορά μακροχρόνια συμβόλαια κλάδου ζωής, με βάση το ΔΠΧΑ 17 τα κέρδη αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια των ασφαλιστήριων συμβολαίων και το κέρδος ορίζεται πρωτίστως από την αναγνώριση του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων, καθώς ο Όμιλος παρέχει τις υπηρεσίες στους ασφαλιζόμενους και από την απελευθέρωση της προσαρμογής κινδύνου για μη-χρηματοοικονομικό κίνδυνο (risk adjustment) καθώς λήγει ο σχετικός κίνδυνος. Ως εκ τούτου, παρότι το συνολικό κέρδος που αναγνωρίζεται καθ' όλη την διάρκεια των συμβολαίων δεν θα αλλάξει, θα αναγνωρίζεται με πιο αργό ρυθμό κάτω από το ΔΠΧΑ 17. Στην περίπτωση ζημιολόγων συμβολαίων, οι αναμενόμενες μελλοντικές ζημιές αναγνωρίζονται άμεσα στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων με βάση το ΔΠΧΑ 17.

Όσον αφορά τα βραχυπρόθεσμα συμβόλαια ομαδικών ασφαλίστρων ζωής και ατυχημάτων και υγείας, ο Όμιλος εφαρμόζει την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρών (premium allocation approach), η οποία είναι παρόμοια με τον λογιστικό χειρισμό που εφαρμόζονταν προηγουμένως για την επιμέτρηση της υποχρέωσης για την εναπομένουσα κάλυψη και ως εκ τούτου δεν έχει επηρεάσει σημαντικά τον Όμιλο. Όσον αφορά την επιμέτρηση της υποχρέωσης για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί, το ΔΠΧΑ 17 απαιτεί όπως οι ταμειακές ροές εκπλήρωσης (fulfilment cash flows) να περιλαμβάνουν προσαρμογή κινδύνου για μη-χρηματοοικονομικό κίνδυνο (risk adjustment) που δεν επιμετρίονταν ρητά με βάση το ΔΠΧΑ 4.

Αλλαγές στην παρουσίαση και γνωστοποίηση

Η ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων έχει αναπροσαρμοστεί σημαντικά με την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 σε σχέση με την ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων, όπως παρουσιάστηκε προηγουμένως σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 4.

Με βάση τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 17, ο Όμιλος διαχωρίζει τα ποσά που αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων σε αποτέλεσμα υπηρεσιών ασφάλισης, στο οποίο περιλαμβάνονται τα έσοδα ασφάλισης και τα έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης, και σε χρηματοοικονομικά έσοδα ή έξοδα ασφάλισης.

Ο Όμιλος παρουσιάζει τα έσοδα ή έξοδα των συμβολαίων αντασφάλισης που κατέχονται χωριστά από τα έσοδα ή έξοδα των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που εκδίδονται.

Συγκεκριμένα, ο Όμιλος στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων παρουσίαζε πληροφορίες σχετικά με τα πιο κάτω:

- Ασφάλιστρα
- Αντασφάλιστρα
- Καθαρά ασφάλιστρα
- Προμήθειες από αντασφαλιστές και άλλες προμήθειες
- Μεικτές πληρωμές σε ασφαλισμένους
- Μεριδίο αντασφαλιστών στις πληρωμές σε ασφαλισμένους
- Μεικτή μεταβολή στις υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

- Μερίδιο αντασφαλιστών στη μεταβολή στις υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων
- Μεικτή μεταβολή στα αναβαλλόμενα έξοδα κτήσης
- Μερίδιο αντασφαλιστών στα αναβαλλόμενα έξοδα κτήσης
- Προμήθειες σε αντιπροσώπους ασφαλειών

Η ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων του Ομίλου σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17 απαιτεί όπως παρουσιάζονται ξεχωριστά τα πιο κάτω:

- Έσοδα ασφάλισης
- Έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης
- Κατανομή των καταβληθέντων ασφαλιστρών αντασφάλισης
- Ανακτήσιμα ποσά από αντασφαλιστές
- Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ασφάλισης από ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδόθηκαν
- Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) αντασφάλισης από συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται

Για παρουσίαση στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης, με βάση το ΔΠΧΑ 17, ο Όμιλος συγκεντρώνει τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδίδονται και τα συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται, αντίστοιχα και παρουσιάζει ξεχωριστά:

- Χαρτοφυλάκια ασφαλιστηρίων συμβολαίων που εκδόθηκαν και αποτελούν περιουσιακά στοιχεία
- Χαρτοφυλάκια ασφαλιστηρίων συμβολαίων που εκδόθηκαν και αποτελούν υποχρεώσεις
- Χαρτοφυλάκια αντασφαλιστικών συμβολαίων που κατέχονται και είναι περιουσιακά στοιχεία
- Χαρτοφυλάκια αντασφαλιστικών συμβολαίων που κατέχονται και είναι υποχρεώσεις

Για συμμόρφωση με την παρουσίαση με βάση το ΔΠΧΑ 17, κάποια υπόλοιπα που προηγούμενως παρουσιάζονταν ξεχωριστά στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης όπως είναι τα εισπρακτέα ασφάλιστρα, τα αναβαλλόμενα έξοδα κτήσης, τα υπόλοιπα με αντασφαλιστές κλπ. πλέον δεν παρουσιάζονται ξεχωριστά και αντί αυτού εμπερικλείονται στην επιμέτρηση των ασφαλιστηρίων και αντασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Μετάβαση (transition)

Ο Όμιλος έχει υιοθετήσει αναδρομικά το ΔΠΧΑ 17, χρησιμοποιώντας την πλήρη αναδρομική προσέγγιση (full retrospective approach) εκτός όπου αυτό ήταν ανέφικτο. Ο Όμιλος εφάρμοσε την πλήρη αναδρομική προσέγγιση σε όλες τις συμβάσεις που εκδόθηκαν κατά ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2021 και την προσέγγιση της εύλογης αξίας για τα μακροχρόνια συμβόλαια κλάδου ζωής που εκδόθηκαν πριν το έτος 2021. Για τα βραχυπρόθεσμα συμβόλαια (Ομαδική Ασφάλεια Ζωής και Ατυχημάτων και Υγείας) που εκδόθηκαν πριν από το έτος 2021, παρόλο που απαιτούνταν μόνο τρέχουσες και μελλοντικές πληροφορίες για να αντικατοπτρίσουν τις συνθήκες κατά την ημερομηνία μετάβασης, ο Όμιλος εφάρμοσε την επιτρεπόμενη τροποποίηση σύμφωνα με την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση και δεν χώρισε τα συμβόλαια σε ομάδες που δεν έχουν εκδοθεί με διαφορά μεγαλύτερη του ενός έτους.

Κατά την μετάβαση την 1 Ιανουαρίου 2022, η επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου ύψους €28 695 χιλ. μετά τη σχετική φορολογική επίδραση όπως αναλύεται πιο κάτω.

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

1 Ιανουαρίου
2022
€'000

Συνολικά Ίδια Κεφάλαια με βάση το ΔΠΧΑ 4	36 215
Επίδραση επανεκτίμησης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων από το ΔΠΧΑ 4 στο ΔΠΧΑ 17	29 234
Επίπτωση αναβαλλόμενης φορολογίας	(539)
Συνολική επίδραση των αναπροσαρμογών του ΔΠΧΑ 17	28 695
Συνολικά Ίδια Κεφάλαια με βάση το ΔΠΧΑ 17	64 910

Η μετάβαση στο ΔΠΧΑ 17 είχε σημαντικό θετικό καθαρό αντίκτυπο στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου κυρίως ως αποτέλεσμα των ακόλουθων:

- Της αναγνώρισης των μελλοντικών κερδών (συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών) για τα συμβόλαια που λογιστικοποιήθηκαν με βάση το γενικό μοντέλο επιμέτρησης (GMM) και την μέθοδο μεταβλητής αμοιβής (VFA) ως υποχρέωση (αρνητική επίπτωση).
- Της αναγνώρισης της προσαρμογής κινδύνου για μη-χρηματοοικονομικό κίνδυνο (αρνητική επίπτωση).
- Της απελευθέρωσης των συνετών προβλέψεων (prudency margins) και εφαρμογής βέλτιστων υποθέσεων (best estimate assumptions) για την αποτίμηση των ταμειακών ροών (θετική επίπτωση).

Επιπρόσθετα, η επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων για το έτος 2022, είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση του καθαρού κέρδους από €8 873 χιλ. με βάση το ΔΠΧΑ 4 σε €10 486 χιλ. με βάση το ΔΠΧΑ 17 μετά τη σχετική φορολογική επίδραση. Ως εκ τούτου τα Ίδια Κεφάλαια του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου 2022 αναθεωρήθηκαν από €41 529 χιλ. με βάση το ΔΠΧΑ 4 σε €73 551 χιλ. με βάση το ΔΠΧΑ 17.

ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα

ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Το πρότυπο αντικαθιστά το ΔΛΠ 39 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση, από την ημερομηνία ισχύος του. Το πρότυπο εισάγει νέες διατάξεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων, για την μεθοδολογία της απομείωσης και την λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων.

Ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Όλα τα αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία ήταν μέχρι πρότινος στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 39 και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9, επιμετρούνται είτε στο αποσβέσιμο κόστος είτε στην εύλογη αξία μετά την αρχική τους αναγνώριση. Συγκεκριμένα:

- ένας χρεωστικός τίτλος, που κατέχεται με βάση ένα επιχειρηματικό μοντέλο που αποσκοπεί στην είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών και έχει ταμειακές ροές οι οποίες συνίστανται αποκλειστικά από πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του κεφαλαίου, πρέπει να επιμετρείται στο αποσβέσιμο κόστος (μείον τυχόν απομείωση) εκτός εάν το περιουσιακό στοιχείο έχει προσδιορισθεί στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, με βάση την επιλογή επιμέτρησης σε εύλογη αξία.
- ένας χρεωστικός τίτλος ο οποίος κατέχεται με βάση ένα επιχειρηματικό μοντέλο που αποσκοπεί τόσο στην είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών, όσο και στην πώληση των περιουσιακών στοιχείων και έχει συμβατικούς όρους που προβλέπουν μόνο πληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του κεφαλαίου σε συγκεκριμένες ημερομηνίες, πρέπει να επιμετρείται στην εύλογη αξία η οποία παρουσιάζεται στην κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων, εκτός εάν το περιουσιακό στοιχείο έχει ταξινομηθεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, με βάση την επιλογή επιμέτρησης σε εύλογη αξία.
- όλοι οι άλλοι ομολογιακοί τίτλοι επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

- όλοι οι μετοχικοί τίτλοι επιμετρούνται στην εύλογη αξία, και τα κέρδη ή οι ζημιές αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός όπου με την δυνατότητα αμετάκλητης επιλογής που παρέχεται από το πρότυπο κατά την αρχική αναγνώριση ενός τίτλου ο οποίος δεν κατέχεται για σκοπούς εμπορίας, ούτε αφορά ενδεχόμενο τίμημα για συνένωση επιχειρήσεων με βάση το ΔΠΧΑ 3, αυτός μπορεί να επιμετρείται στην εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων ενώ τα έσοδα από μερίσματα θα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Όσον αφορά τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, μία σημαντική αλλαγή είναι η παρουσίαση των μεταβολών στην εύλογη αξία μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης, η οποία έχει προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, και οι μεταβολές προέρχονται από αλλαγή στον πιστωτικό κίνδυνο της υποχρέωσης. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 τέτοιες αλλαγές παρουσιάζονται στην κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων, εκτός εάν η παρουσίαση του αποτελέσματος της αλλαγής του πιστωτικού κινδύνου στην εν λόγω κατάσταση δημιουργεί ή διευρύνει μια λογιστική ασυμμετρία στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Αλλαγές στην εύλογη αξία οι οποίες οφείλονται στην αλλαγή του πιστωτικού κινδύνου της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης, δεν μεταφέρονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα.

Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων

Το ΔΠΧΑ 9 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για την αναγνώριση των ζημιών απομείωσης που εφαρμόζεται σε χρεόγραφα τα οποία επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος και σε εύλογη αξία μέσω των άλλων συνολικών εισοδημάτων. Το μοντέλο απομείωσης με βάση το ΔΠΧΑ 9 αντικατοπτρίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές σε αντίθεση με τις πραγματοποιηθείσες πιστωτικές ζημιές με βάση το ΔΛΠ 39. Αυτό σημαίνει πως δεν είναι αναγκαίο να συμβεί ένα πιστωτικό γεγονός για να αναγνωριστούν πιστωτικές ζημιές. Το ποσό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών αναθεωρείται σε κάθε ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων ώστε να λαμβάνει υπόψη του αλλαγές στον πιστωτικό κίνδυνο μετά την αρχική αναγνώριση.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη ζημιάς για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές σε:

- χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται σε αποσβεσμένο κόστος
- επενδύσεις σε χρεωστικούς τίτλους που αποτιμώνται σε εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων
- περιουσιακά στοιχεία από συμβάσεις.

Ο Όμιλος επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου, εκτός από τις ακόλουθες περιπτώσεις όπου υπολογίζονται σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δωδεκαμήνου:

- χρεωστικοί τίτλοι που έχουν καθοριστεί ότι εμπεριέχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς; και
- άλλοι χρεωστικοί τίτλοι και τραπεζικά υπόλοιπα για τα οποία ο πιστωτικός κίνδυνος (δηλ. ο κίνδυνος αθέτησης που προέκυψε κατά την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του χρηματοπιστωτικού μέσου) δεν έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση.

Η πρόβλεψη ζημιάς για τις εμπορικές απαιτήσεις και τα περιουσιακά στοιχεία από συμβάσεις αποτιμώνται πάντοτε σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου.

Για τον προσδιορισμό του κατά πόσο ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση και για την εκτίμηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη εύλογες και υποστηρίξιμες πληροφορίες που είναι σχετικές και διαθέσιμες χωρίς υπερβολικό κόστος. Αυτό περιλαμβάνει τόσο την ποσοτική όσο και την ποιοτική πληροφόρηση και ανάλυση, με βάση την ιστορική εμπειρία του Ομίλου και την ενημερωμένη αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας, καθώς και μελλοντικών πληροφοριών.

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Ο Όμιλος υποθέτει ότι ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου έχει αυξηθεί σημαντικά αν παρουσιάζει καθυστερήσεις πέραν των 60 ημερών.

Λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου

Οι γενικές λογιστικές απαιτήσεις της αντιστάθμισης κινδύνου του ΔΧΠΑ 9 διατηρούν τους τρεις βασικούς μηχανισμούς λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνου του ΔΛΠ 39, αλλά και διευρύνουν τους τύπους των χρηματοοικονομικών προϊόντων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εργαλεία αντιστάθμισης κινδύνου και τα είδη των αντισταθμιζόμενων στοιχείων που εμπεριέχονται σε μη χρηματοοικονομικά προϊόντα, τα οποία μπορούν να υπόκεινται σε λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου. Επιπλέον οι έλεγχοι αποτελεσματικότητας έχουν αναθεωρηθεί και αντικατασταθεί από την αρχή της οικονομικής συσχέτισης. Η απαίτηση κατάδειξης της αναδρομικής αποτελεσματικότητας δεν υφίσταται πλέον, παρόλα αυτά έχουν εισαχθεί περισσότερες γνωστοποιήσεις όσον αφορά την διαχείριση των κινδύνων από τις οντότητες. Ο Όμιλος δεν εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου.

Μετάβαση (transition)

Μια οικονομική οντότητα που υιοθετεί τις απαιτήσεις ταξινόμησης και επιμέτρησης αυτού του Προτύπου δεν χρειάζεται να επαναδιατυπώνει προηγούμενες περιόδους («τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση»). Η οικονομική οντότητα μπορεί να επαναδιατυπώσει προηγούμενες περιόδους εάν και μόνο εάν είναι δυνατό χωρίς τη χρήση εκ των υστέρων και με την επιφύλαξη της επικάλυψης ταξινόμησης που εξηγείται παρακάτω. Εάν μια οικονομική οντότητα δεν επαναδιατυπώσει προηγούμενες περιόδους, η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ της προηγούμενης λογιστικής αξίας και της λογιστικής αξίας στην αρχή της ετήσιας περιόδου αναφοράς που περιλαμβάνει την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής στα κέρδη εις νέον της ετήσιας περιόδου αναφοράς που περιλαμβάνει ημερομηνία αρχικής αίτησης. Ο Όμιλος έχει επιλέξει να εφαρμόσει την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση χωρίς επαναδιατύπωση συγκριτικών στοιχείων την 1 Ιανουαρίου 2023.

Με βάση την ανάλυση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου 2022 και με βάση τα γεγονότα και τις περιστάσεις που υφίστανται εκείνη την ημερομηνία, η Διεύθυνση του Ομίλου έχει εκτιμήσει την επίδραση του ΔΠΧΑ 9 στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου ως εξής:

Ταξινόμηση

Η περίληψη των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης της ταξινόμησης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που πραγματοποιήθηκε παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

Περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις συνδεδεμένα με ασφαλιστικά επενδυτικά σχέδια	ΔΛΠ 39	ΔΠΧΑ 9
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	Εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	Εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων
Μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες	Δάνεια και απαιτήσεις	Εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων
Υποχρεώσεις ταμείων αφυπηρέτησης και συντάξεων	Εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (προσδιορισμένα)	Εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (προσδιορισμένα)

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που δεν είναι συνδεδεμένα με ασφαλιστικά επενδυτικά σχέδια	ΔΛΠ 39	ΔΠΧΑ 9
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	Εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	Εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων
Χρεώστες και δεδουλευμένα έσοδα (εκτός από εισπρακτέα ενοίκια)	Δάνεια και απαιτήσεις	Αποσβεσμένο κόστος
Δάνεια και απαιτήσεις (εξαιρουμένων των στοιχείων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17)	Δάνεια και απαιτήσεις	Αποσβεσμένο κόστος
Μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες	Δάνεια και απαιτήσεις	Αποσβεσμένο κόστος
Ασφάλιστρα εισπρακτέα και άλλες ασφαλιστικές απαιτήσεις	Δάνεια και απαιτήσεις	Αποσβεσμένο κόστος
Πιστωτές και οφειλόμενα έξοδα	Αποσβεσμένο κόστος	Αποσβεσμένο κόστος
Τραπεζικό παρατράβηγμα	Αποσβεσμένο κόστος	Αποσβεσμένο κόστος

Η επίπτωση στην ταξινόμηση έχει επηρεάσει μόνο τις τραπεζικές καταθέσεις που είναι συνδεδεμένες με ασφαλιστικά επενδυτικά σχέδια ύψους €52 393 000 την 1η Ιανουαρίου 2023.

Η επίπτωση στην μικτή λογιστική αξία λόγω της μετάβασης παρουσιάζεται πιο κάτω:

	Μικτή Λογιστική Αξία ΔΛΠ 39 €000	Μικτή Λογιστική Αξία ΔΠΧΑ 9 €000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		
Μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες	62 744	62 744
Ενυπόθηκα δάνεια	4 519	4 519
Χρεώστες και δεδουλευμένα έσοδα	3 497	3 497
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	159 110	159 110
Σύνολο		
Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων	229 270	229 270

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

	Μικτή Λογιστική Αξία ΔΛΠ 39 €000	Μικτή Λογιστική Αξία ΔΠΧΑ 9 €000
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	553	553
Τραπεζικό παρατράβηγμα Πιστωτές και Οφειλόμενα έξοδα	7 706	7 706
Υποχρεώσεις Ταμείων Αφυπηρέτησης και Συντάξεων	19 793	19 793
Σύνολο		
Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων	28 052	28 052

Απομείωση

Η επίδραση του ΔΠΧΑ 9 στην απομείωση των περιουσιακών στοιχείων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής για απομείωση παρουσιάζεται παρακάτω:

	Μικτή λογιστική αξία €000	ΔΠΧΑ 9 €000	ΔΛΠ 39 €000	Επίδραση της μετάβασης €000
Ενυπόθηκα δάνεια	4 519	2 478	2 243	235
Χρεώστες και δεδουλευμένα έσοδα	1 483	41	-	41
Σύνολο	6 002	2 519	2 243	276

Η επίδραση της μετάβασης ύψους €276 000 αναγνωρίστηκε στα αδιανέμητα κέρδη την 1η Ιανουαρίου 2023, όπως αυτά παρουσιάζονται στην ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων.

3.1 Νέες λογιστικές ανακοινώσεις

Κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων μια σειρά από νέα πρότυπα και τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες ισχύουν για λογιστικές περιόδους που αρχίζουν μετά την 1 Ιανουαρίου 2023, και δεν έχουν εφαρμοστεί στην κατάρτιση αυτών των οικονομικών καταστάσεων. Κανένα από αυτά δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, με εξαίρεση τα ακόλουθα:

- *ΔΛΠ 1 Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων (Τροποποιήσεις): Ταξινόμηση Υποχρεώσεων ως Βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες και Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις με ρητρες (covenants) (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2024)*

Κατά τη διάρκεια του 2020, το ΣΔΛΠ προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 1 με στόχο την επίτευξη συνέπειας στην εφαρμογή και την αποσαφήνιση των απαιτήσεων του προτύπου όσον αφορά τον καθορισμό του κατά πόσο μια υποχρέωση ταξινομείται ως βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη. Σύμφωνα με τις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΛΠ 1, οι εταιρείες ταξινομούν μια υποχρέωση ως βραχυπρόθεσμη όταν δεν κατέχει ανεπιφύλακτο δικαίωμα αναβολής του διακανονισμού της υποχρέωσης για τουλάχιστον δώδεκα μήνες μετά την περίοδο αναφοράς. Ως μέρος των τροποποιήσεών του, το ΣΔΛΠ έχει καταργήσει την απαίτηση να υπάρχει ένα άνευ όρων δικαίωμα και, αντίθετα, απαιτεί τώρα ότι το δικαίωμα για αναβολή του διακανονισμού θα πρέπει να είναι ουσιαστικό και να υφίσταται κατά την ημερομηνία αναφοράς. Παρόμοια με τις υφιστάμενες απαιτήσεις στο ΔΛΠ 1, η ταξινόμηση των υποχρεώσεων δεν επηρεάζεται από τις προθέσεις ή τις

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

προσδοκίες της διοίκησης σχετικά με το εάν η εταιρεία θα ασκήσει το δικαίωμα αναβολής του διακανονισμού ή θα επιλέξει να προχωρήσει σε πρόωρο διακανονισμό.

Στις 31 Οκτωβρίου 2022 το ΣΔΛΠ εξέδωσε περαιτέρω τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1, Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις με ρήτρες. Οι νέες τροποποιήσεις αποσκοπούν στη βελτίωση της πληροφόρησης που παρέχει μια εταιρεία όταν το δικαίωμά της να αναβάλει τον διακανονισμό μιας υποχρέωσης υπόκειται σε συμμόρφωση με ρήτρες εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία αναφοράς. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι μόνο οι ρήτρες με τις οποίες πρέπει να συμμορφωθεί μια εταιρεία κατά ή πριν από την ημερομηνία αναφοράς επηρεάζουν την ταξινόμηση μιας υποχρέωσης σε βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη. Οι ρήτρες με τις οποίες πρέπει να συμμορφωθεί η εταιρεία μετά την ημερομηνία αναφοράς (δηλ. μελλοντικές ρήτρες) δεν επηρεάζουν την ταξινόμηση μιας υποχρέωσης κατά την ημερομηνία αυτή. Ωστόσο, όταν οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις υπόκεινται σε μελλοντικές ρήτρες, οι εταιρείες θα πρέπει να παρέχουν επιπλέον πληροφόρηση στις οικονομικές καταστάσεις για να βοηθήσουν τους χρήστες να κατανοήσουν τον κίνδυνο οι εν λόγω υποχρεώσεις να καταστούν πληρωτέες εντός 12 μηνών από την ημερομηνία αναφοράς.

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν επίσης τον τρόπο με τον οποίο μια εταιρεία ταξινομεί μια υποχρέωση που μπορεί να εξοφληθεί εκδίδοντας δικές της μετοχές (π.χ. μετατρέψιμοι χρεωστικοί τίτλοι). Όταν μια υποχρέωση περιλαμβάνει επιλογή μετατροπής από τον αντισυμβαλλόμενο που συνεπάγεται με μεταβίβαση μετοχικών τίτλων της εταιρείας, τότε η επιλογή αυτή αναγνωρίζεται είτε ως κεφάλαιο είτε ως υποχρέωση σύμφωνα με το ΔΛΠ 32 Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση. Το ΣΔΛΠ έχει διευκρινίσει ότι για να κατατάξει μια εταιρεία αυτή την υποχρέωση ως βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη, μπορεί να αγνοήσει τις επιλογές μετατροπής που αναγνωρίζονται ως κεφάλαιο. Οι εταιρείες ενδέχεται να έχουν ερμηνεύσει διαφορετικά τις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΛΠ 1 κατά την ταξινόμηση των μετατρέψιμων χρεωστικών τους τίτλων. Ως εκ τούτου, οι μετατρέψιμοι χρεωστικοί τίτλοι μπορούν να καταστούν βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Ο Όμιλος στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση των τροποποιήσεων στις οικονομικές του καταστάσεις και κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων η επίδραση της τροποποίησης δεν είναι γνωστή/ή δεν είναι εύλογα εκτιμητέα.

- *ΔΠΧΑ 16 Μισθώσεις (Τροποποιήσεις): Υποχρέωση Μίσθωσης σε Συναλλαγή Πώλησης και Επαναμίσθωσης (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2024)*
Το ΣΔΛΠ έχει εκδώσει τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 16 Μισθώσεις, οι οποίες προστίθενται στις απαιτήσεις που εξηγούν το λογιστικό χειρισμό με τον οποίο μια εταιρεία αναγνωρίζει μια συναλλαγή πώλησης και επαναμίσθωσης μετά την ημερομηνία της συναλλαγής αυτής. Η πώληση και επαναμίσθωση είναι μια συναλλαγή με βάση την οποία μια εταιρεία πωλεί ένα περιουσιακό στοιχείο και μισθώνει το ίδιο περιουσιακό στοιχείο από τον νέο ιδιοκτήτη για ένα χρονικό διάστημα. Το ΔΠΧΑ 16 περιλαμβάνει τις πρόνοιες σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό μιας συναλλαγής πώλησης και επαναμίσθωσης κατά την ημερομηνία πραγματοποίησης της συναλλαγής. Ωστόσο, το ΔΠΧΑ 16 δεν είχε προσδιορίσει τον τρόπο επιμέτρησης της συναλλαγής μετά την ημερομηνία της συναλλαγής. Οι τροποποιήσεις που εκδόθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2022 επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο ο πωλητής-μισθωτής αναγνωρίζει τα κυμαινόμενα μισθώματα που προκύπτουν σε μια συναλλαγή πώλησης και επαναμίσθωσης. Οι τροποποιήσεις εισάγουν ένα νέο λογιστικό μοντέλο για τα κυμαινόμενα μισθώματα και θα απαιτούν από τους πωλητές-μισθωτές να επαναξιολογούν και ενδεχομένως να προσαρμόζουν τις συναλλαγές πώλησης και επαναμίσθωσης που έχουν συναφθεί από το 2019.

Οι τροποποιήσεις επιβεβαιώνουν τα εξής: (1) Κατά την αρχική αναγνώριση, ο πωλητής-μισθωτής περιλαμβάνει τα κυμαινόμενα μισθώματα όταν επιμετρά μια υποχρέωση μίσθωσης που προκύπτει από συναλλαγή πώλησης και επαναμίσθωσης. (2) Μετά την αρχική αναγνώριση, ο πωλητής-μισθωτής εφαρμόζει τις γενικές απαιτήσεις για το μεταγενέστερο λογιστικό χειρισμό της υποχρέωσης μίσθωσης έτσι ώστε να μην αναγνωρίζει κανένα κέρδος ή ζημία που σχετίζεται με το δικαίωμα χρήσης που διατηρεί.

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Ο Όμιλος στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση των τροποποιήσεων στις οικονομικές του καταστάσεις και κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων η επίδραση της τροποποίησης δεν είναι γνωστή/ή δεν είναι εύλογα εκτιμητέα.

- *ΔΠΧΑ 10 Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις (Τροποποιήσεις) και ΔΛΠ 28 Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες (Τροποποιήσεις): Πώληση ή Συνεισφορά Περιουσιακών Στοιχείων μεταξύ ενός Επενδυτή και της Συγγενούς του Εταιρείας ή της Κοινοπραξίας του (η ημερομηνία ισχύς έχει μετατεθεί επ' αόριστο)*

Οι τροποποιήσεις αντιμετωπίζουν μια αναγνωρισμένη ασυνέπεια μεταξύ των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 10 και εκείνες του ΔΛΠ 28, για την αντιμετώπιση της πώλησης ή της εισφοράς των περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του επενδυτή και της συγγενούς του εταιρείας ή της κοινοπραξίας του. Η κύρια συνέπεια των τροποποιήσεων είναι ότι το συνολικό κέρδος ή ζημιά αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει μια επιχείρηση (όπως ορίζεται στο ΔΠΧΑ 3). Μέρος του κέρδους ή ζημιάς αναγνωρίζεται όταν η συναλλαγή περιλαμβάνει περιουσιακά στοιχεία που δεν συνιστούν επιχείρηση. Τον Δεκέμβριο 2015, το ΣΔΛΠ ανέβαλε την ημερομηνία που θα τεθεί σε ισχύ αυτή η τροποποίηση επ' αόριστο μέχρι να υπάρξει αποτέλεσμα από την ερευνητική μελέτη για την λογιστική μέθοδο της καθαρής θέσης.

Ο Όμιλος στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση των τροποποιήσεων στις οικονομικές του καταστάσεις και κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων η επίδραση της τροποποίησης δεν είναι γνωστή/ή δεν είναι εύλογα εκτιμητέα.

4. Ασφαλιστήρια συμβόλαια

4.1 Περίληψη μεθόδων επιμέτρησης

Ο Όμιλος παρουσιάζει αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδίδει ανά κύρια κατηγορία προϊόντος και έχει προσδιορίσει τις παρακάτω βάσεις συγκέντρωσης:

- Αποταμιευτικά ζωής
- Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη
- Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη
- Ατυχημάτων και Υγείας

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τα χαρακτηριστικά των ασφαλιστηρίων συμβολαίων του Ομίλου που επιμετρούνται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17 και τις μεθόδους επιμέτρησης.

Βάση συγκέντρωσης ΔΠΧΑ 17	Χαρτοφυλάκιο ΔΠΧΑ 17	Εκδοθέντα συμβόλαια	Μέθοδος επιμέτρησης (GMM, VFA, PAA)	Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα - Επιλογή μέσω Λοιπών Συνολικών Εσόδων
Αποταμιευτικά ζωής (savings)	Συνδεδεμένα με μονάδες (unit linked)	Ασφαλιστήρια συμβόλαια συνδεδεμένα με επενδύσεις, τα οποία έχουν ασφαλιστική κάλυψη ζωής και επενδυτικό λογαριασμό. Ο Όμιλος έχει την υποχρέωση να καταβάλει στους ασφαλιζόμενους ένα ποσό ίσο με την αξία των συγκεκριμένων υποκείμενων στοιχείων, μείον μια μεταβλητή αμοιβή για την παροχή υπηρεσιών	Μέθοδος Μεταβλητής Αμοιβής – Variable Fee Approach (VFA)	Όχι
Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη (participating)	Μη συνδεδεμένα, με δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη	Συμβόλαια ισόβιας και μικτής ασφάλισης (whole life and endowment), τα οποία είναι ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής που παρέχουν κάλυψη καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του ασφαλιζόμενου και του επιτρέπουν να επωφεληθεί συμμετέχοντας	Γενικό Μοντέλο Επιμέτρησης – Τροποποιημένο – General Measurement	Όχι

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Βάση συγκέντρωσης ΔΠΧΑ 17	Χαρτοφυλάκιο ΔΠΧΑ 17	Εκδοθέντα συμβόλαια	Μέθοδος επιμέτρησης (GMM, VFA, PAA)	Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα - Επιλογή μέσω Λοιπών Συνολικών Εσόδων
		στην απόδοση του Ταμείου Ζωής του Ομίλου. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται και τα επενδυτικά συμβόλαια με χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής.	Model (GMM) – Modified	
Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη (non-participating)	Μη συνδεδεμένα, χωρίς συμμετοχή στα κέρδη	Συμβόλαια πρόσκαιρης ασφάλειας (term life), τα οποία είναι ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής που παρέχουν σταθερό ή φθίνων ασφαλιζόμενο ποσό κάλυψης για περιορισμένο χρονικό διάστημα με αντάλλαγμα ένα εφάπαξ ή ανανεώσιμο σταθερό ασφάλιστρο. Το χαρτοφυλάκιο αυτό περιλαμβάνει επίσης συμβόλαια ασφάλισης ισόβιας ζωής χωρίς καμία συμμετοχή στο Ταμείο Ζωής του Ομίλου.	Γενικό Μοντέλο Επιμέτρησης – General Measurement Model (GMM)	Όχι
	Ομαδικής ασφάλειας ζωής	Συμβόλαια που παρέχονται σε επιχειρήσεις για την κάλυψη ζωής των υπαλλήλων/μελών τους (term life cover).	Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίσεων – Premium Allocation Approach (PAA)	Όχι
	Ετήσιων προσόδων	Συμβόλαια ετήσιων προσόδων που παρέχουν στον δικαιούχο εγγυημένο εισόδημα εφ' όρου ζωής.	Γενικό Μοντέλο Επιμέτρησης – General Measurement Model (GMM)	Όχι
Ατυχημάτων και Υγείας	Προσωπικών ατυχημάτων ιδιωτών	Τα συμβόλαια ατυχημάτων και υγείας είναι συμβόλαια γενικού κλάδου για εταιρικούς και ιδιώτες πελάτες. Τα συμβόλαια εκδίδονται για να παρέχουν ασφαλιστική κάλυψη για περιστατικά ασθένειας και προσωπικών ατυχημάτων.	Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίσεων – Premium Allocation Approach (PAA)	Όχι
	Υγείας ιδιωτών		Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίσεων – Premium Allocation Approach (PAA)	Όχι
	Προσωπικών ατυχημάτων - ομαδικά		Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίσεων – Premium Allocation Approach (PAA)	Όχι
	Υγείας - ομαδικά		Προσέγγιση Κατανομής	Όχι

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Βάση συγκέντρωσης ΔΠΧΑ 17	Χαρτοφυλάκιο ΔΠΧΑ 17	Εκδοθέντα συμβόλαια	Μέθοδος επιμέτρησης (GMM, VFA, PAA)	Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα - Επιλογή μέσω Λοιπών Συνολικών Εσόδων
			Ασφαλιστρών – Premium Allocation Approach (PAA)	

Εκτός από την έκδοση ασφαλιστηρίων συμβολαίων, ο Όμιλος κατέχει αντασφαλιστήρια συμβόλαια για να μετριάσει την έκθεση της σε ορισμένους κινδύνους. Πρόκειται για συμβάσεις αντασφάλισης σταθερού ποσοστού (quota share), πλεονάσματος (surplus), συμβάσεις υπερβάλλουσας ζημιάς (excess of loss) και προαιρετικά συμβόλαια αντασφάλισης (facultative contracts).

Ο Όμιλος παρουσιάζει αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τις αντασφαλιστικές συμβάσεις που κατέχει ανά κύρια κατηγορία προϊόντος και έχει προσδιορίσει τις παρακάτω βάσεις συγκέντρωσης:

- Ζωής
- Ατυχημάτων και Υγείας

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τα χαρακτηριστικά των αντασφαλιστικών συμβολαίων που κατέχει ο Όμιλος και τις μεθόδους επιμέτρησης.

Βάση συγκέντρωσης ΔΠΧΑ 17	Χαρτοφυλάκιο ΔΠΧΑ 17	Αντασφαλιστήρια συμβόλαια (κάλυψη υποκείμενων κινδύνων)	Μέθοδος επιμέτρησης (GMM, VFA, PAA)	Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα - Επιλογή μέσω Λοιπών Συνολικών Εσόδων
Ζωής	Ζωής	Αντασφαλιστήρια συμβόλαια κάλυψης κινδύνου ζωής με υποκείμενα ασφαλιστήρια συμβόλαια συνδεδεμένα σε μονάδες (unit linked), πρόσκαιρης ασφάλειας, ισόβιας και μικτής ασφάλισης.	Γενικό Μοντέλο Επιμέτρησης – General Measurement Model (GMM)	Όχι
	Ομαδικής ασφάλειας ζωής	Αντασφαλιστικές συμβάσεις και προαιρετικά συμβόλαια αντασφάλισης με υποκείμενα συμβόλαια ζωής που εκδίδονται σε ομαδική βάση.	Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρών – Premium Allocation Approach (PAA)	Όχι
	Καταστροφής	Αντασφαλιστικό συμβόλαιο κάλυψης καταστροφών που καλύπτει τον συνολικό κίνδυνο των υποκείμενων συμβολαίων που προκύπτει από καταστροφικά γεγονότα.	Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρών – Premium Allocation Approach	Όχι
Ατυχημάτων και Υγείας	Υγείας – Αναλογική	Αντασφαλιστήρια συμβόλαια που καλύπτουν τους κινδύνους ατυχημάτων και υγείας των αντίστοιχων υποκείμενων συμβολαίων.	Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρών – Premium Allocation Approach	Όχι
	Υγείας – Μη-αναλογική		Προσέγγιση Κατανομής	Όχι

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Βάση συγκέντρωσης ΔΠΧΑ 17	Χαρτοφυλάκια ΔΠΧΑ 17	Αντασφαλιστήρια συμβόλαια (κάλυψη υποκείμενων κινδύνων)	Μέθοδος επιμέτρησης (GMM, VFA, PAA)	Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα - Επιλογή μέσω Λοιπών Συνολικών Εσόδων
			Ασφαλιστρών – Premium Allocation Approach	
	Προσωπικών ατυχημάτων		Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρών – Premium Allocation Approach	Όχι

4.2 Ορισμός και ταξινόμηση των αντασφαλιστικών συμβολαίων

Τα προϊόντα που εκδίδονται από τον Όμιλο θεωρούνται ασφαλιστήρια συμβόλαια όταν ο Όμιλος δέχεται σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο από τον ασφαλιζόμενο, αποδεχόμενη να αποζημιώσει τον ασφαλιζόμενο στη περίπτωση επέλευσης καθορισμένου αβέβαιου μελλοντικού συμβάντος που επηρεάζει αρνητικά τον ασφαλιζόμενο. Κατά την αξιολόγηση, που γίνεται ανά συμβόλαιο, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη όλα τα ουσιαστικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της, είτε αυτά απορρέουν από σύμβαση, νόμο ή κανονισμό.

Ο Όμιλος ασκεί κρίση στο κατά πόσον ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο μεταφέρει ασφαλιστικό κίνδυνο (αξιολογώντας εάν υπάρχει ένα σενάριο με εμπορική ουσία στο οποίο ο Όμιλος έχει πιθανότητα να υποστεί ζημιά σε παρούσα αξία) και κατά πόσον αυτός ο ασφαλιστικός κίνδυνος είναι σημαντικός. Ο Όμιλος αξιολογεί εάν ένα συμβόλαιο μεταφέρει σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο συγκρίνοντας τα πληρωτέα ωφελήματα μετά την επέλευση του ασφαλισμένου κινδύνου με τα πληρωτέα ωφελήματα εάν δεν επέλθει ο ασφαλισμένος κίνδυνος. Ο Όμιλος εκδίδει συμβόλαια τα οποία μεταφέρουν σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο και κατηγοριοποιούνται ως ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Ο Όμιλος κατέχει αντασφαλιστικά συμβόλαια που μεταφέρουν σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο εφόσον μεταφέρουν ουσιαστικά όλο τον ασφαλιστικό κίνδυνο που σχετίζεται με τα αντασφαλισμένα τμήματα των υποκείμενων ασφαλιστικών συμβολαίων στον αντασφαλιστή.

Συμβόλαια που έχουν τη νομική μορφή ενός ασφαλιστήριου συμβολαίου αλλά που δεν μεταφέρουν σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο και εκθέτουν τον Όμιλο σε χρηματοοικονομικό κίνδυνο κατηγοριοποιούνται ως επενδυτικά συμβόλαια και λογιστικοποιούνται με βάση το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα». Ο Όμιλος έχει συνάψει κάποια συμβόλαια που έχουν τη νομική μορφή ενός ασφαλιστήριου συμβολαίου αλλά που δεν μεταφέρουν σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο. Τα συμβόλαια αυτά κατηγοριοποιούνται ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και αναφέρονται ως επενδυτικά συμβόλαια.

Μερικά επενδυτικά συμβόλαια περιέχουν χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής (discretionary participation features), τα οποία παρέχουν στον επενδυτή το συμβατικό δικαίωμα να λαμβάνει, ως συμπλήρωμα σε ποσό που δεν υπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του εκδότη, σημαντικά επιπρόσθετα ποσά με βάση την απόδοση συγκεκριμένης συγκέντρωσης περιουσιακών στοιχείων (specified pool of investment assets) που κατέχεται από τον εκδότη. Ο Όμιλος εκδίδει επενδυτικά συμβόλαια με χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής που έχουν παρόμοια οικονομικά χαρακτηριστικά με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια και σχετίζονται με την ίδια συγκέντρωση περιουσιακών στοιχείων (specified pool of investment assets) με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Ο Όμιλος εφαρμόζει σε αυτά τα συμβόλαια τις ίδιες λογιστικές πολιτικές με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια ταξινομούνται περαιτέρω ως συμβόλαια με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής (direct participation features) ή συμβόλαια χωρίς χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής.

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής είναι ασφαλιστήρια συμβόλαια τα οποία πληρούν τα πιο κάτω κριτήρια:

- οι συμβατικοί όροι προβλέπουν ότι ο ασφαλιζόμενος συμμετέχει σε τμήμα σαφώς καθορισμένης ομάδας υποκείμενων στοιχείων (clearly identified pool of underlying items)
- ο Όμιλος αναμένει ότι θα καταβάλει στον ασφαλιζόμενο ποσό ίσο προς σημαντικό τμήμα των αποδόσεων εύλογης αξίας των υποκείμενων στοιχείων, και
- ο Όμιλος αναμένει ότι σημαντικό ποσοστό τυχόν μεταβολής στα ποσά που πρόκειται να καταβληθούν στον ασφαλιζόμενο θα ποικίλλει ανάλογα με τη μεταβολή της εύλογης αξίας των υποκείμενων στοιχείων.

Αυτά τα κριτήρια αξιολογούνται για κάθε συμβόλαιο ξεχωριστά με βάση τις προσδοκίες του Ομίλου κατά την αρχική αναγνώριση του συμβολαίου και δεν επαναξιολογούνται σε μεταγενέστερες περιόδους, εκτός αν το συμβόλαιο τροποποιηθεί. Η μεταβλητότητα στις ταμειακές ροές αξιολογείται καθ' όλη την αναμενόμενη διάρκεια ενός συμβολαίου. Η διάρκεια ενός συμβολαίου λαμβάνει υπόψη όλες τις ταμειακές ροές εντός των ορίων του συμβολαίου.

Τα αποταμιευτικά (unit-linked) συμβόλαια που εκδίδονται από τον Όμιλο ταξινομούνται ως συμβόλαια με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής. Τέτοια συμβόλαια επιτρέπουν στον ασφαλιζόμενο να συμμετέχει στις αποδόσεις των επενδύσεων μαζί με τον Όμιλο, επιπρόσθετα της αποζημίωσης ζημιών σε περίπτωση ασφαλιζόμενου κινδύνου. Τα συμβόλαια αυτά είναι επί της ουσίας συμβόλαια παροχής υπηρεσιών με επενδυτικό σκοπό όπου η απόδοση των υποκείμενων στοιχείων (underlying items) μοιράζεται με τους ασφαλιζόμενους. Υποκείμενα στοιχεία δύναται να περιλαμβάνουν χαρτοφυλάκια επενδυτικών περιουσιακών στοιχείων που καθορίζουν τα πληρωτέα ποσά στους ασφαλιζόμενους.

Συμβόλαια με συμμετοχή στα κέρδη για τα οποία τα τρία πιο πάνω κριτήρια δεν πληρούνται θεωρούνται ως συμβόλαια με χαρακτηριστικά έμμεσης συμμετοχής. Για τέτοια συμβόλαια, είναι στη διάκριση του Ομίλου ο διαμερισμός του κέρδους από τις επενδύσεις σε υποκείμενα στοιχεία. Τέτοια συμβόλαια με χαρακτηριστικά έμμεσης συμμετοχής είναι τα μη συνδεδεμένα με συμμετοχή στα κέρδη (non-linked with profits) συμβόλαια του Ομίλου.

Η ταξινόμηση των συμβολαίων ως συμβόλαια με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής ή συμβόλαια χωρίς χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής έχει ως αποτέλεσμα διαφορετικές απαιτήσεις σχετικά με τη μεταγενέστερη επιμέτρησή τους.

4.3 Διαχωρισμός των στοιχείων των ασφαλιστικών αντασφαλιστήκαν συμβολαίων

Αρχικά, ο Όμιλος διαχωρίζει τα ακόλουθα στοιχεία από ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο και τα λογιστικοποιεί σαν να ήταν ξεχωριστά χρηματοοικονομικά στοιχεία:

- Ενσωματωμένα παράγωγα (embedded derivatives) των οποίων τα οικονομικά χαρακτηριστικά και τα ρίσκα δεν σχετίζονται στενά με αυτά του κυρίως ασφαλιστήριου συμβολαίου και των οποίων οι όροι δεν πληρούν τον ορισμό του ασφαλιστήριου συμβολαίου ως ξεχωριστό στοιχείο, και
- Διακριτά επενδυτικά στοιχεία (distinct investment components), δηλαδή επενδυτικά στοιχεία που δεν σχετίζονται σε μεγάλο βαθμό με τα ασφαλιστικά στοιχεία και για τα οποία συμβόλαια με ισοδύναμους όρους πωλούνται, ή μπορούν να πωληθούν χωριστά στην ίδια αγορά ή στην ίδια δικαιοδοσία.

Ένα επενδυτικό στοιχείο (investment component) περιλαμβάνει τα ποσά που απαιτούνται βάση ενός ασφαλιστήριου συμβολαίου να καταβάλει ο Όμιλος στον ασφαλιζόμενο σε κάθε περίπτωση, ανεξαρτήτως εάν επέλθει ασφαλιζόμενο συμβάν. Επενδυτικά στοιχεία που σχετίζονται στενά με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια των οποίων είναι μέρος θεωρούνται ως μη διακριτά και δεν λογιστικοποιούνται ξεχωριστά.

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Μετά το διαχωρισμό των ενσωματωμένων παραγώγων ή διακριτών επενδυτικών στοιχείων, ο Όμιλος διαχωρίζει τυχόν υποσχέσεις για μεταφορά στον ασφαλιζόμενο διακριτών αγαθών ή υπηρεσιών εκτός των ασφαλιστικών και επενδυτικών υπηρεσιών και τα λογιστικοποιεί ως ξεχωριστά συμβόλαια με πελάτες (δηλαδή όχι σαν ασφαλιστήρια συμβόλαια). Ένα αγαθό ή μια υπηρεσία είναι διακριτό/ή εάν ο ασφαλιζόμενος μπορεί να ωφεληθεί από το αγαθό ή την υπηρεσία μεμονωμένα ή σε συνδυασμό με άλλους πόρους άμεσα διαθέσιμους στον ασφαλιζόμενο. Ένα αγαθό ή μια υπηρεσία δεν είναι διακριτό/ή και λογιστικοποιείται μαζί με το ασφαλιστικό στοιχείο, εάν οι ταμειακές ροές και οι κίνδυνοι που σχετίζονται με το αγαθό ή την υπηρεσία συνδέονται σε μεγάλο βαθμό με τις ταμειακές ροές και τους κινδύνους που σχετίζονται με τα ασφαλιστικά στοιχεία του συμβολαίου, και ο Όμιλος παρέχει σημαντική υπηρεσία όσον αφορά την ενσωμάτωση του αγαθού ή της υπηρεσίας στα ασφαλιστικά στοιχεία.

Ο Όμιλος αξιολογεί τα ασφαλιστήρια συμβόλαια του για να καθορίζει κατά πόσον περιλαμβάνουν ενσωματωμένα παράγωγα ή επενδυτικά στοιχεία ή υποσχέσεις για μεταφορά στον ασφαλιζόμενο διακριτών αγαθών ή υπηρεσιών εκτός των ασφαλιστικών και επενδυτικών υπηρεσιών τα οποία δύναται να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής άλλου Προτύπου αντί του ΔΠΧΑ 17. Ο Όμιλος εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 17 σε όλα τα υπόλοιπα στοιχεία του κύριου ασφαλιστήριου συμβολαίου.

Ο Όμιλος εκδίδει συμβόλαια τα οποία περιλαμβάνουν ενσωματωμένο παράγωγο (δικαίωμα εξαγοράς) και/ή επενδυτικό στοιχείο (αξία συμβολαίου) με βάση το οποίο η αξία εξαγοράς πληρώνεται στον ασφαλιζόμενο στην λήξη ή κατά την ακύρωση του συμβολαίου αν προηγηθεί. Αυτά τα στοιχεία έχουν αξιολογηθεί ως στενά συνδεδεμένα και/ή μη διακριτά στοιχεία. Το δικαίωμα εξαγοράς είναι αλληλοσχετιζόμενο με την αξία του ασφαλιστήριου συμβολαίου και ως εκ τούτου δεν διαχωρίζεται. Όσον αφορά το επενδυτικό στοιχείο, ο Όμιλος δεν μπορεί να το επιμετρήσει ξεχωριστά από το συμβόλαιο και ο ασφαλιζόμενος δεν μπορεί να ωφεληθεί από το επενδυτικό στοιχείο εκτός εάν υπάρχει και το ασφαλιστικό στοιχείο και ως εκ τούτου δεν διαχωρίζονται.

Μερικά συμβόλαια που εκδίδονται από τον Όμιλο περιλαμβάνουν δέσμευση για μεταφορά αγαθού ή μη-ασφαλιστικής υπηρεσίας όπως διαγνωστικές εξετάσεις υγείας. Αυτές οι μεταφορές αγαθών ή μη-ασφαλιστικών υπηρεσιών δεν είναι διακριτές και ως εκ τούτου δεν διαχωρίζονται από τα συμβόλαια.

Μόλις διαχωριστούν τα ενσωματωμένα παράγωγα, τα επενδυτικά στοιχεία και τα αγαθά και υπηρεσίες, ο Όμιλος αξιολογεί εάν το συμβόλαιο πρέπει να διαχωριστεί σε διάφορα ασφαλιστικά στοιχεία, που, στην ουσία, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ξεχωριστά συμβόλαια.

Για να καθορίσει εάν ένα ενιαίο νομικό συμβόλαιο δεν αντικατοπτρίζει την ουσία της συναλλαγής και τα στοιχεία ασφάλισης αναγνωρίζονται και επιμετρούνται ξεχωριστά ο Όμιλος εξετάζει εάν υπάρχει αλληλεξάρτηση μεταξύ των διαφορετικών κινδύνων που καλύπτονται, εάν τα στοιχεία μπορούν να λήξουν ανεξάρτητα το ένα από το άλλο και εάν τα στοιχεία μπορούν να τιμολογηθούν και να πωληθούν χωριστά. Όταν ο Όμιλος συνάπτει μια νομική σύμβαση με πολλαπλά ασφαλιστικά στοιχεία που λειτουργούν ανεξάρτητα το ένα από το άλλο, τα ασφαλιστικά στοιχεία αναγνωρίζονται και επιμετρούνται χωριστά σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17.

Όσον αφορά τα συμβόλαια με συμπληρωματικές παροχές (supplementary benefits - riders), ο Όμιλος έχει καθορίσει ότι το νομικό συμβόλαιο αντικατοπτρίζει την ουσία της συναλλαγής και τα ασφαλιστικά στοιχεία δεν διαχωρίζονται.

Οι αντασφαλιστικές συμβάσεις που κατέχει ο Όμιλος, πιθανόν να παρέχουν κάλυψη σε υποκείμενα ασφαλιστήρια συμβόλαια που περιλαμβάνονται σε διάφορες ομάδες. Παρά ταύτα, ο Όμιλος έχει συμπεράνει ότι η νομική μορφή των αντασφαλιστικών συμβάσεων αντικατοπτρίζει την ουσία των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του Ομίλου εφόσον οι διάφορες καλύψεις λήγουν ταυτόχρονα και δεν πωλούνται χωριστά. Ως εκ τούτου οι αντασφαλιστικές συμβάσεις δεν διαχωρίζονται στα επιμέρους

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

ασφαλιστικά τμήματα που σχετίζονται με τις διαφορετικές ομάδες υποκείμενων συμβολαίων.

4.4 Βαθμός συγκέντρωσης ασφαλιστήριων συμβολαίων (aggregation level)

Για τα εκδοθέντα ασφαλιστήρια συμβόλαια και τις αντασφαλιστικές συμβάσεις της, ο Όμιλος αναγνωρίζει τα χαρτοφυλάκια συμβολαίων. Ένα χαρτοφυλάκιο αποτελείται από συμβόλαια που ενέχουν παρόμοιους κινδύνους και των οποίων η διαχείριση γίνεται από κοινού (similar risks and managed together). Ο Όμιλος έχει καθορίσει τα χαρτοφυλάκια των εκδοθέντων ασφαλιστήριων συμβολαίων με βάση τις κατηγορίες των προϊόντων του, εφόσον αυτά ενέχουν παρόμοιους κινδύνους και, ως εκ τούτου, αναμένεται να ανήκουν στο ίδιο χαρτοφυλάκιο, εφόσον η διαχείρισή τους γίνεται από κοινού. Οι αντασφαλιστικές συμβάσεις που κατέχονται ομαδοποιούνται σε χαρτοφυλάκια λαμβάνοντας υπόψη τη φύση του κινδύνου και τον τύπο της αντασφαλιστικής κάλυψης.

Ο Όμιλος δεν περιλαμβάνει συμβόλαια που εκδόθηκαν σε διάστημα πέραν του ενός έτους στην ίδια ομάδα. Ο Όμιλος διαχωρίζει κάθε χαρτοφυλάκιο σε ομάδες σε ετήσια βάση (annual cohorts) και κάθε ετήσια ομάδα σε τρεις ομάδες με βάση την κερδοφορία των συμβολαίων:

- συμβόλαια που είναι επαχθή (onerous) κατά την αρχική αναγνώριση,
- συμβόλαια τα οποία, κατά την αρχική αναγνώριση τους, δεν είναι ιδιαίτερα πιθανό να καταστούν επαχθή στο μέλλον, και
- όλα τα υπόλοιπα συμβόλαια που δεν περιλαμβάνονται στις δύο πιο πάνω ομάδες.

Τα χαρτοφυλάκια συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχονται αξιολογούνται για το βαθμό συγκέντρωσης ξεχωριστά από τα χαρτοφυλάκια των ασφαλιστήριων συμβολαίων που εκδίδονται. Εφαρμόζοντας τις απαιτήσεις για ομαδοποίηση στις αντασφαλιστικές συμβάσεις που κατέχονται, ο Όμιλος τις ομαδοποιεί σε:

- ομάδες συμβάσεων για τις οποίες υπάρχει καθαρό κέρδος κατά την αρχική αναγνώριση,
- ομάδες συμβάσεων για τις οποίες, κατά την αρχική αναγνώριση, δεν είναι ιδιαίτερα πιθανό να υπάρχει καθαρό κέρδος στο μέλλον, και
- ομάδες που περιλαμβάνουν όλες τις υπόλοιπες συμβάσεις του χαρτοφυλακίου.

Ο Όμιλος αξιολογεί εάν ένα σύνολο συμβολαίων (set of contracts) ανήκουν στην ίδια ομάδα για την αξιολόγηση της κερδοφορίας με βάση λογικές και βάσιμες πληροφορίες. Εάν δεν έχει στη διάθεση της λογικές και βάσιμες πληροφορίες, ο Όμιλος εξετάζει μεμονωμένα τα συμβόλαια.

Εάν ασφαλιστήρια συμβόλαια ενός χαρτοφυλακίου εμπίπτουν σε διαφορετικές ομάδες, μόνον επειδή ένας νόμος ή κανονισμός περιορίζει την πρακτική δυνατότητα του Ομίλου να ορίζει διαφορετική τιμή ή επίπεδο παροχών για ασφαλιζόμενους με διαφορετικά χαρακτηριστικά, ο Όμιλος δύναται να συμπεριλάβει τα εν λόγω συμβόλαια στην ίδια ομάδα.

Όσον αφορά συμβόλαια για τα οποία εφαρμόζεται η Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίσεων (Premium Allocation Approach) ο Όμιλος βασίζεται στην παραδοχή ότι δεν υπάρχουν επαχθή συμβόλαια στο χαρτοφυλάκιο (για τις αντασφαλιστικές συμβάσεις δεν υπάρχει καθαρό κέρδος) κατά την αρχική αναγνώριση, εκτός εάν τα γεγονότα και οι περιστάσεις υποδεικνύουν ότι κάτι τέτοιο δεν ισχύει. Ο Όμιλος αξιολογεί την πιθανότητα για αλλαγές στα γεγονότα και τις περιστάσεις για να καθορίσει εάν τα συμβόλαια που δεν είναι επαχθή (για τις αντασφαλιστικές συμβάσεις δεν υπάρχει καθαρό κέρδος) κατά την αρχική αναγνώριση ανήκουν σε ομάδα που δεν είναι ιδιαίτερα πιθανό να καταστούν επαχθή (για τις αντασφαλιστικές συμβάσεις δεν είναι ιδιαίτερα πιθανό να υπάρχει καθαρό κέρδος) επακολούθως. Ο Όμιλος ασκεί κρίση για τον καθορισμό των γεγονότων και των περιστάσεων που υποδεικνύουν αν μια ομάδα συμβολαίων είναι επαχθή είτε κατά την αρχική αναγνώριση ή σε μεταγενέστερη επιμέτρηση.

Η σύνθεση των ομάδων καθορίζεται κατά την αρχική αναγνώριση και δεν επαναξιολογείται σε μεταγενέστερο στάδιο.

4.5 Αρχική αναγνώριση

Ο Όμιλος αναγνωρίζει μια ομάδα εκδοθέντων ασφαλιστήριων συμβολαίων την προγενέστερη των

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

ακόλουθων ημερομηνιών:

- της έναρξης της περιόδου κάλυψης της ομάδας συμβολαίων,
- της ημερομηνίας κατά την οποία καθίσταται απαιτητή η πρώτη πληρωμή από ασφαλιζόμενο της ομάδας, και
- για ομάδα επαχθών συμβολαίων, όταν η ομάδα καταστεί επαχθής.

Όσον αφορά επαχθή συμβόλαια, τέτοια συμβόλαια αναμένεται κατά την αρχική αναγνώριση να είναι ζημιογόνα και ομαδοποιούνται μαζί και επιμετρούνται και παρουσιάζονται ξεχωριστά. Όταν ένα συμβόλαιο ταξινομηθεί σε μια ομάδα, δεν ταξινομείται ξανά σε άλλη ομάδα εκτός αν τροποποιηθεί μεταγενέστερα.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει μια ομάδα συμβολαίων αντασφάλισης που κατέχονται:

- Εάν τα αν ασφαλιστήριά συμβόλαια παρέχουν αναλογική κάλυψη, το αργότερο της έναρξης της περιόδου κάλυψης της ομάδας και της ημέρας που ο Όμιλος αναγνωρίζει αρχικά τα υποκείμενα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται στις αντασφαλίσεις αναλογικού ποσού (proportionate reinsurance) που κατέχει ο Όμιλος.
- Σε οποιανδήποτε άλλη περίπτωση, κατά την έναρξη της περιόδου κάλυψης των αντασφαλιστήριων συμβολαίων. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται στις συμβάσεις υπερβάλλουσας ζημιάς (excess of loss reinsurance) που κατέχει ο Όμιλος.

Εν τούτοις, εάν ο Όμιλος αναγνωρίσει μια επαχθή ομάδα ασφαλιστήριων συμβολαίων σε μια προγενέστερη ημερομηνία και το σχετικό αντασφαλιστικό συμβόλαιο συνάφθηκε πριν από αυτή την προγενέστερη ημερομηνία τότε η ομάδα αυτών των αντασφαλιστήριων συμβολαίων αναγνωρίζεται αυτή την προγενέστερη ημερομηνία.

Ο Όμιλος προσθέτει συμβόλαια στην ομάδα στην περίοδο αναφοράς κατά την οποία το εν λόγω συμβόλαιο πληροί ένα από τα κριτήρια πιο πάνω.

Ασφαλιστήρια συμβόλαια που αποκτώνται στο πλαίσιο μεταφοράς ασφαλιστηρίων συμβολαίων ή συνένωσης επιχειρήσεων αναγνωρίζονται την ημερομηνία αγοράς.

4.6 Όρια συμβολαίων (contract boundaries)

Ασφαλιστήρια συμβόλαια

Ο Όμιλος περιλαμβάνει στην επιμέτρηση της ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων όλες τις μελλοντικές ταμειακές ροές που αναμένονται να προκύψουν εντός των ορίων του κάθε συμβολαίου στην ομάδα.

Οι ταμειακές ροές εμπίπτουν στα όρια ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου εάν προκύπτουν από ουσιαστικά δικαιώματα και υποχρεώσεις που υφίστανται στη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία ο Όμιλος δύναται να υποχρεώσει τον ασφαλιζόμενο να πληρώσει τα ασφάλιστρα ή κατά την οποία ο Όμιλος έχει ουσιαστική υποχρέωση να παρέχει ασφαλιστικές υπηρεσίες στον ασφαλιζόμενο.

Οι ταμειακές ροές που εμπίπτουν στα όρια ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου είναι εκείνες που σχετίζονται άμεσα με την εκπλήρωση του συμβολαίου, συμπεριλαμβανομένων των ταμειακών ροών για τις οποίες ο καθορισμός του ποσού ή του χρονοδιαγράμματος εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του Ομίλου.

Μια ουσιαστική υποχρέωση παροχής υπηρεσιών παύει να ισχύει όταν:

- ο Όμιλος έχει την πρακτική δυνατότητα να επανεκτιμήσει τους κινδύνους του συγκεκριμένου ασφαλιζομένου και, ως εκ τούτου, μπορεί να καθορίσει μια τιμή ή επίπεδο παροχών που αντικατοπτρίζει πλήρως τους εν λόγω κινδύνους ή

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

- πληρούνται αμφότερα τα ακόλουθα κριτήρια:
 - i) ο Όμιλος έχει την πρακτική δυνατότητα να επανεκτιμήσει τους κινδύνους του χαρτοφυλακίου ασφαλιστηρίων συμβολαίων στο οποίο περιλαμβάνεται το συμβόλαιο και, ως εκ τούτου, μπορεί να καθορίσει μια τιμή ή επίπεδο παροχών που αντικατοπτρίζει πλήρως τον κίνδυνο του εν λόγω χαρτοφυλακίου και
 - ii) η τιμολόγηση των ασφαλιστρών έως την ημερομηνία επανεκτίμησης των κινδύνων δεν λαμβάνει υπόψη τους κινδύνους που σχετίζονται με περιόδους μετά την ημερομηνία επανεκτίμησης.

Για να καθορίζει εάν όλοι οι κίνδυνοι αντικατοπτρίζονται είτε στο ασφάλιστρο είτε στο επίπεδο των ωφελημάτων, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη όλους τους κινδύνους που θα μετέφερε ο ασφαλιζόμενος αν εκδίδονταν τα συμβόλαια (ή το χαρτοφυλάκιο συμβολαίων) την ημερομηνία αναθεώρησης. Παρομοίως, ο Όμιλος αποφασίζει για την πρακτική της δυνατότητα να καθορίζει μια τιμή που αντικατοπτρίζει πλήρως τους κινδύνους που ενέχει ένα συμβόλαιο ή χαρτοφυλάκιο κατά την ημερομηνία ανανέωσης, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των κινδύνων που θα εξέταζε στο πλαίσιο σύναψης ισοδύναμων συμβολαίων κατά την ημερομηνία ανανέωσης για την εναπομένουσα υπηρεσία.

Η αξιολόγηση του κατά πόσον ο Όμιλος έχει την πρακτική δυνατότητα να ανακαθορίσει την τιμή ενός υφιστάμενου συμβολαίου, λαμβάνει υπόψη όλους τους συμβατικούς, νομικούς και θεσμικούς περιορισμούς. Για αυτήν την αξιολόγηση ο Όμιλος αγνοεί περιορισμούς που δεν έχουν εμπορική ουσία. Ο Όμιλος επίσης λαμβάνει υπόψη την επίδραση της ανταγωνιστικότητας της αγοράς και εμπορικούς παράγοντες στην πρακτική ικανότητά της να τιμολογήσει νέα συμβόλαια ή να ανακαθορίσει την τιμή ενός υφιστάμενου συμβολαίου. Ο Όμιλος ασκεί κρίση για να αποφασίσει εάν τέτοιοι εμπορικοί παράγοντες είναι σχετικοί στο να συμπεράνει εάν έχει την πρακτική ικανότητα κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Ο Όμιλος εκδίδει συμβόλαια που περιέχουν δικαίωμα προσθήκης ασφαλιστικής κάλυψης σε μελλοντική ημερομηνία έτσι ώστε ο Όμιλος να είναι υποχρεωμένη να παρέχει επιπλέον κάλυψη αν ο ασφαλιζόμενος ασκήσει το δικαίωμα αυτό. Ο Όμιλος δεν έχει δικαίωμα να υποχρεώσει τον ασφαλιζόμενο να πληρώσει τα ασφάλιστρα και το δικαίωμα να προσθέσει ασφαλιστική κάλυψη σε μελλοντική ημερομηνία αποτελεί ένα ασφαλιστικό στοιχείο που δεν επιμετράται ξεχωριστά από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

Όταν αυτό το δικαίωμα δεν είναι επί της ουσίας ένα ξεχωριστό συμβόλαιο και οι όροι του είναι εγγυημένοι από τον Όμιλο, οι ταμειακές ροές που προκύπτουν από το δικαίωμα εμπίπτουν στα όρια του συμβολαίου. Αν το δικαίωμα δεν είναι ξεχωριστό συμβόλαιο και οι όροι του δεν είναι εγγυημένοι από τον Όμιλο, οι ταμειακές ροές που προκύπτουν από το δικαίωμα μπορεί να εμπίπτουν ή όχι στα όρια του συμβολαίου, ανάλογα εάν ο Όμιλος έχει την πρακτική δυνατότητα να καθορίσει τιμή που αντικατοπτρίζει πλήρως τους επαναξιολογημένους κινδύνους ολόκληρου του συμβολαίου. Αν ο Όμιλος δεν έχει την πρακτική δυνατότητα να επανακαθορίσει ολόκληρο το συμβόλαιο όταν ο ασφαλιζόμενος ασκήσει το δικαίωμα του να προσθέσει κάλυψη, οι αναμενόμενες ταμειακές ροές που προκύπτουν από τα επιπρόσθετα ασφάλιστρα μετά την ημερομηνία εξάσκησης του δικαιώματος εμπίπτουν μέσα στα αρχικά όρια του συμβολαίου.

Για να εκτιμήσει τις αναμενόμενες ταμειακές ροές μια ομάδας συμβολαίων, ο Όμιλος ασκεί κρίση κατά την αξιολόγηση της μελλοντικής συμπεριφοράς των ασφαλιζόμενων σε σχέση με την εξάσκηση των δικαιωμάτων τους όπως το δικαίωμα εξαγοράς, και άλλα δικαιώματα που εμπίπτουν εντός των ορίων του συμβολαίου.

Οι ταμειακές ροές εμπίπτουν στα όρια των επενδυτικών συμβολαίων με χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής εάν προκύπτουν από ουσιαστική δέσμευση του Ομίλου να καταβάλει μετρητά σε τρέχουσα ή μελλοντική ημερομηνία.

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Ο Όμιλος αξιολογεί τα όρια συμβολαίων κατά την αρχική αναγνώριση και σε κάθε μεταγενέστερη περίοδο αναφοράς προκειμένου να συμπεριλάβει στα ουσιαστικά δικαιώματα και στις δεσμεύσεις της την επίπτωση από τις μεταβολές στις συνθήκες.

Αντασφαλιστικές συμβάσεις

Για τις αντασφαλιστικές συμβάσεις που κατέχονται, οι ταμειακές ροές είναι εντός των ορίων της σύμβασης εάν προκύπτουν από ουσιαστικά δικαιώματα και υποχρεώσεις που υπάρχουν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς κατά την οποία ο Όμιλος υποχρεούται να καταβάλει ποσά στον αντασφαλιστή ή έχει ουσιαστικό δικαίωμα να λαμβάνει υπηρεσίες από τον αντασφαλιστή.

Το ουσιαστικό δικαίωμα λήψης υπηρεσιών από τον αντασφαλιστή λήγει όταν ο αντασφαλιστής:

- έχει την πρακτική ικανότητα να επαναξιολογεί τους κινδύνους που μεταβιβάζονται και μπορεί να καθορίζει μια τιμή ή ένα επίπεδο παροχών που αντικατοπτρίζει πλήρως αυτούς τους επαναξιολογημένους κινδύνους ή
- έχει ουσιαστικό δικαίωμα να τερματίσει την κάλυψη.

Τα όρια μιας αντασφαλιστικής σύμβασης που κατέχεται περιλαμβάνουν ταμειακές ροές που προκύπτουν από τα υποκείμενα συμβόλαια που καλύπτονται από την αντασφαλιστική σύμβαση. Αυτό περιλαμβάνει ταμειακές ροές από ασφαλιστήρια συμβόλαια που αναμένεται να εκδοθούν από τον Όμιλο στο μέλλον αν αυτά τα συμβόλαια αναμένεται να εκδοθούν μέσα στα όρια της αντασφαλιστικής σύμβασης που κατέχεται.

Ο Όμιλος κατέχει αντασφαλιστικές συμβάσεις κλάδου ζωής, οι οποίες έχουν απεριόριστη διάρκεια αλλά επιτρέπουν στον αντασφαλιστή και στον Όμιλο να τερματίσει το συμβόλαιο με τρεις μήνες προειδοποίηση για νέα συμβόλαια που εκχωρούνται. Ο Όμιλος περιλαμβάνει μέσα στα όρια των συμβολαίων μόνο ταμειακές ροές που προκύπτουν από τους τρεις μήνες προειδοποίησης γιατί δεν έχει ουσιαστικά δικαιώματα και υποχρεώσεις πέραν αυτού του σημείου. Ως εκ τούτου, κατά την αρχική αναγνώριση, οι ταμειακές ροές που εμπίπτουν μέσα στα όρια της αντασφαλιστικής σύμβασης καθορίζονται από τα υποκείμενα συμβόλαια που ο Όμιλος αναμένει να εκδώσει και να εκχωρήσει κάτω από την αντασφαλιστική σύμβαση μέσα στους επόμενους τρεις μήνες. Ακολουθώντας, οι αναμενόμενες ταμειακές ροές πέραν του τέλους αυτής της αρχικής περιόδου προειδοποίησης θεωρούνται ταμειακές ροές νέου αντασφαλιστικού συμβολαίου και αναγνωρίζονται ξεχωριστά από το αρχικό συμβόλαιο αφού εμπίπτουν μετά την προειδοποιητική περίοδο των τριών μηνών. Άλλες αντασφαλιστικές συμβάσεις ζωής περιέχουν ρήτρα ακύρωσης για νέα συμβόλαια με τρεις μήνες προειδοποίηση αλλά αυτή τίθεται σε ισχύ κατά την επόμενη ετήσια ανανέωση της συμφωνίας και ως εκ τούτου, σε αυτή την περίπτωση, κατά την αρχική αναγνώριση οι ταμειακές ροές που εμπίπτουν στα όρια της αντασφαλιστικής σύμβασης καθορίζονται να είναι αυτές που προκύπτουν από τα υποκείμενα συμβόλαια που ο Όμιλος αναμένει να εκδώσει και να εκχωρήσει κάτω από την αντασφαλιστική σύμβαση μέσα στο επόμενο έτος. Ο Όμιλος χειρίζεται όλες τις αντασφαλιστικές συμβάσεις που αναφέρθηκαν πιο πάνω ως μια σειρά συμβολαίων που διαμορφώνουν μια ετήσια ομάδα και καλύπτουν υποκείμενα συμβόλαια που εκδόθηκαν εντός ενός έτους.

Ο Όμιλος επίσης κατέχει αναλογικές (proportional) αντασφαλιστικές συμβάσεις ομαδικών συμβολαίων ζωής και ατυχημάτων και υγείας οι οποίες έχουν διάρκεια ενός έτους και καλύπτουν βραχυπρόθεσμα υποκείμενα συμβόλαια που εκδίδονται εντός της περιόδου κάλυψης με βάση την απόδοση κινδύνου (risk attaching basis). Όλες οι ταμειακές ροές που προκύπτουν από τις απαιτήσεις που συνέβησαν ή αναμένεται να συμβούν κατά την διάρκεια της περιόδου ισχύος της αντασφαλιστικής σύμβασης (δύο χρόνια) περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση.

Τέλος, οι αντασφαλιστικές συμβάσεις υπερβάλλουσας ζημιάς (excess of loss reinsurance) του Ομίλου έχουν διάρκεια ενός έτους και παρέχουν κάλυψη για απαιτήσεις που συμβαίνουν κατά τη διάρκεια ενός έτους ατυχήματος. Ως εκ τούτου, όλες οι ταμειακές ροές που προκύπτουν από απαιτήσεις που

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

συνέβησαν ή αναμένεται να συμβούν στο έτος ατυχήματος περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση των αντασφαλιστικών συμβάσεων που κατέχονται.

4.7 Ταμειακές ροές κτήσης

Οι ταμειακές ροές κτήσης προκύπτουν από τα κόστη πώλησης, σύναψης και δημιουργίας μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων (που έχουν εκδοθεί ή αναμένεται να εκδοθούν) τα οποία είναι άμεσα καταλογιστέα στο χαρτοφυλάκιο ασφαλιστηρίων συμβολαίων στο οποίο ανήκει η ομάδα. Τέτοιες ταμειακές ροές περιλαμβάνουν ταμειακές ροές που δεν είναι άμεσα καταλογιστέες σε ατομικά συμβόλαια ή ομάδες ασφαλιστηρίων συμβολαίων μέσα στο χαρτοφυλάκιο.

Ταμειακές ροές κτήσης που είναι άμεσα καταλογιστέες σε μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων κατανέμονται σε αυτή την ομάδα και τις ομάδες ανανέωσης των ασφαλιστηρίων συμβολαίων χρησιμοποιώντας μια συστηματική και ορθολογική μέθοδο ενσωματώνοντας, με τρόπο αμερόληπτο, όλες τις λογικές και βάσιμες πληροφορίες που είναι διαθέσιμες χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια.

Μια συστηματική και ορθολογική μέθοδος χρησιμοποιείται επίσης για την κατανομή των ταμειακών ροών κτήσης που είναι άμεσα καταλογιστέες σε χαρτοφυλάκιο άλλα όχι σε ομάδες συμβολαίων, σε τέτοιες ομάδες εντός του χαρτοφυλακίου.

Οι ταμειακές ροές κτήσης που προκύπτουν πριν από την αναγνώριση της σχετικής ομάδας συμβολαίων αναγνωρίζονται ως περιουσιακό στοιχείο. Αυτές οι ταμειακές ροές κτήσης προκύπτουν όταν καταβάλλονται ή όταν απαιτείται η αναγνώριση μιας υποχρέωσης με βάση πρότυπο διαφορετικό από το ΔΠΧΑ 17. Τέτοιο περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται για κάθε ομάδα συμβολαίων στην οποία έχουν κατανεμηθεί ταμειακές ροές κτήσης. Το περιουσιακό στοιχείο διαγράφεται, πλήρως ή μερικώς, όταν οι ταμειακές ροές κτήσης περιληφθούν στην επιμέτρηση της ομάδας των συμβολαίων.

Στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς, ο Όμιλος αναθεωρεί τα ποσά που έχουν κατανεμηθεί στις ομάδες για να αποτυπώσει τυχόν μεταβολές στις παραδοχές που καθορίζουν τα δεδομένα της χρησιμοποιούμενης μεθόδου κατανομής. Ο Όμιλος δεν μεταβάλλει τα ποσά που έχουν κατανεμηθεί σε ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων όταν έχουν προστεθεί όλα τα συμβόλαια στην ομάδα.

Απομείωση

Στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς, αν τα γεγονότα και οι περιστάσεις υποδεικνύουν τυχόν απομείωση αξίας του περιουσιακού στοιχείου των ταμειακών ροών κτήσης, τότε ο Όμιλος:

- Αναγνωρίζει ζημιά απομείωσης στα αποτελέσματα έτσι ώστε η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου να μην υπερβαίνει τις αναμενόμενες καθαρές εισροές για τη σχετιζόμενη ομάδα, και
- Αν το περιουσιακό στοιχείο σχετίζεται με μελλοντικές ανανεώσεις, αναγνωρίζει ζημιά απομείωσης στα αποτελέσματα στο βαθμό που αναμένει αυτές οι ταμειακές ροές κτήσης να υπερβούν τις καθαρές εισροές για τις αναμενόμενες ανανεώσεις και η υπέρβαση δεν έχει ήδη αναγνωριστεί ως ζημιά απομείωσης όπως πιο πάνω.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει στα αποτελέσματα τον αντιλογισμό μέρους ή του συνόλου της ζημιάς απομείωσης που είχε προηγουμένως αναγνωριστεί και αυξάνει τη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου στον βαθμό που οι συνθήκες απομείωσης έχουν βελτιωθεί.

4.8 Επιμέτρηση εκδοθέντων ασφαλιστηρίων συμβολαίων

Η υποχρέωση εναπομένουσας κάλυψης (liability for remaining coverage) αντικατοπτρίζει την υποχρέωση του Ομίλου να διερευνά και να πληρώνει βάσιμες απαιτήσεις με βάση υφιστάμενα ασφαλιστήρια συμβόλαια για ασφαλιζόμενα συμβάντα τα οποία δεν έχουν ακόμη επέλθει (δηλαδή η υποχρέωση που σχετίζεται με το τμήμα της περιόδου κάλυψης που δεν έχει λήξει), και περιλαμβάνει (α) τις ταμειακές ροές εκπλήρωσης (fulfilment cash flows) που σχετίζονται με τις μελλοντικές υπηρεσίες και (β) το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών (contractual service margin) που δεν

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

έχει ακόμα κερδηθεί.

Η υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί (liability for incurred claims) περιλαμβάνει την υποχρέωση του Ομίλου να πληρώνει βάσιμες απαιτήσεις για ασφαλιζόμενα συμβάντα τα οποία έχουν ήδη επέλθει, άλλες πραγματοποιηθείσες δαπάνες ασφάλισης που προκύπτουν από υπηρεσίες που έχουν ήδη παρασχεθεί και περιλαμβάνει την υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν ακόμα αναφερθεί. Περιλαμβάνει επίσης την υποχρέωση του Ομίλου να πληρώσει ποσά που ο Όμιλος είναι υποχρεωμένος να πληρώσει στον ασφαλιζόμενο σύμφωνα με το συμβόλαιο, συμπεριλαμβανομένου επενδυτικών στοιχείων, όταν το συμβόλαιο παύει να αναγνωρίζεται. Η τρέχουσα εκτίμηση της υποχρέωσης για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί αποτελείται από τις ταμειακές ροές εκπλήρωσης (fulfilment cash flows) που σχετίζονται με την παρελθούσα υπηρεσία που κατανέμεται στην ομάδα κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Το τρέχον ποσό μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων σε κάθε ημερομηνία αναφοράς είναι το σύνολο της υποχρέωσης εναπομένουσας κάλυψης και της υποχρέωσης για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί.

4.8.1 Επιμέτρηση κατά την αρχική αναγνώριση των συμβολαίων που δεν επιμετρούνται με την προσέγγιση κατανομής ασφαλιστών

Σύμφωνα με το γενικό μοντέλο επιμέτρησης (general measurement model) ο Όμιλος επιμετρά μια ομάδα συμβολαίων κατά την αρχική αναγνώριση ως το σύνολο των αναμενόμενων ταμειακών ροών εκπλήρωσης (fulfilment cash flows) που εμπίπτουν στα όρια των συμβολαίων και του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών (contractual service margin) που αντικατοπτρίζει το μη δεδουλευμένο κέρδος των συμβολαίων και σχετίζεται με τις υπηρεσίες που θα παρασχεθούν.

Συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών (Contractual Service Margin)

Το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών είναι ένα στοιχείο της λογιστικής αξίας μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων, το οποίο αντιπροσωπεύει το μη δεδουλευμένο κέρδος που αναγνωρίζει ο Όμιλος κατά την παροχή υπηρεσιών ασφαλιστήριου συμβολαίου κατά την περίοδο κάλυψης.

Κατά την αρχική αναγνώριση μια ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων, αν το σύνολο (α) των ταμειακών ροών εκπλήρωσης, (β) τυχόν ταμειακών ροών που προκύπτουν τη συγκεκριμένη ημερομηνία και (γ) οποιουδήποτε ποσού προκύπτει από την παύση αναγνώρισης οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης είχε προηγουμένως αναγνωρισθεί για ταμειακές ροές οι οποίες σχετίζονται με την ομάδα συμβολαίων (περιλαμβανομένων περιουσιακών στοιχείων για ταμειακές ροές κτήσης) είναι καθαρή εισροή, το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών επιμετρείται ως το ισοδύναμο και αντίθετο ποσό της καθαρής εισροής, το οποίο έχει ως αποτέλεσμα να μην προκύπτει κανένα κέρδος ή ζημιά κατά την αρχική αναγνώριση.

Αν το σύνολο είναι καθαρή εκροή, τότε η ομάδα είναι επαχθής (onerous). Σε τέτοια περίπτωση, η καθαρή εκροή αναγνωρίζεται ως ζημιά στα αποτελέσματα. Ο Όμιλος δημιουργεί ένα στοιχείο ζημιάς (loss component) το οποίο απεικονίζει το ποσό της καθαρής ταμειακής εκροής, το οποίο προσδιορίζει τα ποσά που μεταγενέστερα παρουσιάζονται στα αποτελέσματα ως αντιλογισμός των ζημιών στις επαχθείς ομάδες και αποκλείονται από τον προσδιορισμό των εσόδων ασφάλισης.

Ταμειακές ροές εκπλήρωσης (Fulfilment cash flows)

Οι ταμειακές ροές εκπλήρωσης περιλαμβάνουν την αμερόληπτη και σταθμισμένη με βάση τις πιθανότητες εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών, μια προσαρμογή με σκοπό να αντικατοπτρίζεται η διαχρονική αξία του χρήματος και οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι που σχετίζονται με τις μελλοντικές ταμειακές ροές, στα βαθμό που οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι δεν περιλαμβάνονται στις εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών, και μια προσαρμογή του μη χρηματοοικονομικού κινδύνου.

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Ο στόχος του Ομίλου στην εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών είναι ο καθορισμός της αναμενόμενης αξίας, ή σταθμισμένος με βάση τις πιθανότητες μέσος όρος, του συνόλου των πιθανών αποτελεσμάτων, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις λογικές και βάσιμες πληροφορίες που είναι διαθέσιμες κατά την ημερομηνία αναφοράς χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια που αντικατοπτρίζουν το χρόνο και την αβεβαιότητα αυτών των μελλοντικών ταμειακών ροών. Οι μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας τρέχουσες εκτιμήσεις.

Ο Όμιλος εκτιμά συγκεκριμένες ταμειακές ροές εκπλήρωσης σε επίπεδο χαρτοφυλακίου ή σε υψηλότερο επίπεδο συγκέντρωσης και μετά κατανέμει αυτές τις ταμειακές ροές στις ομάδες των ασφαλιστήριων συμβολαίων.

Κατά την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών, ο Όμιλος συμπεριλαμβάνει όλες τις ταμειακές ροές που εμπίπτουν στο όριο ενός ασφαλιστήριου συμβολαίου συμπεριλαμβανομένου των ακολούθων:

- Ασφάλιστρα και σχετικές ταμειακές ροές
- Πληρωμές απαιτήσεων και ωφελημάτων, συμπεριλαμβανομένων απαιτήσεων που έχουν ήδη αναφερθεί αλλά δεν έχουν ακόμη πληρωθεί, απαιτήσεων που έχουν επισυμβεί αλλά δεν έχουν ακόμα αναφερθεί και μελλοντικών αναμενόμενων απαιτήσεων
- Πληρωμές σε ασφαλιζόμενο που προκύπτουν από ενσωματωμένα δικαιώματα εξαγοράς
- Επιμερισμό ταμειακών ροών κτήσης που είναι καταλογιστέες στο χαρτοφυλάκιο στο οποίο ανήκει το συμβόλαιο
- Κόστη διεκπεραίωσης απαιτήσεων
- Διοικητικά κόστη και κόστη συντήρησης, συμπεριλαμβανομένων επαναλαμβανόμενων προμηθειών οι οποίες αναμένεται ότι θα καταβληθούν σε διαμεσολαβητές
- Επιμερισμό πάγιων και μεταβλητών γενικών εξόδων που είναι άμεσα καταλογιστέα στην εκπλήρωση των ασφαλιστήριων συμβολαίων

Οι εκτιμήσεις των ταμειακών ροών περιλαμβάνουν και μεταβλητές της αγοράς (market variables), οι οποίες συνάδουν με τις παρατηρήσιμες αγοραίες τιμές, και μεταβλητές εκτός αγοράς (non-market variables), οι οποίες δεν έρχονται σε αντίθεση με τις παρατηρήσιμες μεταβλητές της αγοράς και με βάση εσωτερικά και εξωτερικά δεδομένα.

Ο Όμιλος ανανεώνει τις εκτιμήσεις στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς χρησιμοποιώντας όλες τις νέες διαθέσιμες πληροφορίες, καθώς επίσης τα ιστορικά δεδομένα και τάσεις. Ο Όμιλος καθορίζει τις τρέχουσες προσδοκίες για τις πιθανότητες να συμβούν μελλοντικά γεγονότα στο τέλος της περιόδου αναφοράς. Κατά την ανάπτυξη νέων εκτιμήσεων, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη τις πιο πρόσφατες και νεότερες εμπειρίες όπως επίσης και άλλες πληροφορίες.

Ο κίνδυνος μη απόδοσης του ίδιου του Ομίλου (non-performance risk) δεν περιλαμβάνεται στην επιμέτρηση των ομάδων των εκδοθέντων ασφαλιστήριων συμβολαίων.

Προσαρμογή του μη-χρηματοοικονομικού κινδύνου (Risk Adjustment)

Η προσαρμογή του μη-χρηματοοικονομικού κινδύνου για μια ομάδα ασφαλιστήριων συμβολαίων, καθορίζεται χωριστά από τις υπόλοιπες εκτιμήσεις και είναι η αποζημίωση που απαιτείται για την ανάληψη της αβεβαιότητας σχετικά με το ποσό και το χρονοδιάγραμμα των ταμειακών ροών η οποία προκύπτει από τον μη-χρηματοοικονομικό κίνδυνο.

Η προσαρμογή του μη-χρηματοοικονομικού κινδύνου αντικατοπτρίζει επίσης τον βαθμό του οφέλους διαφοροποίησης (diversification benefit) που λαμβάνει υπόψη ο Όμιλος όταν προσδιορίζει την αποζημίωση που απαιτεί για την ανάληψη του εν λόγω κινδύνου και αμφότερα τα ευνοϊκά και μη ευνοϊκά αποτελέσματα, κατά τρόπον ώστε να αντικατοπτρίζεται ο βαθμός απροθυμίας ανάληψης κινδύνου (risk aversion) του Ομίλου.

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την προσέγγιση VaR (value at risk) για να εκτιμήσει την προσαρμογή του μη χρηματοοικονομικού κινδύνου. Οι μέθοδοι και οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της προσαρμογής του μη χρηματοοικονομικού κινδύνου περιγράφονται στη σημείωση 2.

Διαχρονική αξία του χρήματος και χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Ο Όμιλος προσαρμόζει τις εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών ώστε να αντικατοπτρίζουν τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που σχετίζονται με τις εν λόγω ταμειακές ροές, στον βαθμό που οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι δεν περιλαμβάνονται στις εκτιμήσεις των ταμειακών ροών. Τα προεξοφλητικά επιτόκια που εφαρμόζονται στις εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών:

- αντικατοπτρίζουν τη διαχρονική αξία του χρήματος, τα χαρακτηριστικά των ταμειακών ροών και τα χαρακτηριστικά ρευστότητας των ασφαλιστηρίων συμβολαίων,
- συνάδουν με τις παρατηρήσιμες τρέχουσες αγοραίες τιμές (εάν υπάρχουν) για χρηματοοικονομικά μέσα με ταμειακές ροές των οποίων τα χαρακτηριστικά συνάδουν με τα χαρακτηριστικά των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, από την άποψη, για παράδειγμα, του χρονοδιαγράμματος, του νομίσματος και της ρευστότητας, και
- δεν λαμβάνουν υπόψη την επίπτωση παραγόντων που επηρεάζουν τις εν λόγω παρατηρήσιμες τιμές της αγοράς αλλά οι οποίοι δεν επηρεάζουν τις μελλοντικές ταμειακές ροές των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την προσέγγιση από κάτω προς το πάνω (bottom-up approach) για την εκτίμηση των προεξοφλητικών επιτοκίων. Οι μέθοδοι και οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό των προεξοφλητικών επιτοκίων περιγράφονται στη σημείωση 2.

4.8.2 Μεταγενέστερη επιμέτρηση των συμβολαίων που δεν επιμετρούνται με την προσέγγιση κατανομής ασφαλιστών

Στο τέλος της κάθε περιόδου αναφοράς, ο Όμιλος ανανεώνει τις ταμειακές ροές εκπλήρωσης τόσο για την υποχρέωση για την εναπομένουσα κάλυψη όσο και για την υποχρέωση των απαιτήσεων που έχουν επισυμβεί για να αντικατοπτρίζουν τις τρέχουσες εκτιμήσεις των ποσών, του χρονοδιαγράμματος και της αβεβαιότητας των μελλοντικών ταμειακών ροών, όπως επίσης και τα προεξοφλητικά επιτόκια και άλλες χρηματοοικονομικές μεταβλητές.

Οι προσαρμογές εμπειρίας (experience adjustments) είναι η διαφορά μεταξύ:

- της εκτίμησης των αναμενόμενων ταμειακών ροών στην αρχή της περιόδου και των πραγματικών ταμειακών ροών για τα ασφάλιστρα που λαμβάνονται για την περίοδο (και των σχετικών ταμειακών ροών όπως ταμειακές ροές κτήσης)
- της εκτίμησης των αναμενόμενων ταμειακών ροών στην αρχή της περιόδου και των πραγματικών πραγματοποιηθέντων δαπανών υπηρεσιών ασφάλισης για την περίοδο (εξαιρουμένων των ασφαλιστικών εξόδων κτήσης)

Οι προσαρμογές εμπειρίας που σχετίζονται με παρούσες και παρελθούσες υπηρεσίες αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα. Για τις απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί (συμπεριλαμβανομένων αυτών που έχουν επισυμβεί αλλά δεν έχουν αναφερθεί) και τις άλλες πραγματοποιηθείσες δαπάνες υπηρεσιών ασφάλισης οι προσαρμογές εμπειρίας πάντα σχετίζονται με παρούσες και παρελθούσες υπηρεσίες και συμπεριλαμβάνονται στα αποτελέσματα ως μέρος των εξόδων ασφάλισης.

Οι προσαρμογές εμπειρίας που σχετίζονται με μελλοντικές υπηρεσίες συμπεριλαμβάνονται στην υποχρέωση για εναπομένουσα κάλυψη μέσω της προσαρμογής του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών. Η αναγνώριση του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών εξαρτάται από το κατά πόσον το συμβόλαιο δεν συμμετέχει, συμμετέχει άμεσα ή έμμεσα στην απόδοση συγκεκριμένων υποκείμενων στοιχείων.

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Στο τέλος της κάθε περιόδου αναφοράς, ο Όμιλος επανεκτιμά τις ταμειακές ροές εκπλήρωσης, προσαρμόζοντας τις για τις αλλαγές στις υποθέσεις που σχετίζονται με χρηματοοικονομικούς και μη-χρηματοοικονομικούς κινδύνους.

Ασφαλιστήρια συμβόλαια χωρίς χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής (without direct participation features)

Για μια ομάδα ασφαλιστήριων συμβολαίων, η λογιστική αξία του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών (contractual service margin) της ομάδας στο τέλος της περιόδου αναφοράς ισούται με τη λογιστική αξία κατά την έναρξη της περιόδου αναφοράς προσαρμοσμένης ως προς τα εξής:

- την επίπτωση τυχόν νέων συμβολαίων που προστίθενται στην ομάδα
- τους δεδουλευμένους τόκους επί της λογιστικής αξίας του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών κατά την περίοδο αναφοράς, που επιμετρούνται με βάση τα προεξοφλητικά επιτόκια κατά την αρχική αναγνώριση
- τις μεταβολές στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης που σχετίζονται με τη μελλοντική υπηρεσία, εκτός εάν:
 - οι εν λόγω αυξήσεις στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης υπερβαίνουν τη λογιστική αξία του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών, με αποτέλεσμα να προκύπτει ζημία ή
 - οι εν λόγω μειώσεις στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης κατανέμονται στο στοιχείο ζημίας (loss component) της υποχρέωσης για την εναπομένουσα κάλυψη
- την επίπτωση τυχόν διαφορών συναλλαγματικής ισοτιμίας επί του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών
- το ποσό που αναγνωρίζεται ως έσοδο ασφάλισης λόγω της μεταφοράς υπηρεσιών ασφαλιστήριου συμβολαίου στην περίοδο, το οποίο προσδιορίζεται διά της κατανομής του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών που απομένει στο τέλος της περιόδου αναφοράς (πριν από οποιαδήποτε κατανομή) στην τρέχουσα και την εναπομένουσα περίοδο κάλυψης.

Τα κλειδωμένα προεξοφλητικά επιτόκια (locked-in discount rates) για κάθε ομάδα ασφαλιστήριων συμβολαίων καθορίζονται ως τα επιτόκια που ίσχυαν στην αρχή της περιόδου των 12 μηνών κατά την οποία τα συμβόλαια εντάχθηκαν στην ομάδα. Οι μέθοδοι και οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό των προεξοφλητικών επιτοκίων περιγράφονται στη σημείωση 2.

Οι αλλαγές στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία και προσαρμόζουν το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών περιλαμβάνουν τις εξής:

- προσαρμογές εμπειρίας (experience adjustments) που προκύπτουν από τη διαφορά μεταξύ των ασφαλίσεων που λαμβάνονται (και των σχετικών ταμειακών ροών όπως ταμειακές ροές κτήσης) και την εκτίμηση, στην αρχή της περιόδου, των αναμενόμενων ποσών.
- μεταβολές στις εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών σε σχέση με την υποχρέωση εναπομένουσας κάλυψης, εκτός όσων σχετίζονται με τη διαχρονική αξία του χρήματος και τις αλλαγές στο χρηματοοικονομικό κίνδυνο (που αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα και λοιπά συνολικά έσοδα και δεν προσαρμόζουν το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών)
- διαφορές μεταξύ:
 - τυχόν επενδυτικού στοιχείου που αναμένεται να καταστεί απαιτητό στην περίοδο και καθορίζεται ως η πληρωμή η οποία αναμενόταν στην έναρξη της περιόδου και επιπλέον τυχόν χρηματοοικονομικά έσοδα ή δαπάνες ασφάλισης που σχετίζονται με την αναμενόμενη πληρωμή πριν αυτή καταστεί απαιτητή
 - του πραγματικού επενδυτικού στοιχείου που καθίσταται απαιτητό στην περίοδο
- μεταβολές της προσαρμογής του μη-χρηματοοικονομικού κινδύνου που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία

Οι προσαρμογές στο συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών που αναφέρονται πιο πάνω επιμετρούνται με τα κλειδωμένα προεξοφλητικά επιτόκια.

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών στο τέλος της περιόδου αναφοράς αντιπροσωπεύει το κέρδος στην ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων το οποίο δεν έχει ακόμη αναγνωριστεί στα αποτελέσματα διότι σχετίζεται με τη μελλοντική υπηρεσία.

Ένα ποσό του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα σε κάθε περίοδο προκειμένου να αντικατοπτρίζονται οι υπηρεσίες ασφαλιστηρίου συμβολαίου που παρέχονται.

Για τον καθορισμό του ποσού του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών που αναγνωρίζεται σε κάθε περίοδο, ο Όμιλος ακολουθεί τα εξής τρία βήματα:

- Καθορίζει τον συνολικό αριθμό μονάδων κάλυψης (coverage units) της ομάδας. Ο αριθμός των μονάδων κάλυψης μιας ομάδας είναι η ποσότητα υπηρεσιών ασφαλιστηρίων συμβολαίων που παρέχονται από τα συμβόλαια της ομάδας, η οποία προσδιορίζεται μέσω της εξέτασης για κάθε συμβόλαιο της ποσότητας των παροχών με βάση το συμβόλαιο και τη σχετική περίοδο κάλυψης.
- Επιμερίζει το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών στο τέλος της περιόδου (πριν από την αναγνώριση οποιουδήποτε ποσού για τις υπηρεσίες των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που παρασχέθηκαν κατά την περίοδο στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων) εξίσου σε κάθε μονάδα κάλυψης που παρασχέθηκε στην τρέχουσα περίοδο και αναμένεται να παρασχεθεί στο μέλλον.
- Αναγνωρίζει στα αποτελέσματα το ποσό του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών που επιμερίστηκε στις μονάδες κάλυψης που παρασχέθηκαν στην περίοδο.

Ο αριθμός των μονάδων κάλυψης αλλάζει καθώς οι υπηρεσίες του ασφαλιστήριου συμβολαίου παρέχονται, συμβόλαια λήγουν, τερματίζονται ή εξαγοράζονται και νέα συμβόλαια προστίθενται στην ομάδα. Ο συνολικός αριθμός των μονάδων κάλυψης εξαρτάται από την αναμενόμενη διάρκεια των υποχρεώσεων που έχει ο Όμιλος από τα συμβόλαια του, που μπορεί να διαφέρει από τη λήξη του νομικού συμβολαίου, λόγω της επίδρασης της συμπεριφοράς του ασφαλιζόμενου και της αβεβαιότητας που πλαισιώνει τα μελλοντικά ασφαλιζόμενα γεγονότα. Για τον καθορισμό των μονάδων κάλυψης, ο Όμιλος ασκεί κρίση στην εκτίμηση της πιθανότητας να συμβούν τα ασφαλιζόμενα γεγονότα και οι συμπεριφορές των ασφαλιζομένων στο βαθμό που επηρεάζουν την αναμενόμενη περίοδο κάλυψης της ομάδας, τα διάφορα επίπεδα υπηρεσίας που προσφέρονται και τη ποσότητα των ωφελημάτων που παρέχονται σύμφωνα με το συμβόλαιο.

Ο Όμιλος δεν εκδίδει ασφαλιστήρια συμβόλαια που έχουν ταμειακές ροές σε ξένο νόμισμα το οποίο είναι διαφορετικό από το λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου.

Ασφαλιστήρια συμβόλαια με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής (with direct participation features)

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής είναι συμβόλαια με βάση τα οποία η δέσμευση του Ομίλου προς τον ασφαλιζόμενο είναι το καθαρό αποτέλεσμα των ακόλουθων στοιχείων:

- Η δέσμευση να καταβάλει στον ασφαλιζόμενο ποσό ίσο προς την εύλογη αξία των υποκείμενων στοιχείων, και
- Μεταβλητή αμοιβή ως αντάλλαγμα για τη μελλοντική υπηρεσία που προβλέπεται με βάση το ασφαλιστήριο συμβόλαιο, στην οποία περιλαμβάνεται το ποσό του μεριδίου του Ομίλου όσον αφορά την εύλογη αξία των υποκείμενων στοιχείων, μείον τις ταμειακές ροές εκπλήρωσης που δεν εξαρτώνται από τις αποδόσεις των υποκείμενων στοιχείων. Ο Όμιλος παρέχει επενδυτικές υπηρεσίες σύμφωνα με αυτά τα συμβόλαια υποσχόμενη μια επενδυτική απόδοση με βάση τα υποκείμενα στοιχεία, επιπρόσθετα από την ασφαλιστική κάλυψη.

Κατά την επιμέτρηση της ομάδας των ασφαλιστηρίων συμβολαίων με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής, ο Όμιλος προσαρμόζει τις ταμειακές ροές εκπλήρωσης για όλες τις αλλαγές στη δέσμευση καταβολής στον ασφαλιζόμενο ποσού ίσου προς την εύλογη αξία των υποκείμενων

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

στοιχείων. Αυτές οι αλλαγές δεν σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα του Ομίλου. Ο Όμιλος προσαρμόζει το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών για μεταβολές στο ποσό του μεριδίου του Ομίλου στην εύλογη αξία των υποκείμενων στοιχείων που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία.

Ως εκ τούτου, η λογιστική αξία του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών μιας ομάδας συμβολαίων στο τέλος της περιόδου αναφοράς ισούται με τη λογιστική αξία κατά την έναρξη της περιόδου αναφοράς προσαρμοσμένη για:

- το περιθώριο συμβατικού κέρδους υπηρεσιών τυχόν νέων συμβολαίων που προστίθενται στην ομάδα
- τη μεταβολή του ποσού του μεριδίου του Ομίλου στην εύλογη αξία των υποκείμενων στοιχείων και αλλαγές στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης που σχετίζονται με μελλοντικές υπηρεσίες εκτός εάν:
 - η μείωση του ποσού του μεριδίου του Ομίλου στην εύλογη αξία των υποκείμενων στοιχείων ή η αύξηση στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης που σχετίζονται με μελλοντικές υπηρεσίες, υπερβαίνει τη λογιστική αξία του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών, με αποτέλεσμα να προκύπτει ζημία στα αποτελέσματα (περιλαμβάνεται στα έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης) και να δημιουργεί στοιχείο ζημίας (loss component) ή
 - η αύξηση του ποσού του μεριδίου του Ομίλου στην εύλογη αξία των υποκείμενων στοιχείων ή η μείωση στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης που σχετίζονται με μελλοντικές υπηρεσίες, κατανέμονται στο στοιχείο ζημίας (loss component) και αναστρέφουν προηγούμενες ζημίες που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα (περιλαμβάνεται στα έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης)
- την επίπτωση τυχόν διαφορών συναλλαγματικής ισοτιμίας που προκύπτουν επί του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών, και
- το ποσό που αναγνωρίζεται ως έσοδο ασφάλισης λόγω της παροχής υπηρεσιών ασφαλιστηρίου συμβολαίου στην περίοδο.

Μεταβολές των ταμειακών ροών εκπλήρωσης που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία περιλαμβάνουν τις αλλαγές που σχετίζονται με μελλοντικές υπηρεσίες όπως καθορίζεται πιο πάνω για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια χωρίς χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής (επιμετρούνται με χρήση των τρέχον προεξοφλητικών επιτοκίων) και αλλαγές στην επίπτωση της διαχρονικής αξίας του χρήματος και των χρηματοοικονομικών κινδύνων που δεν προκύπτει από τα υποκείμενα στοιχεία (για παράδειγμα η επίπτωση χρηματοοικονομικών εγγυήσεων).

Ασφαλιστήρια συμβόλαια με χαρακτηριστικά έμμεσης συμμετοχής (indirect participating contracts)

Τα μη συνδεδεμένα με συμμετοχή στα κέρδη (non-linked with profits) συμβόλαια του Ομίλου έχουν ταμειακές ροές εξαρτώμενες από υποκείμενα στοιχεία αλλά δεν πληρούν τον ορισμό των ασφαλιστηρίων συμβολαίων με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα η μέθοδος μεταβλητής αμοιβής (Variable Fee Approach) να μην είναι εφαρμόσιμη για αυτά τα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Αντί αυτού, ο Όμιλος εφαρμόζει το γενικό μοντέλο επιμέτρησης. Οι επιδράσεις των χρηματοοικονομικών μεταβλητών δεν έχουν αντίκτυπο στην επιμέτρηση του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών για μια ομάδα από ασφαλιστήρια συμβόλαια με χαρακτηριστικά έμμεσης συμμετοχής, γιατί οι αλλαγές στον χρηματοοικονομικό κίνδυνο αναγνωρίζονται απευθείας στα αποτελέσματα ως μέρος των συνολικών χρηματοοικονομικών εσοδών ή εξόδων εκτός όταν η αλλαγή οδηγεί σε μεταβολή στον τρόπο που ο Όμιλος εφαρμόζει τη διάκριση της. Σε τέτοια περίπτωση, η αλλαγή επηρεάζει το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών.

Ο Όμιλος προσδιορίζει κατά την έναρξη τι θεωρεί ως δέσμευση της σύμφωνα με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, το οποίο δίνει τη δυνατότητα στον Όμιλο να υπολογίζει το ποσό που αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα (για αλλαγές στις υποθέσεις που σχετίζονται με το χρηματοοικονομικό κίνδυνο σε σχέση με αυτή τη δέσμευση) και το ποσό που προσαρμόζει το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών (γιατί ασκείται διάκριση σε σχέση με την δέσμευση του Ομίλου).

Το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών των ασφαλιστηρίων συμβολαίων με χαρακτηριστικά έμμεσης συμμετοχής περιλαμβάνει δεδουλευμένους τόκους υπολογιζόμενους χρησιμοποιώντας τα αρχικά κλειδωμένα προεξοφλητικά επιτόκια που καθορίζονται για μια ομάδα ασφαλιστηρίων

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

συμβολαίων κατά την αρχική αναγνώριση. Οι αλλαγές στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης που σχετίζονται με μελλοντική κάλυψη που προσαρμόζουν το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών επίσης επιμετρώνται με τα αρχικά κλειδωμένα προεξοφλητικά επιτόκια που καθορίζονται κατά την αρχική αναγνώριση.

Επαχθή συμβόλαια (Onerous Contracts)

Αφότου αναγνωριστεί στοιχείο ζημίας (loss component) ο Όμιλος κατανέμει κατά τρόπο συστηματικό τις μεταγενέστερες μεταβολές στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης της υποχρέωσης για την εναπομένουσα κάλυψη μεταξύ του στοιχείου ζημίας και της υποχρέωσης για την εναπομένουσα κάλυψη, εξαιρουμένου του στοιχείου ζημίας.

Οι μεταγενέστερες μεταβολές στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης της υποχρέωσης για την εναπομένουσα κάλυψη που κατανέμονται είναι οι ακόλουθες:

- χρηματοοικονομικά έσοδα ή δαπάνες ασφάλισης,
- μεταβολές στην προσαρμογή του μη-χρηματοοικονομικού κινδύνου που αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα και αντιπροσωπεύουν την απαλλαγή από τον κίνδυνο μέσα στην περίοδο και
- εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών για απαιτήσεις και δαπάνες που απελευθερώνονται από την υποχρέωση εναπομένουσας κάλυψης λόγω των πραγματοποιηθέντων δαπανών υπηρεσιών ασφάλισης στην περίοδο.

Ο Όμιλος καθορίζει τη συστηματική κατανομή του εξόδου υπηρεσιών ασφάλισης με βάση το ποσοστό του στοιχείου ζημίας έναντι των συνολικών εκροών που περιλαμβάνονται στην εναπομένουσα κάλυψη, αποκλείοντας οποιοδήποτε ποσό επενδυτικού στοιχείου. Τυχόν μεταγενέστερες μειώσεις στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης, σχετιζόμενες με μελλοντική υπηρεσία, που κατανέμονται στην ομάδα και οι οποίες προκύπτουν από μεταβολές στις εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών και του μη-χρηματοοικονομικού κινδύνου, κατανέμονται αποκλειστικά στο στοιχείο ζημίας έως ότου το στοιχείο ζημίας μηδενιστεί. Μόλις μηδενιστεί, τυχόν επιπλέον μειώσεις στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία δημιουργούν το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών της ομάδας.

4.8.3 Επιμέτρηση συμβολαίων με την προσέγγιση κατανομής ασφαλιστρών (premium allocation approach)

Κατά την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος εφαρμόζει την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρών (Premium Allocation Approach):

- Όταν η περίοδος κάλυψης του κάθε συμβολαίου της ομάδας δεν υπερβαίνει το ένα έτος.
- Για ομάδες ασφαλιστήριων συμβολαίων με περίοδο κάλυψης πέραν του ενός έτους, ο Όμιλος αναμένει ευλόγως ότι η εν λόγω απλοποίηση θα έχει ως αποτέλεσμα η επιμέτρηση της υποχρέωσης εναπομένουσας κάλυψης για την ομάδα να μην διαφέρει ουσιαστικά από την επιμέτρηση που θα προέκυπτε αν εφαρμόζοταν το γενικό μοντέλο επιμέτρησης.

Για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, κατά την αρχική αναγνώριση τους, ο Όμιλος επιμετρά την υποχρέωση για την εναπομένουσα κάλυψη στο ποσό των ασφαλιστρών που λαμβάνονται, μείον τυχόν ταμειακές ροές κτήσης και τυχόν ποσά που προκύπτουν από την παύση αναγνώρισης περιουσιακών στοιχείων για ταμειακές ροές κτήσης και την παύση αναγνώρισης οποιουδήποτε άλλου περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης που είχε προηγουμένως αναγνωριστεί για ταμειακές ροές.

Οι ταμειακές ροές κτήσης που κατανεμήθηκαν στην ομάδα, αναβάλλονται και αναγνωρίζονται κατά την περίοδο κάλυψης των ασφαλιστήριων συμβολαίων στην ομάδα.

Κατά την αρχική αναγνώριση κάθε ομάδας ασφαλιστήριων συμβολαίων, ο Όμιλος αναμένει ότι το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ του κάθε παρεχόμενου μέρους των υπηρεσιών και της σχετικής καταληκτικής ημερομηνίας πληρωμής των ασφαλιστρών δεν υπερβαίνει το ένα έτος.

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Επομένως, ο Όμιλος επέλεξε να μην προσαρμόζει τη λογιστική αξία της υποχρέωσης για την εναπομένουσα κάλυψη ούτως ώστε να αντικατοπτρίζεται η διαχρονική αξία του χρήματος και η επίπτωση του χρηματοοικονομικού κινδύνου.

Δεν υπάρχουν επενδυτικά στοιχεία στα ασφαλιστήρια συμβόλαια που έχουν εκδοθεί και τα οποία επιμετρούνται με την προσέγγιση κατανομής ασφαλιστρών.

Η λογιστική αξία μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς είναι το άθροισμα (α) της υποχρέωσης εναπομένουσας κάλυψης και (β) της υποχρέωσης για επισυμβάσεις απαιτήσεις στην οποία περιλαμβάνονται οι ταμειακές ροές εκπλήρωσης που σχετίζονται με παρελθούσα υπηρεσία που κατανέμεται στην ομάδα τη συγκεκριμένη ημερομηνία.

Η λογιστική αξία της υποχρέωσης για εναπομένουσα κάλυψη στο τέλος κάθε μεταγενέστερης περιόδου αναφοράς, αυξάνεται με το ποσό των ασφαλιστρών που λαμβάνονται και την απόσβεση των ταμειακών ροών κτήσης που αναγνωρίζεται ως δαπάνη και μειώνεται με το ποσό που αναγνωρίζεται ως έσοδο ασφάλισης για υπηρεσίες που παρέχονται στην εν λόγω περίοδο (με βάση την πάροδο του χρόνου) και επιπρόσθετων ταμειακών ροών κτήσης που κατανέμονται μετά την αρχική αναγνώριση.

Η υποχρέωση των απαιτήσεων που έχουν επισυμβεί επιμετρείται με το γενικό μοντέλο επιμέτρησης (όπως και για τα υπόλοιπα συμβόλαια που δεν επιμετρούνται με την προσέγγιση κατανομής ασφαλιστρών). Η υποχρέωση είναι ίση με τις ταμειακές ροές εκπλήρωσης που σχετίζονται με τις απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί. Για απαιτήσεις που ο Όμιλος αναμένει να πληρωθούν σε περίοδο εντός ενός έτους από την ημερομηνία επέλευσης των απαιτήσεων ο Όμιλος δεν προσαρμόζει τις μελλοντικές ταμειακές ροές ως προς τη διαχρονική αξία του χρήματος και την επίπτωση του χρηματοοικονομικού κινδύνου. Εντούτοις, απαιτήσεις που αναμένεται να εξοφληθούν σε περισσότερο από ένα έτος προεξοφλούνται. Ο Όμιλος δεν προσαρμόζει τις ταμειακές ροές ως προς τη διαχρονική αξία του χρήματος και την επίπτωση του χρηματοοικονομικού κινδύνου γιατί η πλειοψηφία των απαιτήσεων της πληρώνονται εντός ενός έτους από την ημερομηνία της ζημιάς.

Αν τα γεγονότα και οι περιστάσεις υποδεικνύουν ότι μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων που επιμετρείται με την προσέγγιση κατανομής ασφαλιστρών είναι επαχθής κατά την αρχική αναγνώριση ή μεταγενέστερα, ο Όμιλος αυξάνει τη λογιστική αξία της υποχρέωσης για την εναπομένουσα κάλυψη στο ποσό των ταμειακών ροών εκπλήρωσης σύμφωνα με το γενικό μοντέλο επιμέτρησης, και η αύξηση αυτή αναγνωρίζεται στα έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης, και καθορίζει το στοιχείο ζημιάς για τη ζημιά που αναγνωρίστηκε. Οι ταμειακές ροές εκπλήρωσης που σχετίζονται με μια ομάδα επαχθή συμβολαίων δεν προεξοφλούνται καθώς η υποχρέωση για επισυμβάσεις απαιτήσεις επίσης δεν προεξοφλείται.

4.9 Επιμέτρηση συμβολαίων αντασφάλισης που κατέχονται

4.9.1 Επιμέτρηση του περιουσιακού στοιχείου εναπομένουσας κάλυψης (asset for remaining coverage)

Αντασφαλιστήρια συμβόλαια που επιμετρούνται με το γενικό μοντέλο

Η επιμέτρηση των αντασφαλιστηρίων συμβολαίων που κατέχονται ακολουθεί τις ίδιες αρχές με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδίδονται, με τις παρακάτω εξαιρέσεις:

- Η επιμέτρηση των ταμειακών ροών περιλαμβάνει, εάν καθοριστεί ως σημαντική, μια προσαρμογή για την επίπτωση της μη απόδοσης (non-performance) του αντασφαλιστή υπολογιζόμενης σε σταθμισμένη βάση πιθανοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της επίδρασης εξασφαλίσεων και ζημιών από διαφωνίες.
- Ο Όμιλος προσδιορίζει την προσαρμογή του μη-χρηματοοικονομικού κινδύνου κατά τρόπον ώστε να αντιπροσωπεύει τον βαθμό του κινδύνου που μεταφέρεται στον αντασφαλιστή.

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

- Ο Όμιλος αναγνωρίζει το καθαρό κόστος ή το καθαρό κέρδος κατά την αρχική αναγνώριση στην κατάσταση οικονομικής θέσης ως συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών και το αναγνωρίζει στα αποτελέσματα με την πάροδο παροχής των υπηρεσιών από τον αντασφαλιστή, εκτός από το μερίδιο της ζημιάς που σχετίζεται με γεγονότα πριν την αρχική αναγνώριση όπως περιγράφεται πιο κάτω.
- Μεταβολές στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα εάν οι σχετικές μεταβολές που προκύπτουν από τα υποκείμενα ασφαλιστήρια συμβόλαια είχαν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα. Σε αντίθετη περίπτωση, μεταβολές στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης αναπροσαρμόζουν το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών.

Ο Όμιλος επιμετρά τις εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας παραδοχές που είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για την επιμέτρηση των εκτιμήσεων της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών των υποκείμενων ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Κατά την αρχική αναγνώριση, το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών μιας ομάδας αντασφαλιστηρίων συμβολαίων αντικατοπτρίζει το καθαρό κόστος ή καθαρό κέρδος από την αγορά της αντασφάλισης. Επιμετρείται σε ποσό ίσο και αντίθετο προς το άθροισμα (α) των ταμειακών ροών εκπλήρωσης, (β) του ποσού που τη συγκεκριμένη ημερομηνία παύει να αναγνωρίζεται και το οποίο σχετίζεται με τυχόν περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση που είχε αναγνωρισθεί προγενέστερα για ταμειακές ροές που σχετίζονται με την ομάδα συμβολαίων αντασφάλισης που κατέχονται, (γ) τυχόν ταμειακών ροών που προκύπτουν την εν λόγω ημερομηνία και (δ) τυχόν εσόδων που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα λόγω επαχθή υποκείμενων συμβολαίων που αναγνωρίστηκαν την εν λόγω ημερομηνία.

Εντούτοις, εάν το καθαρό κόστος της αγοράς αντασφαλιστικής κάλυψης σχετίζεται με γεγονότα που συνέβησαν πριν από την αγορά της ομάδας συμβολαίων αντασφάλισης που κατέχονται, τότε ο Όμιλος αναγνωρίζει αμέσως το εν λόγω κόστος ως δαπάνη στα αποτελέσματα.

Η λογιστική αξία του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών σε κάθε περίοδο αναφοράς είναι η λογιστική αξία κατά την έναρξη της περιόδου αναφοράς, προσαρμοσμένη ως προς:

- το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών τυχόν νέων συμβολαίων που προστίθενται στην ομάδα,
- τους δεδουλευμένους τόκους επί της λογιστικής αξίας του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών κατά τη διάρκεια του χρόνου, επιμετρούμενων με βάση τα προεξοφλητικά επιτόκια που καθορίζονται κατά την αρχική αναγνώριση,
- τα έσοδα που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα μέσα στο έτος κατά την αρχική αναγνώριση των επαχθών υποκείμενων συμβολαίων,
- τον αντιλογισμό στοιχείου ανάκτησης ζημιάς (loss recovery component) στον βαθμό που ο εν λόγω αντιλογισμός δεν αποτελεί μεταβολές στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης της ομάδας συμβολαίων αντασφάλισης που κατέχονται,
- τις μεταβολές στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης που αφορούν μελλοντικές υπηρεσίες, επιμετρούμενες με τα προεξοφλητικά επιτόκια που καθορίστηκαν κατά την αρχική αναγνώριση, εκτός εάν οφείλονται σε μεταβολή στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης από επαχθή υποκείμενα συμβόλαια, περίπτωση κατά την οποία αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα και δημιουργούν ή προσαρμόζουν το στοιχείο ανάκτησης ζημιάς,
- την επίπτωση τυχόν διαφορών συναλλαγματικής ισοτιμίας που προκύπτουν επί του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών, και
- το ποσό που αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα λόγω υπηρεσιών που ελήφθησαν κατά τη συγκεκριμένη περίοδο.

Για μια ομάδα αντασφαλιστηρίων συμβολαίων που καλύπτουν επαχθή υποκείμενα συμβόλαια, ο Όμιλος καθορίζει ένα στοιχείο ανάκτησης ζημιάς (loss recovery component) του περιουσιακού στοιχείου για εναπομένονσα κάλυψη, προσαρμόζει το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών και

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

ως αποτέλεσμα αναγνωρίζει έσοδο όταν ο Όμιλος αναγνωρίζει ζημία κατά την αρχική αναγνώριση επαχθούς ομάδας υποκείμενων ασφαλιστηρίων συμβολαίων, αν έχει συνάψει τις αντασφαλιστήριες συμβάσεις πριν ή την ίδια περίοδο που τα επαχθή υποκείμενα συμβόλαια αναγνωρίστηκαν. Η προσαρμογή στο συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών προκύπτει πολλαπλασιάζοντας:

- τη ζημία που έχει αναγνωριστεί επί των υποκείμενων ασφαλιστηρίων συμβολαίων, και
- το ποσοστό των απαιτήσεων επί των υποκείμενων ασφαλιστηρίων συμβολαίων τις οποίες ο Όμιλος αναμένει να ανακτήσει από την ομάδα των συμβολαίων αντασφάλισης που κατέχονται.

Το στοιχείο ανάκτησης ζημιάς προσαρμόζεται για αλλαγές στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης της ομάδας των αντασφαλιστηρίων συμβολαίων που σχετίζονται με μελλοντικές υπηρεσίες και προκύπτουν από αλλαγές στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης των επαχθών υποκείμενων συμβολαίων. Αν τα αντασφαλιστήρια συμβόλαια καλύπτουν μόνο μερικά ασφαλιστήρια συμβόλαια που περιλαμβάνονται στην επαχθή ομάδα των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, τότε ο Όμιλος χρησιμοποιεί μια συστηματική και ορθολογική βάση κατανομής για να προσδιορίσει το μέρος του στοιχείου ζημιάς που αναγνωρίστηκε για την επαχθή ομάδα συμβολαίων που σχετίζεται με ασφαλιστήρια συμβόλαια τα οποία καλύπτονται από την ομάδα αντασφαλιστηρίων συμβολαίων που κατέχονται.

Το στοιχείο ανάκτησης ζημιάς καθορίζει τα ποσά που μεταγενέστερα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα ως αντιλογισμός στοιχείου ανάκτησης ζημιάς από τα αντασφαλιστήρια συμβόλαια και εξαιρούνται από την κατανομή των αντασφαλιστρών που πληρώθηκαν. Προσαρμόζεται για να αντικατοπτρίζει τις αλλαγές του στοιχείου ζημιάς των επαχθών ομάδων των υποκείμενων ασφαλιστηρίων συμβολαίων, αλλά δεν μπορεί να υπερβαίνει το μερίδιο του στοιχείου ζημιάς των επαχθών ομάδων των υποκείμενων ασφαλιστηρίων συμβολαίων που ο Όμιλος αναμένει να ανακτήσει από τα αντασφαλιστήρια συμβόλαια.

Αντασφαλιστήρια συμβόλαια που επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρών (Premium Allocation Approach)

Ο Όμιλος εφαρμόζει την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρών (Premium Allocation Approach) για την επιμέτρηση ομάδας αντασφαλιστηρίων συμβολαίων χρησιμοποιώντας τις ίδιες λογιστικές πολιτικές που εφαρμόζονται για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, ως αυτές τροποποιούνται για να αντικατοπτρίζουν τα χαρακτηριστικά που διαφέρουν από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Ο Όμιλος εφαρμόζει την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρών στα αντασφαλιστήρια συμβόλαια που κατέχει ως ακολούθως:

- Στις συμβάσεις υπερβάλλουσας ζημιάς (excess of loss reinsurance) που παρέχουν κάλυψη στα ασφαλιστήρια συμβόλαια που προέρχονται από ζημίες που προκύπτουν κατά τη διάρκεια ενός έτους ατυχήματος.
- Στις αναλογικές αντασφαλιστικές συμβάσεις βάσει κινδύνου (proportional reinsurance contracts on risk attaching basis) που παρέχουν κάλυψη για βραχυπρόθεσμα υποκείμενα ασφαλιστήρια συμβόλαια και έχουν ουσιαστικά περίοδο δύο ετών ο Όμιλος επιλέγει να εφαρμόζει την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρών αφού κατά την αρχική αναγνώριση αναμένει ότι θα παρέχει ένα περιουσιακό στοιχείο για την εναπομένουσα κάλυψη που δεν θα διαφέρει ουσιαστικά από το γενικό μοντέλο.

Στην Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρών, η αρχική επιμέτρηση του περιουσιακού στοιχείου ισούται με το καταβληθέν αντασφάλιστρο. Ο Όμιλος επιμετρά το ποσό που σχετίζεται με την εναπομένουσα κάλυψη κατανέμοντας το ποσό των αναμενόμενων πληρωμών αντασφαλιστρών κατά την περίοδο κάλυψης της λήψης υπηρεσιών για την ομάδα. Για όλα τα συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται, η κατανομή βασίζεται στην πάροδο του χρόνου.

Κατά την αρχική αναγνώριση κάθε ομάδας αντασφαλιστικών συμβολαίων που κατέχονται, ο Όμιλος

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

αναμένει ότι ο χρόνος μεταξύ της λήψης κάθε μέρους των υπηρεσιών και της ημερομηνίας οφειλής των σχετικών αντασφαλιστρών δεν είναι μεγαλύτερος από ένα έτος. Αντίστοιχα, ο Όμιλος δεν προσαρμόζει το περιουσιακό στοιχείο για την εναπομένουσα κάλυψη ώστε να αντικατοπτρίζει τη διαχρονική αξία του χρήματος και την επίδραση του χρηματοοικονομικού κινδύνου. Εντούτοις, για μερικές αντασφαλιστικές συμβάσεις που προνοούν την πληρωμή τόκου στις καθυστερημένες αποπληρωμές αντασφαλιστρών το αντίστοιχο έξοδο αναγνωρίζεται στα χρηματοοικονομικά έξοδα από αντασφαλιστικές συμβάσεις που κατέχονται.

Όταν τα αντασφαλιστήρια συμβόλαια καλύπτουν ομάδα επαχθών υποκείμενων ασφαλιστήριων συμβολαίων, ο Όμιλος προσαρμόζει την λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου εναπομένουσας κάλυψης και αναγνωρίζει κέρδος αν, στην ίδια λογιστική περίοδο, αναγνωρίζει ζημία κατά την αρχική αναγνώριση μιας επαχθούς ομάδας υποκείμενων ασφαλιστήριων συμβολαίων ή μια περεταίρω ζημία από μια ήδη επαχθή ομάδα υποκείμενων ασφαλιστήριων συμβολαίων. Η αναγνώριση αυτού του κέρδους οδηγεί στον λογισμό ενός στοιχείου ανάκτησης ζημίας (loss recovery component) του περιουσιακού στοιχείου εναπομένουσας κάλυψης μια ομάδας αντασφαλιστήριων συμβολαίων που κατέχονται. Το στοιχείο ανάκτησης ζημίας προσαρμόζεται έτσι ώστε να αποτυπώνει τις μεταβολές στο στοιχείο ζημίας επαχθούς ομάδας υποκείμενων ασφαλιστήριων συμβολαίων αλλά δεν υπερβαίνει το μερίδιο της ζημίας της επαχθούς ομάδας υποκείμενων ασφαλιστήριων συμβολαίων που αναμένει ο Όμιλος να ανακτήσει από την ομάδα συμβολαίων αντασφάλισης που κατέχονται.

4.9.2 Επιμέτρηση του περιουσιακού στοιχείου για απαιτήσεις που προέκυψαν (asset for incurred claims)

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παραδοχές για να επιμετρήσει τις εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών για την ομάδα των αντασφαλιστικών συμβάσεων που κατέχονται που συνάδουν με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τις εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών των υποκείμενων ασφαλιστήριων συμβολαίων. Ο Όμιλος συμπεριλαμβάνει στις εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών για την ομάδα των αντασφαλιστικών συμβάσεων την επίδραση οποιουδήποτε κινδύνου μη απόδοσης (non-performance) από τον εκδότη του αντασφαλιστικού συμβολαίου, συμπεριλαμβανομένης της επίδρασης εξασφαλίσεων και ζημιών από διαφωνίες, όταν η επίπτωση τους καθορίζεται ως σημαντική.

Η προσαρμογή κινδύνου για μη-χρηματοοικονομικό κίνδυνο (risk adjustment) για συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται αντιπροσωπεύει το ποσό του κινδύνου που μεταφέρεται από τον Όμιλο στον αντασφαλιστή. Οι μέθοδοι και οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της προσαρμογής του μη χρηματοοικονομικού κινδύνου περιγράφονται στη σημείωση 2.

4.10 Ασφαλιστήρια συμβόλαια – τροποποίηση και παύση αναγνώρισης

Ο Όμιλος παύει να αναγνωρίζει ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο όταν, και μόνον όταν:

- Αυτό εξοφλείται, δηλαδή όταν η δέσμευση που καθορίζεται στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο εκπνέει ή εκπληρώνεται ή ακυρώνεται, ή
- Το συμβόλαιο τροποποιείται κατά τρόπο που η τροποποίηση οδηγεί:
 - ο το συμβόλαιο να είναι εκτός πεδίου εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17
 - ο διαφορετικό ασφαλιστήριο συμβόλαιο λόγω διαχωρισμού στοιχείων από το κυρίως συμβόλαιο
- ο σε ουσιαστικά διαφορετικά όρια συμβολαίου
- ο το συμβόλαιο να περιλαμβάνεται σε διαφορετική ομάδα.

Αν οποιοδήποτε από τα κριτήρια τροποποίησης που περιγράφονται πιο πάνω πληρείται, ο Όμιλος διαγράφει το αρχικό συμβόλαιο και αναγνωρίζει το τροποποιημένο συμβόλαιο ως νέο συμβόλαιο.

Κατά την διαγραφή ενός ασφαλιστήριου συμβολαίου που ανήκει σε ομάδα συμβολαίων που δεν επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρών:

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

- οι ταμειακές ροές εκπλήρωσης που κατανέμονται στην ομάδα προσαρμόζονται με σκοπό την εξάλειψη της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών που σχετίζεται με τα δικαιώματα και τις δεσμεύσεις που έχουν παύσει να αναγνωρίζονται
- το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών της ομάδας προσαρμόζεται ως προς τη μεταβολή στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης εκτός όταν τέτοιες αλλαγές κατανέμονται στο στοιχείο ζημιάς, και
- ο αριθμός των μονάδων κάλυψης για τις αναμενόμενες εναπομένουσες υπηρεσίες ασφαλιστηρίων συμβολαίων προσαρμόζεται ώστε να αντικατοπτρίζει τις μονάδες κάλυψης που έπαυσαν να αναγνωρίζονται από την ομάδα.

Αν ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο διαγραφεί διότι έχει μεταβιβαστεί σε τρίτο μέρος, τότε το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών προσαρμόζεται για το ασφάλιστρο που χρεώνεται από το τρίτο μέρος, εκτός αν η ομάδα είναι επαχθής.

Αν ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο διαγραφεί διότι οι όροι του έχουν τροποποιηθεί, τότε το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών προσαρμόζεται για το ασφάλιστρο που θα χρέωνε ο Όμιλος σε περίπτωση που είχε συνάψει συμβόλαιο με όρους ισοδύναμους με αυτούς του νέου συμβολαίου κατά την ημερομηνία της τροποποίησης του συμβολαίου, μείον τυχόν πρόσθετο ασφάλιστρο που χρεώνεται για την τροποποίηση. Το νέο ασφαλιστήριο συμβόλαιο που αναγνωρίζεται επιμετρείται δεδομένου ότι κατά την ημερομηνία της τροποποίησης, ο Όμιλος έλαβε το ασφάλιστρο που θα χρέωνε μείον τυχόν πρόσθετο ασφάλιστρο που χρεώνεται για την τροποποίηση.

Αν οι τροποποιήσεις του ασφαλιστηρίου συμβολαίου δεν πληρούν τα πιο πάνω κριτήρια ο Όμιλος χειρίζεται τις αλλαγές της τροποποίησης ως αλλαγές στις εκτιμήσεις των ταμειακών ροών εκπλήρωσης.

Για ασφαλιστήρια συμβόλαια που επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίσεων ο Όμιλος προσαρμόζει τα ασφαλιστικά έσοδα από την ημερομηνία της τροποποίησης του συμβολαίου και μεταγενέστερα.

4.11 Παρουσίαση

Ο Όμιλος παρουσιάζει ξεχωριστά, στην κατάσταση οικονομικής θέσης, τη λογιστική αξία των χαρτοφυλακίων:

- ασφαλιστηρίων συμβολαίων που εκδίδονται και τα οποία αποτελούν περιουσιακά στοιχεία,
- ασφαλιστηρίων συμβολαίων που εκδίδονται και τα οποία αποτελούν υποχρεώσεις,
- συμβολαίων αντασφάλισης που κατέχονται και τα οποία αποτελούν περιουσιακά στοιχεία, και
- συμβολαίων αντασφάλισης που κατέχονται και τα οποία αποτελούν υποχρεώσεις.

Τυχόν περιουσιακά στοιχεία ταμειακών ροών κτήσης που αναγνωρίζονται πριν την αναγνώριση των σχετικών ασφαλιστηρίων συμβολαίων περιλαμβάνονται στην τρέχουσα αξία των σχετικών ομάδων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που εκδίδονται.

Ο Όμιλος διαχωρίζει τα ποσά που αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων σε αποτέλεσμα υπηρεσιών ασφάλισης, στο οποίο περιλαμβάνονται τα έσοδα ασφάλισης και τα έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης, και σε χρηματοοικονομικά έσοδα ή έξοδα ασφάλισης.

Ο Όμιλος διαχωρίζει τη μεταβολή στην προσαρμογή του μη-χρηματοοικονομικού κινδύνου μεταξύ του χρηματοοικονομικού μέρους που αναγνωρίζεται στα χρηματοοικονομικά έσοδα ή έξοδα και του μη-χρηματοοικονομικού μέρους που αναγνωρίζεται στο αποτέλεσμα υπηρεσιών ασφάλισης.

Ο Όμιλος παρουσιάζει τα έσοδα ή έξοδα των συμβολαίων αντασφάλισης που κατέχονται, ξεχωριστά από τα έσοδα ή έξοδα των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που εκδίδονται.

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

4.11.1 Έσοδα υπηρεσιών ασφάλισης

Τα έσοδα ασφάλισης του Ομίλου αποτυπώνουν την παροχή κάλυψης και άλλων υπηρεσιών που προκύπτουν από την ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων υπό τη μορφή ποσού που αντικατοπτρίζει το αντάλλαγμα το οποίο ο Όμιλος αναμένει ότι δικαιούται για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών.

Τα συνολικά έσοδα ασφάλισης για ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων είναι το σχετικό μερίδιο για την περίοδο του συνολικού ανταλλάγματος για τα συμβόλαια (δηλαδή το ποσό που καταβάλλεται στον Όμιλο για ασφάλιστρα προσαρμοζόμενο ως προς την επίπτωση χρηματοδότησης (τη διαχρονική αξία του χρήματος) και εξαιρουμένων τυχόν επενδυτικών στοιχείων).

Το συνολικό αντάλλαγμα για ομάδα συμβολαίων καλύπτει τα ποσά που σχετίζονται με την παροχή υπηρεσιών και αποτελείται από:

- Δαπάνες υπηρεσιών ασφάλισης, εκτός τυχόν ποσών που επιμερίζονται στο στοιχείο ζημίας της υποχρέωσης εναπομένουσας κάλυψης
- Την προσαρμογή του μη-χρηματοοικονομικού κινδύνου που σχετίζεται με τρέχουσες υπηρεσίες εκτός τυχόν ποσών που επιμερίζονται στο στοιχείο ζημίας της υποχρέωσης εναπομένουσας κάλυψης
- Το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών που επιμετρείται με βάση τις παρεχόμενες μονάδες κάλυψης
- Άλλα ποσά, συμπεριλαμβανομένων προσαρμογών εμπειρίας για εισηρακτέα ασφάλιστρα για τρέχουσες και παρελθούσες υπηρεσίες.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος επιμερίζει το τμήμα των ασφαλιστρών που σχετίζονται με την ανάκτηση των ταμειακών ροών κτήσης σε κάθε περίοδο αναφοράς κατά τρόπο συστηματικό με βάση την πάροδο του χρόνου. Ο Όμιλος αναγνωρίζει το καταμερισμένο ποσό, ως έσοδο υπηρεσιών ασφάλισης και το ίδιο ποσό ως έξοδο υπηρεσιών ασφάλισης.

Αναγνώριση του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών στα αποτελέσματα

Το ποσό του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών για ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων που αναγνωρίζεται ως έσοδο ασφάλισης σε κάθε περίοδο, καθορίζεται με την αναγνώριση των μονάδων κάλυψης μέσα στην ομάδα, τον επιμερισμό του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών στο τέλος της περιόδου (πριν από οποιοδήποτε επιμερισμό) ισοδύναμα σε κάθε μονάδα κάλυψης που παρασχέθηκε μέσα στο χρόνο και αναμένετε να παρασχεθεί τα επόμενα χρόνια, διά της αναγνώρισης στα αποτελέσματα του ποσού που επιμερίστηκε στις μονάδες κάλυψης που παρασχέθηκαν στην περίοδο. Ο αριθμός των μονάδων κάλυψης είναι η ποσότητα των υπηρεσιών που παραχωρήθηκε από τα συμβόλαια της ομάδας, καθορισμένη λαμβάνοντας υπόψη για κάθε συμβόλαιο την ποσότητα των ωφελημάτων που παραχωρήθηκαν και την αναμενόμενη περίοδο κάλυψης τους. Οι μονάδες κάλυψης επιθεωρούνται και ανανεώνονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς.

Οι υπηρεσίες που παραχωρούνται από ασφαλιστήρια συμβόλαια περιλαμβάνουν ασφαλιστικές καλύψεις και για όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής, επενδυτικές υπηρεσίες για τη διαχείριση των υποκείμενων στοιχείων εκ μέρους των ασφαλιζόμενων. Επιπρόσθετα, μερικά ασφαλιστήρια συμβόλαια μπορούν επίσης να προσφέρουν επενδυτικές υπηρεσίες για να αποφέρουν επενδυτική απόδοση στον ασφαλιζόμενο, εάν, και μόνο εάν:

- υπάρχει επενδυτικό στοιχείο ή ο ασφαλιζόμενος έχει δικαίωμα να αποσύρει κάποιο ποσό (για παράδειγμα το δικαίωμα του ασφαλιζόμενου να λάβει αξία εξαγοράς στην ακύρωση του συμβολαίου),
- το επενδυτικό στοιχείο ή το ποσό το οποίο έχει δικαίωμα να αποσύρει ο ασφαλιζόμενος αναμένεται να περιλαμβάνει απόδοση επενδύσεων, και
- ο Όμιλος αναμένει να εκτελέσει επενδυτική δραστηριότητα για να αποφέρει επενδυτική απόδοση.

Η αναμενόμενη περίοδος κάλυψης αντικατοπτρίζει τις προσδοκίες για ακυρώσεις των ασφαλιστηρίων

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

συμβολαίων, όπως επίσης και τη πιθανότητα τα ασφαλιζόμενα γεγονότα να συμβούν στο βαθμό που επηρεάζουν την αναμενόμενη περίοδο κάλυψης. Η περίοδος της επενδυτικής υπηρεσίας λήγει κατά ή πριν την ημερομηνία κατά την οποία όλα τα ποσά που οφείλονται στους υφιστάμενους ασφαλιζόμενους και σχετίζονται με τις εν λόγω υπηρεσίες έχουν καταβληθεί.

Συμβόλαια που επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίσεων

Για τα συμβόλαια που επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίσεων, τα ασφαλιστικά έσοδα της περιόδου είναι το ποσό των αναμενόμενων εισπράξεων ασφαλίσεων που κατανέμονται στην περίοδο. Ο Όμιλος αναγνωρίζει τέτοια ασφαλιστικά έσοδα με βάση την πάροδο του χρόνου δια του καταμερισμού των εισπρακτέων ασφαλίσεων συμπεριλαμβανομένου και των προσαρμογών εμπειρίας ασφαλίσεων σε κάθε περίοδο υπηρεσιών.

4.11.2 Στοιχείο Ζημιάς (loss component)

Ο Όμιλος ομαδοποιεί τα συμβόλαια που είναι επαχθή κατά την αρχική αναγνώριση ξεχωριστά από τα συμβόλαια στο ίδιο χαρτοφυλάκιο που δεν είναι επαχθή κατά την αρχική αναγνώριση. Ομάδες συμβολαίων που δεν είναι επαχθείς κατά την αρχική αναγνώριση μπορεί μεταγενέστερα να μετατραπούν σε επαχθείς αν αλλάξουν οι υποθέσεις και εμπειρίες. Ο Όμιλος καθορίζει ένα στοιχείο ζημιάς για την υποχρέωση για εναπομένονσα κάλυψη για οποιαδήποτε επαχθή ομάδα απεικονίζοντας τις μελλοντικές ζημίες.

Το στοιχείο ζημιάς αναπαριστά ένα νοητό αρχείο των ζημιών που είναι καταλογιστέες σε κάθε ομάδα με επαχθή ασφαλιστήρια συμβόλαια (ή αρχικά επικερδή ασφαλιστήρια συμβόλαια που έχουν μετατραπεί σε επαχθή). Το στοιχείο ζημιάς απελευθερώνεται βάσει της συστηματικής κατανομής των μεταγενέστερων μεταβολών στις ταμειακές ροές σε (α) το στοιχείο ζημιάς και (β) της υποχρέωσης για την εναπομένονσα κάλυψη εξαιρουμένου του στοιχείου ζημιάς. Το στοιχείο ζημιάς επίσης ενημερώνεται για μεταγενέστερες αλλαγές στις εκτιμήσεις των ταμειακών ροών εκπλήρωσης που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία. Η συστηματική κατανομή μεταγενέστερων αλλαγών στο στοιχείο ζημιάς έχει ως αποτέλεσμα τα συνολικά ποσά που κατανέμονται στο στοιχείο ζημιάς να ισούνται με μηδέν στο τέλος της περιόδου κάλυψης μιας ομάδας συμβολαίων (γιατί το στοιχείο ζημιάς έχει αναγνωρισθεί ως μέρος των απαιτήσεων που έχουν επισυμβεί). Ο Όμιλος χρησιμοποιεί το μερίδιο κατά την αρχική αναγνώριση για να καθορίσει τη συστηματική κατανομή των μεταγενέστερων αλλαγών στις μελλοντικές ταμειακές ροές μεταξύ του στοιχείου ζημιάς και της υποχρέωσης για εναπομένονσα κάλυψη εξαιρουμένου του στοιχείου ζημιάς.

4.11.3 Έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης

Τα έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης που προκύπτουν από τις ομάδες ασφαλιστηρίων συμβολαίων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν συμβαίνουν. Δεν περιλαμβάνουν αποπληρωμές επενδυτικών στοιχείων και αποτελούνται από τα ακόλουθα:

- Απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί και άλλες πραγματοποιηθείσες δαπάνες υπηρεσιών ασφάλισης: Για μερικά συμβόλαια ζωής (life risk contracts) οι επισυμβάσεις απαιτήσεις περιλαμβάνουν ασφαλιστήρια που αίρονται σε περίπτωση εντοπισμού σημαντικής ασθένειας (waiver of premium).
- Απόσβεση των ταμειακών ροών κτήσης: Για συμβόλαια που δεν επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίσεων, η απόσβεση είναι ίση με το ποσό που αναγνωρίζεται στα έσοδα ασφάλισης μέσα στο έτος που σχετίζεται με την ανάκτηση των ταμειακών ροών κτήσης. Για τα συμβόλαια που επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίσεων, ο Όμιλος αποσβένει τις ταμειακές ροές κτήσης με σταθερή βάση (straight line) στη περίοδο κάλυψης της ομάδας των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.
- Ζημίες σε επαχθή συμβόλαια και αντιλογισμός τέτοιων ζημιών.
- Μεταβολές στις υποχρεώσεις επισυμβάσεων απαιτήσεων που δεν προκύπτουν από την επίπτωση της διαχρονικής αξίας του χρήματος, των χρηματοοικονομικών κινδύνων και των μεταβολών τους.
- Απομείωση ζημιών σε περιουσιακά στοιχεία ταμειακών ροών κτήσης και αντιλογισμός τέτοιων ζημιών απομείωσης.

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

4.11.4 Χρηματοοικονομικά έσοδα ή έξοδα ασφάλισης

Στα χρηματοοικονομικά έσοδα ή έξοδα ασφάλισης περιλαμβάνεται η μεταβολή στη τρέχουσα αξία της ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων που προκύπτει από τα ακόλουθα:

- την επίπτωση της διαχρονικής αξίας του χρήματος και των μεταβολών της διαχρονικής αξίας του χρήματος, και
- την επίπτωση του χρηματοοικονομικού κινδύνου και των μεταβολών του χρηματοοικονομικού κινδύνου.

Για τα συμβόλαια που επιμετρούνται με το γενικό μοντέλο, τα χρηματοοικονομικά έσοδα ή έξοδα ασφάλισης αντικατοπτρίζουν τους δεδουλευμένους τόκους στις μελλοντικές ταμειακές ροές και το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών και τις επιδράσεις των αλλαγών στα επιτόκια και άλλες χρηματοοικονομικές υποθέσεις.

Για τα συμβόλαια που επιμετρούνται με την μέθοδο μεταβλητής αμοιβής (Variable Fee Approach), τα χρηματοοικονομικά έσοδα ή έξοδα ασφάλισης περιλαμβάνουν τις αλλαγές στην επιμέτρηση των ομάδων συμβολαίων που προκύπτουν από τις αλλαγές στην αξία των υποκείμενων στοιχείων (εξαιρουμένου προσθηκών και αναλήψεων).

Ο Όμιλος διαχωρίζει τη μεταβολή στην προσαρμογή του μη-χρηματοοικονομικού κινδύνου μεταξύ του αποτελέσματος υπηρεσιών ασφάλισης και των χρηματοοικονομικών εσόδων ή εξόδων ασφάλισης.

Ο Όμιλος έχει επιλογή να διαχωρίσει τα χρηματοοικονομικά έσοδα ή έξοδα ασφάλισης για την περίοδο μεταξύ αποτελεσμάτων χρήσης και λοιπών συνολικών εσόδων. Η επιλογή αυτή δίδεται στο επίπεδο χαρτοφυλακίου ασφαλιστηρίων και αντασφαλιστηρίων συμβολαίων. Ο Όμιλος δεν κατανείμει τα χρηματοοικονομικά έσοδα ή έξοδα μεταξύ του κέρδους ή της ζημίας και των λοιπών συνολικών εσόδων για κανένα από τα χαρτοφυλάκια του.

4.11.5 Καθαρά έσοδα ή έξοδα από συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται

Τα καθαρά έξοδα από τα αντασφαλιστήρια συμβόλαια αποτελούνται από τον καταμερισμό των καταβληθέντων αντασφαλιστρών μείον τα ποσά που ανακτήθηκαν από τους αντασφαλιστές.

Ο Όμιλος παρουσιάζει ξεχωριστά στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων, τα ποσά που αναμένεται να ανακτηθούν από τους αντασφαλιστές και την κατανομή των καταβληθέντων αντασφαλιστρών.

Ο Όμιλος παρουσιάζει τις αντασφαλιστικές ταμειακές ροές που εξαρτώνται από απαιτήσεις από τα υποκείμενα συμβόλαια ως μέρος των απαιτήσεων που αναμένεται να αποπληρωθούν με βάση το αντασφαλιστικό συμβόλαιο που κατέχεται. Οι προμήθειες εκχώρησης που δεν εξαρτώνται από απαιτήσεις των υποκείμενων συμβολαίων παρουσιάζονται ως μείωση των ασφαλιστρών που πρέπει να καταβληθούν στον αντασφαλιστή, τα οποία στη συνέχεια κατανέμονται στα αποτελέσματα.

4.12 Μετάβαση

Κατά την ημερομηνία μετάβασης, 1η Ιανουαρίου 2022, ο Όμιλος:

- Έχει εντοπίσει, αναγνωρίσει και επιμετρήσει κάθε ομάδα ασφαλιστικών συμβολαίων σαν να εφαρμοζόταν από πάντα το ΔΠΧΑ 17, εκτός εάν αυτό ήταν ανέφικτο.
- Διέγραψε τυχόν υφιστάμενα υπόλοιπα που δεν θα υπήρχαν εάν το ΔΠΧΑ 17 είχε πάντα εφαρμογή.
- Αναγνώρισε οποιαδήποτε προκύπτουσα καθαρή διαφορά στα ίδια κεφάλαια.

Κατά τη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 17, ο Όμιλος εφάρμοσε την πλήρη αναδρομική προσέγγιση, εκτός εάν αυτό ήταν ανέφικτο. Ο Όμιλος εφάρμοσε την πλήρη αναδρομική προσέγγιση κατά τη μετάβαση σε όλες τις συμβάσεις που εκδόθηκαν κατά ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2021.

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Για τα μακροχρόνια συμβόλαια (Αποταμιευτικά Ζωής, Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη, Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη) που εκδόθηκαν πριν το έτος 2021 ο Όμιλος εφάρμοσε την προσέγγιση της εύλογης αξίας.

Σύμφωνα με την προσέγγιση της εύλογης αξίας, κατά τη μετάβαση, ο Όμιλος ομαδοποίησε συμβόλαια από πολλαπλές ομάδες σε μία ενιαία μονάδα για λογιστικούς σκοπούς. Η λήψη εύλογων και τεκμηριωμένων πληροφοριών για την εφαρμογή της πλήρους αναδρομικής προσέγγισης ήταν ανέφικτη χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια. Ο Όμιλος προσδιόρισε το συμβατικό περιθώριο κέρδους της υποχρέωσης για την εναπομένουσα κάλυψη κατά την ημερομηνία μετάβασης, ως τη διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας της ομάδας ασφαλιστικών συμβολαίων και των ταμειακών ροών εκπλήρωσης που μετρήθηκαν κατά την ημερομηνία αυτή. Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας, ο Όμιλος εφάρμοσε τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 13 "Επιμέτρηση εύλογης αξίας", εκτός από την απαίτηση για το κατώτατο όριο των καταθέσεων όψεως.

Ο Όμιλος έχει συγκεντρώσει συμβόλαια που έχουν εκδοθεί με διαφορά μεγαλύτερη του ενός έτους για τον προσδιορισμό ομάδων ασφαλιστικών συμβολαίων σύμφωνα με την προσέγγιση της εύλογης αξίας κατά τη μετάβαση.

Για την εφαρμογή της προσέγγισης της εύλογης αξίας, ο Όμιλος δεν χρησιμοποίησε την επιτρεπόμενη τροποποίηση για τη χρήση λογικών και τεκμηριωμένων πληροφοριών που είναι διαθέσιμες κατά την ημερομηνία μετάβασης και αντ' αυτού χρησιμοποίησε πληροφορίες που ήταν διαθέσιμες κατά την ημερομηνία έναρξης ή της αρχικής αναγνώρισης προκειμένου να:

- Καθορίσει εάν οποιαδήποτε συμβόλαια ήταν συμβόλαια ασφάλισης με άμεση συμμετοχή
- Προσδιορίσει τυχόν διακριτικές ταμειακές ροές για ασφαλιστήρια συμβόλαια χωρίς χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής

Παρά ταύτα, ο Όμιλος χρησιμοποίησε την επιτρεπόμενη τροποποίηση για να χρησιμοποιήσει λογικές και τεκμηριωμένες πληροφορίες που ήταν διαθέσιμες κατά την ημερομηνία μετάβασης για τον προσδιορισμό ομάδων ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Το προεξοφλητικό επιτόκιο για την ομάδα των συμβολαίων που εφαρμόστηκε η προσέγγιση της εύλογης αξίας καθορίστηκε κατά την ημερομηνία μετάβασης και χρησιμοποιήθηκε για την επιμέτρηση των ταμειακών ροών εκπλήρωσης κατά την ημερομηνία αυτή. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την προσαύξηση των τόκων του συμβατικού περιθωρίου κέρδους προσδιορίστηκε χρησιμοποιώντας την προσέγγιση "από κάτω προς τα πάνω" (bottom up approach) κατά την ημερομηνία μετάβασης.

Ο Όμιλος δεν επέλεξε να διαχωρίσει τα χρηματοοικονομικά έσοδα ή έξοδα ασφάλισης μεταξύ των ποσών που περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα και των ποσών που περιλαμβάνονται στα λοιπά συνολικά έσοδα.

Ο Όμιλος χρησιμοποίησε την εισοδηματική προσέγγιση για τον καθορισμό της εύλογης αξίας των ασφαλιστηρίων συμβολαίων κατά την ημερομηνία μετάβασης.

Για τα βραχυπρόθεσμα συμβόλαια (Ομαδική Ασφάλεια Ζωής και Ατυχημάτων και Υγείας) που εκδόθηκαν πριν από το έτος 2021, παρόλο που απαιτούνταν μόνο τρέχουσες και μελλοντικές πληροφορίες για να αντικατοπτρίσουν τις συνθήκες κατά την ημερομηνία μετάβασης, ο Όμιλος εφάρμοσε την επιτρεπόμενη τροποποίηση σύμφωνα με την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση και δεν χώρισε τα συμβόλαια σε ομάδες που δεν έχουν εκδοθεί με διαφορά μεγαλύτερη του ενός έτους.

5. Βάση ενοποίησης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις συμπεριλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της Universal Life Insurance Public Company Ltd (η «Εταιρεία») και όλων των θυγατρικών εταιρειών καθώς και θυγατρικών των θυγατρικών εταιρειών (Σημ. 7), που μαζί με την Εταιρεία αναφέρονται ως

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

ο «Όμιλος». Όλες είναι πλήρως εξηρημένες τόσο κατά το 2023 όσο και κατά το 2022 εκτός από την Universal Golf Enterprises PLC στην οποία κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2023 η Εταιρεία κατείχε το 94,14% (2022: 94,14%) του μετοχικού κεφαλαίου της και της θυγατρικής της Universal Golf Enterprises PLC – Universal Green Energies Limited, της οποίας η Εταιρεία το 2023 κατείχε έμμεσα το 94,14%. Συναλλαγές και υπόλοιπα που προκύπτουν μεταξύ των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται κατά την ενοποίηση. Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται από την ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος μεταφέρθηκε στον Όμιλο και παύουν να ενοποιούνται όταν ο έλεγχός τους μεταφερθεί εκτός Ομίλου.

Θυγατρικές εταιρείες είναι όλες οι εταιρείες (περιλαμβανομένων των δομημένων εταιρειών) στις οποίες ο Όμιλος έχει τον έλεγχο. Ο Όμιλος ελέγχει μια οικονομική οντότητα (εταιρεία) όταν είναι εκτεθειμένος ή έχει τα δικαιώματα, στις μεταβλητές αποδόσεις από την ανάμιξη του με την εταιρεία και έχει την δυνατότητα να επηρεάσει τις αποδόσεις μέσω του ελέγχου που ασκεί στην εταιρεία.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει οποιαδήποτε δικαιώματα μειοψηφίας στην εξαγορασθείσα επιχείρηση είτε σε εύλογη αξία, είτε στο μερίδιο των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης που αποκτάει και που αναλογεί στο συμφέρον μειοψηφίας, για κάθε εξαγορά ξεχωριστά.

Οι οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιρειών ετοιμάζονται για την ίδια οικονομική περίοδο με την ιθύνουσα εταιρεία και με βάση τις ίδιες λογιστικές πολιτικές.

Συναλλαγές με μετόχους μειοψηφίας (μη ελέγχουσα συμμετοχή)

Ο Όμιλος χειρίζεται τις συναλλαγές με τους μετόχους μειοψηφίας ως συναλλαγές με μετόχους του Ομίλου. Για αγορές από τους μετόχους μειοψηφίας, η διαφορά μεταξύ του κόστους εξαγοράς και της συμμετοχής στη λογιστική αξία του αναγνωρίσιμου καθαρού περιουσιακού στοιχείου της θυγατρικής που εξαγοράζεται, αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια. Κέρδη και ζημιές του Ομίλου από πωλήσεις στο συμφέρον μειοψηφίας, περιλαμβάνονται επίσης στα ίδια κεφάλαια.

6. Μετατροπή ξένου συναλλάγματος

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ που είναι το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης της Εταιρείας και των θυγατρικών εταιρειών της στην Κύπρο. Συναλλαγές σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται με βάση τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν την ημέρα της συναλλαγής. Χρηματικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν κατά την ημερομηνία της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης. Τα μη χρηματικά στοιχεία που επιμετρούνται σε εύλογη αξία σε ξένο νόμισμα, μετατρέπονται με βάση τις τιμές συναλλάγματος που υπήρχαν όταν προσδιορίστηκε η εύλογη αξία.

Συναλλαγματικές διαφορές από τρέχουσες συναλλαγές αναφορικά με ασφαλιστικές εργασίες και από τη μετατροπή επενδύσεων των ασφαλιστικών εργασιών και άλλων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα, αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων.

7. Εισόδημα από επενδύσεις

Το εισόδημα από επενδύσεις περιλαμβάνει έσοδα από τόκους, μερίσματα και ενοίκια από επενδύσεις σε ακίνητα και παρουσιάζεται μετά την αφαίρεση δαπανών διαχείρισης των επενδύσεων.

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα μερίσματα από επενδύσεις σε μετοχές αναγνωρίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξής τους.

Τα έσοδα από ενοίκια από επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται σε συστηματική βάση κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

8. Παροχή ωφελημάτων αφυπηρέτησης

Ο Όμιλος λειτουργεί αριθμό προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών για παροχή ωφελημάτων αφυπηρέτησης στο μόνιμο προσωπικό και στους αντιπροσώπους ασφαλειών.

Καταβάλλονται εισφορές σε ξεχωριστά ταμεία αφυπηρέτησης με καθορισμένα ποσοστά επί των απολαβών του προσωπικού και επί των προμηθειών των αντιπροσώπων ασφαλειών. Η σχετική δαπάνη αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων.

9. Έξοδα από τόκους

Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται στο έτος κατά το οποίο πραγματοποιούνται.

10. Επενδύσεις σε ακίνητα

Ακίνητα που κατέχονται από τον Όμιλο για ενοικίαση και/ή για κεφαλαιουχικό κέρδος, κατατάσσονται ως επενδύσεις σε ακίνητα. Στην περίπτωση όπου ακίνητα που κατέχονται από τον Όμιλο περιλαμβάνουν ένα μέρος που χρησιμοποιείται για τις εργασίες του Ομίλου και ένα μέρος που ενοικιάζεται ή κρατείται για κεφαλαιουχικό κέρδος, η κατάταξή τους βασίζεται στο κατά πόσο τα συστατικά μέρη μπορούν να πωληθούν ξεχωριστά. Διαφορετικά, ολόκληρο το ακίνητο αναγνωρίζεται ως ακίνητο που χρησιμοποιείται για τις εργασίες του Ομίλου εκτός αν το μέρος που χρησιμοποιείται από τον Όμιλο είναι ασήμαντο. Η κατάταξη των ακινήτων στις διάφορες κατηγορίες εξετάζεται σε συστηματική βάση και αναθεωρείται όταν υπάρχουν σημαντικές αλλαγές στη χρήση τους.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται αρχικά στο κόστος, το οποίο περιλαμβάνει τα έξοδα συναλλαγής. Μετά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της αναφοράς. Οι εκτιμήσεις γίνονται από ανεξάρτητους προσοντούχους εκτιμητές. Ανάλογα με τη φύση του ακινήτου και την υπάρχουσα πληροφόρηση στην αγορά, για τον καθορισμό της εύλογης αξίας μπορεί να απαιτηθεί η χρήση εκτιμήσεων όπως οι μελλοντικές ταμειακές ροές από ακίνητα και ο κατάλληλος συντελεστής προεξόφλησης των ροών αυτών. Για επενδύσεις σε ακίνητα που αφορούν επενδυτικά ασφαλιστικά σχέδια (unit-linked investment plans) γίνονται ενδιάμεσες εκτιμήσεις από τη Διεύθυνση του Ομίλου.

Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων, στην καθαρή μεταβολή στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα για την περίοδο κατά την οποία προκύπτουν.

Μεταφορές προς ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα γίνονται όταν υπάρχει μια μεταβολή στη χρήση που αποδεικνύεται από την λήξη της ιδιοχρησίας, την έναρξη μιας λειτουργικής μίσθωσης σε τρίτο ή την ολοκλήρωση της κατασκευής ή αξιοποίησης. Για μια μεταφορά από επένδυση σε ακίνητα σε ιδιοχρησιμοποιούμενο ακίνητο, το τεκμαρτό κόστος του ακινήτου για μεταγενέστερη αναγνώριση είναι η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της μεταβολής της χρήσης. Αν ένα ιδιοχρησιμοποιούμενο ακίνητο μεταφέρεται σε επένδυση σε ακίνητα, ο Όμιλος αναγνωρίζει αυτό το ακίνητο σύμφωνα με την πολιτική που ακολουθείται για τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα μέχρι την ημερομηνία της αλλαγής της χρήσης.

11. Χρηματοοικονομικά μέσα

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου όταν ο Όμιλος δεσμεύεται σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους του εν λόγω μέσου. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρούνται στην εύλογη αξία.

Τα έξοδα συναλλαγής τα οποία είναι άμεσα καταλογιστέα στην κτήση ή στην έκδοση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων (εκτός αυτών που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων) κατά την αρχική αναγνώριση, ανάλογα με την περίπτωση, προστίθενται ή αφαιρούνται από την εύλογη αξία αυτών. Τα έξοδα συναλλαγής τα οποία είναι άμεσα καταλογιστέα στην κτήση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

στοιχείων και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται αμέσως στα αποτελέσματα.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Όλες οι συμβάσεις κανονικής παράδοσης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αναγνωρίζονται και παύουν να αναγνωρίζονται την ημερομηνία της εμπορικής συναλλαγής. Οι συμβάσεις κανονικής παράδοσης αναφέρονται σε αγορές και πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων οι οποίες απαιτούν την παράδοση των περιουσιακών στοιχείων μέσα στο χρονικό πλαίσιο το οποίο έχει καθιερωθεί από τις κανονιστικές αρχές ή τις ισχύουσες αρχές της αγοράς.

Όλα τα αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούνται μεταγενέστερα, στο σύνολό τους είτε στο αποσβεσμένο κόστος είτε στην εύλογη αξία, σύμφωνα με την κατάταξη αυτών.

Κατάταξη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Οι χρεωστικοί τίτλοι οι οποίοι πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις μεταγενέστερα επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος:

- διακρατούνται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου στόχος του οποίου είναι η διακράτηση χρηματοοικονομικών στοιχείων με σκοπό την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών; Και
 - με βάση τους συμβατικούς όρους δημιουργούνται σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου.

Οι χρεωστικοί τίτλοι οι οποίοι πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις μεταγενέστερα επιμετρούνται στη εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων:

- διακρατούνται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου του οποίου ο στόχος επιτυγχάνεται τόσο με την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών όσο και με την πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων; και
 - με βάση τους συμβατικούς όρους που τους διέπουν δημιουργούνται σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου.

Όλα τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά μέσα που δεν επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων επιμετρούνται μεταγενέστερα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Ωστόσο κατά την αρχική αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού μέσου ο Όμιλος μπορεί να κάνει τις ακόλουθες αμετάκλητες επιλογές:

- ο Όμιλος μπορεί αμετάκλητα να επιλέξει να παρουσιάζει τις μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία συγκεκριμένων επενδύσεων σε συμμετοχικούς τίτλους στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα, εφόσον πληρούνται ορισμένα κριτήρια (βλέπε (iii) κατωτέρω); Και
 - ο Όμιλος μπορεί κατά την αρχική αναγνώριση να προσδιορίσει αμετάκλητα ένα χρεωστικό τίτλο που επιμετριέται στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων ως επιμετρούμενο μέσω των αποτελεσμάτων εάν με τον τρόπο αυτόν απαλύνει ή μειώνει αισθητά μία λογιστική αναντιστοιχία (βλέπε (iv) κατωτέρω).

- (i) Αποσβεσμένο κόστος και μέθοδος πραγματικού επιτοκίου

Η μέθοδος πραγματικού επιτοκίου είναι μία μέθοδος υπολογισμού του αποσβεσμένου κόστους ενός χρεωστικού τίτλου και του επιμερισμού του εσόδου από τόκους στα αποτελέσματα κατά την σχετική περίοδο.

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εκτός των αγορασμένων ή δημιουργημένων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μειωμένης πιστωτικής αξίας (ήτοι περιουσιακά στοιχεία απομειωμένης πιστωτικής αξίας κατά την αρχική αναγνώριση), το πραγματικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο το οποίο προεξοφλεί με ακρίβεια μελλοντικές χρηματικές καταβολές (περιλαμβανομένων όλων των αμοιβών και των μονάδων που καταβλήθηκαν ή λήφθηκαν μεταξύ των συμβαλλομένων και που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου καθώς και το κόστος συναλλαγής και κάθε επαύξηση ή έκπτωση) χωρίς να λαμβάνει υπόψιν τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές, καθ' όλη την διάρκεια του χρεωστικού τίτλου ή όπου ενδείκνυται για μικρότερη περίοδο, στην προ αποσβέσεων λογιστική αξία του χρεωστικού τίτλου κατά την αρχική αναγνώριση. Για αγορασμένα ή δημιουργημένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία απομειωμένης πιστωτικής αξίας, το πραγματικό επιτόκιο προσαρμοσμένο στον πιστωτικό κίνδυνο υπολογίζεται προεξοφλώντας τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές περιλαμβανομένων και των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. στο αποσβεσμένο κόστος του χρεωστικού τίτλου κατά την αρχική αναγνώριση.

Το αποσβεσμένο κόστος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου είναι το ποσό στο οποίο επιμετρίεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο κατά την αρχική αναγνώριση μείον τις αποπληρωμές κεφαλαίου, συν την σωρευμένη απόσβεση με χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου τυχόν διαφορών ανάμεσα στο εν λόγω αρχικό ποσό και το ποσό στην λήξη αναπροσαρμοσμένο με τυχόν προβλέψεις ζημίας. Η αναπόσβεστη λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου είναι το αποσβεσμένο κόστος πριν την αναπροσαρμογή για τυχόν προβλέψεις ζημιών.

Για τους χρεωστικούς τίτλους οι οποίοι επιμετρούνται μεταγενέστερα στο αποσβεσμένο κόστος ή στη εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων, το έσοδο από τόκους αναγνωρίζεται με την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εκτός των αγορασμένων ή δημιουργημένων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μειωμένης πιστωτικής αξίας, το έσοδο από τόκους υπολογίζεται εφαρμόζοντας το πραγματικό επιτόκιο στην αναπόσβεστη λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, εκτός των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία μεταγενέστερα έγιναν περιουσιακά στοιχεία απομειωμένης πιστωτικής αξίας. (βλέπε κατωτέρω.).

Όσον αφορά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα έγιναν απομειωμένης πιστωτικής αξίας, το έσοδο από τόκους αναγνωρίζεται με την εφαρμογή της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου στο αποσβεσμένο κόστος του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Εάν στις μεταγενέστερες οικονομικές περιόδους ο πιστωτικός κίνδυνος των χρηματοοικονομικών μέσων μειωμένης πιστωτικής αξίας βελτιωθεί έτσι ώστε το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο δεν είναι πλέον μειωμένης πιστωτικής αξίας, το έσοδο από τόκους αναγνωρίζεται εφαρμόζοντας την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου στην αναπόσβεστη λογιστική αξία αυτών.

Για αγορασμένα ή δημιουργημένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μειωμένης πιστωτικής αξίας, ο Όμιλος αναγνωρίζει το έσοδο από τόκους εφαρμόζοντας στο αποσβεσμένο κόστος του χρηματοοικονομικού στοιχείου κατά την αρχική αναγνώριση, το πραγματικό επιτόκιο προσαρμοσμένο στον πιστωτικό κίνδυνο. Ο εν λόγω υπολογισμός δεν γίνεται μεταγενέστερα στην αναπόσβεστη λογιστική αξία ακόμα και όταν ο πιστωτικός κίνδυνος του χρηματοοικονομικού στοιχείου μεταγενέστερα βελτιωθεί σε σημείο που το περιουσιακό στοιχείο δεν είναι πλέον μειωμένης πιστωτικής αξίας.

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

(ii) Χρεόγραφα που κατατάσσονται στην εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων

Οι ομολογίες οι οποίες διακρατούνται από τον Όμιλο κατατάσσονται στην εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων. Οι ομολογίες αρχικά επιμετρούνται στην εύλογη αξία πλέον του κόστους

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

συναλλαγής. Μεταγενέστερα, ο όποιος μεταβολές στο μεταφερόμενο ποσό αυτών, ως αποτέλεσμα των συναλλαγματικών κερδών και ζημιών (βλέπε κατωτέρω), κερδών και ζημιών απομείωσης (βλέπε κατωτέρω), και εσόδων από τόκους υπολογισμένων με την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου (βλέπε (i) ανωτέρω) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα. Τα ποσά τα οποία αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα είναι τα ίδια με τα ποσά που θα είχαν αναγνωρισθεί εάν οι ομολογίες επιμετρούνταν στο αποσβεσμένο κόστος. Όλες οι άλλες μεταβολές στα μεταφερόμενα ποσά των ομολογιών αναγνωρίζονται στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα, στα αποθεματικά αναπροσαρμογής από επενδύσεις. Όταν αυτές οι ομολογίες παύουν να αναγνωρίζονται, τα σωρευμένα κέρδη και ζημιές τα οποία είχαν αναγνωρισθεί στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα ανακατατάσσονται στα αποτελέσματα.

- (iii) Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους επιμετρημένες στην εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων

Κατά την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος μπορεί αμετάκλητα να επιλέξει για κάποιες επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους να παρουσιάζει τις μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία, στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα. Η επιμέτρηση της εύλογης αξίας μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων δεν επιτρέπεται εάν η επένδυση σε συμμετοχικούς τίτλους διακρατείται για διαπραγμάτευση ή αποτελεί ενδεχόμενο αντάλλαγμα αναγνωριζόμενο από έναν αποκτώντα σε συνένωση επιχειρήσεων στην οποία εφαρμόζεται το ΔΠΧΑ 3.

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο διακρατείται για διαπραγμάτευση εάν:

- είχε αποκτηθεί κυρίως με το σκοπό να πουληθεί στο εγγύς μέλλον; ή
- κατά την αρχική αναγνώριση είναι μέρος μίας ομάδας χρηματοοικονομικών μέσων τα οποία ο Όμιλος διαχειρίζεται από κοινού και έχει αποδεικτικά στοιχεία ότι διακρατούνται με στόχο την πραγματοποίηση κέρδους μέσω της πώλησης; ή
- είναι παράγωγο (εκτός παραγώγων τα οποία είναι συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης ή έχει προσδιορισθεί ως μέσο αντιστάθμισης κινδύνου).

Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους οι οποίες επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων, κατά την αρχική αναγνώριση επιμετρούνται στην εύλογη αξία συν το κόστος συναλλαγής. Μεταγενέστερα, επιμετρούνται στην εύλογη αξία και τα κέρδη/ζημιές τα οποία προκύπτουν από τις μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα και σωρεύονται στο αποθεματικό αναπροσαρμογής από επενδύσεις. Κατά την πώληση των συμμετοχικών τίτλων τα σωρευμένα κέρδη/ζημιές δεν ανακατατάσσονται στα αποτελέσματα, αλλά μεταφέρονται από το αποθεματικό απευθείας στα αποτελέσματα εις νέον.

Τα μερίσματα από επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, εκτός εάν αυτά τα μερίσματα αντιπροσωπεύουν ξεκάθαρα την ανάκτηση ενός μέρους του κόστους της επένδυσης. Τα έσοδα από μερίσματα εμφανίζονται στον λογαριασμό αποτελεσμάτων.

- (iv) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν πληρούν τα κριτήρια για να επιμετρηθούν στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων (βλέπε (i) έως (iii) ανωτέρω) επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Συγκεκριμένα:

- Οι επενδύσεις σε τίτλους συμμετοχικού ενδιαφέροντος κατατάσσονται ως επιμετρημένες μέσω των αποτελεσμάτων, εκτός εάν ο Όμιλος κατά την αρχική αναγνώριση προσδιορίσει μία επένδυση οι οποία δεν διακρατείται για διαπραγμάτευση ούτε αποτελεί ενδεχόμενο αντάλλαγμα αναγνωριζόμενο από έναν αποκτώντα σε συνένωση επιχειρήσεων, ως επιμετρημένη στην εύλογη αξία μέσω των Λοιπών

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Συνολικών Εσόδων. (βλέπε (iii) ανωτέρω).

- Οι χρεωστικοί τίτλοι οι οποίοι δεν πληρούν τα κριτήρια για επιμέτρηση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων (βλέπε (i) και (ii) ανωτέρω) κατατάσσονται ως επιμετρημένοι στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Επιπλέον, οι χρεωστικοί τίτλοι οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια για επιμέτρηση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων μπορεί κατά την αρχική αναγνώριση τους να προσδιορισθούν ως επιμετρημένοι στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, εάν με αυτόν τον τρόπο απαλειφθεί ή μειωθεί αισθητά μία ανακολουθία στην επιμέτρηση ή στην αναγνώριση (ορισμένες φορές αναφερόμενη ως 'λογιστική ανακολουθία') που διαφορετικά θα απέρρεε από την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ή την επιμέτρηση των κερδών ή ζημιών επί αυτών σε διαφορετικές βάσεις. Ο Όμιλος δεν προσδιόρισε κανένα χρεωστικό τίτλο ως επιμετρημένο στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρημένα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, επιμετρούνται στην λήξη της οικονομικής περιόδου, και τα κέρδη ή οι ζημιές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα μέχρι το βαθμό που δεν αποτελούν μέρος μίας καθορισμένης σχέσης αντιστάθμισης. Τα καθαρά κέρδη ή ζημιές τα οποία έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα περιλαμβάνουν τυχόν μερίσματα ή έσοδα από δεδουλευμένους τόκους.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων επιμετρούνται στην εκτιμημένη εύλογη αξία τους με βάση τις τρέχουσες αγοραίες τιμές για τίτλους εισηγμένους σε χρηματιστήρια. Επενδύσεις σε μη εισηγμένους τίτλους παρουσιάζονται στην εκτιμημένη εύλογη αξία τους που υπολογίζεται χρησιμοποιώντας αναγνωρισμένα μοντέλα και δείκτες αποτίμησης, που περιλαμβάνουν δεδομένα βασισμένα σε μη-παρατηρήσιμα στοιχεία και αναπροσαρμόζονται ανάλογα με τις ειδικές συνθήκες του εκδότη ή που βασίζεται στη θεώρηση των οικονομικών αποτελεσμάτων, την υφιστάμενη κατάσταση και τις προοπτικές του εκδότη συγκρινόμενες με αυτές παρόμοιων εταιρειών εισηγμένων σε χρηματιστήρια για τις οποίες υπάρχουν τρέχουσες αγοραίες τιμές. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των επενδύσεων που κατατάσσονται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων.

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος αναγνωρίζει μία πρόβλεψη ζημίας έναντι αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για επενδύσεις σε χρεωστικούς τίτλους οι οποίοι επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω Λοιπών Συνολικών Εσόδων, για απαιτήσεις από μισθώσεις, εμπορικές απαιτήσεις και συμβατικά περιουσιακά στοιχεία καθώς και για συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης. Το ποσό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, αναθεωρείται κατά την ημερομηνία αναφοράς ώστε να περιλαμβάνει τυχόν αλλαγές στον πιστωτικό κίνδυνο από την αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερα.

Ο Όμιλος για τις εμπορικές απαιτήσεις, τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και τις απαιτήσεις από μισθώσεις αναγνωρίζει πάντα αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη την διάρκεια ζωής. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές σε αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εκτιμώνται χρησιμοποιώντας έναν πίνακα προβλέψεων ο οποίος βασίζεται στην εμπειρία του Ομίλου από το ιστορικό πιστωτικών ζημιών, λαμβάνοντας επιπλέον υπόψιν άλλους παράγοντες που αφορούν τους οφειλέτες, τις γενικές οικονομικές συνθήκες και την εκτίμηση τόσο για την τρέχουσα όσο και για την προβλεπόμενη κατεύθυνση των συνθηκών κατά την ημερομηνία αναφοράς συμπεριλαμβανομένης και της διαχρονικής αξίας του χρήματος, όπου αυτό ενδείκνυται.

Για όλα τα άλλα χρηματοοικονομικά μέσα, για τα οποία παρατηρείται σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου από την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης, ο Όμιλος αναγνωρίζει αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη την διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου. Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος του χρηματοοικονομικού μέσου δεν έχει αυξηθεί σημαντικά από την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης, ο Όμιλος επιμετρά την πρόβλεψη ζημίας για το εν λόγω χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δωδεκαμήνου.

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη την διάρκεια ζωής προκύπτουν από όλα τα πιθανά γεγονότα αθέτησης καθ' όλη την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου. Σε αντίθεση, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δωδεκαμήνου αναφέρονται στο μέρος των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη την διάρκεια ζωής που αναμένεται να προκύψουν από γεγονότα αθέτησης τα οποία είναι πιθανό να προκύψουν εντός 12 μηνών μετά την ημερομηνία αναφοράς.

(i) Σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου

Για να εκτιμήσει κατά πόσον ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού μέσου αυξήθηκε σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος συγκρίνει το κίνδυνο αθέτησης κατά την ημερομηνία αναφοράς με τον κίνδυνο αθέτησης κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης. Για αυτή την εκτίμηση ο Όμιλος λαμβάνει υπόψιν ποιοτικές και ποσοτικές πληροφορίες, για τις οποίες δεν απαιτείται αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια, οι οποίες είναι λογικές και βάσιμες, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών για παρελθόντα γεγονότα και για τις μελλοντικές οικονομικές συνθήκες. Η πληροφόρηση για μελλοντικές οικονομικές συνθήκες αναφέρεται στις μελλοντικές προοπτικές των εμπορικών τομέων στους οποίους δραστηριοποιούνται οι οφειλότες του Όμιλου, σύμφωνα με οικονομικές μελέτες, χρηματοοικονομικές αναλύσεις, κυβερνητικούς και άλλους παρεμφερείς οργανισμούς, καθώς και άλλες διάφορες εξωτερικές πηγές τρέχουσας και μελλοντικής οικονομικής πληροφόρησης σχετικές με τις κύριες δραστηριότητες του Όμιλου.

Πιο συγκεκριμένα, για την εκτίμηση του κατά πόσο ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί σημαντικά από την ημέρα της αρχικής αναγνώρισης, έχει ληφθεί υπόψιν η ακόλουθη πληροφόρηση:

- Η τρέχουσα ή αναμενόμενη σημαντική επιδείνωση στην εξωτερική (εάν τέτοια αξιολόγηση είναι διαθέσιμη) ή εσωτερική πιστοληπτική αξιολόγηση;
- Σημαντική επιδείνωση σε εξωτερικούς δείκτες πιστωτικού κινδύνου της αγοράς για ένα συγκεκριμένο χρηματοοικονομικό μέσο ήτοι μία σημαντική αύξηση στο πιστωτικό περιθώριο, στις τιμές των συμφωνιών ανταλλαγής κινδύνου αθέτησης για τον δανειολήπτη, η χρονική διάρκεια ή ο βαθμός στον οποίον η εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ήταν μικρότερη του αποσβεσμένου κόστους;
- Υφιστάμενες ή προβλεπόμενες δυσμενείς μεταβολές στις επιχειρηματικές, χρηματοοικονομικές ή οικονομικές συνθήκες που αναμένεται να προκαλέσουν σημαντική μεταβολή στην ικανότητα του δανειολήπτη να ανταποκριθεί στις δανειακές δεσμεύσεις του;

Πραγματική ή αναμενόμενη σημαντική επιδείνωση των αποτελεσμάτων χρήσης του δανειολήπτη;

- Σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου σε άλλα χρηματοοικονομικά μέσα του ίδιου δανειολήπτη; και
- Πραγματική ή αναμενόμενη σημαντική δυσμενής μεταβολή στο κανονιστικό, οικονομικό ή τεχνολογικό περιβάλλον του δανειολήπτη που έχει ως αποτέλεσμα σημαντική μείωση της ικανότητας του δανειολήπτη να ανταποκριθεί στις δανειακές δεσμεύσεις του.

Ανεξαρτήτως της έκβασης της ανωτέρω αξιολόγησης, ο Όμιλος θεωρεί ότι ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση όταν οι συμβατικές πληρωμές εμφανίζουν καθυστέρηση άνω των 30 ημερών εκτός αν ο Όμιλος έχει λογικές και βάσιμες πληροφορίες οι οποίες καταδεικνύουν το αντίθετο.

Ο Όμιλος υποθέτει ότι ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου δεν έχει αυξηθεί σημαντικά από την πρώτη αναγνώριση εάν έχει καθορισθεί ότι το χρηματοοικονομικό μέσο εμπεριέχει χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς. Ένα χρηματοοικονομικό μέσο έχει καθορισθεί ότι εμπεριέχει χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο εάν:

1. το χρηματοοικονομικό μέσο έχει χαμηλό κίνδυνο αθέτησης;

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

2. ο δανειολήπτης έχει αδιαμφισβήτητη ικανότητα να ανταποκριθεί στις συμβατικές υποχρεώσεις των ταμειακών ροών στο εγγύς μέλλον; και
3. δυσμενείς μεταβολές στις οικονομικές και επιχειρηματικές συνθήκες σε ποιο μακροπρόθεσμο ορίζοντα ενδέχεται, αλλά όχι απαραίτητα, να μειώσουν την ικανότητα του δανειολήπτη να εκπληρώνει τις σχετικές με αυτό συμβατικές υποχρεώσεις ταμειακών ροών.

Ο Όμιλος θεωρεί ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο εμπεριέχει χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο εάν το στοιχείο έχει εξωτερική διαβάθμιση πιστωτικού κινδύνου 'Επενδυτικού βαθμού' ή στην περίπτωση που δεν υπάρχει εξωτερική πιστωτική διαβάθμιση, το περιουσιακό στοιχείο έχει εσωτερική πιστωτική διαβάθμιση 'ενήμερο'. Ενήμερο σημαίνει ότι ο αντισυμβαλλόμενος έχει ισχυρή χρηματοοικονομική θέση και δεν υφίστανται εκκρεμείς πληρωμές.

Για συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων, η ημέρα που ο Όμιλος καθίσταται μέρος της αμετάκλητης δέσμευσης θεωρείται η ημέρα της αρχικής αναγνώρισης για τους σκοπούς της εφαρμογής των απαιτήσεων απομείωσης. Κατά την αξιολόγηση του κατά πόσο ο πιστωτικός κίνδυνος αυξήθηκε σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος εκτιμά την αύξηση κινδύνου αθέτησης του δανειολήπτη.

Ο Όμιλος επαναξιολογεί σε συχνή βάση την αποτελεσματικότητα των κριτηρίων που χρησιμοποιούνται για να καθορισθεί εάν υπήρξε σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου και αναθεωρεί κάποια από αυτά ώστε να εξασφαλισθεί η έγκαιρη διάγνωση της τυχόν αύξησης του πιστωτικού κινδύνου προτού να υπάρξουν εκκρεμείς πληρωμές.

(ii) Ορισμός της αθέτησης

Ο Όμιλος λαμβάνει υπόψιν του τους κάτωθι παράγοντες για να καθορίσει κατά πόσον υπήρξε αθέτηση, καθώς η προγενέστερη εμπειρία έχει καταδείξει ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία πληρούν τα κατωτέρω κριτήρια δεν είναι ανακτήσιμα:

- Όταν υπάρχει αθέτηση σε χρηματοοικονομικές ρήτρες από τον δανειολήπτη; ή
- Η εσωτερική ή εξωτερική πληροφόρηση υποδηλώνει ότι δεν είναι πιθανόν ο δανειολήπτης να εξοφλήσει τους πιστωτές του, συμπεριλαμβανομένου και το Ομίλου, (χωρίς να ληφθούν υπόψιν τυχόν εξασφαλίσεις που έχουν δοθεί στον Όμιλο)

Ανεξαρτήτως της ανωτέρω ανάλυσης ο Όμιλος θεωρεί ότι υπάρχει αθέτηση το αργότερο 90 ημέρες μετά την ημερομηνία που ένα χρηματοοικονομικό μέσο έχει εμφανίσει καθυστέρηση, εκτός εάν ο Όμιλος έχει λογικές και βάσιμες πληροφορίες από τις οποίες προκύπτει ότι ένα κριτήριο αθέτησης που καθορίζει μεγαλύτερη καθυστέρηση είναι καταλληλότερο.

(iii) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία απομειωμένης πιστωτικής αξίας

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο είναι απομειωμένης πιστωτικής αξίας όταν έχουν συμβεί ένα ή περισσότερα ζημιογόνα γεγονότα τα οποία έχουν επιβλαβή επίδραση στις αναμενόμενες ταμειακές ροές. Οι αντικειμενικές αποδείξεις ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο είναι απομειωμένης πιστωτικής αξίας περιλαμβάνουν παρατηρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τα ακόλουθα ζημιογόνα γεγονότα:

1. σημαντική οικονομική δυσχέρεια του εκδότη ή του υπόχρεου;
2. διάρρηξη του συμβολαίου, όπως αθέτηση ή πλημμέλεια στις καταβολές των ποσών (βλέπε (ii) ανωτέρω);
3. παροχή έκπτωσης από τον δανειστή(ες) στον οφειλέτη, για λόγους οικονομικούς ή νομικούς που αφορούν την οικονομική δυσχέρεια του οφειλέτη, την οποία ο δανειστής δεν θα εξέταζε σε διαφορετική περίπτωση;
4. η αύξηση του ενδεχόμενου ότι ο οφειλέτης θα πτωχεύσει ή θα προβεί σε άλλη οικονομική αναδιοργάνωση; ή
5. η εξαφάνιση μίας ενεργούς αγοράς για το χρηματοοικονομικό στοιχείο λόγω οικονομικών

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

δυσχερειών.

(iv) Πολιτική διαγραφών

Ο Όμιλος διαγράφει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο όταν ο οφειλέτης έχει σημαντικές οικονομικές δυσκολίες και δεν υπάρχει ρεαλιστική προοπτική για ανάκτηση της απαίτησης ήτοι όταν ο οφειλέτης έχει τεθεί υπό το καθεστώς ρευστοποίησης, ή στην περίπτωση των εμπορικών απαιτήσεων, όταν τα ποσά εκκρεμούν άνω των δύο ετών. Τα διαγραφέντα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εξακολουθούν να υπόκεινται σε δραστηριότητες επιβολής του νόμου στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάκτησης του Ομίλου, αφού ληφθεί υπόψιν και η γνώμη των νομικών συμβούλων. Τυχόν μελλοντικές ανακτήσεις διαγραφμένων ποσών αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

(v) Επιμέτρηση και αναγνώριση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών είναι μία συνάρτηση της πιθανότητας αθέτησης, της ζημίας λόγω της αθέτησης (ήτοι το ύψους της ζημίας σε περίπτωση αθέτησης) και της έκθεσης σε περίπτωση αθέτησης. Η εκτίμηση της πιθανότητας αθέτησης και της ζημίας σε περίπτωση αθέτησης βασίζεται σε προγενέστερη πληροφόρηση η οποία προσαρμόζεται με βάση την μελλοντική πληροφόρηση, όπως περιγράφεται ανωτέρω. Όσο για την έκθεση σε περίπτωση αθέτησης, αυτή αναφέρεται στο αναπόσβεστο μεταφερόμενο ποσό του περιουσιακού στοιχείου κατά την ημερομηνία αναφοράς; για τα συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων, η έκθεση περιλαμβάνει τα ποσά τα οποία έχουν εκταμιευτεί κατά την ημερομηνία αναφοράς, μαζί με τυχόν επιπλέον ποσά που αναμένεται να εκταμιευθούν στο μέλλον κατά την ημερομηνία αθέτησης η οποία καθορίζεται με βάση τις ιστορικές τάσεις, την κατανόηση από τον Όμιλο των μελλοντικών χρηματοοικονομικών αναγκών των οφειλετών, και των λοιπών σχετικών μελλοντικών πληροφοριών.

Στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, ως αναμενόμενη πιστωτική ζημιά νοείται η παρούσα αξία της διαφοράς μεταξύ όλων των συμβατικών ταμειακών ροών που οφείλονται στον Όμιλο σύμφωνα με την σύμβαση και τις ταμειακές ροές που ο Όμιλος αναμένει να ανακτήσει, προεξοφλημένες με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Για τις απαιτήσεις από μισθώσεις, οι ταμειακές ροές που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών συνάδουν με τις ταμειακές ροές που χρησιμοποιούνται στην επιμέτρηση της απαίτησης από μίσθωμα, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16.

Για ένα συμβόλαιο χρηματοοικονομικής εγγύησης, επειδή ο Όμιλος υποχρεούται να πληρώσει μόνο εάν υπάρξει αθέτηση από τον δανειολήπτη σύμφωνα με τους όρους του μέσου για το οποίο δίνεται η εγγύηση, η αναμενόμενη πρόβλεψη ζημίας αντιστοιχεί στις αναμενόμενες πληρωμές για την αποζημίωση του κατόχου έναντι πιστωτικής ζημιάς που έχει υποστεί μείον τυχόν ποσά που ο Όμιλος αναμένει να εισπράξει από τον κάτοχο, τον οφειλέτη ή οποιοδήποτε άλλο μέρος.

Εάν στην προηγούμενη περίοδο αναφοράς ο Όμιλος επιμέτρησε την πρόβλεψη ζημίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη την διάρκεια ζωής του μέσου, αλλά κατά την τρέχουσα περίοδο αναφοράς εκτιμά ότι δεν συντρέχουν πλέον οι λόγοι για πρόβλεψη ζημίας καθ' όλη την διάρκεια ζωής του μέσου, ο Όμιλος επιμετρά την πρόβλεψη ζημίας στην τρέχουσα ημερομηνία αναφοράς σε ποσό ίσο με αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δωδεκαμήνου, εκτός εάν το εν λόγω μέσο αφορά περιουσιακό στοιχείο για το οποίο χρησιμοποιείται η απλοποιημένη προσέγγιση.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει το κέρδος ή την ζημία απομείωσης όλων των χρηματοοικονομικών μέσων με αντίστοιχη προσαρμογή στο μεταφερόμενο ποσό μέσω ενός λογαριασμού για πρόβλεψη ζημιών, εκτός των επενδύσεων σε χρεωστικούς τίτλους οι οποίοι επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω Λοιπών Συνολικών Εσόδων, των οποίων η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα και σωρεύεται στο αποθεματικό αποτίμησης των επενδύσεων, και δεν μειώνει το μεταφερόμενο ποσό του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Παύση αναγνώρισης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος παύει να αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο όταν εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, ή όταν μεταβιβάσει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο και συγχρόνως μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας αυτού σε άλλη οικονομική οντότητα. Εάν ο Όμιλος δεν μεταβιβάσει ουσιαστικά ούτε διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας και συνεχίζει να έχει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου που μεταβιβάστηκε, ο Όμιλος αναγνωρίζει το χρηματοοικονομικό στοιχείο στο βαθμό που συνεχίζει η ανάμειξή του στο χρηματοοικονομικό στοιχείο και επίσης αναγνωρίζει μία συναφή υποχρέωση για τα ποσά που υποχρεούται να καταβάλει. Εάν ο Όμιλος διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας του χρηματοοικονομικού στοιχείου που έχει μεταφερθεί, ο Όμιλος συνεχίζει να αναγνωρίζει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο και επίσης αναγνωρίζει μία εξασφαλισμένη χρηματοοικονομική υποχρέωση για το αντάλλαγμα που ελήφθη.

Κατά την παύση αναγνώρισης ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου το οποίο επιμετρείται στο αποσβεσμένο κόστος, η διαφορά μεταξύ του μεταφερόμενου ποσού του περιουσιακού στοιχείου και του συνόλου του ανταλλάγματος το οποίο έχει ληφθεί ή είναι απαιτητό αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Επιπλέον κατά την παύση αναγνώρισης μίας επένδυσης σε χρεωστικό τίτλο ο οποίος έχει καταταχθεί στην εύλογη αξία μέσω Λοιπών Συνολικών Εσόδων, το συνολικό κέρδος ή ζημία το οποίο είχε σωρευθεί στο αποθεματικό αποτίμησης των επενδύσεων, ανακατατάσσεται στα αποτελέσματα. Αντιθέτως κατά την παύση αναγνώρισης μίας επένδυσης σε συμμετοχικούς τίτλους, την οποία ο Όμιλος είχε κατατάξει κατά την πρώτη αναγνώριση ως επιμετρημένη στην εύλογη αξία μέσω Λοιπών Συνολικών Εσόδων, το συνολικό κέρδος ή ζημία το οποίο προγενέστερα είχε σωρευθεί στο αποθεματικό αποτίμησης επενδύσεων δεν ανακατατάσσεται στα αποτελέσματα, αλλά μεταφέρεται στα αποτελέσματα εις νέον.

Όταν ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο τροποποιείται, ο Όμιλος εκτιμά εάν η τροποποίηση είχε ως αποτέλεσμα την παύση αναγνώρισης του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Σύμφωνα με την πολιτική του Ομίλου μία τροποποίηση καταλήγει σε παύση αναγνώρισης όταν η τροποποίηση έχει ως αποτέλεσμα ουσιαστικά διαφορετικούς όρους. Για να προσδιορίσει κατά πόσον οι όροι είναι ουσιαστικά διαφορετικοί ο Όμιλος λαμβάνει υπόψιν του ποιοτικών και ποσοτικών παράγοντες.

Όταν η τροποποίηση έχει ως αποτέλεσμα την παύση αναγνώρισης, ο Όμιλος υπολογίζει εκ νέου την προ αποσβέσεων λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζει στα αποτελέσματα κέρδη ή ζημία τροποποίησης. Όσον αφορά τις επιπτώσεις των τροποποιήσεων στην επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών ο Όμιλος εφαρμόζει τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 9.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις μεταγενέστερα επιμετρούνται είτε στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Παρόλα αυτά, οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις οι οποίες προκύπτουν από μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων οι οποίες δεν πληρούν τα κριτήρια για παύση αναγνώρισης αυτών, ή όταν ισχύει η συνεχιζόμενη ανάμειξη του Ομίλου σε μεταβιβασθέντα περιουσιακά στοιχεία ή από υποχρεώσεις που αφορούν συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων τα οποία έχουν εκδοθεί από τον Όμιλο, επιμετρούνται σύμφωνα με τις συγκεκριμένες οικονομικές πολιτικές, οι οποίες αναφέρονται κατωτέρω.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις κατατάσσονται ως επιμετρημένες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων όταν:

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

- αφορούν ενδεχόμενο αντάλλαγμα αναγνωρισμένο από έναν αποκτώντα σε συνένωση επιχειρήσεων,
- διακρατούνται για διαπραγμάτευση ή
- έχουν προσδιορισθεί ως επιμετρημένες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Μία χρηματοοικονομική υποχρέωση κατατάσσεται ως διακρατούμενη για διαπραγμάτευση εάν:
- Έχει αποκτηθεί κυρίως με τον σκοπό να ανακτηθεί στο εγγύς μέλλον; ή
- Κατά την αρχική αναγνώριση είναι μέρος ενός χαρτοφυλακίου χρηματοοικονομικών μέσων τα οποία ο Όμιλος διαχειρίζεται συνολικά και υπάρχει πρόσφατη πληροφόρηση που επιβεβαιώνει τη διακράτηση για διαπραγμάτευση; Ή
- Είναι ένα παράγωγο, εκτός των παραγώγων που είναι συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων ή αυτών που έχουν προσδιορισθεί ως μέσα αντιστάθμισης κινδύνου.

Μία χρηματοοικονομική υποχρέωση εκτός αυτών που διακρατούνται για διαπραγμάτευση ή αφορούν ενδεχόμενο αντάλλαγμα αναγνωρισμένο από έναν αποκτώντα σε συνένωση επιχειρήσεων, μπορεί κατά την αρχική αναγνώριση να προσδιορισθεί ως επιμετρημένη στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων εάν:

- Ο εν λόγω προσδιορισμός απαλείφει ή μειώνει αισθητά μία ανακολουθία στην αναγνώριση ή στην επιμέτρηση; ή
- Η χρηματοοικονομική υποχρέωση είναι μέρος ενός συνόλου χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων ή και των δύο, των οποίων η απόδοση αξιολογείται με βάση την εύλογη αξία, σύμφωνα με την γραπτή πολιτική διαχείρισης κινδύνων και της επενδυτικής στρατηγικής του Όμιλου και όλη η πληροφόρηση που παρέχεται εσωτερικά είναι σε αυτή την βάση; ή
- Αποτελεί μέρος ενός συμβολαίου το οποίο περιέχει ένα ή παραπάνω ενσωματωμένα παράγωγα και το ΔΠΧΑ 9 επιτρέπει ολόκληρο το συμβόλαιο να προσδιορισθεί ως επιμετρημένο στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Τα κέρδη ή ζημιές από τις αλλαγές στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που έχουν προσδιορισθεί ως επιμετρημένες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα, εκτός εάν προκύπτουν από μέσα τα οποία έχουν προσδιορισθεί ως μέσα αντιστάθμισης κινδύνου. Το καθαρό κέρδος ή ζημία το οποίο αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα περιλαμβάνει τυχόν έξοδα από τόκους που έχουν πληρωθεί.

Παρόλα αυτά, για τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που έχουν προσδιορισθεί ως επιμετρημένες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, το ποσό της διαφοράς στην εύλογη αξία που αφορά αλλαγές στον πιστωτικό κίνδυνο της υποχρέωσης αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά έσοδα, εκτός εάν η εν λόγω αναγνώριση θα δημιουργούσε ή θα αύξανε μία λογιστική αναντιστοιχία στα αποτελέσματα του Όμιλου. Το υπόλοιπο ποσό από την αλλαγή στην εύλογη αξία αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Οι αλλαγές στην εύλογη αξία που αποδίδονται στον πιστωτικό κίνδυνο μεταγενέστερα δεν αναταξινομούνται στα αποτελέσματα; Αλλά, μεταφέρονται στα αποτελέσματα εις νέον κατά την παύση αναγνώρισης της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης.

Τα κέρδη ή οι ζημιές των συμβολαίων χρηματοοικονομικών εγγυήσεων τα οποία έχουν εκδοθεί από τον Όμιλο και έχουν προσδιορισθεί ως επιμετρημένα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρημένες μεταγενέστερα στο αποσβεσμένο κόστος.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις οι οποίες δεν είναι (i) ενδεχόμενο αντάλλαγμα αναγνωρισμένο από ένα αποκτώντα σε συνένωση επιχειρήσεων, (ii) διακρατούμενες για διαπραγμάτευση, ή (iii) προσδιορισμένες ως επιμετρημένες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, μεταγενέστερα επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος με την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου είναι μία μέθοδος υπολογισμού του αποσβεσμένου κόστους μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και τόκου κατά την περίοδο αναφοράς. Το πραγματικό επιτόκιο

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

είναι το επιτόκιο το οποίο προεξοφλεί με ακρίβεια μελλοντικές χρηματικές καταβολές (συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών και των μονάδων που καταβλήθηκαν ή λήφθηκαν και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου, κόστος συναλλαγών κα κάθε επαύξηση ή έκπτωση) καθ' όλη την αναμενόμενη διάρκεια της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης ή (όπου ενδείκνυται) για μια μικρότερη περίοδο, στο αποσβεσμένο κόστος αυτής.

Παύση αναγνώρισης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Ο Όμιλος παύει να αναγνωρίζει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις όταν, και μόνο όταν, οι υποχρεώσεις του Ομίλου εκπληρώνονται, ακυρώνονται ή εκπνέουν. Η διαφορά μεταξύ του μεταφερόμενου ποσού κατά την παύση αναγνώρισης και του ανταλλάγματος που πληρώθηκε αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Όταν ο Όμιλος ανταλλάσσει ένα χρεωστικό τίτλο με ένα άλλο με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, αυτή η ανταλλαγή αναγνωρίζεται ως εξόφληση της αρχικής χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και την αναγνώριση μίας καινούργιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Ομοίως, ουσιαστική τροποποίηση των όρων υφιστάμενης χρηματοοικονομικής υποχρέωσης ή μέρους αυτής αντιμετωπίζεται λογιστικά ως εξόφληση της αρχικής υποχρέωσης και την αναγνώριση μίας νέας υποχρέωσης. Οι εν λόγω όροι θεωρούνται ουσιαστικά διαφορετικοί εάν η προεξοφλημένη με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο, παρούσα αξία των ταμειακών ροών με τους καινούργιους όρους, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών που πληρώθηκαν και ελήφθησαν είναι τουλάχιστον 10% διαφορετική από την προεξοφλημένη παρούσα αξία των εναπομεινάντων ταμειακών ροών της αρχικής χρηματοοικονομικής υποχρέωσης.

Εάν η τροποποίηση δεν είναι ουσιαστική, η διαφορά μεταξύ: (1) του μεταφερόμενου ποσού της υποχρέωσης πριν την τροποποίηση; και (2) η παρούσα αξία των ταμειακών ροών μετά την τροποποίηση αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα ως κέρδος ή ζημία από τροποποίηση μαζί με τα λοιπά κέρδη ή ζημίες.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο και μία χρηματοοικονομική υποχρέωση συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης, όταν ο Όμιλος έχει επί του παρόντος νομικά ισχυρό δικαίωμα να συμψηφίσει τα ποσά που αναγνωρίστηκαν και προτίθεται είτε να προβεί σε διακανονισμό του καθαρού υπολοίπου, είτε να εισπράξει το ποσό της απαίτησης εξοφλώντας ταυτόχρονα την υποχρέωση.

12. Ακίνητα, εξοπλισμός και λογισμικά προγράμματα

Ακίνητα που κατέχονται από τον Όμιλο για ίδια χρήση στην παροχή υπηρεσιών ή για διοικητικούς σκοπούς κατατάσσονται ως ακίνητα που χρησιμοποιούνται για τις εργασίες του Ομίλου και επιμετρούνται αρχικά στο κόστος. Περιοδικά τα ακίνητα αυτά επιμετρούνται στην εύλογη αξία, με βάση εκτίμηση από ανεξάρτητους προσοντούχους εκτιμητές, μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις.

Αυξήσεις στη λογιστική αξία που προκύπτουν από επανεκτίμηση πιστώνονται στα λοιπά συνολικά έσοδα και στη συνέχεια στο αποθεματικό επανεκτίμησης στα ίδια κεφάλαια. Μειώσεις που αντισταθμίζουν προηγούμενες αυξήσεις του ιδίου περιουσιακού στοιχείου χρεώνονται έναντι αυτού του αποθεματικού. Όλες οι άλλες μειώσεις χρεώνονται στα αποτελέσματα.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται στη εύλογη αξία μείον την υπολειμματική αξία των κτιρίων, με βάση τη μέθοδο σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους, από 25 μέχρι 50 έτη. Η γη δεν αποσβένεται.

Στην περίπτωση διάθεσης ακινήτων, το σχετικό υπόλοιπο στο αποθεματικό επανεκτίμησης μεταφέρεται στο αποθεματικό αδιανέμητων κερδών / συσσωρευμένων ζημιών. Οι δαπάνες τροποποίησης / βελτίωσης μισθωμένων κτιρίων αποσβένονται σε περίοδο 10 ετών ή κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης όταν αυτή δεν υπερβαίνει τα 10 έτη.

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Ο εξοπλισμός και τα λογισμικά προγράμματα επιμετρούνται στο κόστος, μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και οποιαδήποτε απομείωση στην αξία. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται στο κόστος, με βάση τη μέθοδο σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους, με τους ακόλουθους συντελεστές ετησίως:

Έπιπλα και εξοπλισμός	10% - 25%
Οχήματα	12% - 20%
Λογισμικά προγράμματα	20% - 33 1/3%

Η λογιστική αξία του εξοπλισμού και των λογισμικών προγραμμάτων αναθεωρείται για απομείωση όταν γεγονότα ή μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι η λογιστική αξία πιθανόν να μην είναι ανακτήσιμη. Αν υπάρχει τέτοια ένδειξη και η λογιστική αξία ξεπερνά το προβλεπόμενο ανακτήσιμο ποσό, τα στοιχεία περιουσιακών στοιχείων ή οι μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών απομειώνονται στο ανακτήσιμο ποσό. Το ανακτήσιμο ποσό του εξοπλισμού και των λογισμικών προγραμμάτων είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της καθαρής τιμής πωλήσεως τους και της αξίας χρήσεως τους. Για τον υπολογισμό της αξίας χρήσεως, οι αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους χρησιμοποιώντας ένα προ-φόρου προεξοφλητικό επιτόκιο που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και των συναφών κινδύνων προς το περιουσιακό στοιχείο. Για περιουσιακά στοιχεία που δεν δημιουργούν ταμειακές εισροές από τη συνεχή χρήση, που είναι κυρίως ανεξάρτητες από εκείνες των άλλων περιουσιακών στοιχείων, το ανακτήσιμο ποσό προσδιορίζεται για τη μονάδα που δημιουργεί ταμειακές ροές στην οποία ανήκει το περιουσιακό στοιχείο.

Οι δαπάνες για επιδιορθώσεις και συντήρηση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού χρεώνονται στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων στο έτος που προκύπτουν. Το κόστος σημαντικών ανακαινίσεων και άλλες μεταγενέστερες δαπάνες περιλαμβάνονται στη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου ή ανάλογα αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό περιουσιακό στοιχείο, μόνο όταν είναι πιθανό πως θα προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στον Όμιλο σε σχέση με το περιουσιακό στοιχείο, και το κόστος του μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα.

Κέρδη και ζημιές από διάθεση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού προσδιορίζονται με τη σύγκριση των εισπράξεων με τη λογιστική αξία και αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων. Στην περίπτωση διάθεσης επανεκτιμημένων περιουσιακών στοιχείων, τα ποσά που περιλαμβάνονται στα άλλα αποθεματικά μεταφέρονται στα κέρδη που κρατήθηκαν.

13. Φορολογία εισοδήματος

Η φορολογία εισοδήματος υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία και τους φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν στις χώρες όπου διεξάγονται οι εργασίες του Ομίλου και αναγνωρίζεται ως έξοδο στην περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα εισοδήματα. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται, και επομένως υπόκειται σε φόρο εισοδήματος, στην Κύπρο και τη Ρουμανία. Ο προσδιορισμός της πρόβλεψης φόρου εισοδήματος απαιτεί εκτιμήσεις κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, αφού ο τελικός προσδιορισμός της φορολογίας είναι αβέβαιος. Όπου η τελική φορολογία διαφέρει από τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα αρχικά, οι διαφορές θα επηρεάσουν το έξοδο φορολογίας, τις φορολογικές υποχρεώσεις και τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις της περιόδου κατά την οποία γίνεται ο τελικός διακανονισμός με τις αρμόδιες φορολογικές αρχές. Η αναβαλλόμενη φορολογία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υποχρεώσεως.

Αναγνωρίζονται αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές κατά την ημερομηνία της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης, μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, από τις οποίες θα προκύψουν φορολογητέα ποσά σε μελλοντικές περιόδους.

Αναγνωρίζονται αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις για όλες τις εκπεστέες προσωρινές διαφορές

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

και για τις μεταφερόμενες μη χρησιμοποιημένες φορολογικές ζημιές όταν πιθανολογείται ότι θα υπάρχει διαθέσιμο φορολογητέο κέρδος έναντι του οποίου οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις μπορούν να αξιοποιηθούν. Η πολιτική του Ομίλου είναι να μην αναγνωρίζει αναβαλλόμενη φορολογία σχετικά με τα υπόλοιπα που σχετίζονται με το ΔΠΧΑ 16 (περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις).

Η λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων αναθεωρείται σε κάθε ημερομηνία της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης και μειώνεται στο βαθμό που δεν πιθανολογείται ότι θα υπάρξουν αρκετά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων να χρησιμοποιηθεί μέρος ή το σύνολο των εκπεστέων προσωρινών διαφορών ή φορολογικών ζημιών.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις επιμετρούνται στο ποσό που αναμένεται να ανακτηθεί από τις φορολογικές αρχές ή να καταβληθεί σε αυτές λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές και νόμους που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί, μέχρι την ημερομηνία αναφοράς.

Τρέχουσες και αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν προκύπτουν από την ίδια φορολογητέα επιχείρηση και αφορούν την ίδια φορολογική αρχή και όπου υπάρχει νομικό δικαίωμα συμψηφισμού.

14. Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών

Για τους σκοπούς της ενοποιημένης κατάστασης ταμειακών ροών, τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών αποτελούνται από μετρητά και άλλες αξίες που είναι άμεσα ρευστοποιήσιμες ή αποπληρωτέες εντός τριών μηνών από την ημερομηνία απόκτησής τους, αφαιρουμένων των τραπεζικών παρατραβηγμάτων. Στην κατάσταση οικονομικής θέσης τα τραπεζικά παρατραβήγματα περιλαμβάνονται στις υποχρεώσεις και θεωρούνται βραχυπρόθεσμα.

15. Προβλέψεις για επιδικίες

Προβλέψεις για επιδικίες αναγνωρίζονται όταν: (α) ο Όμιλος έχει παρούσα δέσμευση (νομική ή τεκμαιρόμενη) ως αποτέλεσμα ενός γεγονότος του παρελθόντος, (β) πιθανολογείται ότι θα απαιτηθεί μια εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για διακανονισμό της δέσμευσης και (γ) μπορεί να γίνει μια αξιόπιστη εκτίμηση για το ποσό της δέσμευσης.

16. Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικό υπέρ το άρτιο

Οι συνήθεις μετοχές ταξινομούνται ως ίδια κεφάλαια. Η διαφορά ανάμεσα στην εύλογη αξία που εισπράττεται από τον Όμιλο κατά την έκδοση μετοχών και της ονομαστικής αξίας του εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου, μεταφέρεται στο λογαριασμό αποθεματικό υπέρ το άρτιο. Η διαφορά αυτή μπορεί να ανακτηθεί με περιορισμένους τρόπους, οι οποίοι δεν περιλαμβάνουν τη διανομή μερίσματος και υπόκειται στις πρόνοιες του Περὶ Εταιρειών Νόμου σχετικά με τη μείωση μετοχικού κεφαλαίου.

Οι κάτοχοι των μετοχών δικαιούνται μέρισμα όπως αυτό ανακοινώνεται και έχουν δικαίωμα μίας ψήφου στις γενικές συνελεύσεις του Ομίλου.

17. Μισθώσεις

Ο Όμιλος αξιολογεί κατά τη σύναψη της σύμβασης κατά πόσο μια σύμβαση είναι ή περιέχει μίσθωση. Αυτό συμβαίνει εάν η σύμβαση μεταβιβάζει το δικαίωμα να ελέγχει τη χρήση ενός προσδιορισμένου περιουσιακού στοιχείου για μια χρονική περίοδο έναντι ανταλλάγματος.

Ο Όμιλος ως μισθωτής

Ο Όμιλος εφαρμόζει μια ενιαία προσέγγιση αρχικής αναγνώρισης και επιμέτρησης για όλες τις μισθώσεις εκτός από τις βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και τις μισθώσεις περιουσιακών στοιχείων χαμηλής αξίας. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις μισθώσεων για τις πληρωμές μισθωμάτων και περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης για τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία.

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Α) Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης

Ο Όμιλος αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης κατά την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης (δηλ. την ημερομηνία που το εν λόγω περιουσιακό στοιχείο είναι διαθέσιμο για χρήση). Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης αποτιμώνται στο κόστος μείον σωρευμένες αποσβέσεις και ζημιές απομείωσης, προσαρμόζοντας τα επίσης για τυχόν αναπροσαρμογή των υποχρεώσεων μισθώσεων. Το κόστος των περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης περιλαμβάνει το ποσό των αναγνωρισμένων υποχρεώσεων μίσθωσης, το αρχικό άμεσο κόστος καθώς επίσης και τις πληρωμές μισθωμάτων που πραγματοποιήθηκαν κατά την ημερομηνία έναρξης ή πριν από την ημερομηνία έναρξης, μείον τα κίνητρα μίσθωσης που ελήφθησαν. Τα περιουσιακά στοιχεία για δικαιώματα χρήσης αποσβένονται με τη μέθοδο σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της μικρότερης εκ των περιόδου μίσθωσης και την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των περιουσιακών στοιχείων, ως εξής:

- Ακίνητα – 4 με 6 έτη
- Οχήματα – 6 έτη

Εάν η ιδιοκτησία του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου μεταβιβαστεί στον Όμιλο κατά το τέλος της μίσθωσης ή το κόστος αντανάκλα την άσκηση ενός δικαιώματος αγοράς, η απόσβεση υπολογίζεται με βάση την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή του περιουσιακού στοιχείου. Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης υπόκεινται επίσης σε απομείωση.

Β) Υποχρεώσεις μισθώσεων

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης, ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις από μίσθωση που επιμετρώνται στην παρούσα αξία των πληρωμών που θα πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Οι πληρωμές μισθωμάτων περιλαμβάνουν σταθερές πληρωμές (συμπεριλαμβανομένων των σταθερών πληρωμών εντός της συμφωνίας) μείον τυχόν εισπρακτέα κίνητρα, μεταβλητές μισθώσεις (που εξαρτώνται από κάποιο δείκτη ή ποσοστό) και ποσά που αναμένεται να καταβληθούν με εγγυήσεις υπολειμματικής αξίας. Οι πληρωμές μισθωμάτων περιλαμβάνουν επίσης το κόστος εξάσκησης ενός δικαιώματος αγοράς που είναι ευλόγως βέβαιο ότι θα ασκηθεί από τον Όμιλο και πληρωμές ποινών για τον τερματισμό της μίσθωσης, εάν η διάρκεια της μίσθωσης υποδηλώνει ότι ο Όμιλος αναμένεται να ασκήσει το δικαίωμα τερματισμού. Οι μεταβλητές πληρωμές μισθωμάτων που δεν εξαρτώνται από ένα δείκτη ή ένα ποσοστό αναγνωρίζονται ως έξοδα κατά την περίοδο κατά την οποία συμβαίνει το γεγονός ή η κατάσταση που ενεργοποιεί την πληρωμή.

Κατά τον υπολογισμό της παρούσας αξίας των πληρωμών μίσθωσης, ο Όμιλος χρησιμοποιεί το αυξητικό χρεωστικό της επιτόκιο κατά την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης, καθώς το επιτόκιο που εμπεριέχεται στη μίσθωση δεν είναι άμεσα προσδιορίσιμο. Μετά την ημερομηνία έναρξης, το ποσό των υποχρεώσεων από μίσθωμα αυξάνεται για να αντικατοπτρίζει την αύξηση των τόκων και μειώνεται για τις πληρωμές μισθωμάτων. Επιπλέον, η λογιστική αξία των υποχρεώσεων από μισθώσεις αποτιμάται εκ νέου εάν υπάρχει τροποποίηση, μεταβολή της διάρκειας μίσθωσης, αλλαγή στις πληρωμές μισθωμάτων (π.χ. μεταβολές μελλοντικών πληρωμών που προκύπτουν από μεταβολή του δείκτη ή συντελεστή που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό αυτών των πληρωμών) ή μεταβολή στην αξιολόγηση του δικαιώματος αγοράς του περιουσιακού στοιχείου.

Γ) Βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και μισθώσεις περιουσιακών στοιχείων χαμηλής αξίας

Ο Όμιλος εφαρμόζει την απαλλαγή από την αναγνώριση βραχυπρόθεσμης μίσθωσης στις βραχυπρόθεσμες μισθώσεις (δηλ. εκείνες τις μισθώσεις που έχουν διάρκεια μίσθωσης 12 μηνών ή λιγότερο από την ημερομηνία έναρξης και δεν περιλαμβάνουν δικαίωμα αγοράς). Ο Όμιλος εφαρμόζει την απαλλαγή από την αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων χαμηλής αξίας στις μισθώσεις που θεωρούνται χαμηλής αξίας. Οι πληρωμές μισθωμάτων για βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και μισθώσεις περιουσιακών στοιχείων χαμηλής αξίας αναγνωρίζονται ως έξοδα με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Η πολιτική του Ομίλου είναι να μην αναγνωρίζει αναβαλλόμενη φορολογία σχετικά με τα υπόλοιπα που σχετίζονται με το ΔΠΧΑ 16 (περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις).

Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών

Ο Όμιλος ως ο εκμισθωτής

Α) Λειτουργικές μισθώσεις

Όταν ο Όμιλος είναι ο εκμισθωτής σε μίσθωση που δεν εκχωρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ανταμοιβές που συνδέονται με την κυριότητα του μισθωτή (δηλαδή λειτουργική μίσθωση), τα έσοδα από τη μίσθωση αναγνωρίζονται ως «άλλα έσοδα» με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα αρχικά άμεσα κόστη που προκύπτουν για την απόκτηση λειτουργικής μίσθωσης προστίθενται στη λογιστική αξία του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται ως έξοδα κατά τη διάρκεια της μίσθωσης στην ίδια βάση με τα έσοδα από μισθώσεις. Τα αντίστοιχα μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης με βάση τη φύση τους.

Η τροποποίηση των λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζεται λογιστικά από τον Όμιλο ως νέα μίσθωση από την ημερομηνία της τροποποίησης, με τυχόν προπληρωμένα ή δεδουλευμένα μισθώματα που αφορούν την αρχική μίσθωση να θεωρούνται μέρος των πληρωμών μισθωμάτων για τη νέα μίσθωση.

18. Πιστωτές και οφειλόμενα έξοδα

Οι πιστωτές και οφειλόμενα έξοδα είναι υποχρεώσεις για πληρωμή αγαθών ή υπηρεσιών που έχουν αποκτηθεί κατά τη συνήθη διεξαγωγή των εργασιών του Ομίλου από προμηθευτές. Οι πιστωτές και τα οφειλόμενα έξοδα αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και μετέπειτα παρουσιάζονται σε αποσβεσμένο κόστος, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Οι πιστωτές και οφειλόμενα έξοδα θεωρούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εάν η πληρωμή οφείλεται εντός ενός έτους ή λιγότερο (ή κατά το συνήθη κύκλο εργασιών του Ομίλου εάν είναι μεγαλύτερος). Αν όχι, θεωρούνται ως μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

19. Προπληρωμές

Οι προπληρωμές αποτιμώνται σε κόστος μείον προβλέψεις για απομείωση. Μια προπληρωμή θεωρείται ως μακροπρόθεσμη όταν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες που σχετίζονται με την προπληρωμή αναμένεται να αποκτηθούν μετά από ένα έτος ή όταν η προπληρωμή σχετίζεται με ένα περιουσιακό στοιχείο το οποίο θα χαρακτηριστεί ως μακροπρόθεσμο κατά την αρχική αναγνώριση. Οι προπληρωμές για την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων μεταφέρονται στη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου μόλις ο Όμιλος αποκτήσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου και είναι πιθανό ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη που σχετίζονται με το περιουσιακό στοιχείο θα εισρεύσουν στον Όμιλο. Οι λοιπές προπληρωμές αποσβένονται στα αποτελέσματα όταν εισπράττονται τα αγαθά ή οι υπηρεσίες που αφορούν τις προπληρωμές.

Εάν υπάρχει ένδειξη ότι δεν θα ληφθούν τα περιουσιακά στοιχεία, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες που σχετίζονται με προπληρωμή, η λογιστική αξία της προπληρωμής καταγράφεται αναλόγως και μια αντίστοιχη ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

20. Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους του Ομίλου αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου στο έτος που τα μερίσματα εγκρίνονται και δεν υπόκεινται πλέον στη δικαιοδοσία του Ομίλου. Πιο συγκεκριμένα, τα ενδιάμεσα μερίσματα αναγνωρίζονται ως υποχρέωση στο έτος που εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου και στην περίπτωση τελικών μερισμάτων, αυτά αναγνωρίζονται στο έτος που εγκρίνονται από τους μετόχους του Ομίλου.

21. Συγκριτικές πληροφορίες

Όπου χρειάζεται τα συγκριτικά ποσά αναπροσαρμόζονται για να συνάδουν με τις μεταβολές του τρέχοντος έτους.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

1. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΜΙΛΟ

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου Universal για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, εγκρίθηκαν για έκδοση με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου στις 17 Απριλίου 2024.

Η Universal Life Insurance Public Company Ltd (η «Εταιρεία») ιδρύθηκε και εδρεύει στην Κύπρο και είναι δημόσια εταιρεία σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Εταιρειών Νόμου και του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου της Κύπρου. Η Εταιρεία είναι η ιθύνουσα εταιρεία του Ομίλου Universal.

Το εγγεγραμμένο γραφείο της Εταιρείας βρίσκεται στη Λεωφόρο Διγενή Ακρίτα 85, 1070 Λευκωσία. Οι κύριες δραστηριότητες της Εταιρείας και των θυγατρικών και συνδεδεμένων εταιρειών κατά τη διάρκεια του έτους συνέχισαν να είναι η διεξαγωγή ασφαλιστικών εργασιών κλάδων ζωής, ατυχημάτων και υγείας, η διαχείριση ταμείων αφυπηρέτησης και συντάξεων, η παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και η επένδυση σε ακίνητα.

2. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, απαιτεί όπως η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε παραδοχές και εκτιμήσεις που επηρεάζουν τη λογιστική αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, καθώς και τα παρουσιαζόμενα έσοδα και έξοδα κατά την υπό εξέταση περίοδο.

Κατά συνέπεια τα πραγματικά αποτελέσματα πιθανόν να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές. Οι εκτιμήσεις αυτές εξετάζονται περιοδικά και όταν απαιτούνται αναπροσαρμογές αυτές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της περιόδου στην οποία προκύπτουν. Οι κυριότερες παραδοχές και εκτιμήσεις σε σχέση με το μέλλον κατά την ημερομηνία της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης, που εμπερικλείουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν σημαντικές αναπροσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων εντός του επόμενου οικονομικού έτους, αναφέρονται πιο κάτω.

Ασφαλιστήρια συμβόλαια – Ορισμός και ταξινόμηση

Ο Όμιλος έχει ασκήσει κρίση για να καθορίσει εάν τα συμβόλαια εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17 και για τα συμβόλαια που προσδιορίστηκαν ότι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17, ποιο μοντέλο επιμέτρησης είναι εφαρμόσιμο, όπως εξηγείται παρακάτω.

- Ο Όμιλος εκδίδει ορισμένα συμβόλαια που δεν μεταφέρουν σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο και ταξινομεί τα συμβόλαια αυτά ως επενδυτικά συμβόλαια με χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής (discretionary participation features). Για να εκτιμήσει εάν αυτά εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17, ο Όμιλος αξιολόγησε εάν το ποσό της διακριτικής ευχέρειας αποτελεί σημαντικό ποσό των συνολικών παροχών.
- Τα συμβόλαια που καθορίζεται ότι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17 αξιολογούνται με βάση το αν πληρούν τον ορισμό του ασφαλιστηρίου συμβολαίου με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής (με βάση τα κριτήρια του ΔΠΧΑ 17). Για τα μη συνδεδεμένα με συμμετοχή στα κέρδη συμβόλαια, ο Όμιλος άσκησε κρίση και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι αυτά τα συμβόλαια δεν πληρούν τον ορισμό του ασφαλιστηρίου συμβολαίου με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής.
- Για (α) ορισμένα ομαδικά ασφαλιστήρια συμβόλαια ατυχημάτων και υγείας που έχουν περίοδο κάλυψης που εκτείνεται πέραν του ενός έτους και (β) αναλογικές αντασφαλιστικές συμβάσεις κινδύνου (risk attaching basis) που παρέχουν κάλυψη για ομαδικά συμβόλαια ζωής και συμβόλαια ατυχημάτων και υγείας, ο Όμιλος επιλέγει να εφαρμόσει την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίσεων (Premium Allocation Approach) εάν κατά την αρχική αναγνώριση της ομάδας ο Όμιλος εύλογα αναμένει ότι θα παρέχει επιμέτρηση για την εναπομένουσα κάλυψη που δεν θα διαφέρει ουσιαστικά από το γενικό μοντέλο. Ο Όμιλος εφαρμόζει την κρίση του για να καθορίσει εάν πληρούνται τα κριτήρια καταλληλότητας της Προσέγγισης Κατανομής Ασφαλίσεων κατά την αρχική αναγνώριση.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Βαθμός συγκέντρωσης ασφαλιστηρίων συμβολαίων (aggregation level)

Ο Όμιλος υποχρεούται να συγκεντρώνει τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδίδονται κατά την αρχική αναγνώριση σε ομάδες επαχθών συμβολαίων, σε ομάδες συμβολαίων χωρίς σημαντική πιθανότητα να καταστούν επαχθή και σε ομάδες άλλων συμβολαίων. Όσον αφορά τα μακροχρόνια συμβόλαια κλάδου ζωής, ο Όμιλος άσκησε κρίση κατά την αρχική αναγνώριση για τη διάκριση μεταξύ μη επαχθών συμβολαίων (αυτά που δεν έχουν σημαντική πιθανότητα να καταστούν επαχθή) και άλλων συμβολαίων αξιολογώντας την πιθανότητα δυσμενών αλλαγών στις παραδοχές που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στο να καταστούν τα συμβόλαια επαχθή.

Για τα βραχυπρόθεσμα συμβόλαια ατυχημάτων και υγείας που επιμετρούνται σύμφωνα με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρών, απαιτείται η κρίση της διοίκησης για να εκτιμηθεί εάν τα γεγονότα και οι περιστάσεις υποδεικνύουν ότι μια ομάδα συμβολαίων είναι επαχθής κατά την αρχική αναγνώριση ή έχει καταστεί επαχθής μεταγενέστερα και εάν απαιτείται οποιαδήποτε επιμέτρηση της συνιστώσας ζημίας. Ο Όμιλος εντόπισε γεγονότα και περιστάσεις που υποδεικνύουν ότι μια ομάδα συμβολαίων ομαδικής ασφάλισης ζωής που επιμετράται σύμφωνα με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρών είναι επαχθής και αναγνώρισε τις αναμενόμενες ζημιές στην υποχρέωση για εναπομένουσα κάλυψη.

Επιμέτρηση των μελλοντικών ταμειακών ροών

Η επιμέτρηση της ομάδας των ασφαλιστηρίων συμβολαίων περιλαμβάνει όλες τις μελλοντικές ταμειακές ροές που εμπίπτουν μέσα στα όρια του συμβολαίου. Για τον καθορισμό των ταμειακών ροών που εμπίπτουν στα όρια ενός συμβολαίου, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη όλα τα ουσιαστικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από τους όρους του συμβολαίου, καθώς επίσης και από τους νόμους και τους κανονισμούς. Οι ταμειακές ροές θεωρούνται ότι δεν εμπίπτουν στα όρια του συμβολαίου αν ο Όμιλος έχει την πρακτική ικανότητα να ανακαθορίσει την τιμή ενός υφιστάμενου συμβολαίου για να αντικατοπτρίζει τους επανεκτιμημένους κινδύνους και αν η τιμολόγηση του συμβολαίου για κάλυψη μέχρι την μέρα επανεκτίμησης λαμβάνει υπόψη μόνο τους κινδύνους μέχρι την μέρα επανεκτίμησης.

Οι παρακάτω είναι οι κύριες υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν κατά την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών:

- Ποσοστά θνησιμότητας και νοσηρότητας
Οι κίνδυνοι θνησιμότητας και νοσηρότητας είναι έμφυτοι (inherent) στα συμβόλαια κλάδου ζωής. Ο Όμιλος διενεργεί έρευνα, τουλάχιστο σε χρονιαία βάση, για να διασφαλίζει την εγκυρότητα των υποθέσεων θνησιμότητας, και όταν κρίνεται απαραίτητο οι υποθέσεις προσαρμόζονται ανάλογα. Οι υποθέσεις καθορίζονται με βάση την εσωτερική εμπειρία του Ομίλου όταν υπάρχουν ικανοποιητικά στοιχεία για να υποστηρίξουν μια έγκυρη έρευνα. Όταν η εσωτερική εμπειρία δεν είναι επαρκής, οι υποθέσεις θέτονται με αναφορές στην εμπειρία του κλάδου και σε πίνακες θνησιμότητας που χρησιμοποιούνται ευρέως.
- Μακροζωία (immediate annuity business)
Τα συμβόλαια προσόδων (annuity business) εκθέτουν τον Όμιλο στον κίνδυνο ότι οι ασφαλιζόμενοι ζούνε περισσότερο από όσο αναμένεται, και ως αποτέλεσμα πληρώνονται ετήσιο εισόδημα για περισσότερο καιρό από όσο αναμένεται. Ο Όμιλος θέτει τις υποθέσεις θνησιμότητας για τα συμβόλαια προσόδων λαμβάνοντας υπόψη πιθανές βελτιώσεις της θνησιμότητας.
- Έξοδα
Αξιολόγηση των άμεσα καταλογιστέων (directly attributable) ταμειακών ροών
Ο Όμιλος ασκεί κρίση στην αξιολόγηση του κατά πόσον οι ταμειακές ροές είναι άμεσα καταλογιστέες σε συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Ταμειακές ροές κτήσης περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της ομάδας των ασφαλιστηρίων συμβολαίων μόνο αν είναι άμεσα καταλογιστέες είτε σε ξεχωριστά συμβόλαια στην ομάδα, είτε στην ίδια την ομάδα, είτε στο χαρτοφυλάκιο των ασφαλιστηρίων συμβολαίων στο οποίο ανήκει η ομάδα. Ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη επίσης, ως καταλογιστέες ταμειακές ροές, πάγια και μεταβλητά γενικά έξοδα άμεσα καταλογιστέα στην εκπλήρωση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Βάση εξόδων για προβλέψεις ταμειακών ροών

Ο Όμιλος πραγματοποιεί μια λεπτομερής έρευνα εξόδων, τουλάχιστο σε χρονιαία βάση, για να καθορίσει τις υποθέσεις εξόδων που χρησιμοποιούνται στις προβλέψεις των ταμειακών ροών. Η βάση εξόδων καθορίζεται με βάση τα αναμενόμενα καταλογιστέα έξοδα και τον προβλεπόμενο όγκο δραστηριοτήτων. Ο Όμιλος επίσης καθορίζει μια υπόθεση για το μελλοντικό έξοδο σχετικά με τον πληθωρισμό.

- Ποσοστά ακύρωσης και εξαγοράς συμβολαίων

Οι υποθέσεις για ακύρωση και εξαγορά συμβολαίων σχετίζονται με το ποσοστό των ασφαλιζόμενων οι οποίοι ακυρώνουν/εξαγοράζουν τα συμβόλαια τους. Η υπόθεση καθορίζεται με βάση πρόσφατες εμπειρίες του Ομίλου, προσαρμοσμένη για αναμενόμενες βελτιώσεις/αλλοιώσεις όπου κρίνεται απαραίτητο. Τα ποσοστά διαφοροποιούνται ανά προϊόν και περίοδο ισχύος.

Για τις κύριες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν περισσότερες πληροφορίες παρατίθενται στην Σημείωση 22.

Προεξοφλητικά επιτόκια

Οι υποχρεώσεις ασφαλιστήριων συμβολαίων ζωής υπολογίζονται με την προεξόφληση των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την προσέγγιση από κάτω προς το πάνω (bottom-up approach) για το καθορισμό των προεξοφλητικών επιτοκίων και ως εκ τούτου χρησιμοποιεί επιτόκια χωρίς κίνδυνο (risk-free rates), συν ένα ασφάλιστρο έλλειψης ρευστότητας (illiquidity premium). Τα επιτόκια χωρίς κίνδυνο καθορίζονται με αναφορά στις αποδόσεις της ΕΙΟΡΑ (European Insurance and Occupational Pensions Authority) και το ασφάλιστρο έλλειψης ρευστότητας καθορίζεται με την προσαρμογή μεταβλητότητας όπως εκδίδεται από την ΕΙΟΡΑ.

Τα προεξοφλητικά επιτόκια που χρησιμοποιήθηκαν για την προεξόφληση των εκτιμήσεων των μελλοντικών ταμειακών ροών των εκδοθέντων ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής και των αντασφαλιστηρίων συμβολαίων που κατέχονται έχουν ως εξής:

1 χρόνος		3 χρόνια		5 χρόνια		10 χρόνια		20 χρόνια	
2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
3.56%	3.37%	2.64%	3.39%	2.52%	3.32%	2.59%	3.28%	2.61%	2.96%

Προσαρμογή του μη- χρηματοοικονομικού κινδύνου (risk adjustment for non-financial risk)

Η προσαρμογή του μη- χρηματοοικονομικού κινδύνου αντικατοπτρίζει την αποζημίωση που απαιτεί ο Όμιλος για την ανάληψη της αβεβαιότητας σχετικά με το ποσό και το χρονοδιάγραμμα των ταμειακών ροών που προκύπτουν από ασφαλιστικό κίνδυνο και άλλους μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κίνδυνος ακύρωσης (lapse risk) και κίνδυνος εξόδων (expense risk). Επιμετρά τον βαθμό της μεταβλητότητας των αναμενόμενων ταμειακών ροών και τη συγκεκριμένη τιμή που απαιτεί ο Όμιλος για να επωμιστεί αυτόν τον κίνδυνο και αντικατοπτρίζει το βαθμό αποστροφής από τον κίνδυνο (risk aversion) του Ομίλου. Ο Όμιλος καθορίζει την προσαρμογή του μη- χρηματοοικονομικού κινδύνου στο επίπεδο του Ομίλου και μετά την κατανέμει σε όλες τις ομάδες ασφαλιστήριων συμβολαίων.

Ο Όμιλος εκτιμά την προσαρμογή του μη- χρηματοοικονομικού κινδύνου χρησιμοποιώντας την προσέγγιση VaR (value at risk) που βαθμονομείται με βάση την τυποποιημένη μέθοδο (Standard Formula) του πλαισίου Φερεγγυότητας II (Solvency II). Μετά την εκτίμηση σε επίπεδο εμπιστοσύνης 99.5% και με την προϋπόθεση ότι οι υποχρεώσεις του Ομίλου ακολουθούν κανονική κατανομή (log-normal for Health NSTL risks) με μέση τιμή ίση με την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών, ένα επίπεδο εμπιστοσύνης δημιουργείται, υποδεικνύοντας την απαιτούμενη προσαρμογή του μη- χρηματοοικονομικού κινδύνου για το δεδομένο εύρος εμπιστοσύνης.

Η προσαρμογή του κινδύνου καθορίζεται σύμφωνα με ένα επίπεδο εμπιστοσύνης στο 80ο εκατοστημόριο σε περίοδο ενός έτους.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Απόσβεση του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών

Το συμβατικό περιθώριο κέρδους είναι ένα στοιχείο επιμέτρησης μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων που αντιπροσωπεύει το μη δεδουλευμένο κέρδος που θα αναγνωρίσει ο Όμιλος καθώς θα παρέχει υπηρεσίες στο μέλλον. Ένα ποσό του συμβατικού περιθωρίου κέρδους για μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα ως ασφαλιστικό έσοδο σε κάθε περίοδο για να αντικατοπτρίζει τις υπηρεσίες ασφαλιστηρίων συμβολαίων που παρασχέθηκαν στην ομάδα κατά την εν λόγω περίοδο. Το ποσό προσδιορίζεται από:

- Τις μονάδες κάλυψης της ομάδας
- Την ισόποση κατανομή του συμβατικού περιθωρίου κέρδους στο τέλος της περιόδου (πριν από την αναγνώριση οποιουδήποτε ποσού για τις υπηρεσίες των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που παρασχέθηκαν κατά την περίοδο στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων) σε κάθε μονάδα κάλυψης που παρασχέθηκε κατά την τρέχουσα περίοδο και αναμένεται να παρασχεθεί στο μέλλον
- Την αναγνώριση στα αποτελέσματα του ποσού που αναλογεί στις μονάδες κάλυψης που παρασχέθηκαν κατά την περίοδο

Ο αριθμός των μονάδων κάλυψης σε μια ομάδα είναι η ποσότητα των ασφαλιστικών υπηρεσιών που παρέχεται από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια μέσα στην ομάδα και καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη την ποσότητα των ωφελημάτων που παρέχονται και την αναμενόμενη περίοδο κάλυψης.

Για τα συμβόλαια με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής (Savings) οι μονάδες κάλυψης καθορίζονται με βάση την ποσότητα των υπηρεσιών που παρέχονται χρησιμοποιώντας τα σταθερά ποσά των ωφελημάτων θανάτου (fixed death benefit) και την αξία των λογαριασμών (account value) των ασφαλιζόμενων (για να αντικατοπτρίζουν ασφαλιστικές και επενδυτικές υπηρεσίες). Για τα συμβόλαια ζωής με συμμετοχή στα κέρδη χωρίς χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής η ποσότητα των ωφελημάτων αντικατοπτρίζει τόσο το ασφαλιζόμενο πόσο (sum insured) όσο και την αξία των λογαριασμών για να λαμβάνει υπόψη το επίπεδο των επενδυτικών αποδόσεων τέτοιων συμβολαίων. Για τα συμβόλαια που δεν συμμετέχουν στα κέρδη (non-participating) η ποσότητα των ωφελημάτων είναι το συμβατικό συμφωνημένο ασφαλιζόμενο ποσό για την περίοδο των συμβολαίων. Οι μονάδες κάλυψης για συμβόλαια ετήσιων προσόδων (annuity) καθορίζονται από το σταθερό ποσό εισοδήματος.

Οι συνολικές μονάδες κάλυψης για κάθε ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων επαναξιολογούνται στο τέλος της κάθε περιόδου αναφοράς για να προσαρμόζονται με την μείωση της εναπομένουσας κάλυψης για τις πληρωτέες απαιτήσεις, τις προσδοκίες για τερματισμό και ακύρωση των συμβολαίων για την περίοδο. Μετά κατανέμονται με βάση τη σταθμισμένη με πιθανότητες μέση διάρκεια σε κάθε μονάδα κάλυψης που παρέχεται στη τρέχουσα περίοδο και αναμένετε να παρασχεθεί στο μέλλον.

Για τα αντασφαλιστικά συμβόλαια που κατέχονται, η απόσβεση του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών αντικατοπτρίζει το επίπεδο των υπηρεσιών που λαμβάνονται και εξαρτάται από τον αριθμό των υποκείμενων συμβολαίων που βρίσκονται σε ισχύ.

Υποχρεώσεις επισυμβάσεων απαιτήσεων Ατυχημάτων και Υγείας

Το τελικό κόστος των εκκρεμών απαιτήσεων εκτιμάται με τη χρήση μιας σειράς τυπικών τεχνικών αναλογιστικών προβλέψεων απαιτήσεων, όπως το Chain Ladder. Η κύρια παραδοχή που διέπει αυτές τις τεχνικές είναι ότι η ιστορική εμπειρία εξέλιξης των απαιτήσεων του Ομίλου μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την πρόβλεψη της μελλοντικής εξέλιξης απαιτήσεων και ως εκ τούτου το τελικό κόστος των απαιτήσεων. Αυτές οι μέθοδοι επάγουν την εξέλιξη των πληρωθέντων και των επισυμβάντων ζημιών, του μέσου κόστους ανά απαίτηση (συμπεριλαμβανομένου του κόστους διεκπεραίωσης των αποζημιώσεων) και του αριθμού των απαιτήσεων με βάση την παρατηρούμενη εξέλιξη των προηγούμενων ετών και τους δείκτες αναμενόμενων ζημιών.

Η ιστορική εξέλιξη των απαιτήσεων αναλύεται κυρίως με βάση τα έτη ατυχήματος, αλλά μπορεί επίσης να αναλυθεί περαιτέρω κατά σημαντικούς ασφαλιστικούς κλάδους και τύπους απαιτήσεων. Οι μεγάλες απαιτήσεις αξιολογούνται συνήθως χωριστά, είτε λογίζονται στην ονομαστική αξία ως αυτή υπολογίστηκε από τον εκτιμητή προσαρμογής ζημιών, είτε αξιολογούνται χωριστά προκειμένου να αντικατοπτρίζεται η μελλοντική

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

τους εξέλιξη. Στις περισσότερες περιπτώσεις, δεν γίνονται ρητές παραδοχές σχετικά με μελλοντικούς ρυθμούς πληθωρισμού ή δείκτες ζημιών. Αντίθετα, οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται είναι εκείνες που εμπεριέχονται στα ιστορικά δεδομένα εξέλιξης απαιτήσεων στα οποία βασίζονται οι προβλέψεις. Επιπλέον, χρησιμοποιούνται ποιοτικοί παράγοντες για την αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο οι τάσεις του παρελθόντος ενδέχεται να μην ισχύουν στο μέλλον, (π.χ., αντικατοπτρίζουν μεμονωμένα περιστατικά, αλλαγές σε εξωγενείς ή παράγοντες αγοράς όπως αλλαγές στη στάση του κοινού έναντι των απαιτήσεων, οικονομικούς παράγοντες, επίπεδο πληθωρισμού απαιτήσεων, δικαστικές και νομοθετικές αποφάσεις καθώς και εσωτερικούς παράγοντες όπως το μείγμα χαρτοφυλακίου, τα χαρακτηριστικά πολιτικής και οι διαδικασίες διεκπεραίωσης απαιτήσεων) προκειμένου να εκτιμηθεί το τελικό κόστος των απαιτήσεων που αντικατοπτρίζει το σταθμισμένο αναμενόμενο αποτέλεσμα από το εύρος των πιθανών αποτελεσμάτων, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις αβεβαιότητες που εμπλέκονται. Οι εκτιμήσεις των ανακτήσεων διάσωσης και υποκατάστασης (salvage and subrogation) θεωρούνται ως αποζημίωση για την επιμέτρηση του τελικού κόστους αποζημίωσης.

Μετάβαση στο ΔΠΧΑ 17 (transition)

Ο Όμιλος αξιολόγησε όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες και καθόρισε ότι ήταν ανέφικτο να εφαρμόσει την πλήρη αναδρομική προσέγγιση στα ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδόθηκαν πριν από το 2021. Ως εκ τούτου, για όλα τα μακροπρόθεσμα συμβόλαια που εκδόθηκαν πριν από την ημερομηνία αυτή, ο Όμιλος εφαρμόσε την προσέγγιση της εύλογης αξίας για τον προσδιορισμό του συμβατικού περιθωρίου κέρδους κατά την ημερομηνία μετάβασης.

Εφαρμόζοντας την προσέγγιση της εύλογης αξίας, ο Όμιλος προσδιόρισε το συμβατικό περιθώριο κέρδους ως τη διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας μιας ομάδας ασφαλιστικών συμβολαίων, η οποία επιμετράται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 13 "Επιμέτρηση εύλογης αξίας", και των ταμειακών ροών εκπλήρωσης της κατά την ημερομηνία μετάβασης. Ο Όμιλος δεν εφαρμόσε το κατώτατο όριο καταθέσεων (deposit floor) κατά την επιμέτρηση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων με τη χρήση της προσέγγισης της εύλογης αξίας κατά τη μετάβαση.

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 13, η εύλογη αξία μιας ασφαλιστικής υποχρέωσης είναι η τιμή που ένας συμμετέχων στην αγορά θα ήταν διατεθειμένος να πληρώσει για να αναλάβει την υποχρέωση και τους εναπομείναντες κινδύνους των εν ισχύ συμβολαίων κατά την ημερομηνία μετάβασης. Εν απουσία πρόσφατων συναλλαγών στην αγορά για παρόμοια συμβόλαια, χρησιμοποιήθηκε η τεχνική της παρούσας αξίας για την αποτίμηση ομάδων συμβολαίων.

Κατά την εκτίμηση της εύλογης αξίας των ομάδων ασφαλιστηρίων συμβολαίων, εφαρμόστηκαν οι ακόλουθες εκτιμήσεις:

- 1) μόνο οι μελλοντικές ταμειακές ροές εντός των ορίων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων συμπεριλήφθηκαν στην εκτίμηση της εύλογης αξίας, εξαιρουμένων των μελλοντικών ανανεώσεων και της νέας παραγωγής που θα ήταν εκτός των ορίων των συμβολαίων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17,
- 2) οι παραδοχές σχετικά με τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές και τις προβλέψεις κινδύνου προσαρμόστηκαν σύμφωνα με την άποψη των συμμετεχόντων στην αγορά, όπως απαιτείται από το ΔΠΧΑ 13, και
- 3) τα περιθώρια κέρδους συμπεριλήφθηκαν για να αντικατοπτρίζουν αυτό που θα απαιτούσε ένας συμμετέχων στην αγορά για την αποδοχή υποχρεώσεων από ασφαλιστήρια συμβόλαια, πέρα από την προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο.

Ο Όμιλος χρησιμοποίησε σημαντική κρίση για να προσδιορίσει τις προσαρμογές που απαιτούνται για να αντικατοπτρίζουν την άποψη των συμμετεχόντων στην αγορά.

Εύλογη αξία ακινήτων για ίδια χρήση και ακινήτων για επένδυση

Η λογιστική πολιτική του Ομίλου σε σχέση τόσο με τα ακίνητα που κατέχει ο Όμιλος για ίδια χρήση όσο και τα ακίνητα που κατέχονται για επένδυση απαιτεί την επιμέτρησή τους σε εύλογη αξία. Στην περίπτωση των ακινήτων που κατέχονται για ίδια χρήση, η εκτίμηση γίνεται σε τακτά διαστήματα ούτως ώστε η λογιστική αξία να μην διαφέρει ουσιωδώς από την εύλογη αξία, ενώ στην περίπτωση των ακινήτων για επένδυση η εύλογη αξία καθορίζεται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Οι εκτιμήσεις γίνονται από προσοντούχους εκτιμητές μέσω

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

εφαρμογής μοντέλων αποτίμησης όπως συνίσταται από το Royal Institute of Chartered Surveyors και την Επιτροπή Διεθνών Προτύπων Εκτίμησης. Για τις εκτιμήσεις τους οι εκτιμητές έχουν χρησιμοποιήσει τη γνώση τους για την αγορά και την επαγγελματική τους κρίση και δεν έχουν βασιστεί αποκλειστικά σε ιστορικά στοιχεία συναλλαγών, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο βαθμός της αβεβαιότητας είναι αυξημένος σε σχέση με την ύπαρξη μιας πιο ενεργούς αγοράς για τον καθορισμό της αγοραίας αξίας των ακινήτων. Ανάλογα με τη φύση του εν λόγω ακινήτου και την υπάρχουσα πληροφόρηση στην αγορά, για τον καθορισμό της εύλογης αξίας του ακινήτου μπορεί να απαιτηθεί η χρήση εκτιμήσεων όπως οι μελλοντικές ταμειακές ροές από το ακίνητο και ο κατάλληλος συντελεστής προεξόφλησης των ροών αυτών καθώς και επιπρόσθετες αναπροσαρμογές σε συγκριτικά στοιχεία όπου κρίνεται απαραίτητο από τους εκτιμητές. Όλες αυτές οι εκτιμήσεις βασίζονται στις συνθήκες που επικρατούν στην τοπική αγορά κατά την ημερομηνία αναφοράς. Οι σχετικές εκτιμήσεις, ανάλογα με την περίπτωση, εμπερικλείουν παραδοχές αυξημένης υποκειμενικότητας λόγω της έλλειψης επαρκών διαθέσιμων παρατηρήσιμων στοιχείων που να είναι άμεσα συγκρίσιμα με τα εν λόγω ακίνητα που αποτιμώνται.

Οι παραδοχές και οι προκύπτουσες εκτιμήσεις υπόκεινται στις συνθήκες της αγοράς και δύναται να τροποποιηθούν ουσιαστικά με την πάροδο του χρόνου. Για αξιολόγηση τυχόν επιπτώσεων στην χρηματοοικονομική θέση και επίδοση του Ομίλου η Διεύθυνση καταρτίζει ανάλυση ευαισθησίας για ορισμένες σημαντικές παραδοχές. Οι σημαντικές εκτιμητικές αβεβαιότητες που προκύπτουν ως αποτέλεσμα της πανδημίας καθώς και τα σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα παρουσιάζονται στις Σημειώσεις 11 και 16. Η ανάλυση της ευαισθησίας των αποτελεσμάτων σε μεταβολές σε σημαντικές παραδοχές παρουσιάζεται στην Σημείωση 32.

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο καθορισμός κριτηρίων ως προς το κατά πόσο ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου έχει αυξηθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση του, όπως επίσης και ο καθορισμός της μεθοδολογίας για την ενσωμάτωση μελλοντικής πληροφόρησης στην επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών αλλά και η επιλογή των μοντέλων επιμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών απαιτούν την χρήση εκτιμήσεων (Σημειώσεις 11 (λογιστικές πολιτικές) και σημείωση 28).

3. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΟ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

3.1 Εισόδημα από επενδύσεις

	2023	2022
	€000	€000
Κλάδος ασφαλειών ζωής και ετησίων προσόδων		
Έσοδα από τόκους	961	443
Μερίσματα από επενδύσεις σε μετοχές	51	121
Έσοδα από ενοίκια για εκμισθώσεις επενδύσεων σε ακίνητα	155	127
	1 167	691

Ανάλυση ληκτότητας - συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές από ενοίκια για εκμισθώσεις επενδύσεων σε ακίνητα :

	2023	2022
	€000	€000
Λιγότερο από ένα χρόνο	153	58
Μεταξύ ενός και δύο χρόνων	3	8
31 Δεκεμβρίου	156	66

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

3.2 Καθαρό χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα ασφάλισης

	2023 €000	2022 €000
Χρηματοοικονομικά (έξοδα) / έσοδα ασφάλισης από ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδόθηκαν για τον κλάδο ασφαλειών ζωής και ετήσιων προσόδων		
Προσαυξημένος τόκος και επίδραση από τις αλλαγές στα επιτόκια και άλλες χρηματοοικονομικές παραδοχές	(1 903)	6 791
Αλλαγές στην εύλογη αξία των υποκείμενων στοιχείων συμβολαίων που επιμετρούνται με την μέθοδο μεταβλητής αμοιβής	(8 578)	17 915
	(10 481)	24 706
	2023 €000	2022 €000
Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) από συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται		
Προσαυξημένος τόκος και επίδραση από τις αλλαγές στα επιτόκια και άλλες χρηματοοικονομικές παραδοχές για τον κλάδο ασφαλειών ζωής και ετήσιων προσόδων	(194)	309
Προσαυξημένος τόκος και επίδραση από τις αλλαγές στα επιτόκια και άλλες χρηματοοικονομικές παραδοχές για τον κλάδο ατυχημάτων και υγείας	(173)	(159)
	(367)	150

4. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΞΟΔΩΝ

	2023 €000	2022 €000
Μισθοί και εισφορές εργοδότη	7 892	7 286
Ωφελήματα αφυπηρέτησης προσωπικού	661	637
Αμοιβή μελών Διοικητικού Συμβουλίου:		
- Δικαιώματα	177	214
- Απολαβές υπό εκτελεστική ιδιότητα	320	243
- Εισφορές εργοδότη	36	34
Προμήθειες σε αντιπροσώπους ασφαλειών	10 341	9 788
Δικηγορικά και άλλα επαγγελματικά έξοδα	854	1 086
Αποσβέσεις ακινήτων και εξοπλισμού	337	356
Αποσβέσεις περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης	170	165
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	253	175
Ζημιές/(κέρδη) από πώληση και διαγραφή ακινήτων και εξοπλισμού και άυλων περιουσιακών στοιχείων	29	48
Έξοδα για ενοίκια για εκμισθώσεις εκμετάλλευσης κτιρίων	31	9
Έξοδα διαφήμισης και προβολής	388	372
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης	594	526
Τηλεπικοινωνίες και ταχυδρομικά έξοδα	130	149

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	2023 €000	2022 €000
Έξοδα διαχείρισης κτιρίων και σχετικές προμήθειες	366	366
Εκτυπώσεις και γραφική ύλη	151	135
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	1 714	1 571
	24 444	23 161
Ποσά που σχετίζονται με έξοδα κτήσης κατά την διάρκεια του έτους	(12 860)	(11 849)
Απόσβεση ταμειακών ροών κτήσης	7 871	6 823
Σύνολο	19 455	18 135
Αναλύονται σε:		
Απόσβεση ταμειακών ροών κτήσης	7 871	6 821
Έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης	7 644	7 365
Άλλα έξοδα διαχείρισης	3 940	3 949
Σύνολο	19 455	18 135

Τα λοιπά λειτουργικά έξοδα περιλαμβάνουν αμοιβές (συμπεριλαμβανομένων των φόρων) των ανεξάρτητων ελεγκτών του Ομίλου για το 2023 και 2022 για τις ελεγκτικές και λοιπές επαγγελματικές υπηρεσίες που παρασχέθηκαν ως ακολούθως:

	2023 €000	2022 €000
Ιθύνουσας Εταιρείας:		
- Αμοιβές για υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων	140	122
- Αμοιβές για άλλες υπηρεσίες εξακρίβωσης	30	30
- Αμοιβές για υπηρεσίες φορολογικών συμβουλών	4	4
- Αμοιβές για λοιπές υπηρεσίες	57	57
Θυγατρικών εταιρειών:		
- Αμοιβές για έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων	30	27
- Αμοιβές για υπηρεσίες φορολογικών υπηρεσιών	5	4
	266	244

Κατά την διάρκεια του έτους, μέσα στα πλαίσια των προσπάθειών εξορθολογισμού των διοικητικών εξόδων του Ομίλου, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας ενέκρινε πρόταση της Διεύθυνσης η οποία έτυχε διαβούλευσης και με την Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου (ΕΤΥΚ), για την προσφορά Σχεδίου Εθελούσιας Αποχώρησης (ΣΕΑ) προς το προσωπικό. Στο ΣΕΑ είχε δικαίωμα συμμετοχής όλο το μόνιμο προσωπικό της Εταιρείας και των θυγατρικών της εταιρειών, το οποίο είχε συμπληρώσει τουλάχιστον 16 χρόνια υπηρεσίας. Το συνολικό κόστος του Ομίλου από το ΣΕΑ για το 2023 ανήλθε σε €2 096 000 και αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων για το έτος.

5. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022 η Εταιρεία κατείχε το 94,14% του μετοχικού κεφαλαίου της Universal Golf Enterprises PLC (βλέπε Σημείωση 7) και ως αποτέλεσμα προέκυψαν δικαιώματα μειοψηφίας. Το δικαίωμα ψήφου δεν διαφέρει από το ποσοστό που έχουν.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Τα οικονομικά στοιχεία της Universal Golf Enterprises Plc, η οποία είναι εταιρεία εγγεγραμμένη στη Κύπρο, στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022 είχαν ως ακολούθως:

	2023	2022
	€000	€000
Επενδύσεις σε ακίνητα	38 479	38 479
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	7	2
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	38 610	38 587
Σύνολο υποχρεώσεων	13 226	11 958
Καθαρή μεταβολή στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα	(538)	(644)
Ζημιές μετά τη φορολογία	(1 245)	(1 302)

6. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

	2023	2022
	€000	€000
Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων		
Εταιρικός φόρος	1 714	1 975
Αντιλογισμός πρόβλεψης φορολογίας	-	(201)
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα	3	3
Αναβαλλόμενη φορολογία	(298)	(196)
Σύνολο φορολογίας	1 419	1 581

Ανάλυση της χρέωσης για φορολογία

	2023	2022
	€000	€000
Φόρος προς 1,5% των μεικτών ασφαλιστρών κλάδου ασφαλειών ζωής στην Κύπρο	984	951
Φόρος προς 12,5% του φορολογητέου εισοδήματος του κλάδου ατυχημάτων και υγείας	724	1 024
Φόρος προς 12,5% θυγατρικών εταιρειών	6	-
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα	3	3
Αντιλογισμός πρόβλεψης φορολογίας	-	(201)
Αναβαλλόμενη φορολογία	(298)	(196)
Σύνολο φορολογίας	1 419	1 581

Η συμφωνία της φορολογίας με τα κέρδη πριν τη φορολογία με βάση τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2023	2022
	€000	€000
Κέρδη πριν τη φορολογία	5 422	12 067

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Φόρος με τους κανονικούς συντελεστές στην Κύπρο	1 615	1 924
Αναβαλλόμενη φορολογία	(298)	(196)
Αντιλογισμός φόρου προγενέστερων περιόδων	-	(201)
Φορολογική επίδραση:		
- δαπανών που δεν εκπίπτουν	119	108
- εσόδων που δεν φορολογούνται	(20)	(57)
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα	3	3
	1 419	1 581

Κύπρος

Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος αποτελείται από το φόρο στις ασφαλιστικές εργασίες και άλλα κέρδη. Η φορολογία ασφαλιστικών εργασιών υπόκειται σε ειδικές φορολογικές διατάξεις. Ο φόρος εισοδήματος πληρωτέος αναφορικά με τις ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ:

(α) του φόρου που υπολογίζεται με συντελεστή 12,5% (2022: 12,5%) στο φορολογητέο εισόδημα που αναλογεί στους μετόχους και που αποτελείται από τα καθαρά έσοδα/έξοδα στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού εσόδων κλάδου ασφαλειών ζωής και ετήσιων προσόδων και

(β) του φόρου που υπολογίζεται με συντελεστή 1,5% στα μεικτά ασφάλιστρα (ελάχιστος φόρος).

Η χρέωση για φορολογία ασφαλιστικών εργασιών κλάδου ζωής στα έτη 2023 και 2022 αντιπροσωπεύει τον ελάχιστο φόρο.

Ο φόρος εισοδήματος αναφορικά με τον κλάδο ασφαλειών ατυχημάτων και υγείας και τις χρηματοοικονομικές εργασίες υπολογίζεται με συντελεστή 12,5% (2022: 12,5%) στο φορολογητέο εισόδημα του έτους.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, οι φορολογικές ζημιές μπορούν να μεταφερθούν και να συμψηφιστούν με φορολογητέα εισοδήματα των επόμενων πέντε ετών από την ημερομηνία αναφοράς. Οι φορολογικές ζημιές του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, μπορούν να συμψηφιστούν με μελλοντικά φορολογητέα κέρδη μέχρι το έτος 2028 (2022: μέχρι το 2027).

Δεν αναγνωρίζεται αναβαλλόμενη φορολογία για τις πιο πάνω ζημιές εφόσον δεν αναμένεται να χρησιμοποιηθούν πριν από τη λήξη τους.

Έκτακτη εισφορά για την άμυνα

Η έκτακτη εισφορά για την άμυνα υπολογίστηκε με συντελεστή 3% στα εισοδήματα από ενοίκια.

Ρουμανία

Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος για τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου (Priority Properties Srl και Unilife Properties Srl) στη Ρουμανία υπολογίζεται με συντελεστή 3% επί των εισοδημάτων τους (2022: 3%). Δεν υπάρχουν φορολογικές ζημιές προς μεταφορά και ως εκ τούτου δεν αναγνωρίζεται αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

	2023	2022
	€000	€000
Φορολογία εισπρακτέα	1 094	1 056
Φορολογία πληρωτέα	733	826
Αναβαλλόμενη φορολογία		

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Το υπόλοιπο της αναβαλλόμενης φορολογίας αφορά:

	2023 €000	2022 €000
Εταιρεία		
Διαφορά στις φορολογικές εκπτώσεις μείον αποσβέσεις	(909)	(809)
Επίδραση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 17	-	(377)
Επανεκτιμήσεις επενδύσεων σε ακίνητα	(3 949)	(4 015)
	(4 858)	(5 201)
Θυγατρικές εταιρείες		
Επανεκτιμήσεις επενδύσεων σε ακίνητα	(1 487)	(1 509)
	(6 345)	(6 710)

Αναβαλλόμενη φορολογία

Η κίνηση της αναβαλλόμενης φορολογίας έχει ως ακολούθως:

	Διαφορά μεταξύ αποσβέσεων και εκπτώσεων φθοράς €000	Επανεκτίμηση γης και κτιρίων €000	Επίδραση από την υιοθέτηση ΔΠΧΑ 17 €000	Σύνολο €000
Την 1 Ιανουαρίου 2022	(829)	(5 583)	(539)	(6 951)
Κέρδη για το έτος	20	12	162	32
Άλλα συνολικά έξοδα	-	47	-	47
Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 / 1 Ιανουαρίου 2023	(809)	(5 524)	(377)	(6 710)
Κέρδη για το έτος	(100)	20	377	297
Άλλα συνολικά έξοδα	-	68	-	68
Στις 31 Δεκεμβρίου 2023	(909)	(5 436)	-	(6 345)

Η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 σχετίζεται με τις προσωρινές φορολογικές διαφορές που προκύπτουν από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 17. Αυτές οι διαφορές εξαλείφονται κατά το 2023 όπου η φορολογική βάση των ασφαλιστηρίων και αντασφαλιστηρίων συμβολαίων καθίσταται η ίδια με την αντίστοιχη τρέχουσα τους αξία όπως επιμετρείται με το ΔΠΧΑ 17.

Μεικτά ασφάλιστρα

Το ποσό των μεικτών ασφαλιστρών του κλάδου ζωής για το 2023 ήταν €65 570 000 και του κλάδου ατυχημάτων και υγείας ήταν €40 513 000.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

7. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Universal Insurance Agency Ltd	Παροχή ασφαλιστικών υπηρεσιών γενικού κλάδου ως αντιπρόσωπος
Universal Properties Ltd	Ιδιοκτησία γης
Priority Properties Srl	Ιδιοκτησία γης
Unilife Properties Srl	Ιδιοκτησία γης
Universal Golf Enterprises PLC	Ανάπτυξη του Limassol Hills Golf Project
Universal Green Energies Ltd	Αδρανής

Όλες οι πιο πάνω εταιρείες ιδρύθηκαν και διεξάγουν εργασίες στην Κύπρο, εκτός από τις Priority Properties Srl και Unilife Properties Srl που ιδρύθηκαν στη Ρουμανία και κατέχουν ακίνητα. Η ιθύνουσα Εταιρεία του Ομίλου παρέχει οικονομική ενίσχυση στις θυγατρικές όταν αυτό χρειαστεί. Όλες είναι πλήρως εξηρημένες τόσο κατά το 2023 όσο και κατά το 2022 εκτός από την Universal Golf Enterprises PLC στην οποία κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2023 η Εταιρεία κατείχε το 94,14% (2022: 94,14%) του μετοχικού κεφαλαίου της.

Η Universal Green Energies Limited ιδρύθηκε το 2022 και κατά το έτος αυτό και το 2023 ήταν 100% θυγατρική της Universal Golf Enterprises PLC. Στις 18 Ιανουαρίου 2024 το εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο της Universal Green Energies Ltd αυξήθηκε από €2.000 διαιρεμένο σε 2.000 μετοχές του €1 η κάθε μία, σε €4.000 διαιρεμένο σε 4.000 μετοχές του €1 η κάθε μία. Την ίδια ημερομηνία το εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο αυξήθηκε κατά 2.334 μετοχές του €1 η κάθε μία. Αυτές οι μετοχές παραχωρήθηκαν σε στρατηγικό επενδυτή. Ως αποτέλεσμα, από τις 18 Ιανουαρίου 2024, η Universal Green Energies Ltd έπαψε να είναι θυγατρική της Universal Golf Enterprises PLC και του Ομίλου.

8. ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

2023

Στην συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στις 17 Μαΐου 2023 εγκρίθηκε πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου για διανομή μερίσματος από τα κέρδη του 2021 ύψους €0,10 ανά συνήθη μετοχή.

Το μέρισμα καταβλήθηκε στους μετόχους στις 12 Ιουνίου 2023 και ανήλθε στο ποσό των €1 499 380. Ποσό €24 521 αποκόπηκε στην πηγή για έκτακτη αμυντική εισφορά που εφαρμόζεται, με βάση τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Κυπριακής Δημοκρατίας Νόμο και ποσό €3 823 για εισφορά στο Γενικό Σχέδιο Υγείας.

Στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στις 22 Νοεμβρίου 2023 εγκρίθηκε πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου για διανομή μερίσματος από τα κέρδη του 2021 ύψους €0,10 ανά συνήθη μετοχή.

Το μέρισμα καταβλήθηκε στους μετόχους στις 11 Δεκεμβρίου 2023 και ανήλθε στο ποσό των €1 499 380. Ποσό €24 525 αποκόπηκε στην πηγή για έκτακτη αμυντική εισφορά που εφαρμόζεται, με βάση τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Κυπριακής Δημοκρατίας Νόμο και ποσό €3 823 για εισφορά στο Γενικό Σχέδιο Υγείας.

2022

Στην ετήσια γενική συνέλευση που πραγματοποιήθηκε στις 27 Ιουλίου 2022 εγκρίθηκε πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου για διανομή μερίσματος από τα κέρδη του 2020 ύψους €0,07 ανά συνήθη μετοχή.

Το μέρισμα καταβλήθηκε στους μετόχους στις 12 Αυγούστου 2022 και ανήλθε στο ποσό των €1 038 661. Ποσό €16 746 αποκόπηκε στην πηγή για έκτακτη αμυντική εισφορά που εφαρμόζεται, με βάση τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Κυπριακής Δημοκρατίας Νόμο και ποσό €2 610 για εισφορά στο Γενικό Σχέδιο Υγείας.

Στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 2022 αποφασίσθηκε η διανομή μερίσματος από τα κέρδη του 2020 ύψους €0,061 ανά συνήθη μετοχή με τη μορφή έκδοσης μετοχών

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

της Εταιρείας. Η τιμή έκδοσης ήταν €5,70 κατά μετοχή με βάση την Κεκτημένη Αξία (Embedded Value) της Εταιρείας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2021.

Το μέρισμα καταβλήθηκε στους μετόχους στις 31 Δεκεμβρίου 2022 και ανήλθε στο ποσό των €905 119. Ποσό €14 785 αποκόπηκε στην πηγή για έκτακτη αμυντική εισφορά που εφαρμόζεται, με βάση τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Κυπριακής Δημοκρατίας Νόμο και ποσό €2 305 για εισφορά στο Γενικό Σχέδιο Υγείας.

Στη ίδια συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου αποφασίσθηκε η διανομή χρηματικού μερίσματος από τα κέρδη του 2020 ύψους €0,07 ανά συνήθη μετοχή.

Το μέρισμα καταβλήθηκε στους μετόχους στις 31 Δεκεμβρίου 2022 και ανήλθε στο ποσό των €1 038 661. Ποσό €16 967 αποκόπηκε στην πηγή για έκτακτη αμυντική εισφορά που εφαρμόζεται, με βάση τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Κυπριακής Δημοκρατίας Νόμο και ποσό €2 645 για εισφορά στο Γενικό Σχέδιο Υγείας.

9. ΜΕΤΡΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

	2023	2022
	€000	€000
Μετρητά και καταθέσεις στις τράπεζες	7 368	10 351
Καταθέσεις που αποτελούν επενδύσεις των ασφαλιστικών εργασιών, των ταμείων αφυπηρέτησης και συντάξεων και λοιπές καταθέσεις που σχετίζονται με ασφαλιστικές δραστηριότητες	37 508	52 393
	44 876	62 744

Για σκοπούς της κατάστασης ταμειακών ροών τα μετρητά και οι καταθέσεις στην τράπεζα και τα τραπεζικά παρατραβήγματα περιλαμβάνουν:

	2023	2022
	€000	€000
Μετρητά και καταθέσεις στη τράπεζα	7 368	10 351
Τραπεζικά παρατραβήγματα	(2 162)	(553)
Δεσμευμένες καταθέσεις	(215)	(215)
	4 991	9 583

Τα μετρητά και οι καταθέσεις στην τράπεζα αναλύονται ανά νόμισμα ως εξής:

	2023	2022
	€000	€000
Ευρώ	44 760	62 592
Άλλα	116	152
	44 876	62 744

Τα μετρητά και οι καταθέσεις στις τράπεζες φέρουν τόκο από 0% – 4,06% ετησίως (2022: 0% ετησίως) και αφορούν καταθέσεις που λήγουν εντός ενός έτους.

Ποσό €215 000 (2022: €215 000) είναι δεσμευμένο από τραπεζικά ιδρύματα για παροχή τραπεζικών εγγυήσεων που απαιτούνται για τις εργασίες του Ομίλου.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Το τραπεζικό παρατράβηγμα είναι πληρωτέο σε πρώτη ζήτηση και είναι εξασφαλισμένο με υποθήκη ακινήτων ύψους €2 500 000.

Τα μετρητά και καταθέσεις επιμετρούνται με την μέθοδο αποσβεσμένου κόστους εκτός από τις καταθέσεις που αποτελούν επενδύσεις των ασφαλιστικών εργασιών, των ταμείων αφυπηρέτησης και συντάξεων και λοιπές καταθέσεις που σχετίζονται με ασφαλιστικές δραστηριότητες οι οποίες επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Πληροφορίες σχετικά με την απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών και η έκθεση του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο παρουσιάζεται στην σημείωση 28.

10. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΚΑΙ ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ ΕΣΟΔΑ

	2023	2022
	€000	€000
Χρεώστες	3 601	3 497

Οι πιο πάνω χρεώστες προκύπτουν κατά τη συνήθη διεξαγωγή των εργασιών του Ομίλου, είναι εισπρακτέοι σε πρώτη ζήτηση και δεν φέρουν τόκο. Στο ποσό συμπεριλαμβάνονται €800 000 εισπρακτέες από συνδεδεμένο πρόσωπο (σημ. 33). Οι χρεώστες και δεδουλευμένα έσοδα επιμετρούνται με την μέθοδο αποσβεσμένου κόστους. Πληροφορίες σχετικά με την απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών και η έκθεση του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο παρουσιάζεται στην σημείωση 28.

11. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

	2023	2022
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	119 759	121 336
Αγορές	592	533
Πωλήσεις	-	(127)
Ακίνητα που μεταφέρθηκαν από τις επενδύσεις σε ακίνητα στα πάγια περιουσιακά	-	(774)
Επανεκτίμηση	(2 285)	(1 209)
31 Δεκεμβρίου	118 066	119 759
Επενδύσεις σε ακίνητα που συνδέονται με ασφαλιστικά επενδυτικά σχέδια	47 621	48 704
Άλλες επενδύσεις σε ακίνητα	70 445	71 055
	118 066	119 759

Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των επενδύσεων αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων.

Στο ποσό που αφορά 'Άλλες επενδύσεις σε ακίνητα' περιλαμβάνεται η αξία των επενδύσεων σε ακίνητα της θυγατρικής εταιρείας Universal Golf Enterprises PLC, ύψους €38 479 χιλιάδων εκ των οποίων ένα μέρος αυτού του ποσού είναι κατανομημένο σε ασφαλιστικά επενδυτικά ταμεία μέσω των μετοχών που κατέχουν αυτά τα ταμεία στη θυγατρική εταιρεία Universal Golf Enterprises PLC. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις επενδύσεις που περιλαμβάνονται σε ασφαλιστικά επενδυτικά σχέδια συνδεδεμένα με μονάδες παρουσιάζονται στη Σημείωση 15.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Το εισόδημα από ενοίκια σε επενδύσεις σε ακίνητα (Σημείωση 3.1) €155 000 (2022: €127 000) περιλαμβάνει ποσό €45 000 (2022: €56 000) ενοικίων από επενδύσεις που συνδέονται με ασφαλιστικά επενδυτικά σχέδια. Τα έξοδα για συντήρηση και επιδιόρθωση των ακινήτων για τα οποία αναγνωρίζεται εισόδημα από ενοίκια ανέρχονται σε €16 000 (2022 €5 000). Η μεταβολή στην εκτιμημένη εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα κατά τη διάρκεια του έτους καταχωρείται στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτελούνται από γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα στην Κύπρο, οικόπεδα και αγροτεμάχια στην Κύπρο και στην Ρουμανία και οικιστικά ακίνητα στην Κύπρο. Στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022, η εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα βασίζεται σε εκτιμήσεις που πραγματοποιήθηκαν από ανεξάρτητους προσοντούχους εκτιμητές, οι οποίοι έχουν πρόσφατη εμπειρία των περιοχών και των κατηγοριών των ακινήτων υπό εκτίμηση. Οι επιμετρήσεις εύλογης αξίας των ακινήτων ταξινομούνται στο 3ο επίπεδο της ιεραρχίας εύλογης αξίας.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

(α) Επενδύσεις σε ακίνητα εκτός των οικοπέδων για ανάπτυξη Golf

Περιγραφή των τεχνικών αποτίμησης και των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν κατά την επιμέτρηση της εύλογης αξίας των επενδύσεων σε ακίνητα

31 Δεκεμβρίου 2023

Κατηγορία	Εκτίμηση 2023 €000	Τεχνική αποτίμησης	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα	Μέση Διακύμανση αξιών 2023
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα που επιμετρούνται με την συγκριτική μέθοδο αγοράς	5 060	Συγκριτική μέθοδος αγοράς	Ετήσια εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ. Εμβαδό σε τ.μ. Υψηλότερη και βέλτιστη χρήση	€1 648 - €1 800 2 887 Υφιστάμενη
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα που επιμετρούνται με την συγκριτική μέθοδο αγοράς και μέθοδο κεφαλαιοποίησης εισοδήματος	2 069	Συγκριτική μέθοδος αγοράς και Μέθοδος κεφαλαιοποίησης εισοδήματος	Ετήσια εκτιμημένη αξία ενοικίου ανά τ.μ. Συντελεστής ετήσιας μισθωτικής απόδοσης ("yield") Ετήσια εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ. Εμβαδό σε τ.μ. Υψηλότερη και βέλτιστη χρήση	€62 - €74 5,00% - 6,00% €1 270 - €1 610 1 352 Υφιστάμενη
Αγροτεμάχια - Πάνω Πύργος Τηλλυρίας	9 385	Συγκριτική μέθοδος αγοράς	Ετήσια εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ. Εμβαδό σε τ.μ. Υψηλότερη και βέλτιστη χρήση	€4 - €7 1 278 893 Υφιστάμενη
Αγροτεμάχια – Καλό Χωριό, Γούρρι, Κλήρου, Φικάρδου της Θυγατρικής εταιρείας Universal Properties Ltd	13 034	Συγκριτική μέθοδος αγοράς	Ετήσια εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ.	€5 - €16

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Κατηγορία	Εκτίμηση 2023 €000	Τεχνική αποτίμησης	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα	Μέση Διακύμανση αξιών 2023
			Εμβαδό σε τ.μ.	1 404 419
			Υψηλότερη και βέλτιστη χρήση	Υφιστάμενη
Λοιπά Οικόπεδα και αγροτεμάχια	40 531	Συγκριτική μέθοδος αγοράς	Ετήσια εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ.	€11 - €85
			Εμβαδό σε τ.μ.	3 224 035
			Υψηλότερη και βέλτιστη χρήση	Υφιστάμενη
Οικιστική	2 344	Συγκριτική μέθοδος αγοράς	Ετήσια εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ.	€424 - €1 237
			Εμβαδό σε τ.μ.	2 284
			Υψηλότερη και βέλτιστη χρήση	Υφιστάμενη
Οικόπεδα στην Ρουμανία	7 164	Συγκριτική μέθοδος αγοράς	Ετήσια εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ.	€3 - €45
			Εμβαδό σε τ.μ.	969 517
			Υψηλότερη και βέλτιστη χρήση	Υφιστάμενη
Σύνολο	79 587			

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

31 Δεκεμβρίου 2022

Κατηγορία	Εκτίμηση 2022 €000	Τεχνική αποτίμησης	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα	Μέση Διακύμανση αξιών 2022
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα που επιμετρούνται με την συγκριτική μέθοδο αγοράς	5 060	Συγκριτική μέθοδος αγοράς	Ετήσια εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ. Εμβαδό σε τ.μ. Υψηλότερη και βέλτιστη χρήση	€1 648 - €1 800 2 887 Υφιστάμενη
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα που επιμετρούνται με την συγκριτική μέθοδο αγοράς και μέθοδο κεφαλαιοποίησης εισοδήματος	1 923	Συγκριτική μέθοδος αγοράς και Μέθοδος κεφαλαιοποίησης εισοδήματος	Ετήσια εκτιμημένη αξία ενοικίου ανά τ.μ. Συντελεστής ετήσιας μισθωτικής απόδοσης ("yield") Ετήσια εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ. Εμβαδό σε τ.μ. Υψηλότερη και βέλτιστη χρήση	€62 - €72 5,00% - 6,00% €1 275 - €1 493 1 352 Υφιστάμενη
Αγροτεμάχια - Πάνω Πύργος Τηλλυρίας	10 603	Συγκριτική μέθοδος αγοράς	Ετήσια εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ. Εμβαδό σε τ.μ. Υψηλότερη και βέλτιστη χρήση	€5 - €8 1 278 893 Υφιστάμενη
Αγροτεμάχια – Καλό Χωριό, Γούρρι, Κλήρου, Φικάρδου της θυγατρικής εταιρείας Universal Properties Ltd	13 034	Συγκριτική μέθοδος αγοράς	Ετήσια εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ. Εμβαδό σε τ.μ. Υψηλότερη και βέλτιστη χρήση	€5 - €16 1 404 419 Υφιστάμενη

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Κατηγορία	Εκτίμηση 2022 €000	Τεχνική αποτίμησης	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα	Μέση Διακύμανση αξιών 2022
Λοιπά Οικόπεδα και αγροτεμάχια	41 221	Συγκριτική μέθοδος αγοράς	Ετήσια εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ. Εμβαδό σε τ.μ.	€11 - €93 3 223 498
Οικιστική	2 275	Συγκριτική μέθοδος αγοράς	Ετήσια εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ. Εμβαδό σε τ.μ.	€424 - €1 222 2 284
Οικόπεδα στην Ρουμανία	7 164	Συγκριτική μέθοδος αγοράς	Ετήσια εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ. Εμβαδό σε τ.μ.	€3 - €45 969 517
			Υψηλότερη και βέλτιστη χρήση	Υφιστάμενη
Σύνολο	81 280			

Η συγκριτική μέθοδος αγοράς βασίζεται στη σύγκριση με ακίνητα που παρουσιάζουν παρόμοια φυσικά και νομικά χαρακτηριστικά τόσο στην υπό εξέταση περιοχή όσο και σε άλλες περιοχές. Τα εν λόγω συγκριτικά στοιχεία έχουν συλλεχθεί από το αρχείο του κτηματολογίου και έχουν αξιολογηθεί λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ακινήτου, την τοποθεσία, τα πολεοδομικά δεδομένα και τυχόν περιορισμούς στη χρήση και τα χαρακτηριστικά της άμεσης και ευρύτερης περιοχής.

Η μέθοδος κεφαλαιοποίησης του εισοδήματος προσδιορίζει την αξία του ακινήτου κεφαλαιοποιώντας το ετήσιο μίσθωμα με το συντελεστή ετήσιας μισθωτικής απόδοσης ("yield") και εφαρμόζεται κατά περίπτωση με βάση τη γνώση της αγοράς, τα ευρύτερα αποδεκτά επίπεδα αποδόσεων εισοδηματικών ακινήτων κατά τύπο ακινήτου και ελκυστικότητα της περιοχής και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της. Η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται δεν υποθέτει ούτε άμεση ούτε συνεχιζόμενη ενοικίαση του υπό εξέταση ακινήτου και η απόδοση που χρησιμοποιείται για την κεφαλαιοποίηση του ενοικίου λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο να παραμείνει κενό το ακίνητο μέχρι την εξεύρεση νέου ενοικιαστή.

Οι περιορισμένες πληροφορίες (έλλειψη επαρκούς αριθμού συγκριτικών πωλήσεων) και τα χαμηλά επίπεδα ρευστότητας και δραστηριότητας στην αγορά έχουν επηρεάσει το βαθμό βεβαιότητας στη διεξαγωγή εκτιμήσεων. Για την ανάλυση ευαισθησίας της επιμέτρησης της εύλογης αξίας στις μεταβολές σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα, γίνεται αναφορά στην Σημείωση 32.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

(β) Επενδύσεις σε ακίνητα που αφορούν οικόπεδα για ανάπτυξη Golf

Το μοντέλο αποτίμησης προεξοφλημένων ταμειακών ροών (DCF) εφαρμόστηκε από τον Όμιλο για τα ακίνητα που βρίσκονται εντός του γενικού σχεδίου του έργου, ενώ η συγκριτική μέθοδος αγοράς, προσαρμοσμένη για συγκεκριμένες συνθήκες αγοράς και ιδιοκτησίας, εφαρμόστηκε για την εκτίμηση των ακινήτων που βρίσκονται εκτός του γενικού σχεδίου του έργου.

Περιγραφή των τεχνικών αποτίμησης και των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν κατά την επιμέτρηση της εύλογης αξίας των οικοπέδων για ανάπτυξη Golf

Κατηγορία	Εκτίμηση 31/12/2023	Τεχνική αποτίμησης	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα	Διακύμανση αξιών	
	€000			2023	2022
Οικόπεδα (εκτός του γενικού σχεδίου)	879 (2022: 879)	Συγκριτική μέθοδος αγοράς	Εμβαδό σε τ.μ. Ετήσια εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ.	Συνολικό 110 013	Συνολικό 110 013
				€8	€8
			Υψηλότερη και βέλτιστη χρήση	Υφιστάμενη	Υφιστάμενη
				Συνολικό 1 969 594	Συνολικό 1 969 594
Οικόπεδα για ανάπτυξη Golf (εντός του γενικού σχεδίου)	37 600 (2022: 37 600)	Μέθοδος αποτίμησης προεξοφλημένων ταμειακών ροών (DCF)	Εμβαδό σε τ.μ. Ετήσια εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ. Ποσοστό χρονικής αναπροσαρμογής των χρηματοροών. Διάρκεια πωλήσεων Τιμές πώλησης των κατοικιών	€19 15,13% 25 χρόνια €3 553 / μ²	€19 15,2% 25 χρόνια €3 553 / μ²
			Άμεσες δαπάνες κατασκευής	€1 350 - €1 700 / μ²	€1 350 - €1 700 / μ²
			Επαγγελματικά έξοδα	5,00%	5,00%
			Υψηλότερη και βέλτιστη χρήση	Ανάπτυξη Golf	Ανάπτυξη Golf
Σύνολο	38 479 (2022: 38 479)				

Η ανάλυση της ευαισθησίας της επιμέτρησης της εύλογης αξίας παρουσιάζεται στη Σημείωση 32.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

12. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	2023 €000	2022 €000
Ομόλογα (Σημ. 12.1)	99 562	71 496
Μετοχές (Σημ. 12.2)	60 340	19 945
Μεικτά αμοιβαία κεφάλαια (Σημ. 12.3)	-	67 669
Αμοιβαίο κεφάλαιο διαχείρισης διαθεσίμων (Σημ. 12.4)	22 799	-
Κυβερνητικό Ομόλογο (Σημ. 12.5)	16 792	-
	199 493	159 110
Επενδύσεις που συνδέονται με ασφαλιστικά επενδυτικά ταμεία	142 261	114 476
Επενδύσεις που συνδέονται με ταμεία αφυπηρέτησης και συντάξεων	14 220	8 944
Άλλες επενδύσεις	43 012	35 690
	199 493	159 110

Όλες οι πιο πάνω επενδύσεις κατέχονται προς εμπορία.

12.1 Ομόλογα

	2023 €000	2022 €000
Ξένων εταιρειών	99 562	71 496
<i>Αποπληρωτέα:</i>		
Πέραν των πέντε ετών	99 562	71 496
Μονάδες σε συλλογικά επενδυτικά ταμεία ομολόγων – μη εισηγμένα	99 562	71 496

Οι επενδύσεις σε ομόλογα κατέχονται προς εμπορία. Ομόλογα ύψους €64 304 000 (2022: €39 480 000) συνδέονται με ασφαλιστικά επενδυτικά σχέδια. Οι επενδύσεις σε ομόλογα που συνδέονται με ταμεία αφυπηρέτησης και συντάξεων ανέρχονται σε €5 514 000 (2022: €3 982 000).

12.2 Μετοχές

	2023 €000	2022 €000
Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	1 354	1 343
Μονάδες σε συλλογικά επενδυτικά ταμεία μετοχών - εισηγμένες σε ξένα χρηματιστήρια	58 844	15 784
Μονάδες σε συλλογικά επενδυτικά ταμεία μετοχών - μη εισηγμένες	142	2 818
	60 340	19 945

Οι επενδύσεις σε μετοχές κατέχονται προς εμπορία. Οι επενδύσεις σε μετοχές που συνδέονται με ασφαλιστικά επενδυτικά σχέδια ανέρχονται σε €54 831 000 (2022: €11 329 000). Οι επενδύσεις σε μετοχές που συνδέονται με ταμεία αφυπηρέτησης και συντάξεων ανέρχονται σε €4 013 000 (2022: €960 000).

Οι επενδύσεις σε μετοχές που επιμετρούνται στην εύλογη αξία με βαθμίδα επιμέτρησης επιπέδου 3, για το 2023 ανήλθαν σε €1 496 000 σε σύγκριση με το 2022 που ανήλθαν σε €1 483 000. Η διαφορά οφείλεται στην μείωση της αγοραίας αξία τους όπως αυτή επιμετρήθηκε στο τέλος του έτους.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

12.3 Μεικτά αμοιβαία κεφάλαια

	2023	2022
	€000	€000
Μη εισηγμένα	-	67 669
	<u>-</u>	<u>67 669</u>

Οι επενδύσεις σε αμοιβαία κεφάλαια κατέχονται προς εμπορία. Οι επενδύσεις σε μεικτά αμοιβαία κεφάλαια που συνδέονται με ασφαλιστικά επενδυτικά σχέδια ανέρχονται σε μηδέν (2022: €63 667 000). Οι επενδύσεις σε μεικτά αμοιβαία κεφάλαια που συνδέονται με ταμεία αφυπηρέτησης και συντάξεων ανέρχονται σε μηδέν (2022: €4 002 000).

12.4 Αμοιβαίο κεφάλαιο διαχείρισης διαθεσίμων

	2023	2022
	€000	€000
Μη εισηγμένα	<u>22 799</u>	-

Οι επενδύσεις σε αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθεσίμων κατέχονται προς εμπορία. Οι επενδύσεις σε αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθεσίμων που συνδέονται με ασφαλιστικά επενδυτικά σχέδια ανέρχονται σε €15 199 000 (2022: μηδέν). Οι επενδύσεις σε αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθεσίμων που συνδέονται με ταμεία αφυπηρέτησης και συντάξεων ανέρχονται σε €2 695 000 (2022: μηδέν).

12.5 Κυβερνητικό Ομόλογο

	2023	2022
	€000	€000
Ξένων κυβερνήσεων	<u>16 792</u>	-
Αποπληρωτέα:		
Εντός ενός έτους	<u>16 792</u>	-

Οι επενδύσεις σε κυβερνητικά ομόλογα κατέχονται προς εμπορία. Οι επενδύσεις σε κυβερνητικά ομόλογα που συνδέονται με ασφαλιστικά επενδυτικά σχέδια ανέρχονται σε €7 927 000 (2022: μηδέν). Οι επενδύσεις σε κυβερνητικά ομόλογα που συνδέονται με ταμεία αφυπηρέτησης και συντάξεων ανέρχονται σε €1 998 000 (2022: μηδέν).

13. ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

	2023	2022
	€000	€000
Ενυπόθηκα δάνεια σε ασφαλισμένους	<u>1 926</u>	2 276

Τα ενυπόθηκα δάνεια σε ασφαλισμένους φέρουν τόκο προς 5,5% - 7% ετησίως (2022: 5,5% - 7% ετησίως) και είναι εξασφαλισμένα με πρώτη υποθήκη επί ακίνητης περιουσίας συνολικής εύλογης αξίας €5 688 000.

	2023	2022
	€000	€000
Ενυπόθηκα δάνεια σε ασφαλισμένους	4 450	4 519
Προβλέψεις για απομείωση	<u>(2 524)</u>	(2 243)
	<u>1 926</u>	2 276

Τα δάνεια και απαιτήσεις επιμετρούνται με την μέθοδο του αποσβεσμένου κόστους. Πληροφορίες σχετικά με την απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών και την έκθεση του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο παρουσιάζεται στην σημείωση 28.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

14. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΩΝ ΑΦΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

14.1 Επενδύσεις ταμείων αφυπηρέτησης και συντάξεων

Τα περιουσιακά στοιχεία των ταμείων αφυπηρέτησης και συντάξεων παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2023	2022
	€000	€000
Ομόλογα	5 514	3 982
Κυβερνητικά ομόλογα	1 998	-
Αμοιβαίο κεφάλαιο διαχείρισης	2 695	-
Μετοχές	4 013	960
Μεικτά αμοιβαία κεφάλαια	-	4 002
	14 220	8 944
Καταθέσεις με τράπεζες	7 103	10 849
	21 323	19 793

14.2 Υποχρεώσεις ταμείων αφυπηρέτησης και συντάξεων

Η κίνηση των υποχρεώσεων των ταμείων αφυπηρέτησης και συντάξεων παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2023	2022
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	19 793	21 431
Εισφορές εργοδότη και μελών	4 238	17 454
Εισόδημα από επενδύσεις	152	7
Πληρωμές σε αποχωρούντα μέλη	(3 117)	(16 648)
Έξοδα διαχείρισης	(491)	(540)
Καθαρό κέρδος/(ζημιά) από μεταβολή στην εύλογη αξία επενδύσεων και από την πώληση επενδύσεων	748	(1 911)
31 Δεκεμβρίου	21 323	19 793

Οι υποχρεώσεις ταμείων αφυπηρέτησης επιμετρούνται στην εύλογη αξία (προσδιορισμένα) επειδή σχετίζονται με επενδύσεις οι οποίες επιμετρούνται με τον ίδιο τρόπο.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

15. ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

Για συμβόλαια με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής (Αποταμιευτικά ζωής) τα υποκείμενα στοιχεία και η εύλογη αξία τους παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

	2023 €000	2022 €000
Περιουσιακά στοιχεία		
Ομόλογα	64 304	39 480
Κυβερνητικά ομόλογα	7 927	-
Μετοχές	65 024	21 968
Μεικτά αμοιβαία κεφάλαια	-	63 667
Αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθεσίμων	15 199	-
	152 454	125 115
Επενδύσεις σε ακίνητα	47 621	48 704
Μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες	32 935	44 404
Δάνεια και απαιτήσεις που συνδέονται με ασφαλιστικά επενδυτικά σχέδια	221	200
	233 231	218 423

Κατά τα έτη 2023 και 2022, οι μετοχές στον πιο πάνω πίνακα, επιπρόσθετα των επενδύσεων σε μετοχές που παρουσιάζονται στη Σημείωση 12.2, περιλαμβάνουν και τις μετοχές που κατέχουν τα ασφαλιστικά ταμεία στη Universal Golf Enterprises Plc, θυγατρικής εταιρείας του Ομίλου, στην εύλογη αξία τους. Για σκοπούς των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων η επένδυση αυτή έχει απαλειφθεί και τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις της Universal Golf Enterprises Plc παρουσιάζονται στις κατάλληλες γραμμές της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης.

16. ΑΚΙΝΗΤΑ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

	Ακίνητα €000	Εξοπλισμός €000	Σύνολο €000
2023			
Κόστος ή εκτιμημένη εύλογη αξία			
1 Ιανουαρίου	17 162	7 294	24 456
Προσθήκες	286	102	388
Πωλήσεις και διαγραφές	-	(5 854)	(5 854)
Επανεκτίμηση (σημ. 25)	(170)	-	(170)
31 Δεκεμβρίου	17 278	1 542	18 820
Αποσβέσεις			
1 Ιανουαρίου	-	6 514	6 514
Επιβάρυνση έτους	105	232	337
Πωλήσεις και διαγραφές	-	(5 852)	(5 852)
Αντιλογισμός αποσβέσεων λόγω επανεκτίμησης (σημ.25)	(105)	-	(105)
31 Δεκεμβρίου	-	894	894
Λογιστική αξία			
31 Δεκεμβρίου	17 278	648	17 926

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

2022	Ακίνητα €000	Εξοπλισμός €000	Σύνολο €000
Κόστος ή εκτιμημένη εύλογη αξία			
1 Ιανουαρίου	16 602	7 005	23 607
Προσθήκες	14	325	339
Μεταφορά ακινήτων από επενδύσεις σε ακίνητα σε πάγια περιουσιακά στοιχεία	774	-	774
Πωλήσεις και διαγραφές	(590)	(36)	(626)
Επανεκτίμηση (σημ. 25)	362	-	362
31 Δεκεμβρίου	<u>17 162</u>	<u>7 294</u>	<u>24 456</u>
Αποσβέσεις			
1 Ιανουαρίου	-	6 295	6 295
Επιβάρυνση έτους	104	252	356
Πωλήσεις και διαγραφές	4	(33)	(29)
Αντιλογισμός αποσβέσεων λόγω επανεκτίμησης	(108)	-	(108)
31 Δεκεμβρίου	<u>-</u>	<u>6 514</u>	<u>6 514</u>
Λογιστική αξία			
31 Δεκεμβρίου	<u>17 162</u>	<u>780</u>	<u>17 942</u>

Όλα τα ακίνητα είναι ιδιόκτητα και χρησιμοποιούνται για τις εργασίες του Ομίλου. Τα ακίνητα επανεκτιμήθηκαν το τελευταίο τρίμηνο του 2023 στην εύλογη αξία από ανεξάρτητους εκτιμητές.

Κατά τη διάρκεια των ετών 2023 και 2022, υπήρξε περιορισμένος αριθμός παρόμοιων πωλήσεων στην τοπική αγορά και οι τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιήθηκαν βασίστηκαν σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα. Ως εκ τούτου, η εύλογη αξία των ακινήτων ταξινομήθηκε στο Επίπεδο 3. Η ανάλυση της ευαισθησίας των αποτελεσμάτων σε μη παρατηρήσιμες εισροές αναφέρεται στη Σημείωση 32. Το συσσωρευμένο πλεόνασμα στις 31 Δεκεμβρίου 2023 από την επανεκτίμηση περιλαμβάνεται στα αποθεματικά επανεκτίμησης του Ομίλου (Σημείωση 25) και ανέρχεται σε €9 407 000 (2022: €9 404 000).

Η λογιστική αξία των ιδιόκτητων ακινήτων του Ομίλου με βάση το κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις, θα ήταν €6 667 000 (2022: €6 616 000). Τα ακίνητα περιλαμβάνουν γη αξίας €9 761 000 (2022: €9 761 000) για την οποία δεν λογίζεται απόσβεση.

Οι αποσβέσεις των ακινήτων και εξοπλισμού για το έτος συμπεριλαμβάνονται στα λειτουργικά έξοδα ασφαλιστικών εργασιών (Σημείωση 4) στη ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων.

Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των ακινήτων αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Περιγραφή των τεχνικών αποτίμησης και των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν κατά την επιμέτρηση της εύλογης αξίας των ακινήτων

31 Δεκεμβρίου 2023

Κατηγορία	Εκτίμηση 2023 €000	Τεχνική αποτίμησης	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα	Διακύμανση αξιών 2023
Γραφεία που επιμετρούνται με την συγκριτική μέθοδο αγοράς	2 086	Συγκριτική μέθοδος αγοράς	Ετήσια εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ. Εμβαδό σε τ.μ. Υψηλότερη και βέλτιστη χρήση	€1 266 - €1 702 1 437 Υφιστάμενη
Γραφεία που επιμετρούνται με την συγκριτική μέθοδο αγοράς και μέθοδο κεφαλαιοποίησης εισοδήματος	15 192	Συγκριτική μέθοδος αγοράς και Μέθοδος κεφαλαιοποίησης εισοδήματος	Ετήσια εκτιμημένη αξία ενοικίου ανά τ.μ. Συντελεστής ετήσιας μισθωτικής απόδοσης ("yield") Ετήσια εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ. Εμβαδό σε τ.μ. Υψηλότερη και βέλτιστη χρήση	€62 - €186 5,00% - 6,00% €1 078 - €3 743 5 259 Υφιστάμενη
Σύνολο	17 278			

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

31 Δεκεμβρίου 2022

Κατηγορία	Εκτίμηση 2022 €000	Τεχνική αποτίμησης	Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα	Διακύμανση αξιών 2022
Γραφεία που επιμετρούνται με την συγκριτική μέθοδο αγοράς	2 088	Συγκριτική μέθοδος αγοράς	Ετήσια εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ. Εμβαδό σε τ.μ. Υψηλότερη και βέλτιστη χρήση	€1 266 - €1 702 1 437 Υφιστάμενη
Γραφεία που επιμετρούνται με την συγκριτική μέθοδο αγοράς και μέθοδο κεφαλαιοποίησης εισοδήματος	15 074	Συγκριτική μέθοδος αγοράς και Μέθοδος κεφαλαιοποίησης εισοδήματος	Ετήσια εκτιμημένη αξία ενοικίου ανά τ.μ. Συντελεστής ετήσιας μισθωτικής απόδοσης ("yield") Ετήσια εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ. Εμβαδό σε τ.μ. Υψηλότερη και βέλτιστη χρήση	€62 - €186 5,00% - 6,00% €1 056 - €3 743 5 259 Υφιστάμενη
Σύνολο	17 162			

17. ΑΛΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Λογισμικά προγράμματα 2023 €000	2022 €000
Κόστος		
1 Ιανουαρίου	7 634	7 381
Προσθήκες	241	253
Πωλήσεις και διαγραφές	(6 516)	-
31 Δεκεμβρίου	1 359	7 634
Αποσβέσεις		
1 Ιανουαρίου	6 447	6 272
Επιβάρυνση έτους	253	175
Πωλήσεις και διαγραφές	(6 272)	-
31 Δεκεμβρίου	428	6 447
Λογιστική αξία		
31 Δεκεμβρίου	931	1 187

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

18. ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΧΡΗΣΗΣ

Ο Όμιλος ως μισθωτής

Ο Όμιλος διατηρεί συμβάσεις μισθώσεων για κτίρια γραφείων οι οποίες κατά την ημερομηνία έναρξης τους έχουν διάρκεια μίσθωσης πέντε με έξι χρόνια και δεν περιλαμβάνουν δικαίωμα αγοράς. Επίσης ο Όμιλος διατηρεί συμβάσεις για οχήματα διάρκειας έξι χρόνων. Η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 έχει οδηγήσει στην αναγνώριση του δικαιώματος χρήσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων των μισθώσεων.

	Ακίνητα €000	Οχήματα €000	Σύνολο €000
2023			
Κόστος			
1 Ιανουαρίου	975	123	1 098
Προσθήκες	563	-	563
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	-
31 Δεκεμβρίου	1 538	123	1 661
Αποσβέσεις			
1 Ιανουαρίου	950	100	1 050
Αποσβέσεις	147	23	170
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-	-
31 Δεκεμβρίου	1 097	123	1 220
Λογιστική αξία			
31 Δεκεμβρίου	441	-	441

	Ακίνητα €000	Οχήματα €000	Σύνολο €000
2022			
Κόστος			
1 Ιανουαρίου	927	123	1 050
Προσθήκες	48	-	48
31 Δεκεμβρίου	975	123	1 098
Αποσβέσεις			
1 Ιανουαρίου	808	77	885
Αποσβέσεις	142	23	165
31 Δεκεμβρίου	950	100	1 050
Λογιστική αξία			
31 Δεκεμβρίου	25	23	48

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η κίνηση στο υπόλοιπο των υποχρεώσεων των μισθώσεων έχει ως εξής:

	2023	2022
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	150	299
Προσθήκες	563	48
Πωλήσεις και διαγραφές	-	-
Επαυξητικό χρεωστικό επιτόκιο	8	6
Πληρωμές έναντι μισθώσεων	(213)	(203)
31 Δεκεμβρίου	508	150

Στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων έχουν αναγνωρισθεί τα πιο κάτω όσον αφορά τις μισθώσεις.

	2023	2022
	€000	€000
Έξοδα τόκων στις υποχρεώσεις των μισθώσεων	8	6
Αποσβέσεις	170	165
	178	171

Ανάλυση ληκτότητας - συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές:

	2023	2022
	€000	€000
Λιγότερο από ένα χρόνο	258	121
Μεταξύ ενός και πέντε χρόνων	438	27
31 Δεκεμβρίου	696	148

19. ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΚΑΙ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΑ ΕΞΟΔΑ

	2023	2022
	€000	€000
Πιστωτές	5 513	4 932
Οφειλόμενα έξοδα	2 698	2 389
Προβλέψεις για έξοδα	944	385
	9 155	7 706

Οι πιστωτές αντιπροσωπεύουν ποσά πληρωτέα εντός 12 μηνών κατά τη συνήθη διεξαγωγή των εργασιών του Ομίλου και δεν φέρουν τόκο. Η εύλογη αξία των πιστωτών και οφειλόμενων εξόδων που έχουν λήξη εντός του ενός έτους είναι περίπου η ίδια με την λογιστική αξία κατά την ημερομηνία της ενοποιημένης κατάστασης οικονομικής θέσης. Οι πιστωτές και οφειλόμενα έξοδα επιμετρούνται με την μέθοδο αποσβεσμένου κόστους.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

20. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΠΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ

20.1 Έσοδα ασφάλισης

Η ανάλυση των εσόδων ασφάλισης που αναγνωρίστηκαν στην περίοδο παρουσιάζεται πιο κάτω:

2023	Αποταμιευτικά ζωής €000	Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη €000	Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη €000	Ατυχημάτων και Υγείας €000	Ολικό €000
Συμβόλαιο που δεν επιμετρούνται με βάση την Προσέγγιση Κατανομής					
Ποσά που σχετίζονται με αλλαγές στις υποχρεώσεις για εναπομένονα κάλυψη	-	-	-	-	-
- Αναμενόμενες ζημίες και άλλα έξοδα ασφαλιστικών υπηρεσιών	7 771	181	1 799	-	9 751
- Αλλαγή στην προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο που έληξε	325	84	18	-	427
- Συμβατικό περιθώριο κέρδους που αναγνωρίστηκε για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν	3 091	135	686	-	3 912
Ανάκτηση ταμειακών ροών κτήσης	835	106	126	-	1 067
	12 022	506	2 629	-	15 157
Συμβόλαιο που επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστών	-	-	2 845	40 426	43 271
Συνολικά έσοδα ασφάλισης	12 022	506	5 474	40 426	58 428

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

2022

	Αποταμιευτικά ζωής €000	Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη €000	Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη €000	Ατυχημάτων και Υγείας €000	Ολικό €000
Συμβόλαια που δεν επιμετρούνται με βάση την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίσεων					
Ποσά που σχετίζονται με αλλαγές στις υποχρεώσεις για εναπομένονα κάλυψη	-	-	-	-	-
- Αναμενόμενες ζημιές και άλλα έξοδα ασφαλιστικών υπηρεσιών	6 793	176	1 680	-	8 649
- Αλλαγή στην προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο που έληξε	353	60	19	-	432
- Συμβατικό περιθώριο κέρδους που αναγνωρίστηκε για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν	2 944	187	538	-	3 669
Ανάκτηση ταμειακών ροών κτήσης	537	70	86	-	693
	10 627	493	2 323	-	13 443
Συμβόλαια που επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίσεων					
	-	-	3 171	39 399	42 570
Συνολικά έσοδα ασφάλισης	10 627	493	5 494	39 399	56 013

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η ανάλυση της αναμενόμενης αναγνώρισης του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών, στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων κατά τα έτη 2023 και 2022 παρουσιάζεται πιο κάτω:

	Εντός ενός έτους €000	1-2 έτη €000	2-3 έτη €000	3-4 έτη €000	4-5 έτη €000	5-10 έτη €000	Πέραν των 10 ετών €000	Ολικό €000
2023								
Ασφαλιστήρια συμβόλαια								
Αποταμιευτικά ζωής	2 816	2 679	2 465	2 263	2 078	8 101	12 343	32 745
Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη	121	131	116	108	104	341	531	1 452
Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη	618	651	591	530	475	1 803	2 179	6 847
Ολικό συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών για ασφαλιστήρια συμβόλαια	3 555	3 461	3 172	2 901	2 657	10 245	15 053	41 044
Αντασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής	(329)	(333)	(296)	(259)	(227)	(799)	(794)	(3 037)
Ολικό συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών για αντασφαλιστήρια συμβόλαια που κατέχονται	(329)	(333)	(296)	(259)	(227)	(799)	(794)	(3 037)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	Εντός ενός έτους €000	1-2 έτη €000	2-3 έτη €000	3-4 έτη €000	4-5 έτη €000	5-10 έτη €000	Πέραν των 10 ετών €000	Ολικό €000
2022								
Ασφαλιστήρια συμβόλαια								
Αποταμιευτικά ζωής	2 647	2 540	2 335	2 134	1 944	7 448	10 205	29 253
Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη	164	134	112	91	80	327	440	1 348
Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη	484	512	462	415	371	1 384	1 610	5 238
Ολικό συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών για ασφαλιστήρια συμβόλαια	3 295	3 186	2 909	2 640	2 395	9 159	12 255	35 839
Αντασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής	(261)	(259)	(229)	(201)	(175)	(608)	(548)	(2 281)
Ολικό συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών για αντασφαλιστήρια συμβόλαια που κατέχονται	(261)	(259)	(229)	(201)	(175)	(608)	(548)	(2 281)

20.2 Έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης

Η ανάλυση των εξόδων υπηρεσιών ασφάλισης που αναγνωρίστηκαν στην περίοδο παρουσιάζεται πιο κάτω:

2023

	Αποταμιευτικά ζωής €000	Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη €000	Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη €000	Ατυχημάτων και Υγείας €000	Ολικό €000
Επισυμβάσεις απαιτήσεις και άλλα έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης	6 301	160	2 192	26 388	35 041
Μεταβολές που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία: Ζημιές επαθών ομάδων συμβολαίων και αναστροφές των εν λόγω ζημιών	311	205	140	-	656
Μεταβολές που σχετίζονται με παρελθούσα υπηρεσία: Μεταβολές στην υποχρέωση για επισυμβάσεις απαιτήσεις	701	3	(162)	(576)	(34)
Απόσβεση ταμειακών ροών κτήσης	835	106	1 319	5 613	7 873
Συνολικά έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης	8 148	474	3 489	31 425	43 536

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

2022

	Αποταμιευτικά ζωής €000	Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη €000	Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη €000	Ατυχημάτων και Υγείας €000	Ολικό €000
Επισυμβάσεις απαιτήσεις και άλλα έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης	6 548	155	3 250	25 433	35 386
Μεταβολές που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία: Ζημιές επαχθών ομάδων συμβολαίων και αναστροφές των εν λόγω ζημιών	(51)	537	352	-	838
Μεταβολές που σχετίζονται με παρελθούσα υπηρεσία: Μεταβολές στην υποχρέωση για επισυμβάσεις απαιτήσεις	373	1	(1 129)	(916)	(1 671)
Απόσβεση ταμειακών ροών κτήσης	537	70	821	5 395	6 823
Συνολικά έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης	7 407	763	3 294	29 912	41 376

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

20.3 Καθαρά έξοδα από συμβόλαιο αντασφάλισης που κατέχονται

Η ανάλυση της κατανομής των καταβληθέντων ασφαλιστρών αντασφάλισης και των ανακτήσιμων ποσών από αντασφαλιστές παρουσιάζεται πιο κάτω:

	Ζωής		Ατυχημάτων και Υγείας		Ολικό	
	2023 €000	2022 €000	2023 €000	2022 €000	2023 €000	2022 €000
Ποσά που σχετίζονται με υποχρεώσεις για εναπομένονσα κάλυψη	-	-	-	-	-	-
- Ανακτήσεις από αναμενόμενες επισυμβάσεις απαιτήσεις και άλλα έξοδα	(1 233)	(1 202)	-	-	(1 233)	(1 202)
- Προσαρμογή κινδύνου για τον μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο που έληξε	(37)	(38)	-	-	(37)	(38)
- Συμβατικό περιθώριο κέρδους για την υπηρεσία που λήφθηκε	(356)	(294)	-	-	(356)	(294)
Συμβόλαιο που δεν επιμετρούνται με βάση την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρών	(1 626)	(1 534)	-	-	(1 626)	(1 534)
Συμβόλαιο που επιμετρούνται με βάση την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρών	(1 171)	(1 183)	(23 821)	(23 320)	(24 992)	(24 503)
Κατανομή των καταβληθέντων ασφαλιστρών αντασφάλισης	(2 797)	(2 717)	(23 821)	(23 320)	(26 618)	(26 037)
Ανακτήσεις για επισυμβάσεις απαιτήσεις και άλλα έξοδα	1 407	2 183	22 093	23 356	23 500	25 539
Μεταβολές που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία: ανακτήσεις ζημιών σε επαχθή συμβόλαιο και αναστροφές των εν λόγω ζημιών	109	21	-	-	109	21
Μεταβολές που σχετίζονται με παρελθούσα υπηρεσία: μεταβολές στις ανακτήσεις των υποχρεώσεων για επισυμβάσεις απαιτήσεις	114	(895)	(96)	(403)	18	(1 298)
Επίδραση από μεταβολές στο κίνδυνο μη απόδοσης των αντασφαλιστών	-	-	-	-	-	-
Ανακτήσιμα ποσά από αντασφαλιστές	1 630	1 309	21 997	22 953	23 627	24 262
Καθαρά έσοδα ή έξοδα από συμβόλαιο αντασφάλισης που κατέχονται	(1 167)	(1 408)	(1 824)	(367)	(2 991)	(1 775)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

21. ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

21.1 Ασφαλιστήρια και αντασφαλιστήρια συμβόλαια

Ο πιο κάτω πίνακας αναλύει την τρέχουσα αξία των ομάδων ασφαλιστηρίων και αντασφαλιστηρίων συμβολαίων, που παρουσιάζονται ως περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στο τέλος της περιόδου αναφοράς.

	Περιουσιακά Στοιχεία		Υποχρεώσεις		Καθαρές υποχρεώσεις	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδόθηκαν						
Αποταμιευτικά ζωής	-	-	(222 306)	(207 378)	(222 306)	(207 378)
Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη	-	-	(33 541)	(34 631)	(33 541)	(34 631)
Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη	2 090	2 445	(12 107)	(12 556)	(10 017)	(10 111)
Ατυχημάτων και Υγείας	-	-	(13 259)	(12 940)	(13 259)	(12 940)
Ολικό ασφαλιστηρίων συμβολαίων που εκδόθηκαν	2 090	2 445	(281 213)	(267 505)	(279 123)	(265 060)
Αντασφαλιστήρια συμβόλαια που κατέχονται						
Ζωής	646	1 191	(2 661)	(3 032)	(2 015)	(1 841)
Ατυχημάτων και Υγείας	7 291	8 572	-	-	7 291	8 572
Ολικό αντασφαλιστηρίων συμβολαίων που κατέχονται	7 937	9 763	(2 661)	(3 032)	5 276	6 731

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι πιο κάτω πίνακες παρουσιάζουν τη συμφιλίωση μεταβολών ασφαλιστήριων συμβολαίων μεταξύ της εναπομένουσας κάλυψης και των απαιτήσεων που έχουν επισυμβεί για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδόθηκαν:

Αποταμιευτικά ζωής	Υποχρέωση για εναπομένουσα κάλυψη Εξαιρουμένου του στοιχείου ζημιάς €000		Υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί €000	Σύνολο €000
2023		Στοιχείο ζημιάς €000		
Αρχικά περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-
Αρχικές υποχρεώσεις	(202 872)	(179)	(4 327)	(207 378)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(202 872)	(179)	(4 327)	(207 378)
Μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων				
Έσοδα ασφάλισης	12 022	-	-	12 022
Συμβόλαια με την προσέγγιση εύλογης αξίας	9 748	-	-	9 748
Άλλα συμβόλαια	2 274	-	-	2 274
Έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης	(835)	(308)	(7 006)	(8 149)
Επισυμβάσεις απαιτήσεις και άλλα έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης	-	3	(6 305)	(6 302)
Απόσβεση ταμειακών ροών κτήσης	(835)	-	-	(835)
Ζημιές επαχθών ομάδων συμβολαίων και αναστροφές των εν λόγω ζημιών	-	(311)	-	(311)
Μεταβολές στην υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί	-	-	(701)	(701)
Επενδυτικά στοιχεία	27 989	-	(27 989)	000
Αποτέλεσμα υπηρεσιών ασφάλισης	39 176	(308)	(34 995)	3 873
Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα ασφάλισης	(8 577)	-	1	(8 576)
Συνολικές μεταβολές στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	30 599	(308)	(34 994)	(4 703)
Ταμειακές ροές				
Εισπραχθέντα ασφάλιστρα	(51 015)	-	-	(51 015)
Απαιτήσεις και άλλα έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης, περιλαμβανομένου των επενδυτικών στοιχείων	-	-	35 616	35 616
Ταμειακές ροές κτήσης	5 174	-	-	5 174
Σύνολο ταμειακών ροών	(45 841)	000	35 616	(10 225)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(218 114)	(487)	(3 705)	(222 306)
Τελικά περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-
Τελικές υποχρεώσεις	(218 114)	(487)	(3 705)	(222 306)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(218 114)	(487)	(3 705)	(222 306)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Αποταμιευτικά ζωής	Υποχρέωση για εναπομένονσα κάλυψη Εξαιρουμένου του στοιχείου ζημιάς €000		Υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί €000	Σύνολο €000
2022		Στοιχείο ζημιάς €000		
Αρχικά περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-
Αρχικές υποχρεώσεις	(210 813)	(233)	(3 165)	(214 211)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(210 813)	(233)	(3 165)	(214 211)
Μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων				
Έσοδα ασφάλισης	10 627	-	-	10 627
Συμβόλαια με την προσέγγιση εύλογης αξίας	9 204	-	-	9 204
Άλλα συμβόλαια	1 423	-	-	1 423
Έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης	(537)	54	(6 924)	(7 407)
Επισυμβάσεις απαιτήσεις και άλλα έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης	-	3	(6 551)	(6 548)
Απόσβεση ταμειακών ροών κτήσης	(537)	-	-	(537)
Ζημιές επαχθών ομάδων συμβολαίων και αναστροφές των εν λόγω ζημιών	-	51	-	051
Μεταβολές στην υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί	-	-	(373)	(373)
Επενδυτικά στοιχεία	24 458	-	(24 458)	-
Αποτέλεσμα υπηρεσιών ασφάλισης	34 548	54	(31 382)	3 220
Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα ασφάλισης	17 915	-	16	17 931
Συνολικές μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	52 463	54	(31 366)	21 151
Ταμειακές ροές				
Εισπραχθέντα ασφάλιστρα	(49 356)	-	-	(49 356)
Απαιτήσεις και άλλα έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης, περιλαμβανομένου των επενδυτικών στοιχείων	-	-	30 204	30 204
Ταμειακές ροές κτήσης	4 834	-	-	4 834
Σύνολο ταμειακών ροών	(44 522)	-	30 204	(14 318)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(202 872)	(179)	(4 327)	(207 378)
Τελικά περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-
Τελικές υποχρεώσεις	(202 872)	(179)	(4 327)	(207 378)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(202 872)	(179)	(4 327)	(207 378)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη	Υποχρέωση για εναπομένονσα κάλυψη		Υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί	Σύνολο
	Εξαιρουμένου του στοιχείου ζημιάς €000	Στοιχείο ζημιάς €000		€000
2023				
Αρχικά περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-
Αρχικές υποχρεώσεις	(31 731)	(1 368)	(1 532)	(34 631)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(31 731)	(1 368)	(1 532)	(34 631)
Μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων				
Έσοδα ασφάλισης	506	-	-	506
Συμβόλαια με την προσέγγιση εύλογης αξίας	336	-	-	336
Άλλα συμβόλαια	170	-	-	170
Έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης	(106)	(199)	(169)	(474)
Επισυμβάσεις απαιτήσεις και άλλα έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης	-	6	(166)	(160)
Απόσβεση ταμειακών ροών κτήσης	(106)	-	-	(106)
Ζημιές επαχθών ομάδων συμβολαίων και αναστροφές των εν λόγω ζημιών	-	(205)	-	(205)
Μεταβολές στην υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί	-	-	(3)	(3)
Επενδυτικά στοιχεία	8 855	-	(8 855)	-
Αποτέλεσμα υπηρεσιών ασφάλισης	9 255	(199)	(9 024)	32
Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα ασφάλισης	(1 883)	5	-	(1 878)
Συνολικές μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	7 372	(194)	(9 024)	(1 846)
Ταμειακές ροές				
Εισπραχθέντα ασφάλιστρα	(6 639)	-	-	(6 639)
Απαιτήσεις και άλλα έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης, περιλαμβανομένου των επενδυτικών στοιχείων	-	-	9 295	9 295
Ταμειακές ροές κτήσης	308	-	-	308
Ταμειακές ροές δανείων επί ασφαλιστηρίων συμβολαίων	(28)	-	-	(28)
Σύνολο ταμειακών ροών	(6 359)	-	9 295	2 935
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(30 718)	(1 562)	(1 261)	(33 541)
Τελικά περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-
Τελικές υποχρεώσεις	(30 718)	(1 562)	(1 261)	(33 541)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(30 718)	(1 562)	(1 261)	(33 541)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη	Υποχρέωση για εναπομένονσα κάλυψη Εξαιρουμένου του στοιχείου ζημιάς €000		Υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί €000	Σύνολο €000
	2022	Στοιχείο ζημιάς €000		
Αρχικά περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-
Αρχικές υποχρεώσεις	(37 329)	(839)	(1 812)	(39 980)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(37 329)	(839)	(1 812)	(39 980)
Μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων				
Έσοδα ασφάλισης	493	-	-	493
Συμβόλαια με την προσέγγιση εύλογης αξίας	403	-	-	403
Άλλα συμβόλαια	90	-	-	90
Έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης	(70)	(534)	(159)	(763)
Επισυμβάσεις απαιτήσεις και άλλα έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης	-	3	(158)	(155)
Απόσβεση ταμειακών ροών κτήσης	(70)	-	-	(70)
Ζημιές επαχθών ομάδων συμβολαίων και αναστροφές των εν λόγω ζημιών	-	(537)	-	(537)
Μεταβολές στην υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί	-	-	(1)	(1)
Επενδυτικά στοιχεία	5 455	-	(5 455)	-
Αποτέλεσμα υπηρεσιών ασφάλισης	5 878	(534)	(5 614)	(270)
Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα ασφάλισης	6 119	5	-	6 124
Συνολικές μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	11 997	(529)	(5 614)	5 854
Ταμειακές ροές				
Εισπραχθέντα ασφάλιστρα	(6 516)	-	-	(6 516)
Απαιτήσεις και άλλα έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης, περιλαμβανομένου των επενδυτικών στοιχείων	-	-	5 894	5 894
Ταμειακές ροές κτήσης	316	-	-	316
Ταμειακές ροές δανείων επί ασφαλιστηρίων συμβολαίων	(199)	-	-	(199)
Σύνολο ταμειακών ροών	(6 399)	-	5 894	(505)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(31 731)	(1 368)	(1 532)	(34 631)
Τελικά περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-
Τελικές υποχρεώσεις	(31 731)	(1 368)	(1 532)	(34 631)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(31 731)	(1 368)	(1 532)	(34 631)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη	Υποχρέωση για εναπομένουσα κάλυψη		Υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί Συμβόλαια που επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίσεων			Σύνολο
	Εξαιρουμένου του στοιχείου ζημιάς	Στοιχείο ζημιάς	Συμβόλαια που δεν επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίσεων	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	
2023	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Αρχικά περιουσιακά στοιχεία	2 911	(10)	(456)	-	-	2 445
Αρχικές υποχρεώσεις	(4 168)	(1 268)	(8)	(7 081)	(31)	(12 556)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(1 257)	(1 278)	(464)	(7 081)	(31)	(10 111)
Μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	-	-	-	-	-	-
Έσοδα ασφάλισης	5 474	-	-	-	-	5 474
Συμβόλαια με την προσέγγιση εύλογης αξίας	1 504	-	-	-	-	1 504
Άλλα συμβόλαια	3 970	-	-	-	-	3 970
Έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης	(1 319)	(78)	(1 154)	(947)	9	(3 489)
Επισυμβάσεις απαιτήσεις και άλλα έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης	-	62	(1 008)	(1 226)	(20)	(2 192)
Απόσβεση ταμειακών ροών κτήσης	(1 319)	-	-	-	-	(1 319)
Ζημιές επαχθών ομάδων συμβολαίων και αναστροφές των εν λόγω ζημιών	-	(140)	-	-	-	(140)
Μεταβολές στην υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί	-	-	(146)	279	29	162
Επενδυτικά στοιχεία	87	-	(87)	-	-	-
Αποτέλεσμα υπηρεσιών ασφάλισης	4 242	(78)	(1 241)	(947)	9	(1 985)
Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα ασφάλισης	(28)	2	-	-	-	(26)
Συνολικές μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	4 214	(76)	(1 241)	(947)	9	(1 959)
Ταμειακές ροές	-	-	-	-	-	-
Εισπραχθέντα ασφαλιστρα	(7 727)	-	-	-	-	(7 727)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη	Υποχρέωση για εναπομένονα κάλυψη		Υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί			Σύνολο
	Εξαιρουμένου του στοιχείου ζημιάς	Στοιχείο ζημιάς	Συμβόλαια που δεν επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρων	Συμβόλαια που επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρων		
				Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	
2023	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Απαιτήσεις και άλλα έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης, περιλαμβανομένου των επενδυτικών στοιχείων	-	-	1 089	3 031	-	4 120
Ταμειακές ροές κτήσης	1 742	-	-	-	-	1 742
Σύνολο ταμειακών ροών	(5 985)	-	1 089	3 031	-	(1 865)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(3 028)	(1 354)	(616)	(4 997)	(22)	(10 017)
Τελικά περιουσιακά στοιχεία	2 691	(14)	587	-	-	2 090
Τελικές υποχρεώσεις	(5 719)	(1 340)	(29)	(4 997)	(22)	(12 107)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(3 028)	(1 354)	(616)	(4 997)	(22)	(10 017)
Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη	Υποχρέωση για εναπομένονα κάλυψη		Υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί			Σύνολο
	Εξαιρουμένου του στοιχείου ζημιάς	Στοιχείο ζημιάς	Συμβόλαια που δεν επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρων	Συμβόλαια που επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρων		
				Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	
2022	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Αρχικά περιουσιακά στοιχεία	4 832	(16)	(341)	-	-	4 475
Αρχικές υποχρεώσεις	(6 148)	(966)	(29)	(8 449)	(55)	(15 647)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(1 316)	(982)	(370)	(8 449)	(55)	(11 172)
Μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	-	-	-	-	-	-
Έσοδα ασφάλισης	5 494	-	-	-	-	5 494
Συμβόλαια με την προσέγγιση εύλογης αξίας	1 600	-	-	-	-	1 600
Άλλα συμβόλαια	3 894	-	-	-	-	3 894

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη	Υποχρέωση για εναπομένουσα κάλυψη		Υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί Συμβόλαια που επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίσεων			Σύνολο
	Εξαιρουμένου του στοιχείου ζημιάς	Στοιχείο ζημιάς	Συμβόλαια που δεν επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίσεων	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	
2022	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης	(821)	(302)	(1 103)	(1 092)	24	(3 294)
Επισυμβάσεις απαιτήσεις και άλλα έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης	-	50	(1 095)	(2 182)	(23)	(3 250)
Απόσβεση ταμειακών ροών κτήσης	(821)	-	-	-	-	(821)
Ζημιές επαχθών ομάδων συμβολαίων και αναστροφές των εν λόγω ζημιών	-	(352)	-	-	-	(352)
Μεταβολές στην υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί	-	-	(8)	1 090	47	1 129
Επενδυτικά στοιχεία	152	-	(152)	-	-	-
Αποτέλεσμα υπηρεσιών ασφάλισης	4 825	(302)	(1 255)	(1 092)	24	2 200
Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα ασφάλισης	644	6	1	-	-	651
Συνολικές μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	5 469	(296)	(1 254)	(1 092)	24	2 851
Ταμειακές ροές	-	-	-	-	-	-
Εισπραχθέντα ασφαλιστρα	(6 667)	-	-	-	-	(6 667)
Απαιτήσεις και άλλα έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης, περιλαμβανομένου των επενδυτικών στοιχείων	-	-	1 160	2 460	-	3 620
Ταμειακές ροές κτήσης	1 257	-	-	-	-	1 257
Σύνολο ταμειακών ροών	(5 410)	-	1 160	2 460	-	(1 790)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(1 257)	(1 278)	(464)	(7 081)	(031)	(10 111)
Τελικά περιουσιακά στοιχεία	2 911	(10)	(456)	-	-	2 445
Τελικές υποχρεώσεις	(4 168)	(1 268)	(8)	(7 081)	(31)	(12 556)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(1 257)	(1 278)	(464)	(7 081)	(31)	(10 111)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ατυχημάτων και Υγείας

2023

	Υποχρέωση πριν την κάλυψη	Υποχρέωση για εναπομένονσα κάλυψη		Υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί		Σύνολο
		Εξαιρουμένου του στοιχείου ζημιάς	Στοιχείο ζημιάς	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομι- κού κινδύνου	
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Αρχικά περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-	-	-
Αρχικές υποχρεώσεις	(12)	(3 629)	-	(8 924)	(375)	(12 940)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(12)	(3 629)	-	(8 924)	(375)	(12 940)
Μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	-	-	-	-	-	-
Έσοδα ασφάλισης	-	40 426	-	-	-	40 426
Έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης	-	(5 613)	-	(25 790)	(22)	(31 425)
Επισυμβάσεις απαιτήσεις και άλλα έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης	-	-	-	(26 094)	(294)	(26 388)
Απόσβεση ταμειακών ροών κτήσης	-	(5 613)	-	-	-	(5 613)
Ζημιές επαχθών ομάδων συμβολαίων και αναστροφές των εν λόγω ζημιών	-	-	-	-	-	-
Μεταβολές στην υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί	-	-	-	304	272	576
Αποτέλεσμα υπηρεσιών ασφάλισης	-	34 813	-	(25 790)	(22)	9 001
Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα ασφάλισης	-	-	-	-	-	-
Συνολικές μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	-	34 813	-	(25 790)	(22)	9 001
Ταμειακές ροές	-	-	-	-	-	-
Εισπραχθέντα ασφάλιστρα	(9)	(40 382)	-	-	-	(40 391)
Απαιτήσεις και άλλα έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης	-	-	-	25 435	-	25 435
Ταμειακές ροές κτήσης	1	5 635	-	-	-	5 636
Σύνολο ταμειακών ροών	(8)	(34 747)	-	25 435	-	(9 320)
Άλλες μη ταμειακές μεταφορές	12	(12)	-	-	-	-
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(8)	(3 575)	-	(9 279)	(397)	(13 259)
Τελικά περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-	-	-
Τελικές υποχρεώσεις	(8)	(3 575)	-	(9 279)	(397)	(13 259)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(8)	(3 575)	-	(9 279)	(397)	(13 259)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ατυχημάτων και Υγείας

2022

	Υποχρέωση πριν την κάλυψη	Υποχρέωση για εναπομένονα κάλυψη		Υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί		Σύνολο
		Εξαιρουμένου του στοιχείου ζημιάς	Στοιχείο ζημιάς	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομι- κού κινδύνου	
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Αρχικά περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-	-	-
Αρχικές υποχρεώσεις	(12)	(2 997)	-	(6 485)	(260)	(9 754)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(12)	(2 997)	-	(6 485)	(260)	(9 754)
Μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	-					
Έσοδα ασφάλισης	-	39 399	-	-	-	39 399
Έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης	-	(5 395)	-	(24 402)	(115)	(29 912)
Επισυμβάσεις απαιτήσεις και άλλα έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης	-	-	-	(25 137)	(296)	(25 433)
Απόσβεση ταμειακών ροών κτήσης	-	(5 395)	-	-	-	(5 395)
Ζημιές επαχθών ομάδων συμβολαίων και αναστροφές των εν λόγω ζημιών	-	-	-	-	-	-
Μεταβολές στην υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί	-	-	-	735	181	916
Αποτέλεσμα υπηρεσιών ασφάλισης	-	34 004	-	(24 402)	(115)	9 487
Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα ασφάλισης	-	-	-	-	-	-
Συνολικές μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	-	34 004	-	(24 402)	(115)	9 487
Ταμειακές ροές	-					
Εισπραχθέντα ασφάλιστρα	(13)	(40 063)	-	-	-	(40 076)
Απαιτήσεις και άλλα έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης	-	-	-	21 963	-	21 963
Ταμειακές ροές κτήσης	1	5 439	-	-	-	5 440
Σύνολο ταμειακών ροών	(12)	(34 624)	-	21 963	-	(12 673)
Άλλες μη ταμειακές μεταφορές	12	(12)	-	-	-	-
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(12)	(3 629)	-	(8 924)	(375)	(12 940)
Τελικά περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-	-	-
Τελικές υποχρεώσεις	(12)	(3 629)	-	(8 924)	(375)	(12 940)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(12)	(3 629)	-	(8 924)	(375)	(12 940)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι πιο κάτω πίνακες παρουσιάζουν τη συμφιλίωση μεταβολών ασφαλιστήριων συμβολαίων ανά μέρος επιμέτρησης:

Αποταμιευτικά ζωής

2023

	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους		Σύνολο
			Συμβόλαια με την προσέγγιση εύλογης αξίας	Άλλα συμβόλαια	
	€000	€000	€000	€000	€000
Αρχικά περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-	-
Αρχικές υποχρεώσεις	(172 893)	(5 232)	(24 163)	(5 090)	(207 378)
Καθαρό αρχικό υπόλοιπο	(172 893)	(5 232)	(24 163)	(5 090)	(207 378)
Μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	-	-	-	-	-
Μεταβολές που σχετίζονται με τρέχουσα υπηρεσία	1 564	280	2 716	326	4 886
Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους που αναγνωρίστηκε για τις υπηρεσίες που παρασχέθηκαν	-	-	2 716	326	3 042
Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου που αναγνωρίστηκε για τον κίνδυνο που έληξε	-	325	-	-	325
Προσαρμογές εμπειρίας	1 564	(45)	-	-	1 519
Μεταβολές που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία	6 938	(715)	(5 169)	(1 365)	(311)
Αρχική αναγνώριση συμβολαίων στην περίοδο	3 387	(508)	-	(3 049)	(170)
Αλλαγές στις εκτιμήσεις που επηρεάζουν το Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους	3 731	(246)	(5 169)	1 684	-
Αλλαγές στις εκτιμήσεις που συντελούν σε ζημιές ή αναστροφή ζημιών ζημιογόνων συμβολαίων	(180)	039	-	-	(141)
Μεταβολές που σχετίζονται με παρελθούσα υπηρεσία	(701)	-	-	-	(701)
Μεταβολές στην υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί	(701)	-	-	-	(701)
Αποτέλεσμα υπηρεσιών ασφάλισης	7 801	(435)	(2 453)	(1 039)	3 874

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Αποταμιευτικά ζωής

2023	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους		Σύνολο
			Συμβόλαια με την προσέγγιση εύλογης αξίας	Άλλα συμβόλαια	
	€000	€000	€000	€000	€000
Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα ασφάλισης	(8 577)	-	-	-	(8 577)
Συνολικές μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	(776)	(435)	(2 453)	(1 039)	(4 703)
Ταμειακές ροές	(10 225)	-	-	-	(10 225)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(183 894)	(5 667)	(26 616)	(6 129)	(222 306)
Τελικά περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-	-
Τελικές υποχρεώσεις	(183 894)	(5 667)	(26 616)	(6 129)	(222 306)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(183 894)	(5 667)	(26 616)	(6 129)	(222 306)

Αποταμιευτικά ζωής

2022	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους		Σύνολο
			Συμβόλαια με την προσέγγιση εύλογης αξίας	Άλλα συμβόλαια	
	€000	€000	€000	€000	€000
Αρχικά περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-	-
Αρχικές υποχρεώσεις	(177 856)	(6 102)	(26 855)	(3 398)	(214 211)
Καθαρό αρχικό υπόλοιπο	(177 856)	(6 102)	(26 855)	(3 398)	(214 211)
Μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	-	-	-	-	-
Μεταβολές που σχετίζονται με τρέχουσα υπηρεσία	245	353	2 616	306	3 520
Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους που αναγνωρίστηκε για τις υπηρεσίες που παρασχέθηκαν	-	-	2 616	306	2 922
Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου που αναγνωρίστηκε για τον κίνδυνο που έληξε	-	353	-	-	353
Προσαρμογές εμπειρίας	245	-	-	-	245

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Αποταμιευτικά Ζωής

2022

	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους		Σύνολο
			Συμβόλαια με την προσέγγιση εύλογης αξίας	Άλλα συμβόλαια	
	€000	€000	€000	€000	€000
Μεταβολές που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία	1 478	517	76	(1 998)	73
Αρχική αναγνώριση συμβολαίων στην περίοδο	4 335	(614)	-	(3 926)	(205)
Αλλαγές στις εκτιμήσεις που επηρεάζουν το Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους	(3 113)	1 120	76	1 928	011
Αλλαγές στις εκτιμήσεις που συντελούν σε ζημιές ή αναστροφή ζημιών ζημιογόνων συμβολαίων	256	11	-	-	267
Μεταβολές που σχετίζονται με παρελθούσα υπηρεσία	(373)	-	-	-	(373)
Μεταβολές στην υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί	(373)	-	-	-	(373)
Αποτέλεσμα υπηρεσιών ασφάλισης	1 350	870	2 692	(1 692)	3 220
Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα ασφάλισης	17 931	-	-	-	17 931
Συνολικές μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	19 281	870	2 692	(1 692)	21 151
Ταμειακές ροές	(14 318)	-	-	-	(14 318)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(172 893)	(5 232)	(24 163)	(5 090)	(207 378)
Τελικά περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-	-
Τελικές υποχρεώσεις	(172 893)	(5 232)	(24 163)	(5 090)	(207 378)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(172 893)	(5 232)	(24 163)	(5 090)	(207 378)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη

2023	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους		Σύνολο
			Συμβόλαια με την προσέγγιση εύλογης αξίας	Άλλα συμβόλαια	
	€000	€000	€000	€000	€000
Αρχικά περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-	-
Αρχικές υποχρεώσεις	(32 850)	(433)	(1 348)	-	(34 631)
Καθαρό αρχικό υπόλοιπο	(32 850)	(433)	(1 348)	-	(34 631)
Μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	-	-	-	-	-
Μεταβολές που σχετίζονται με τρέχουσα υπηρεσία	12	91	107	29	239
Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους που αναγνωρίστηκε για τις υπηρεσίες που παρασχέθηκαν	-	-	107	29	136
Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου που αναγνωρίστηκε για τον κίνδυνο που έληξε	-	84	-	-	84
Προσαρμογές εμπειρίας	12	7	-	-	19
Μεταβολές που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία	67	(51)	281	(501)	(204)
Αρχική αναγνώριση συμβολαίων στην περίοδο	711	(63)	-	(648)	-
Αλλαγές στις εκτιμήσεις που επηρεάζουν το Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους	(441)	14	281	147	1
Αλλαγές στις εκτιμήσεις που συντελούν σε ζημιές ή αναστροφή ζημιών ζημιογόνων συμβολαίων	(203)	(2)	-	-	(205)
Μεταβολές που σχετίζονται με παρελθούσα υπηρεσία	(3)	-	-	-	(3)
Μεταβολές στην υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί	(3)	-	-	-	(3)
Αποτέλεσμα υπηρεσιών ασφάλισης	76	40	388	(472)	32
Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα ασφάλισης	(1 826)	(32)	2	(22)	(1 878)
Συνολικές μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	(1 750)	8	390	(494)	(1 846)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη

2023	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους		Σύνολο
			Συμβόλαια με την προσέγγιση εύλογης αξίας	Άλλα συμβόλαια	
	€000	€000	€000	€000	€000
Ταμειακές ροές	2 936	-	-	-	2 936
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(31 664)	(425)	(958)	(494)	(33 541)
Τελικά περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-	-
Τελικές υποχρεώσεις	(31 664)	(425)	(958)	(494)	(33 541)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(31 664)	(425)	(958)	(494)	(33 541)

Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη

2022	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους		Σύνολο
			Συμβόλαια με την προσέγγιση εύλογης αξίας	Άλλα συμβόλαια	
	€000	€000	€000	€000	€000
Αρχικά περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-	-
Αρχικές υποχρεώσεις	(37 777)	(519)	(1 684)	-	(39 980)
Καθαρό αρχικό υπόλοιπο	(37 777)	(519)	(1 684)	-	(39 980)
Μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	-	-	-	-	-
Μεταβολές που σχετίζονται με τρέχουσα υπηρεσία	20	60	187	-	267
Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους που αναγνωρίστηκε για τις υπηρεσίες που παρασχέθηκαν	-	-	187	-	187
Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου που αναγνωρίστηκε για τον κίνδυνο που έληξε	-	60	-	-	60
Προσαρμογές εμπειρίας	20	-	-	-	20
Μεταβολές που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία	(614)	(61)	140	(1)	(536)
Αρχική αναγνώριση συμβολαίων στην περίοδο	(129)	(79)	-	(123)	(331)
Αλλαγές στις εκτιμήσεις που επηρεάζουν το Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους	(272)	10	140	122	-

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη

2022	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους		Σύνολο
			Συμβόλαια με την προσέγγιση εύλογης αξίας	Άλλα συμβόλαια	
	€000	€000	€000	€000	€000
Αλλαγές στις εκτιμήσεις που συντελούν σε ζημιές ή αναστροφή ζημιών ζημιολογών συμβολαίων	(213)	8	-	-	(205)
Μεταβολές που σχετίζονται με παρελθούσα υπηρεσία	(1)	-	-	-	(1)
Μεταβολές στην υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί	(1)	-	-	-	(1)
Αποτέλεσμα υπηρεσιών ασφάλισης	(595)	(1)	327	(1)	(270)
Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα ασφάλισης	6 027	87	9	1	6 124
Συνολικές μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	5 432	86	336	-	5 854
Ταμειακές ροές	(505)	-	-	-	(505)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(32 850)	(433)	(1 348)	-	(34 631)
Τελικά περιουσιακά στοιχεία	-	-	-	-	-
Τελικές υποχρεώσεις	(32 850)	(433)	(1 348)	-	(34 631)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(32 850)	(433)	(1 348)	-	(34 631)

Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη

2023	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους		Σύνολο
			Συμβόλαια με την προσέγγιση εύλογης αξίας	Άλλα συμβόλαια	
	€000	€000	€000	€000	€000
Αρχικά περιουσιακά στοιχεία	7 650	(106)	(1 067)	(4 031)	2 446
Αρχικές υποχρεώσεις	(5 965)	(60)	(140)	-	(6 165)
Καθαρό αρχικό υπόλοιπο	1 685	(166)	(1 207)	(4 031)	(3 719)
Μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	-	-	-	-	-

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη

2023	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους		Σύνολο
			Συμβόλαια με την προσέγγιση εύλογης αξίας	Άλλα συμβόλαια	
	€000	€000	€000	€000	€000
Μεταβολές που σχετίζονται με τρέχουσα υπηρεσία	860	11	149	537	1 557
Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους που αναγνωρίστηκε για τις υπηρεσίες που παρασχέθηκαν	-	-	149	537	686
Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου που αναγνωρίστηκε για τον κίνδυνο που έληξε	-	19	-	-	19
Προσαρμογές εμπειρίας	860	(8)	-	-	852
Μεταβολές που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία	2 123	(37)	(26)	(2 216)	(156)
Αρχική αναγνώριση συμβολαίων στην περίοδο	1 973	(29)	-	(2 076)	(132)
Αλλαγές στις εκτιμήσεις που επηρεάζουν το Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους	181	(16)	(26)	(140)	(1)
Αλλαγές στις εκτιμήσεις που συντελούν σε ζημιές ή αναστροφή ζημιών ζημιογόνων συμβολαίων	(31)	8	-	-	(23)
Μεταβολές που σχετίζονται με παρελθούσα υπηρεσία	(146)	-	-	-	(146)
Μεταβολές στην υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί	(146)	-	-	-	(146)
Αποτέλεσμα υπηρεσιών ασφάλισης	2 837	(26)	123	(1 679)	1 255
Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα ασφάλισης	038	(11)	2	(55)	(26)
Συνολικές μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	2 875	(37)	125	(1 734)	1 229
Ταμειακές ροές	(2 462)	-	-	-	(2 462)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	2 098	(203)	(1 082)	(5 765)	(4 952)
Τελικά περιουσιακά στοιχεία	8 888	(136)	(898)	(5 765)	2 089
Τελικές υποχρεώσεις	(6 790)	(67)	(184)	-	(7 041)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	2 098	(203)	(1 082)	(5 765)	(4 952)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη

2022	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους Συμβόλαια με την προσέγγιση εύλογης αξίας		Άλλα συμβόλαια	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Αρχικά περιουσιακά στοιχεία	8 148	(134)	(1 111)	(2 429)		4 474
Αρχικές υποχρεώσεις	(7 104)	(76)	(259)	-		(7 439)
Καθαρό αρχικό υπόλοιπο	1 044	(210)	(1 370)	(2 429)		(2 965)
Μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	-	-	-	-		-
Μεταβολές που σχετίζονται με τρέχουσα υπηρεσία	635	19	167	371		1 192
Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους που αναγνωρίστηκε για τις υπηρεσίες που παρασχέθηκαν	-	-	167	371		538
Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου που αναγνωρίστηκε για τον κίνδυνο που έληξε	-	19	-	-		19
Προσαρμογές εμπειρίας	635	-	-	-		635
Μεταβολές που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία	1 670	(17)	(12)	(1 997)		(356)
Αρχική αναγνώριση συμβολαίων στην περίοδο	1 589	(31)	-	(1 918)		(360)
Αλλαγές στις εκτιμήσεις που επηρεάζουν το Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους	79	12	(12)	(79)		-
Αλλαγές στις εκτιμήσεις που συντελούν σε ζημιές ή αναστροφή ζημιών ζημιογόνων συμβολαίων	2	2	-	-		4
Μεταβολές που σχετίζονται με παρελθούσα υπηρεσία	(8)	-	-	-		(8)
Μεταβολές στην υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί	(8)	-	-	-		(8)
Αποτέλεσμα υπηρεσιών ασφάλισης	2 297	2	155	(1 626)		828
Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα ασφάλισης	578	42	8	24		652

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη

2022	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους Συμβόλαια με την προσέγγιση εύλογης αξίας		Σύνολο
	€000	€000	€000	Άλλα συμβόλαια €000	€000
Συνολικές μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	2 875	44	163	(1 602)	1 480
Ταμειακές ροές	(2 234)	-	-	-	(2 234)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	1 685	(166)	(1 207)	(4 031)	(3 719)
Τελικά περιουσιακά στοιχεία	7 650	(106)	(1 067)	(4 031)	2 446
Τελικές υποχρεώσεις	(5 965)	(60)	(140)	-	(6 165)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	1 685	(166)	(1 207)	(4 031)	(3 719)

Οι πιο κάτω πίνακες παρουσιάζουν τη συμφιλίωση μεταβολών αντασφαλιστηρίων συμβολαίων που κατέχονται μεταξύ εναπομένουσας κάλυψης και απαιτήσεων που έχουν επισυμβεί:

Ατυχημάτων και Υγείας

2023	Εναπομένουσα κάλυψη Εξαιρουμένου του στοιχείου ανάκτησης ζημιάς	Στοιχείο ανάκτησης ζημιάς	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	Ολικό
	€000	€000	€000	€000	€000
Αρχικά περιουσιακά στοιχεία	(8 305)	-	16 635	242	8 572
Αρχικές υποχρεώσεις	-	-	-	-	-
Καθαρό αρχικό υπόλοιπο	(8 305)	-	16 635	242	8 572
Μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	-	-	-	-	-
Καθαρά έξοδα από συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται	(23 821)	-	21 979	018	(1 824)
Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα αντασφάλισης από συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται	(173)	-	-	-	(173)
Αλλαγές στον κίνδυνο μη απόδοσης του αντασφαλιστή	-	-	-	-	-

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ατυχημάτων και Υγείας

2023	Εναπομένονσα κάλυψη Εξαιρουμένου του στοιχείου ανάκτησης ζημιάς	Στοιχείο ανάκτησης ζημιάς	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	Ολικό
	€000	€000	€000	€000	€000
Συνολικές μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	(23 994)	-	21 979	18	(1 997)
Ταμειακές ροές	-	-	-	-	-
Καταβληθέντα ασφάλιστρα αντασφάλισης	23 722	-	-	-	23 722
Εισπραχθέντα ποσά	-	-	(23 006)	-	(23 006)
Σύνολο ταμειακών ροών	23 722	-	(23 006)	-	716
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(8 577)	-	15 608	260	7 291
Τελικά περιουσιακά στοιχεία	(8 577)	-	15 608	260	7 291
Τελικές υποχρεώσεις	-	-	-	-	-
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(8 577)	-	15 608	260	7 291

Ατυχημάτων και Υγείας

2022	Εναπομένονσα κάλυψη Εξαιρουμένου του στοιχείου ανάκτησης ζημιάς	Στοιχείο ανάκτησης ζημιάς	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	Ολικό
	€000	€000	€000	€000	€000
Αρχικά περιουσιακά στοιχεία	(8 557)	-	14 269	170	5 882
Αρχικές υποχρεώσεις	-	-	-	-	-
Καθαρό αρχικό υπόλοιπο	(8 557)	-	14 269	170	5 882
Μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	-	-	-	-	-

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ατυχημάτων και Υγείας

2022	Εναπομένονσα κάλυψη Εξαιρουμένου του στοιχείου ανάκτησης ζημιάς	Στοιχείο ανάκτησης ζημιάς	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	Ολικό
	€000	€000	€000	€000	€000
Καθαρά έξοδα από συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται	(23 320)	-	22 881	72	(367)
Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα αντασφάλισης από συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται	(159)	-	-	-	(159)
Αλλαγές στον κίνδυνο μη απόδοσης του αντασφαλιστή	-	-	-	-	-
Συνολικές μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	(23 479)	-	22 881	72	(526)
<i>Ταμειακές ροές</i>	-	-	-	-	-
Καταβληθέντα ασφάλιστρα αντασφάλισης	23 731	-	-	-	23 731
Εισπραχθέντα ποσά	-	-	(20 515)	-	(20 515)
Σύνολο ταμειακών ροών	23 731	-	(20 515)	-	3 216
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(8 305)	-	16 635	242	8 572
Τελικά περιουσιακά στοιχεία	(8 305)	-	16 635	242	8 572
Τελικές υποχρεώσεις	-	-	-	-	-
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(8 305)	-	16 635	242	8 572

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ζωής

2023	Εναπομένονσα κάλυψη Εξαιρουμένου του στοιχείου ανάκτησης ζημιάς	Στοιχείο ανάκτησης ζημιάς	Συμβόλαια που δεν επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρών	Απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί Συμβόλαια που επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρών		Ολικό
				Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικ ού κινδύνου	
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Αρχικά περιουσιακά στοιχεία	(288)	1	-	1 459	19	1 191
Αρχικές υποχρεώσεις	(3 132)	47	53	-	-	(3 032)
Καθαρό αρχικό υπόλοιπο	(3 420)	48	53	1 459	19	(1 841)
Μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	-	-	-	-	-	-
Καθαρά έξοδα από συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται	(2 798)	109	901	626	(5)	(1.167)
Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα αντασφάλισης από συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται	(195)	1	-	-	-	(194)
Αλλαγές στον κίνδυνο μη απόδοσης του αντασφαλιστή	-	-	-	-	-	-
Συνολικές μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	(2 993)	110	901	626	(5)	(1 361)
Ταμειακές ροές	-	-	-	-	-	-
Καταβληθέντα ασφάλιστρα αντασφάλισης	3 415	-	-	-	-	3 415
Εισπραχθέντα ποσά	-	-	(751)	(1 477)	-	(2 228)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ζωής

2023	Εναπομένονσα κάλυψη Εξαιρουμένου του στοιχείου ανάκτησης ζημιάς	Στοιχείο ανάκτησης ζημιάς	Συμβόλαια που δεν επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίσεων	Απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί Συμβόλαια που επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίσεων		Ολικό
				Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικ ού κινδύνου	
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Σύνολο ταμειακών ροών	3 415	-	(751)	(1 477)	-	1 187
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(2 998)	158	203	608	14	(2 015)
Τελικά περιουσιακά στοιχεία	(32)	56	-	608	14	646
Τελικές υποχρεώσεις	(2 966)	102	203	-	-	(2 661)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(2 998)	158	203	608	14	(2 015)

Ζωής

2022	Εναπομένονσα κάλυψη	Στοιχείο	Συμβόλαια που	Απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί		Σύνολο
	Εξαιρουμένου του στοιχείου ανάκτησης ζημιάς	ανάκτησης ζημιάς	δεν επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίσεων	Συμβόλαια που επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίσεων	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Αρχικά περιουσιακά στοιχεία	(132)	6	81	1 422	41	1 418
Αρχικές υποχρεώσεις	(4 264)	21	238	-	-	(4 005)
Καθαρό αρχικό υπόλοιπο	(4 396)	27	319	1.422	41	(2 587)
Μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	-	-	-	-	-	-

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ζωής

2022	Εναπομένονσα κάλυψη Εξαιρουμένου του στοιχείου ανάκτησης ζημιάς		Απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί Συμβόλαια που επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρών			Σύνολο
	Εξαιρουμένου του στοιχείου ανάκτησης ζημιάς	Στοιχείο ανάκτησης ζημιάς	Συμβόλαια που δεν επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρών	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικ ού κινδύνου	
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Καθαρά έξοδα από συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται	(2.717)	021	697	613	(022)	(1.408)
Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα αντασφάλισης από συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται	309	-	-	-	-	309
Αλλαγές στον κίνδυνο μη απόδοσης του αντασφαλιστή	-	-	-	-	-	-
Συνολικές μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	(2.408)	021	697	613	(022)	(1.099)
Ταμειακές ροές	-	-	-	-	-	-
Καταβληθέντα ασφάλιστρα αντασφάλισης	3 384	-	-	-	-	3.384
Εισπραχθέντα ποσά	-	-	(963)	(576)	-	(1.539)
Σύνολο ταμειακών ροών	3 384	-	(963)	(576)	-	1 845
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(3 420)	48	53	1 459	019	(1 841)
Τελικά περιουσιακά στοιχεία	(288)	001	-	1.459	019	1.191
Τελικές υποχρεώσεις	(3 132)	047	053	-	-	(3 032)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(3 420)	048	053	1.459	019	(1 841)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι πιο κάτω πίνακες παρουσιάζουν την συμφιλίωση μεταβολών αντασφαλιστήριων συμβολαίων που κατέχονται ανά μέρος επιμέτρησης:

Ζωής	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους		Σύνολο
			Συμβόλαια με την προσέγγιση εύλογης αξίας	Άλλα συμβόλαια	
2023	€000	€000	€000	€000	000
Αρχικά περιουσιακά στοιχεία	(20)	4	14	4	2
Αρχικές υποχρεώσεις	(5 614)	319	1 128	1 135	(3 032)
Καθαρό αρχικό υπόλοιπο	(5 634)	323	1 142	1 139	(3 030)
Μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	-	-	-	-	-
Μεταβολές που σχετίζονται με τρέχουσα υπηρεσία	(685)	(37)	(168)	(188)	(1 078)
Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους που αναγνωρίστηκε για τις υπηρεσίες που λήφθηκαν	-	-	(168)	(188)	(356)
Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου που αναγνωρίστηκε για τον κίνδυνο που έληξε	-	(37)	-	-	(37)
Προσαρμογές εμπειρίας	(685)	-	-	-	(685)
Μεταβολές που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία	(1 080)	92	128	969	109
Αρχική αναγνώριση συμβολαίων στην περίοδο	(633)	34	-	599	-
Αλλαγές στις εκτιμήσεις που επηρεάζουν το Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους	(447)	58	125	264	-
Αλλαγές στην ανάκτηση ζημιών υποκείμενων ζημιογόνων συμβολαίων που επηρεάζουν το Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους	-	-	-	30	30
Αλλαγές στις εκτιμήσεις που συντελούν σε ζημιές ή αναστροφή ζημιών υποκείμενων ζημιογόνων συμβολαίων	-	-	3	76	79
Μεταβολές που σχετίζονται με παρελθούσα υπηρεσία	353	-	-	-	353
Μεταβολή στο περιουσιακό στοιχείο για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί	353	-	-	-	353
Αλλαγές στον κίνδυνο μη απόδοσης του αντασφαλιστή	-	-	-	-	-

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ζωής	Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους				
	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	Συμβόλαια με την προσέγγιση εύλογης αξίας	Άλλα συμβόλαια	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	000
Καθαρά έξοδα από συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται	(1 412)	55	(40)	781	(616)
Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα αντασφάλισης από συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται	(224)	15	(2)	17	(194)
Συνολικές μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	(1 636)	70	(42)	798	(810)
Ταμειακές ροές	1 214	-	-	-	1 214
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(6 056)	393	1 100	1 937	1 214
Τελικά περιουσιακά στοιχεία	(171)	9	51	147	36
Τελικές υποχρεώσεις	(5 885)	384	1 049	1 790	(2 662)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(6 056)	393	1 100	1 937	(2 626)

Ζωής	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους	Συμβόλαια με την προσέγγιση εύλογης αξίας	Άλλα συμβόλαια	Ολικό
2022	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Αρχικά περιουσιακά στοιχεία	(8)	21	67	10		90
Αρχικές υποχρεώσεις	(5 956)	367	1 086	499		(4 004)
Καθαρό αρχικό υπόλοιπο	(5 964)	388	1 153	509		(3 914)
Μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	-	-	-	-		-
Μεταβολές που σχετίζονται με τρέχουσα υπηρεσία	(561)	(38)	(178)	(116)		(893)
Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους που αναγνωρίστηκε για τις υπηρεσίες που λήφθηκαν	-	-	(178)	(116)		(294)
Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου που αναγνωρίστηκε για τον κίνδυνο που έληξε	-	(38)	-	-		(38)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ζωής	Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους Συμβόλαια με την προσέγγιση εύλογης αξίας	Άλλα συμβόλαια	Ολικό
2022	€000	€000	€000	€000	€000
Προσαρμογές εμπειρίας	(561)	-	-	-	(561)
Μεταβολές που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία	(954)	51	173	751	21
Αρχική αναγνώριση συμβολαίων στην περίοδο	(486)	38	-	448	-
Αλλαγές στις εκτιμήσεις που επηρεάζουν το Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους	(468)	13	168	287	-
Αλλαγές στην ανάκτηση ζημιών υποκείμενων ζημιογόνων συμβολαίων που επηρεάζουν το Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους	-	-	-	29	29
Αλλαγές στις εκτιμήσεις που συντελούν σε ζημιές ή αναστροφή ζημιών υποκείμενων ζημιογόνων συμβολαίων	-	-	5	(13)	(8)
Μεταβολές που σχετίζονται με παρελθούσα υπηρεσία	56	-	-	-	56
Μεταβολή στο περιουσιακό στοιχείο για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί	56	-	-	-	56
Αλλαγές στον κίνδυνο μη απόδοσης του αντασφαλιστή	-	-	-	-	-
Καθαρά έξοδα από συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται	(1 459)	13	(5)	635	(816)
Χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα αντασφάλισης από συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται	399	(78)	(6)	(5)	310
Συνολικές μεταβολές στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	(1 060)	(65)	(11)	630	(506)
Ταμειακές ροές	1 390	-	-	-	1 390
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(5 634)	323	1 142	1 139	1 390
Τελικά περιουσιακά στοιχεία	(20)	4	14	4	2
Τελικές υποχρεώσεις	(5 614)	319	1 128	1 135	(3 032)
Καθαρό τελικό υπόλοιπο	(5 634)	323	1 142	1 139	(3 030)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

21.2 Επίδραση συμβολαίων που αναγνωρίζονται αρχικά στην περίοδο

Ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδόθηκαν	Αποταμιευτικά ζωής	Αποταμιευτικά ζωής	Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη	Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη	Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη	Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη
	Κερδοφόρα συμβόλαια	Ζημιογόνα συμβόλαια	Κερδοφόρα συμβόλαια	Ζημιογόνα συμβόλαια	Κερδοφόρα συμβόλαια	Ζημιογόνα συμβόλαια
2023	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών εισροών	54 266	4 488	7 321	10	4 620	869
Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών εκροών -Ταμειακές ροές κτήσης	(4 096)	(456)	(264)	-	(512)	(57)
-Απαιτήσεις και άλλα έξοδα πληρωτέα	(46 655)	(4 160)	(6 346)	(10)	(2 012)	(935)
Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	(466)	(42)	(63)	-	(20)	(9)
Συμβατικό περιθώριο κέρδους	(3 049)	-	(648)	-	(2 076)	-
Ζημιές που αναγνωρίστηκαν κατά την αρχική αναγνώριση	-	(170)	-	-	-	(132)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδόθηκαν	Αποταμιευτικά ζωής	Αποταμιευτικά ζωής	Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη	Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη	Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη	Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη
	Κερδοφόρα συμβόλαια	Ζημιογόνα συμβόλαια	Κερδοφόρα συμβόλαια	Ζημιογόνα συμβόλαια	Κερδοφόρα συμβόλαια	Ζημιογόνα συμβόλαια
2022	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών εισροών	60 715	4 971	2 165	5 343	4 225	705
Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών εκροών						
-Ταμειακές ροές κτήσης	(4 029)	(426)	(142)	(150)	(445)	(28)
-Απαιτήσεις και άλλα έξοδα πληρωτέα	(52 197)	(4 699)	(1 880)	(5 465)	(1 842)	(1 026)
Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	(563)	(51)	(20)	(59)	(20)	(11)
Συμβατικό περιθώριο κέρδους	(3 926)	-	(123)	-	(1 918)	-
Ζημιές που αναγνωρίστηκαν κατά την αρχική αναγνώριση	-	(205)	-	(331)	-	(360)

2023

Αντασφαλιστήρια συμβόλαια που κατέχονται	Συμβόλαια ζωής χωρίς στοιχείο ανάκτησης ζημιάς €000	Συμβόλαια ζωής με στοιχείο ανάκτησης ζημιάς €000
	€000	€000
Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών εισροών	(1)	(2 236)
Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών εκροών	1	2 869
Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	-	(34)
Εισόδημα που αναγνωρίστηκε κατά την αρχική αναγνώριση	-	30
Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους	-	629

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

2022

	Συμβόλαιο ζωής χωρίς στοιχείο ανάκτησης ζημιάς €000	Συμβόλαιο ζωής με στοιχείο ανάκτησης ζημιάς €000
Αντασφαλιστήρια συμβόλαια που κατέχονται		
Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών εισροών	(28)	(2 299)
Εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών εκροών	31	2 782
Προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου	(1)	(37)
Εισόδημα που αναγνωρίστηκε κατά την αρχική αναγνώριση	-	29
Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους	2	475

22. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΗ - ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Οι παραδοχές με τη μεγαλύτερη επίδραση στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης και την ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων είναι οι ακόλουθες:

Παραδοχές κλάδου ζωής	Ποσοστά θνησιμότητας		Έξοδα διαχείρισης	
	2023	2022	2023	2022
Συμβόλαια με αμετάβλητες και εγγυημένες παροχές	30% A67/70	30% A67/70	€83	€76,50
Συμβόλαια με ΧΠΣ	30% A67/70	30% A67/70	€83	€76,50
Συμβόλαια χωρίς ΧΠΣ	30% A67/70	30% A67/70	€83	€76,50

Ευαισθησία αποτελεσμάτων Κλάδου Ζωής

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τον τρόπο με τον οποίο το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών, τα κέρδη ή οι ζημιές και τα ίδια κεφάλαια, θα είχαν αυξηθεί (μειωθεί), εάν είχαν συμβεί αλλαγές στις βασικές παραδοχές που ήταν ευλόγως δυνατές κατά την ημερομηνία αναφοράς. Αυτή η ανάλυση παρουσιάζει τις ευαισθησίες σε μεικρή βάση και στην βάση αντασφάλισης και βασίζεται σε μια αλλαγή στη βασική παραδοχή με όλες τις άλλες παραδοχές να παραμένουν σταθερές. Η ανάλυση ευαισθησίας θεωρεί ότι οι αλλαγές στις παραδοχές μπορούν να γίνουν ανεξάρτητα, κάτι που είναι πολύ απίθανο να συμβεί στην πράξη.

2023

Υποχρεώσεις Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων	Αλλαγή σε παραδοχή %	Επίδραση στο Συμβατικό Περιθώριο €000	Επίδραση στο κέρδος πριν τη φορολογία €000	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια €000
Θνησιμότητα				
- Αύξηση	+10	(3 401)	(113)	(99)
- Μείωση	-10	3 807	127	111
Έξοδα διαχείρισης				
- Αύξηση	+10	(2 883)	(299)	(262)
- Μείωση	-10	3 100	491	430

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	Αλλαγή σε παραδοχή	Επίδραση στο Συμβατικό Περιθώριο	Επίδραση στο κέρδος πριν τη φορολογία	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
Υποχρεώσεις Ασφαλιστήριων Συμβολαίων	%	€000	€000	€000
Ποσοστά ακυρώσεων				
- Αύξηση	+10	(3 106)	(208)	(182)
- Μείωση	-10	3 683	476	417
Περιουσιακά στοιχεία συμβολαίων αντασφάλισης				
Θνησιμότητα				
- Αύξηση	+10	(1 093)	16	14
- Μείωση	-10	1 078	(16)	(14)
Ποσοστά ακυρώσεων				
- Αύξηση	+10	(90)	1	1
- Μείωση	-10	96	-	-
2022				
	Αλλαγή σε παραδοχή	Επίδραση στο Συμβατικό Περιθώριο	Επίδραση στο κέρδος πριν τη φορολογία	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
Υποχρεώσεις Ασφαλιστήριων Συμβολαίων	%	€000	€000	€000
Θνησιμότητα				
- Αύξηση	+10	(3 031)	(107)	(94)
- Μείωση	-10	3 264	81	71
Έξοδα διαχείρισης				
- Αύξηση	+10	(2 564)	(186)	(163)
- Μείωση	-10	2 605	342	299
Ποσοστά ακυρώσεων				
- Αύξηση	+10	(3 166)	(204)	(179)
- Μείωση	-10	3 568	436	382
Περιουσιακά στοιχεία συμβολαίων αντασφάλισης				
Θνησιμότητα				
- Αύξηση	+10	(1 013)	74	65
- Μείωση	-10	909	(76)	(67)
Ποσοστά ακυρώσεων				
- Αύξηση	+10	(117)	6	5
- Μείωση	-10	31	(10)	(9)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Για τον κλάδο ατυχημάτων και υγείας, ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την επίδραση στις μεικτές και καθαρές υποχρεώσεις, στα κέρδη πριν από τη φορολογία και στα ίδια κεφάλαια για λογικές πιθανές μεταβολές των βασικών παραδοχών και με όλες τις άλλες παραδοχές να παραμένουν σταθερές.

2023

Βασική παραδοχή	Αλλαγή στην παραδοχή	Επίδραση στο κέρδος πριν τη φορολογία μεικτό από αντασφάλιση	Επίδραση στο κέρδος πριν τη φορολογία καθαρό από αντασφάλιση	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια μεικτή από αντασφάλιση	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια καθαρή από αντασφάλιση
		€000	€000	€000	€000
Δείκτης ζημιών απαιτήσεων που έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν ακόμα αναφερθεί	+10%	-296	-75	-259	-66
Δείκτης ζημιών απαιτήσεων που έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν ακόμα αναφερθεί	-10%	296	75	333	84

2022

Βασική παραδοχή	Αλλαγή στην παραδοχή	Επίδραση στο κέρδος πριν τη φορολογία μεικτό από αντασφάλιση	Επίδραση στο κέρδος πριν τη φορολογία καθαρό από αντασφάλιση	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια μεικτή από αντασφάλιση	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια καθαρή από αντασφάλιση
		€000	€000	€000	€000
Δείκτης ζημιών απαιτήσεων που έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν ακόμα αναφερθεί	+10%	-322	-82	-282	-72
Δείκτης ζημιών απαιτήσεων που έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν ακόμα αναφερθεί	-10%	322	82	362	92

23. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Αριθμός πελατών έχει καταχωρίσει διάφορες αγωγές εναντίον του Ομίλου σε σχέση με τα ασφαλιστικά συμβόλαια τους. Το σύνολο των ενδεχόμενων υποχρεώσεων από εκκρεμείς αγωγές ανέρχεται σε €713 372 (2022: €644 017).

Σύμφωνα με πληροφορίες που είναι διαθέσιμες επί του παρόντος για τις πιο πάνω αγωγές, ο Όμιλος αξιολόγησε την πιθανότητα αρνητικής εκδίκασης των αγωγών μικρότερη του 50%, επομένως δεν έγινε πρόβλεψη στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

24. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

	2023 €000	2022 €000
Εγκεκριμένο		
16 000 000 μετοχές προς €1 η καθεμιά	16 000	16 000
Εκδοθέν και πλήρως καταβληθέν		
14 993 803 μετοχές προς €1 η καθεμιά	14 994	14 838
Επανεπένδυση μερίσματος	-	156
	14 994	14 994

2022

Στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 2022 αποφασίσθηκε η διανομή μερίσματος από τα κέρδη του 2020 ύψους €0,061 ανά συνήθη μετοχή συνολικού ποσού €905 119 με τη μορφή έκδοσης μετοχών της Εταιρείας, με βάση την Κεκτημένη Αξία (Embedded Value) της Εταιρείας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2021.

Στις περιπτώσεις που κατά τον υπολογισμό του αριθμού των μετοχών που παραχωρήθηκαν στον κάθε μέτοχο, όπως αναφέρεται πιο πάνω, προέκυψε κλασματικός αριθμός, τότε εάν ο κλασματικός αυτός αριθμός ήταν μικρότερος του 1/2 αγνοήθηκε ενώ στις περιπτώσεις που ήταν ίσος ή μεγαλύτερος του 1/2, τότε παραχωρήθηκε μία επιπλέον ακέραια μετοχή.

Οι δικαιούχοι του μερίσματος ήταν όσοι κατείχαν μετοχές κατά την 19^η Δεκεμβρίου 2022. Το μέρισμα, με τη μορφή έκδοσης μετοχών ως ανωτέρω, καταβλήθηκε στους μετόχους στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Ως αποτέλεσμα της επανεπένδυσης του μερίσματος εκδόθηκαν 155 789 μετοχές, μετά την αφαίρεση φορολογίας, και το εκδοθέν και πλήρως καταβληθέν μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας αυξήθηκε κατά €155 789. Από τη διαφορά της ονομαστικής αξίας και της τιμής έκδοσης των νέων μετοχών δημιουργήθηκε αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο ύψους €732 240.

25. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΕΠΑΝΕΚΤΙΜΗΣΗΣ, ΑΔΙΑΝΕΜΗΤΑ ΚΕΡΔΗ

Τα αποθεματικά επανεκτίμησης είναι η διαφορά μεταξύ εύλογης αξίας και κόστους για τα ακίνητα που χρησιμοποιούνται για εργασίες του Ομίλου καθώς και η αναβαλλόμενη φορολογία που προκύπτει από την επανεκτίμηση τους.

Αποθεματικά επανεκτίμησης

	2023 €000	2022 €000
1 Ιανουαρίου	9 404	8 910
Επανεκτίμηση ακινήτων	(65)	426
Μεταφορά ακινήτων από επενδύσεις σε ακίνητα σε πάγια περιουσιακά	-	23
Αναβαλλόμενη φορολογία	68	45
31 Δεκεμβρίου	9 407	9 404

Αδιανέμητα κέρδη

Τα αδιανέμητα κέρδη είναι το μόνο αποθεματικό που είναι διανεμητέο ως μέρισμα.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Εταιρείες που δεν διανέμουν το 70% των κερδών τους μετά τη φορολογία, όπως προσδιορίζονται από τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμο, κατά το τέλος των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, θα θεωρείται πως έχουν διανέμει αυτό το ποσό ως μέρισμα. Έκτακτη αμυντική εισφορά με ποσοστό 17% θα είναι πληρωτέα πάνω σε αυτή τη λογιζόμενη διανομή μερίσματος στην έκταση που οι μέτοχοι, για σκοπούς λογιζόμενης διανομής μερίσματος κατά το τέλος της περιόδου των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου με κατοικία στην Δημοκρατία. Από την 1η Μαρτίου 2019, η λογιζόμενη διανομή μερισμάτων υπόκειται σε εισφορά 1,70% στο Γενικό Σύστημα Υγείας, η οποία αυξήθηκε σε 2,65% από την 1η Μαρτίου 2020, με εξαίρεση τον Απρίλιο 2020 έως τον Ιούνιο 2020 όπου ισχύει το ποσοστό 1,70%. Το ποσό της λογιζόμενης διανομής μερίσματος μειώνεται με οποιοδήποτε πραγματικό μέρισμα που ήδη διανεμήθηκε για το έτος στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται μέχρι το τέλος των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται. Αυτή η έκτακτη αμυντική εισφορά καταβάλλεται από τον Όμιλο για λογαριασμό των μετόχων.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022 η Εταιρεία κατείχε το 94,14% του μετοχικού κεφαλαίου της Universal Golf Enterprises PLC (βλέπε Σημείωση 7) και ως αποτέλεσμα προέκυψαν δικαιώματα μειοψηφίας.

26. ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΓΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από συμφωνίες για κεφαλαιουχικές δαπάνες του Ομίλου ανέρχονται σε €807 800 (2022: €897 600).

27. ΚΑΘΑΡΗ ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΡΟΗ ΑΠΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

	Σημ.	2023 €000	2022 €000
Κέρδη για το έτος πριν τη φορολογία		5 422	12 067
<i>Αναπροσαρμογές για:</i>			
Εισόδημα από επενδύσεις και λοιπά έσοδα	3	(1 347)	(1 579)
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	17	253	175
Αποσβέσεις ακινήτων και εξοπλισμού	16	337	356
Αποσβέσεις περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης	18	170	165
Έξοδα από τόκους		56	269
Κέρδη από πώληση επενδύσεων σε ακίνητα		-	(7)
Πρόβλεψη για απομείωση οφειλόμενων ποσών		46	65
Ζημία από πώληση και διαγραφή ακινήτων και εξοπλισμού και άυλων περιουσιακών στοιχείων		311	48
Μείωση/(αύξηση) στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων		(12 780)	24 282
Μείωση στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα	11	2 285	1 209
Επίπτωση από μετάβαση ΔΠΧΑ 17 / ΔΠΧΑ 9		(276)	(21 529)
		(5 523)	15 521
<i>Μεταβολή σε:</i>			
Αύξηση στα περιουσιακά στοιχεία συμβολαίων αντασφάλισης		1 825	(2 462)
Αύξηση στις υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων και ταμείων αφυπηρέτησης και συντάξεων	14,21	15 237	-
Μείωση στα περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστηρίων συμβολαίων	21	355	2 030

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	Σημ.	2023 €000	2022 €000
Μείωση στις υποχρεώσεις συμβολαίων αντασφάλισης	21	(371)	(973)
Αύξηση στους πιστωτές και οφειλόμενα έξοδα	19	1 450	1 590
Αύξηση στα ασφαλιστρα εισπρακτέα και άλλες ασφαλιστικές απαιτήσεις		-	(12 873)
Αύξηση στους χρεώστες και δεδουλευμένα έσοδα		(104)	743
Μείωση στις ασφαλιστικές υποχρεώσεις	21	-	20 064
Ταμειακή ροή από/ (για) λειτουργικές δραστηριότητες		12 869	23 640
Φόρος εισοδήματος που πληρώθηκε		(1 695)	(1 715)
Καθαρή ταμειακή ροή από/(για) λειτουργικές δραστηριότητες		11 183	21 925

28. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ

Στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων του, ο Όμιλος εκτίθεται σε κινδύνους από τις ασφαλιστικές του εργασίες και από τα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία κατέχει. Οι κίνδυνοι αυτοί παρακολουθούνται με διάφορους μηχανισμούς πάνω σε συστηματική βάση και λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα ώστε να αποφεύγεται η συσσώρευση υπέρμετρων κινδύνων.

Κίνδυνοι από ασφαλιστικές εργασίες

Ο ασφαλιστικός κίνδυνος αναφέρεται στον κίνδυνο να συμβεί ένα ασφαλιζόμενο συμβάν το οποίο θα υποχρεώσει τον Όμιλο να καταβάλει παροχές αβέβαιου μεγέθους σε άγνωστη χρονική στιγμή. Για τους κινδύνους από ασφαλιστικές εργασίες δημιουργούνται προβλέψεις για να καλυφθούν επαρκώς οι υποχρεώσεις του Ομίλου κάτω από ασφαλιστήρια συμβόλαια, με τη σύσταση αναλογιστών.

Ο κυριότερος κίνδυνος που αντιμετωπίζει ο Όμιλος είναι οι πραγματικές απαιτήσεις και ωφελήματα να υπερβούν το ποσό των υποχρεώσεων που έχουν αναγνωριστεί στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Ο κίνδυνος αυτός επηρεάζεται από τη συχνότητα και δριμύτητα των απαιτήσεων και από το γεγονός ότι οι πραγματικές πληρωμές μπορεί να ξεπεράσουν την αρχική εκτίμηση του Ομίλου.

Η έκθεση σε κινδύνους περιορίζεται με τη διασπορά σε ένα μεγάλο χαρτοφυλάκιο ασφαλιστηρίων συμβολαίων και με τη σωστή επιλογή ασφαλιζομένων στα πλαίσια της στρατηγικής ανάληψης και εκτίμησης κινδύνου (underwriting) του Ομίλου. Επίσης περιορίζεται μέσω της χρήσης αντασφάλισης.

Παρόλο που ο Όμιλος κατέχει αντασφάλιση, δεν απαλλάσσεται από τις άμεσες υποχρεώσεις του προς τους ασφαλιζομένους. Κατά συνέπεια, υπάρχει πιστωτικός κίνδυνος στο βαθμό όπου οι αντασφαλιστές αδυνατούν να τηρήσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις. Για το λόγο αυτό, ο Όμιλος παρακολουθεί σε τακτά χρονικά διαστήματα την πιστοληπτική ικανότητα των αντασφαλιστικών εταιρειών με τις οποίες συνεργάζεται μέσω των οικονομικών αποτελεσμάτων και της βαθμολογικής τους κατάταξης από γνωστούς οίκους αξιολόγησης και λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα έτσι ώστε ο κίνδυνος αυτός να ελαχιστοποιείται.

Ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής

Οι κυριότεροι παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν την ολική συχνότητα απαιτήσεων είναι οι επιδημίες, οι εκτεταμένες αλλαγές στον τρόπο ζωής και οι φυσικές καταστροφές.

Η στρατηγική ανάληψης και εκτίμησης κινδύνου έχει σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η διασπορά των κινδύνων αναφορικά με το είδος του κινδύνου και το επίπεδο των ασφαλιζομένων ωφελημάτων. Αυτό επιτυγχάνεται με ιατρικούς ελέγχους ώστε η παρούσα κατάσταση υγείας και το ιατρικό ιστορικό να λαμβάνονται υπόψη στην κοστολόγηση των προϊόντων και με συχνή ανασκόπηση των πραγματικών

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

απαιτήσεων και της τιμολόγησης προϊόντων. Ο Όμιλος διατηρεί το δικαίωμα μη αποδοχής συμβολαίου, επιβολής επιπρόσθετων χρεώσεων και απόρριψης πληρωμής δόλιων απαιτήσεων.

Ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ατυχημάτων και υγείας

Οι πιο σημαντικοί κίνδυνοι που αφορούν τα συμβόλαια του κλάδου απορρέουν από αλλαγές στον τρόπο ζωής, κλιματολογικές και περιβαλλοντικές αλλαγές. Οι κίνδυνοι περιορίζονται με την εφαρμογή αυστηρής στρατηγικής επιλογής και ανάληψης κινδύνου και με τον έλεγχο και διερεύνηση για πιθανές δόλιες απαιτήσεις.

Βαθμός συγκέντρωσης κινδύνου ασφαλιστηρίων και αντασφαλιστηρίων συμβολαίων ανά κλάδο δραστηριότητας

Ο Όμιλος παρακολουθεί τον ασφαλιστικό κίνδυνο ανά κλάδο δραστηριότητας. Η ανάλυση του βαθμού συγκέντρωσης κινδύνου των ασφαλιστηρίων και αντασφαλιστηρίων συμβολαίων ανά κλάδο δραστηριότητας παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα.

	2023	2022
	€000	€000
Ασφαλιστήρια συμβόλαια		
Αποταμιευτικά ζωής	222 306	207 378
Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη	33 541	34 631
Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη	10 017	10 111
Ατυχημάτων και Υγείας	13 259	12 940
	279 123	265 060
Αντασφαλιστήρια συμβόλαια		
Ζωής	2 015	1 841
Ατυχημάτων και Υγείας	(7 291)	(8 572)
	(5 276)	(6 731)

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει όταν η αδυναμία των συμβαλλόμενων μερών να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους θα μπορούσε να μειώσει το ποσό των μελλοντικών ταμειακών εισροών από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο όσον αφορά τα χρηματοοικονομικά μέσα:

	2023			2022		
	Άμεσα συνδεδεμένα με ασφαλιστικά ταμεία €000	Άλλα €000	Ολικό €000	Άμεσα συνδεδεμένα με ασφαλιστικά ταμεία €000	Άλλα €000	Ολικό €000
Ομόλογα (Σημ. 12.1 και 15)	64 304	35 258	99 562	39 480	32 016	71 496
Κυβερνητικά Ομόλογα (Σημ. 12.5 και 15)	7 927	8 865	16 792	-	-	-
Μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες (Σημ. 9 και 15)	32 935	11 941	44 876	44 385	18 359	62 744
Ενυπόθηκα δάνεια σε ασφαλισμένους (Σημ. 13)	-	1 926	1 926	-	2 276	2 276
Χρεώστες και δεδουλευμένα έσοδα (Σημ. 10)	-	3 601	3 601	-	3 497	3 497
	105 166	61 591	166 757	83 865	56 148	140 013

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Τα ενυπόθηκα δάνεια σε ασφαλισμένους είναι εξασφαλισμένα με υποθήκες σε ακίνητα (Σημ. 13).

Ο πιστωτικός κίνδυνος που σχετίζεται με τις μελλοντικές εισροές ασφαλιστρών μετριάζεται από την ικανότητα του Ομίλου να τερματίζει τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, όταν οι ασφαλιζόμενοι δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους για αποπληρωμή των ασφαλιστρών τους, συντελώντας σε αμελητέο πιστωτικό κίνδυνο για τον Όμιλο. Στις 31 Δεκεμβρίου 2023 η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο από ασφαλιστήρια συμβόλαια ήταν €5.617 χιλιάδες (2022: €5.305 χιλιάδες) που σχετίζεται πρωτίστως με ασφάλιστρα εισπρακτέα για υπηρεσίες που έχει παρέχει ο Όμιλος. Η τρέχουσα αξία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων περιλαμβάνει επίσης το ποσό των δανείων επί ασφαλιστηρίων που είναι εξασφαλισμένα με την αξία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Η αξία των δανείων επί ασφαλιστηρίων στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (περιλαμβανομένων και των δεδουλευμένων τόκων) ήταν €1.263 χιλιάδες (2022:€1.203 χιλιάδες).

Ο Όμιλος έχει σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο που προκύπτει από τα συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται. Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο από τα συμβόλαια αυτά είναι €7.166 χιλιάδες (2022:€7.479 χιλιάδες).

Ανάλυση πιστοληπτικής διαβάθμισης χρηματοοικονομικών στοιχείων

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο με κατηγοριοποίηση ανάλογα με την πιστοληπτική ικανότητα των χρηματοοικονομικών και περιουσιακών στοιχείων και συμβολαίων αντασφάλισης:

	Aaa -Aa3	A1-A3	B1-B3	Ba1- Ba3	Χωρίς διαβάθμιση	Ολικό
2023	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ομόλογα	-	-	-	-	35 258	35 258
Κυβερνητικά ομόλογα	8 865	-	-	-	-	8 865
Μετρητά και καταθέσεις με τράπεζες	11 550	26 107	-	5 589	1 629	44 876
Ενυπόθηκα δάνεια σε ασφαλισμένους	-	-	-	-	1 926	1 926
Χρεώστες και δεδουλευμένα έσοδα	-	-	-	-	3 601	3 601
Περιουσιακά στοιχεία συμβολαίων αντασφάλισης	401	7 536	-	-	-	7 937
	20 816	33 643	-	5 589	42 414	102 462
	Aaa -Aa3	A1-A3	B1-B3	Ba1- Ba3	Χωρίς διαβάθμιση	Ολικό
2022						
Ομόλογα	-	-	-	-	32 016	32 016
Μετρητά και καταθέσεις με τράπεζες	21 300	30 568	-	9 076	1 468	62 412
Ενυπόθηκα δάνεια σε ασφαλισμένους	-	-	-	-	2 276	2 276
Χρεώστες και δεδουλευμένα έσοδα	-	-	-	-	3 497	3 497
Μερίδιο αντασφαλιστών στις υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	9 763	-	-	-	-	9 763
	31 063	30 568	-	9 076	39 257	109 964

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι καταθέσεις χωρίς πιστωτική διαβάθμιση αντιπροσωπεύουν υπόλοιπα σε τραπεζικούς οργανισμούς που υπόκεινται στην εποπτεία των εντεταλμένων εποπτικών αρχών και αξιολογούνται από τη Διεύθυνση ως ικανοποιητικής χρηματοοικονομικής ευρωστίας και φερεγγυότητας.

Τα ομόλογα χωρίς πιστωτική διαβάθμιση αντιπροσωπεύουν μονάδες σε συλλογικά επενδυτικά ταμεία ομολόγων (μη εισηγμένα) και αξιολογούνται από τη Διεύθυνση ως ικανοποιητικής χρηματοοικονομικής ευρωστίας και φερεγγυότητας.

Ο Όμιλος δεν έχει παρουσιάσει την ανάλυση πιστωτικού κινδύνου για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία συνδεδεμένα με ασφαλιστικά επενδυτικά ταμεία. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι για τα ταμεία αυτά, οι υποχρεώσεις έναντι των ασφαλιστηρίων συμβολαίων συνδέονται άμεσα με την απόδοση και την αξία των περιουσιακών στοιχείων που υποστηρίζουν αυτές τις υποχρεώσεις και οι μέτοχοι δεν έχουν άμεση έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο όσον αφορά τα περιουσιακά αυτά στοιχεία.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει ανάλυση της πιστοληπτικής ποιότητας των χρεωστικών τίτλων που επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος. Παρουσιάζει εάν για τα στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος, υπολογίστηκαν αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δωδεκαμήνου ή καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους και, στην τελευταία περίπτωση, αν ήταν απομειωμένα. Τα ποσά που παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα αντιπροσωπεύουν την ακαθάριστη λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου.

	Ζημιές δωδεκαμήνου	Ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής - μη απομειωμένα	Ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής - απομειωμέ να
2023	€000	€000	€000
Μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες		-	-
A1	146	-	-
Ba1 – Baa3	5 589	-	-
Χωρίς Διαβάθμιση	1 629	-	-
Ενυπόθηκα δάνεια σε ασφαλισμένους			
Χωρίς Διαβάθμιση	128	-	4 322
Χρεώστες και δεδουλευμένα έσοδα			
Χωρίς Διαβάθμιση	3 601	-	41
	<u>11 093</u>	<u>-</u>	<u>4 363</u>

Η ζημία απομείωσης σε μετρητά και αντίστοιχα μετρητών έχει επιμετρηθεί με βάση τη δωδεκάμηνη αναμενόμενη ζημία απομείωσης και αντικατοπτρίζει τις σύντομες λήξεις των εκθέσεων. Ο Όμιλος θεωρεί ότι τα μετρητά και τα αντίστοιχα μετρητών έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο με βάση τις εξωτερικές πιστοληπτικές αξιολογήσεις των συμβαλλόμενων μερών. Η πρόβλεψη απομείωσης τους στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ήταν ασήμαντη.

Η ζημία απομείωσης σε χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αναγνωρίσθηκαν στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων αναλύεται ως εξής:

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	2023 €000	2022 €000
Χρέωση για απομείωση στην αξία των ενυπόθηκων δανείων (Προηγούμενη λογιστική πολιτική)	-	65
Χρέωση για απομείωση στην αξία των ενυπόθηκων δανείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	46	-
31 Δεκεμβρίου	46	65

Αναφορικά με τα ενυπόθηκα δάνεια σε ασφαλισμένους, σύμφωνα με την προηγούμενη λογιστική πολιτική, ο Όμιλος εξέταζε αν υπήρχαν βάσιμες ενδείξεις ότι δεν θα εισπράξει όλα τα οφειλόμενα ποσά. Οι ενδείξεις περιλάμβαναν το ιστορικό αποπληρωμής, την οικονομική κατάσταση του οφειλέτη και τη ρευστοποιήσιμη αξία τυχόν εξασφαλίσεων. Εάν υπήρχαν τέτοιες ενδείξεις, υπολογιζόταν το ανακτήσιμο ποσό της απαίτησης και δημιουργούταν πρόβλεψη για απομείωση της αξίας τους. Το ποσό της πρόβλεψης αναγνωριζόταν στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων. Η μεθοδολογία και οι υποθέσεις για υπολογισμό της πρόβλεψης για απομείωση, εξετάζονταν τακτικά ώστε να περιορίζονται οι διαφορές μεταξύ των υπολογισθέντων και πραγματικών ζημιών από επισφαλείς χρεώσεις.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την κίνηση στη πρόβλεψη απομείωσης για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος:

	Ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής - απομειωμένα €000
Αρχικό υπόλοιπο στις 1 ^η Ιανουαρίου 2023 (μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9)	2 478
Καθαρή επιμέτρηση ζημιών απομείωσης	202
Παύση αναγνώρισης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(156)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	2 524

Η μείωση της πρόβλεψης απομείωσης κατά το 2023 αφορά την παύση αναγνώρισης ενός δανείου εισπρακτέου με ακαθάριστη λογιστική αξία ύψους €194 000.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας προκύπτει από ενδεχόμενη αδυναμία του Ομίλου να αποπληρώσει τις τρέχουσες και μελλοντικές υποχρεώσεις του πλήρως ή έγκαιρα. Στον κίνδυνο αυτό περιλαμβάνεται η πιθανότητα επαναχρηματοδότησης των υποχρεώσεων με ψηλότερα επιτόκια και η πώληση περιουσιακών στοιχείων με έκπτωση.

Για την ομαλή διεξαγωγή των εργασιών απαιτείται η συνεχής ροή μετρητών για την πληρωμή των υποχρεώσεων προς τους ασφαλισμένους και συνεργάτες.

Η βασική πηγή πόρων χρηματοδότησης της ρευστότητας του Ομίλου είναι τα εισπραχθέντα ασφάλιστρα, οι πωλήσεις και τα εισοδήματα από επενδύσεις, οι ρευστοποιήσιμες καταθέσεις και το τραπεζικό παρατράβηγμα.

Για την εξασφάλιση ικανοποιητικής ροής μετρητών για κάλυψη των μελλοντικών του υποχρεώσεων, ο Όμιλος επενδύει σε περιουσιακά στοιχεία με χρονική διάρκεια που συμπίπτει με τις αναμενόμενες περιόδους αποπληρωμών των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει το προφίλ λήξης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, των χαρτοφυλακίων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων και των αντασφαλιστηρίων συμβολαίων που κατέχονται που είναι υποχρεώσεις με βάση τις εναπομείνουσες συμβατικές μη προεξοφληθείσες καθαρές ταμειακές ροές που

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

αναμένεται να πληρωθούν τις περιόδους που παρουσιάζονται. Υποχρεώσεις για εναπομένουσα κάλυψη συμβολαίων που επιμετρούνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρών δεν περιλαμβάνονται σε αυτή την ανάλυση.

	Εντός ενός έτους €000	1-2 έτη €000	2-3 έτη €000	3-4 έτη €000	4-5 έτη €000	Πέραν των 5 ετών €000	Ολικό €000
2023							
Ασφαλιστήρια Συμβόλαια:							
Αποταμιευτικά ζωής	(13 861)	(9 589)	(5 966)	(2 373)	1 507	351 522	321 240
Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη	4 771	4 460	7 731	5 289	5 375	12 001	39 627
Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη	5 586	543	524	505	485	6 153	13 796
Ατυχημάτων και Υγείας	9 279	-	-	-	-	-	9 279
Αντασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής	3 259	560	455	377	315	1 380	6 346
Τραπεζικό παρατράβηγμα	2 162	-	-	-	-	-	2 162
Πιστωτές και οφειλόμενα έξοδα	8 211	-	-	-	-	-	8 211
Υποχρεώσεις μισθώσεων	-	507	-	-	-	-	507
Υποχρεώσεις ταμείων αφυπηρέτησης και συντάξεων	21 323	-	-	-	-	-	21 323
	41 180	(3 519)	2 744	3 798	7 682	371 056	422 941

2022							
Ασφαλιστήρια Συμβόλαια:							
Αποταμιευτικά ζωής	(23 356)	(14 738)	(5 015)	(2 004)	2 347	572 663	529 987
Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη	16 561	7 862	9 544	16 189	10 579	19 896	80 631
Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη	8 106	987	955	922	887	11 328	23 185
Ατυχημάτων και Υγείας	8 924	-	-	-	-	-	8 924
Αντασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής	3 900	1 025	840	691	571	1 905	8 932
Τραπεζικό παρατράβηγμα	553	-	-	-	-	-	553
Πιστωτές και οφειλόμενα έξοδα	7 321	-	-	-	-	-	7 321
Υποχρεώσεις μισθώσεων	-	150	-	-	-	-	150
Υποχρεώσεις ταμείων αφυπηρετούντων και συντάξεων	19 793	-	-	-	-	-	19 793
	41 802	(4 714)	6 324	15 798	14 384	605 792	679 386

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Τα ποσά των υποχρεώσεων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που είναι άμεσα πληρωτέα κατά απαίτηση παρουσιάζονται πιο κάτω:

	Ποσά που είναι καταβλητέα σε πρώτη ζήτηση €000	Τρέχουσα αξία €000
2023		
Ασφαλιστήρια συμβόλαια		
Αποταμιευτικά ζωής	213 545	222 306
Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη	26 046	33 541
Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη	687	10 017
	240 278	265 864
	Ποσά που είναι καταβλητέα σε πρώτη ζήτηση €000	Τρέχουσα αξία €000
2022		
Ασφαλιστήρια συμβόλαια		
Αποταμιευτικά ζωής	200 698	207 378
Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη	28 422	34 631
Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη	759	10 111
	229 879	252 120

Κίνδυνος αγοράς

Οι κίνδυνοι της αγοράς προκύπτουν από αρνητικές μεταβολές στις τιμές συναλλάγματος, επιτοκίων, μετοχών και άλλων αξιών. Οι μεταβολές αυτές δεν επηρεάζουν την επικερδότητα του Ομίλου στο βαθμό που αφορούν επενδύσεις συνδεδεμένες με ασφαλιστικά επενδυτικά σχέδια (unit-linked investment plans). Ο κίνδυνος αυτός σε σχέση με τις υπόλοιπες επενδύσεις ασφαλιστικών εργασιών διατηρείται στα χαμηλότερα δυνατά επίπεδα αφού είναι διεσπαρμένος στους διάφορους κλάδους της οικονομίας και γεωγραφικά.

Κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές των μετοχών και ομολόγων

Ο κίνδυνος σε σχέση με τις μετοχές και ομόλογα που κατέχει ο Όμιλος πηγάζει από τυχόν αρνητικές μεταβολές στις τιμές των μετοχών και ομολόγων. Οι επενδύσεις του Ομίλου σε μετοχικούς τίτλους και σε ομόλογα στις 31 Δεκεμβρίου του 2023 και 2022 εμφανίζονται στη Σημείωση 12. Επιπλέον, μείωση του κινδύνου επιτυγχάνεται μέσω διασποράς σε διάφορους τομείς δραστηριότητας.

α) Μετοχικοί τίτλοι

	Μεταβολή στο δείκτη	Επίδραση στα κέρδη πριν τη φορολογία €000	Επίδραση στα κέρδη μετά τη φορολογία €000
2023			
Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	+5%	68	61
	-5%	68	61
Μονάδες σε συλλογικά επενδυτικά ταμεία μετοχών – εισηγμένες σε ξένα χρηματιστήρια	+5%	2 942	2 648
	-5%	2 942	2 648
Μονάδες σε συλλογικά επενδυτικά ταμεία μετοχών – μη εισηγμένες	+5%	7	6
	-5%	7	6

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	Μεταβολή στο δείκτη	Επίδραση στα κέρδη πριν τη φορολογία €000	Επίδραση στα κέρδη μετά τη φορολογία €000
2022			
Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	+5%	67	60
	-5%	67	60
Μονάδες σε συλλογικά επενδυτικά ταμεία μετοχών – εισηγμένες σε ξένα χρηματιστήρια	+5%	614	553
	-5%	614	553
Μονάδες σε συλλογικά επενδυτικά ταμεία μετοχών – μη εισηγμένες	+5%	316	284
	-5%	316	284

β) Μεικτά αμοιβαία κεφάλαια και αμοιβαίο κεφάλαιο διαχείρισης διαθεσίμων

	Μεταβολή στο δείκτη	Επίδραση στα κέρδη πριν τη φορολογία €000	Επίδραση στα κέρδη μετά τη φορολογία €000
2023			
Μεικτά αμοιβαία κεφάλαια	+5%	895	805
	-5%	895	805
Αμοιβαίο κεφάλαιο διαχείρισης διαθεσίμων	+5%	-	-
	-5%	-	-
	Μεταβολή στο δείκτη	Επίδραση στα κέρδη πριν τη φορολογία €000	Επίδραση στα κέρδη μετά τη φορολογία €000
2022			
Μεικτά αμοιβαία κεφάλαια	+5%	200	180
	-5%	200	180
Αμοιβαίο κεφάλαιο διαχείρισης διαθεσίμων	+5%	-	-
	-5%	-	-

Οι μη εισηγμένες επενδύσεις περιλαμβάνουν άμεσα και έμμεσα επενδύσεις σε ξένα αμοιβαία κεφάλαια.

Κίνδυνος επιτοκίων

Ο κίνδυνος επιτοκίων είναι ο κίνδυνος η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσουν διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς.

Ο κίνδυνος αυτός επικεντρώνεται στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο του Ομίλου. Οι μεταβολές στα επιτόκια δεν επηρεάζουν την επικερδότητα του Ομίλου στο βαθμό που αφορούν επενδύσεις συνδεδεμένες με ασφαλιστικά επενδυτικά σχέδια (unit-linked investment plans).

Ο Όμιλος μετριάζει την έκθεση του στον κίνδυνο αυτό διαθέτοντας συνδυασμό χρηματοοικονομικών μέσων σταθερού και μεταβλητού επιτοκίου και παρακολουθώντας τις εξελίξεις μέσω περιοδικών αναθεωρήσεων των θέσεων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023 εάν τα επιτόκια όλων των τοκοφόρων χρηματοοικονομικών μέσων σε όλα τα νομίσματα αυξάνονταν / μειώνονταν κατά 0,5%, με όλες τις άλλες μεταβλητές να παραμένουν σταθερές, το κέρδος του Ομίλου μετά τη φορολογία για το έτος και κατά συνέπεια τα ίδια κεφάλαια θα αυξάνονταν / μειώνονταν κατά €235 χιλιάδες (2022: €331 χιλιάδες).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η έκθεση του Ομίλου σε ασφαλιστήρια και αντασφαλιστήρια συμβόλαια που είναι επιρρεπή στις διακυμάνσεις των επιτοκίων είναι ως ακολούθως:

	2023	2022
	€000	€000
Ασφαλιστήρια συμβόλαια	213 272	202 082
Συμβόλαια αντασφάλισης	3 348	2 871

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια ομαδικής ασφάλειας ζωής και τα συμβόλαια ατυχημάτων και υγείας δεν είναι επιρρεπή στις διακυμάνσεις των επιτοκίων, αφού επιμετρούνται με βάση την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρών και ο Όμιλος έχει επιλέξει να μην προεξοφλεί τις υποχρεώσεις για τις απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί. Για τα αποταμιευτικά συμβόλαια που επιμετρούνται με την Μέθοδο Μεταβλητής Αμοιβής, οποιαδήποτε μεταβολή στα επιτόκια δεν επηρεάζει άμεσα την κερδοφορία του Ομίλου, αφού η επίδραση καταχωρείται στο συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών, το οποίο υπολογίζεται με βάση τα τρέχοντα επιτόκια της αγοράς.

Για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που επιμετρούνται με βάση το Γενικό Μοντέλο Επιμέτρησης (Ζωής με συμμετοχή στα κέρδη και Ζωής χωρίς συμμετοχή στα κέρδη εξαιρουμένων των συμβολαίων ομαδικής ασφάλειας ζωής), αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων χρηματοοικονομικά έσοδα ή έξοδα ασφάλισης ως αποτέλεσμα της προεξόφλησης των μελλοντικών ταμειακών ροών με τα αναθεωρημένα επιτόκια. Παρομοίως, για τα συμβόλαια αντασφάλισης που επιμετρούνται με βάση το Γενικό Μοντέλο Επιμέτρησης, αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων χρηματοοικονομικά έσοδα ή έξοδα αντασφάλισης ως αποτέλεσμα της προεξόφλησης των μελλοντικών ταμειακών ροών αντασφάλισης με βάση τα αναθεωρημένα επιτόκια. Για αυτά τα συμβόλαια, η πιο κάτω ανάλυση δείχνει τις ευλόγως δυνατές διακυμάνσεις στα επιτόκια με όλες τις άλλες παραδοχές να παραμένουν σταθερές, παρουσιάζοντας την επίδραση στο κέρδος πριν την φορολογία και τα ίδια κεφάλαια.

Η πιο κάτω ανάλυση δείχνει τις ευλόγως δυνατές διακυμάνσεις στις βασικές παραδοχές με όλες τις άλλες παραδοχές να παραμένουν σταθερές, παρουσιάζοντας την επίδραση στο κέρδος πριν την φορολογία και τα ίδια κεφάλαια.

	Μεταβολή στα επιτόκια	Επίδραση στα κέρδη πριν τη φορολογία €000	Επίδραση στα κέρδη μετά τη φορολογία €000
2023			
Ασφαλιστήρια συμβόλαια	+1%	2 087	1 826
	-1%	(2 457)	(2 150)
Συμβόλαια αντασφάλισης	+1%	73	64
	-1%	(171)	(150)
	Μεταβολή στα επιτόκια	Επίδραση στα κέρδη πριν τη φορολογία €000	Επίδραση στα κέρδη μετά τη φορολογία €000
2022			
Ασφαλιστήρια συμβόλαια	+1%	2 007	1 757
	-1%	(2 383)	(2 085)
Συμβόλαια αντασφάλισης	+1%	76	67
	-1%	(78)	(68)

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσουν διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στις ισοτιμίες ξένου συναλλάγματος.

Η έκθεση του Ομίλου στο συναλλαγματικό κίνδυνο δεν είναι σημαντική.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

29. ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται ανάλυση των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων με βάση την αναμενόμενη ημερομηνία λήξης ή ρευστοποίησης:

2023	Εντός ενός έτους €000	Πέραν του ενός έτους €000	Σύνολο €000
Περιουσιακά στοιχεία			
Μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες	44 876	-	44 876
Χρεώστες και δεδουλευμένα έσοδα	3 601	-	3 601
<i>Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων</i>			
Μετοχές	-	60 340	60 340
Ομόλογα	-	99 562	99 562
Κυβερνητικά ομόλογα	-	16 792	16 792
Αμοιβαίο κεφάλαιο διαχείρισης διαθεσίμων	-	22 799	22 799
Δάνεια και απαιτήσεις	96	1 830	1 926
Περιουσιακά στοιχεία συμβολαίων αντασφάλισης	7 877	60	7 937
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστήριων συμβολαίων	280	1 810	2 090
Επενδύσεις σε ακίνητα	-	118 066	118 066
Ακίνητα και εξοπλισμός	-	17 926	17 926
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	-	931	931
Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	-	441	441
Φορολογία εισπρακτέα	1 094	-	1 094
	57 824	340 557	398 381
Υποχρεώσεις			
Τραπεζικό παρατράβηγμα	2 162	-	2 162
Πιστωτές και οφειλόμενα έξοδα	9 155	-	9 155
Φορολογία πληρωτέα	733	-	733
Υποχρεώσεις ταμείων αφυπηρέτησης και συντάξεων	21 323	-	21 323
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	17 469	263 743	281 212
Υποχρεώσεις συμβολαίων αντασφάλισης	2 824	(163)	2 661
Υποχρεώσεις μισθώσεων	-	508	508
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	-	6 345	6 345
	53 666	270 759	324 099

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

2022	Εντός ενός έτους €000	Πέραν του ενός έτους €000	Σύνολο €000
Περιουσιακά στοιχεία			
Μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες	62 744	-	62 744
Χρεώστες και δεδουλευμένα έσοδα	3 497	-	3 497
<i>Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων</i>			
Μετοχές	-	19 945	19 945
Ομόλογα	-	71 496	71 496
Μεικτά αμοιβαία κεφάλαια	-	67 669	67 669
Δάνεια και απαιτήσεις	114	2 162	2 276
Περιουσιακά στοιχεία συμβολαίων αντασφάλισης	9 755	7	9 762
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστηρίων συμβολαίων	511	1 934	2 445
Επενδύσεις σε ακίνητα		119 759	119 759
Ακίνητα και εξοπλισμός	-	17 942	17 942
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	-	1 187	1 187
Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	-	48	48
Φορολογία εισπρακτέα	1 056	-	1 056
	77 677	302 149	379 826
Υποχρεώσεις			
Τραπεζικό παρατράβηγμα	553	-	553
Πιστωτές και οφειλόμενα έξοδα	7 706	-	7 706
Φορολογία πληρωτέα	826	-	826
Υποχρεώσεις ταμείων αφυπηρέτησης και συντάξεων	19 793	-	19 793
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	23 076	244 429	267 505
Υποχρεώσεις συμβολαίων αντασφάλισης	2 968	64	3 032
Υποχρεώσεις μισθώσεων	-	150	150
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	-	6 710	6 710
	54 922	251 353	306 275

Ο καθορισμός της αναμενόμενης ημερομηνίας λήξης των υποχρεώσεων ασφαλιστηρίων συμβολαίων και του μεριδίου αντασφαλιστών στις υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων καθορίζεται με βάση την αναμενόμενη ημερομηνία λήξης/τερματισμού των συμβολαίων σε ισχύ.

Οι επενδύσεις και τα άλλα περιουσιακά στοιχεία που είναι άμεσα συνδεδεμένες με ασφαλιστικά/επενδυτικά ταμεία παρουσιάζονται ξεχωριστά μαζί με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων, εφόσον το προφίλ λήξης τους είναι αντίστοιχο με τον υπολογιζόμενο χρονισμό των εκροών που θα προκύψουν για το διακανονισμό των υποχρεώσεων.

30. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Την 1 Ιανουαρίου 2016 τέθηκε σε εφαρμογή η Οδηγία 2009/138/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου και οι σχετικοί Κανονισμοί αναφορικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα II). Η νέα Οδηγία εισάγει σημαντικά αυξημένες απαιτήσεις τόσο σε ποσοτικό όσο και σε ποιοτικό επίπεδο και χωρίζεται σε τρεις πυλώνες:

- Πυλώνας I: Ποσοτικές απαιτήσεις - περιλαμβάνει τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων φερεγγυότητας, των τεχνικών προβλέψεων και τις αρχές επιμέτρησης των περιουσιακών στοιχείων και

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- υποχρεώσεων.
- Πυλώνας II: Ποιοτικές απαιτήσεις - περιλαμβάνει τις απαιτήσεις εταιρικής διακυβέρνησης που εγγυώνται τη σωστή και συνετή διαχείριση της ασφαλιστικής επιχείρησης, περιλαμβανομένων των λειτουργιών διαχείρισης κινδύνων, κανονιστικής συμμόρφωσης, εσωτερικού ελέγχου και αναλογιστικής λειτουργίας.
- Πυλώνας III: Δημοσιοποίηση στοιχείων - περιλαμβάνει τις απαιτήσεις δημοσιοποίησης ποσοτικών και ποιοτικών πληροφοριών που κρίνονται απαραίτητες για τις εποπτικές αρχές και για την καλύτερη ενημέρωση των ασφαλισμένων - καταναλωτών.

Με την εφαρμογή της Οδηγίας, η Εταιρεία διαχειρίζεται την κεφαλαιουχική της βάση αξιολογώντας σε τριμηνιαία βάση την κάλυψη των κεφαλαιακών απαιτήσεων φερεγγυότητας της Εταιρείας με υψηλής ποιότητας ίδια κεφάλαια. Στα πλαίσια αυτά, προβαίνει σε αριθμό ενεργειών για τη βελτιστοποίηση της διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων και κεφαλαίων της, περιλαμβανομένης της ρύθμισης της μερισματικής πολιτικής της, ώστε να βρίσκεται σε θέση να καλύπτει τις αυξημένες ποσοτικές απαιτήσεις κεφαλαίου.

Επιπρόσθετα, η Εταιρεία αξιολογεί σε ετήσια βάση τη συνεχή συμμόρφωση με τις εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις της Οδηγίας καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου του επιχειρηματικού σχεδιασμού της. Η αξιολόγηση αυτή λαμβάνει υπόψη τις πιθανές μελλοντικές μεταβολές στο προφίλ κινδύνου, την ποσότητα και ποιότητα των ιδίων κεφαλαίων, καθώς και τη σύνθεση τους ανά κατηγορία και πώς αυτή μπορεί να μεταβληθεί κατά την περίοδο του επιχειρηματικού σχεδιασμού. Τα αποτελέσματα της προοπτικής αξιολόγησης των ιδίων κινδύνων λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο διαχείρισης των κεφαλαίων, του επιχειρηματικού προγραμματισμού και της ανάπτυξης και σχεδιασμού των προϊόντων της Εταιρείας.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023 τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ίδια κεφάλαια

	2023	2022
	€000	€000
Μετοχικό κεφάλαιο	14 994	14 994
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	7 810	7 810
Αποθεματικά επανεκτίμησης	10 024	10 021
Αδιανέμητα κέρδη	39 794	39 013
Συνολικά ίδια κεφάλαια	72 622	71 838

Οι αναπροσαρμογές για κάλυψη των κεφαλαιακών απαιτήσεων της Εταιρείας με βάση την οδηγία της Φερεγγυότητα II παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2023
	€000
Διαφορά στις τεχνικές προβλέψεις χωρίς αντασφάλιση	8 088
Αξία άυλων περιουσιακών στοιχείων	(924)
Αναβαλλόμενο κόστος κτήσης	(10)
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(1 010)
Συνολικές αναπροσαρμογές	6 144
Ίδια κεφάλαια για σκοπούς Φερεγγυότητας II	78 766

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Τα ίδια κεφάλαια για σκοπούς φερεγγυότητας ΙΙ για το 2022 δεν έχουν αναπροσαρμοστεί και είχαν ως ακολούθως:

	2022
	€000
Ασφαλιστικές υποχρεώσεις	38 069
Αξία άυλων περιουσιακών στοιχείων	(1 187)
Αναβαλλόμενο κόστος κτήσης	83
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(4 769)
Συνολικές αναπροσαρμογές	32 169
Ίδια κεφάλαια για σκοπούς Φερεγγυότητας ΙΙ	73 725

31. ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Παρατίθενται πιο κάτω επιπρόσθετα στοιχεία με βάση τις Λογιστικές Οδηγίες οι οποίες εκδόθηκαν με βάση τις διατάξεις του εδαφίου 2 του άρθρου 87 των περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμων:

Α) Ανάλυση ασφαλιστρών και αντασφαλιστρών

Κλάδος ασφαλειών ζωής και ετησίων προσόδων

	2023	2022
	€000	€000
Ατομικά ασφάλιστρα	62 744	60 227
Ασφάλιστρα ομαδικών συμβολαίων ζωής	2 826	3 179
	65 570	63 406
Περιοδικά ασφάλιστρα	57 538	55 552
Εφάπαξ ασφάλιστρα	8 032	7 854
	65 570	63 406
Ασφάλιστρα κλάδου ζωής που δεν συνδέονται με επενδύσεις:		
- Χωρίς συμμετοχή στα κέρδη	6 287	6 419
- Με συμμετοχή στα κέρδη	1 127	1 094
	7 414	7 513
Ασφάλιστρα κλάδου ζωής συνδεδεμένα με επενδύσεις όπου τον επενδυτικό κίνδυνο φέρουν οι ασφαλισμένοι	58 156	55 893
	65 570	63 406

Κλάδος ατυχημάτων και υγείας

	2023	2022
	€000	€000
Μεικτά ασφάλιστρα ατομικών και ομαδικών συμβάσεων	40 513	39 588
Μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα ατομικών και ομαδικών συμβάσεων	(136)	(181)
	40 377	39 407
Σύνολο ασφαλιστρών	105 947	102 813

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Κλάδος ασφαλειών ζωής και ετησίων προσόδων

	2023	2022
	€000	€000
Αντασφάλιστρα κλάδου ζωής που δεν συνδέονται με επενδύσεις	3 119	3 014
Αντασφάλιστρα κλάδου ζωής συνδεδεμένα με επενδύσεις	1 202	1 140
	4 321	4 154

Κλάδος ατυχημάτων και υγείας

	2023	2022
	€000	€000
Μεικτά αντασφάλιστρα ατομικών και ομαδικών συμβάσεων	29 767	29 160
Μη δεδουλευμένα αντασφάλιστρα ατομικών και ομαδικών συμβάσεων	(47)	(52)
	29 720	29 108

Σύνολο αντασφαλιστρών

34 041	33 262
---------------	--------

Καθαρά ασφάλιστρα

71 906	69 551
---------------	--------

B) Ανάλυση μεικτών πληρωμών σε ασφαλισμένους και μερίδιο αντασφαλιστών

Κλάδος ασφαλειών ζωής και ετησίων προσόδων

	2023	2022
	€000	€000
Μεικτές πληρωμές με αμεταβλητές και εγγυημένες παροχές	3 098	3 148
Μεικτές πληρωμές με συμμετοχή στα κέρδη	8 968	5 618
Μεικτές πληρωμές χωρίς συμμετοχή στα κέρδη	29 694	26 452
	41 760	35 218

Κλάδος ατυχημάτων και υγείας

	2023	2022
	€000	€000
Μεικτές πληρωμές σε ατομικές συμβάσεις	16 454	13 276
Μεικτές πληρωμές σε ομαδικές συμβάσεις	6 076	5 872
	22 530	19 148

Μεικτές πληρωμές σε ασφαλισμένους

64 290	54 366
---------------	--------

Κλάδος ασφαλειών ζωής και ετησίων προσόδων

Μερίδιο αντασφαλιστών στις πληρωμές σε ασφαλισμένους:

-Με αμεταβλητές και εγγυημένες παροχές	1 203	1 687
-Χωρίς συμμετοχή στα κέρδη	180	49
	1 383	1 736

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Κλάδος ατυχημάτων και υγείας

Μερίδιο αντασφαλιστών στις πληρωμές σε ασφαλισμένους:

	2023	2022
	€000	€000
-Ατομικές συμβάσεις	12 333	9 996
-Ομαδικές συμβάσεις	4 506	4 376
	16 839	14 372
Μερίδιο αντασφαλιστών στις πληρωμές σε ασφαλισμένους	18 222	16 108

Γ) Ανάλυση προμηθειών από αντασφαλιστές και άλλες προμήθειες

	2023	2022
	€000	€000
Προμήθειες από αντασφαλιστές κλάδου ζωής	1 401	1 235
Προμήθειες από αντασφαλιστές κλάδου ατυχημάτων και υγείας	10 688	12 509
Προμήθειες ως αντιπρόσωπος γενικού κλάδου	618	516
	12 687	14 260

32. ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την ακόλουθη ιεραρχία για τον καθορισμό και τη γνωστοποίηση της εύλογης αξίας:

Επίπεδο 1: επενδύσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία με βάση χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργείς αγορές.

Επίπεδο 2: επενδύσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς.

Επίπεδο 3: επενδύσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς. Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει μη εισηγμένες επενδύσεις, επενδύσεις σε ακίνητα και ιδιόκτητα ακίνητα.

Η μέθοδος που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων, που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με την χρήση μοντέλων αποτίμησης, περιγράφεται στη λογιστική πολιτική αριθμός 11 για τις επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Τα μοντέλα αυτά περιλαμβάνουν τις εκτιμήσεις του Ομίλου σχετικά με τις παραδοχές που θα χρησιμοποιούσε ένας επενδυτής στην επιμέτρηση της εύλογης αξίας. Η μέθοδος που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό της εύλογης αξίας των ακινήτων, περιγράφεται στη λογιστική πολιτική 10 και 12.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών μέσων και ακινήτων που επιμετρούνται στην εύλογη αξία ανά επίπεδο παρουσιάζεται πιο κάτω:

	Επίπεδο 1 €000	Επίπεδο 2 €000	Επίπεδο 3 €000	Σύνολο €000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και ακίνητα				
2023				
Μετοχές	38 897	19 947	1 496	60 340
Ομόλογα	47 021	52 541	-	99 562
Κυβερνητικό ομόλογα	16 746	-	-	16 746
Αμοιβαίο κεφάλαιο διαχείρισης διαθεσίμων	17 675	5 124	-	22 799
Επενδύσεις σε ακίνητα	-	-	118 066	118 066
Ιδιόκτητα ακίνητα	-	-	17 278	17 278
	120 339	77 612	136 840	334 791
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και ακίνητα				
2022				
Μετοχές	18 461	-	1 483	19 944
Ομόλογα	71 496	-	-	71 496
Μεικτά αμοιβαία κεφάλαια	67 669	-	-	67 669
Επενδύσεις σε ακίνητα	-	-	119 759	119 759
Ιδιόκτητα ακίνητα	-	-	17 161	17 161
	157 626	-	138 403	296 029

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, ομόλογα αξίας 52 541 000 ευρώ, μετοχές αξίας 19 947 000 ευρώ και αμοιβαίο κεφάλαιο διαχείρισης διαθεσίμων αξίας 5 124 000 ευρώ μεταφέρθηκαν από το επίπεδο 1 στο επίπεδο 2 λόγω του ότι η αγορά τους δεν κρίθηκε ως ενεργή για τον συγκεκριμένο χρόνο.

Ευαισθησία της επιμέτρησης εύλογης αξίας στις μεταβολές σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα – 31 Δεκεμβρίου 2023

Ενόψει της αβεβαιότητας που παρατηρείται στην αγορά, τυχόν μεταβολές σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα δύναται να οδηγήσουν σε επιμέτρηση σημαντικά υψηλότερης ή χαμηλότερης εύλογης αξίας.

Μια διαφοροποίηση του συντελεστή ετήσιας εκτιμημένης εύλογης αξίας ανά τ.μ. θα επηρέαζε την εύλογη αξία των ιδιόκτητων ακινήτων ανά τ.μ. ως ακολούθως:

	Αλλαγή σε παραδοχή	Επίδραση στην εύλογη αξία ιδιόκτητων ακινήτων
		2023 €000
	%	
Ετήσια εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ.		
- Αύξηση	10	1 728
- Μείωση	10	(1 728)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Μια διαφοροποίηση του συντελεστή ετήσιας μισθωτικής απόδοσης ("yield") θα επηρέαζε την εύλογη αξία των ιδιόκτητων ακινήτων ως ακολούθως:

	Αλλαγή σε παραδοχή	Επίδραση στην εύλογη αξία ιδιόκτητων ακινήτων
		2023 €000
Συντελεστής ετήσιας μισθωτικής απόδοσης	%	
- Αύξηση	0,5	(1 495)
- Μείωση	0,5	1 791

Ευαισθησία της επιμέτρησης εύλογης αξίας στις μεταβολές σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα που αφορούν επενδύσεις σε ακίνητα – εκτός των ακινήτων που σχετίζονται με οικόπεδα για την ανάπτυξη Golf:

	Αλλαγή σε παραδοχή	Επίδραση στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα
		2023 €000
Ετήσια εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ.	%	
- Αύξηση	10	8 959
- Μείωση	10	(8 959)
Συντελεστής ετήσιας μισθωτικής απόδοσης		
- Αύξηση	0,5	(204)
- Μείωση	0,5	232

Ευαισθησία της επιμέτρησης εύλογης αξίας στις μεταβολές σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα που αφορούν επενδύσεις σε ακίνητα που σχετίζονται με οικόπεδα για την ανάπτυξη Golf:

	Επίδραση στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα
	2023 €000
Ποσοστό χρονικής αναπροσαρμογής των χρηματοροών: 16,13%	(4 700)
Διάρκεια πωλήσεων: 30 χρόνια (+5 χρόνια)	(11 000)
Τιμές πώλησης των κατοικιών: -10% (€3 197 / m ²)	(13 200)
Άμεσες δαπάνες κατασκευής: + €100 / m ²	(4 100)
Άμεσες δαπάνες κατασκευής: - €100 / m ²	4 100
Επαγγελματικά έξοδα: +2% (7%)	(1 800)

Ευαισθησία της επιμέτρησης εύλογης αξίας στις μεταβολές σε μη παρατηρήσιμες εισροές – 31 Δεκεμβρίου 2022

Ενόψει της αβεβαιότητας που παρατηρείται στην αγορά, τυχόν μεταβολές σε μη παρατηρήσιμες εισροές δύναται να οδηγήσουν σε επιμέτρηση σημαντικά υψηλότερης ή χαμηλότερης εύλογης αξίας. Μια διαφοροποίηση του συντελεστή ετήσιας μισθωτικής απόδοσης θα επηρέαζε την εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα και των ιδιόκτητων ακινήτων ως ακολούθως:

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	Αλλαγή σε παραδοχή	Επίδραση στην εύλογη αξία ιδιοκτητήτων ακινήτων
		2022 €000
Ετήσια εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ.	%	
- Αύξηση	10	1 716
- Μείωση	10	(1 716)

Μια διαφοροποίηση του συντελεστή ετήσιας μισθωτικής απόδοσης ("yield") θα επηρέαζε την εύλογη αξία των ιδιοκτητήτων ακινήτων ως ακολούθως:

	Αλλαγή σε παραδοχή	Επίδραση στην εύλογη αξία ιδιοκτητήτων ακινήτων
		2022 €000
Συντελεστής ετήσιας μισθωτικής απόδοσης	%	
- Αύξηση	0,5	(1 314)
- Μείωση	0,5	1 554

Ευαισθησία της επιμέτρησης εύλογης αξίας στις μεταβολές σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα που αφορούν επενδύσεις σε ακίνητα – εκτός των ακινήτων που σχετίζονται με οικόπεδα για την ανάπτυξη Golf:

	Αλλαγή σε παραδοχή	Επίδραση στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα
		2022 €000
Ετήσια εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ.	%	
- Αύξηση	10	8 128
- Μείωση	10	(8 128)
Συντελεστής ετήσιας μισθωτικής απόδοσης		
- Αύξηση	0,5	(184)
- Μείωση	0,5	230

Ευαισθησία της επιμέτρησης εύλογης αξίας στις μεταβολές σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα που αφορούν επενδύσεις σε ακίνητα που σχετίζονται με οικόπεδα για την ανάπτυξη Golf:

	Επίδραση στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα
	2022 €000
Ποσοστό χρονικής αναπροσαρμογής των χρηματοροών: 16,2%	(4 700)
Διάρκεια πωλήσεων: 30 χρόνια (+5 χρόνια)	(10 400)
Τιμές πώλησης των κατοικιών: -10% (€3 197 / m ²)	(13 000)
Άμεσες δαπάνες κατασκευής: + €100 / m ²	(4 000)
Άμεσες δαπάνες κατασκευής: - €100 / m ²	3 300
Επαγγελματικά έξοδα: +2% (7%)	(1 800)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

33. ΑΛΛΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο Όμιλος ελέγχεται από την εταιρεία Photos Photiades Group Ltd, η οποία είναι εγγεγραμμένη στην Κύπρο και κατέχει το 58,38% των μετοχών της Εταιρείας. Το υπόλοιπο ποσοστό των μετοχών είναι ευρέως διεσπαρμένο και δεν υφίσταται τελικό φυσικό πρόσωπο που να ελέγχει την Εταιρεία.

Η τελική ιθύνουσα εταιρεία η οποία καταρτίζει τις ενοποιημένες καταστάσεις του μέγιστου συνόλου εταιρειών του οποίου η Εταιρεία αποτελεί μέρος ως θυγατρική είναι η Photos Photiades Group Ltd, εγγεγραμμένη στην Κύπρο, με εγγεγραμμένο γραφείο στην Οδό Στασίνου 8, Τ.Κ.1060, Λευκωσία.

Οι συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα του Ομίλου περιλαμβάνουν συγγενείς εταιρείες, την ανώτερη διευθυντική ομάδα, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα.

Υπόλοιπα από συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα

Διευθυντικής Ομάδας (συμπεριλαμβανομένων στενών μελών της οικογένειας)

	2023	2022
	€000	€000
Δάνεια	29	30

Τα δάνεια είναι χρηματοδοτικά και αποτελούνται από δάνεια μισθού και στεγαστικά. Τα δάνεια μισθού φέρουν τόκο 2,5%, δεν φέρουν εξασφαλίσεις και έχουν μέγιστη περίοδο αποπληρωμής τους 18 μήνες. Τα στεγαστικά δάνεια φέρουν τόκο 3,75%, είναι εξασφαλισμένα και έχουν περίοδο αποπληρωμής τα 26 χρόνια.

Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου

	2023	2022
	€000	€000
Δικαιώματα	178	214
Ωφελήματα αφυπηρέτησης υπό μορφή σύνταξης πληρωτέα ως συμβόλαια άμεσης προσόδου	157	147
Παροχές σε είδος	12	8

Αμοιβές Διευθυντικής Ομάδας

	2023	2022
	€000	€000
Απολαβές συμπεριλαμβανομένων άλλων βραχυπρόθεσμων ωφελημάτων και εισφορών εργοδότη	1 466	1 199
Συνεισφορές στο ταμείο υγείας	21	20
Συνεισφορές στο ταμείο αφυπηρέτησης και συντάξεων	98	83
Παροχές σε είδος	44	39
Σύνολο αμοιβών	1 629	1 341

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Άλλες συναλλαγές και υπόλοιπα με συνδεδεμένα πρόσωπα

Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου (συμπεριλαμβανομένων στενών μελών της οικογένειας)

	2023	2022
	€000	€000
Ασφάλιστρα	66	64
Απαιτήσεις	30	13
Λοιπά έσοδα από συνδεδεμένο πρόσωπο	-	800
Ποσό εισπρακτέο από συνδεδεμένο πρόσωπο	800	800

Το ποσό αυτό αφορά φορολογίες επί των αμοιβών συνδεδεμένου προσώπου που καταβλήθηκαν στο παρελθόν, εκ μέρους του, στο Τμήμα Φορολογίας. Το 2022 το ποσό αυτό αναγνωρίστηκε ως εισπρακτέο με παράλληλη πίστωση του λογαριασμού άλλων εισοδημάτων και είναι πλήρως εξασφαλισμένο.

Διευθυντική Ομάδα (συμπεριλαμβανομένων στενών μελών της οικογένειας)

	2023	2022
	€000	€000
Ασφάλιστρα	251	216
Απαιτήσεις	29	37
Τόκοι από δάνεια	1	1

Οντότητες υπό κοινό έλεγχο

	2023	2022
	€000	€000
Ασφάλιστρα	894	795
Απαιτήσεις	735	691

34. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων, η διαμάχη μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας καθώς και Χαμάς με Ισραήλ, βρίσκονται σε εξέλιξη καθώς οι στρατιωτικές επιχειρήσεις συνεχίζονται. Παράλληλα επιβάλλονται επιπλέον κυρώσεις στην Ρωσία. Ο Όμιλος θα συνεχίσει να παρακολουθεί τα γεγονότα.

Εκτός όπως αναφέρεται πιο πάνω δεν υπήρξαν άλλα σημαντικά γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας αναφοράς που να έχουν σχέση με τη κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων.

Έκθεση ανεξάρτητων ελεγκτών στις σελίδες 164 μέχρι 173.

KPMG Limited
Εγκεκριμένοι Λογιστές
Εσπερίδων 14, 1087 Λευκωσία, Κύπρος
Τ.Θ. 21121, 1502 Λευκωσία, Κύπρος
Τ: +357 22 209000, Φ: +357 22 678200

164

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ

ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ

UNIVERSAL LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LIMITED

Έκθεση επί του ελέγχου των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Universal Life Insurance Public Company Limited (η 'Εταιρεία') και των θυγατρικών της ('το Συγκρότημα'), οι οποίες παρουσιάζονται στις σελίδες 16 μέχρι 163 και αποτελούνται από την ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2023, τις ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων, μεταβολών καθαρής θέσης και ταμειακών ροών για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και σημειώσεις επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν σημαντικές πληροφορίες λογιστικής πολιτικής.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της ενοποιημένης χρηματοοικονομικής θέσης του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2023, και της ενοποιημένης χρηματοοικονομικής του επίδοσης και των ενοποιημένων ταμειακών ροών του, για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση ('ΔΠΧΑ-ΕΕ') και τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113 (ο 'περί Εταιρειών Νόμος, Κεφ. 113').

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου ('ΔΠΕ'). Οι ευθύνες μας, με βάση τα πρότυπα αυτά, περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας 'Ευθύνες των ελεγκτών για τον έλεγχο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων'.

Λεμεσός
Τ.Θ. 50161, 3601
Τ: +357 25 869000
Φ: +357 25 363842

Πάφος
Τ.Θ. 60288, 8101
Τ: +357 26 943050
Φ: +357 26 943062

Πόλις Χρυσούχους
Τ.Θ. 66014, 8330
Τ: +357 26 322098
Φ: +357 26 322722

Λάρνακα
Τ.Θ. 40075, 6300
Τ: +357 24 200000
Φ: +357 24 200200

Παραλίμνη / Αγία Νάπα
Τ.Θ. 33200, 5311
Τ: +357 23 820080
Φ: +357 23 820084

Βάση γνώμης (συνέχ.)

Παραμείναμε ανεξάρτητοι από το Συγκρότημα καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Διεθνή Κώδικα Δεοντολογίας Λογιστών (συμπεριλαμβανομένων των Διεθνών Προτύπων Ανεξαρτησίας) που εκδίδεται από το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές ('Κώδικας ΔΣΠΔΕΛ'), και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Κύπρο και έχουμε συμμορφωθεί με τις άλλες ευθύνες δεοντολογίας που απορρέουν από τις απαιτήσεις αυτές και τον Κώδικα ΔΣΠΔΕΛ. Πιστεύουμε, ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη.

Κύρια θέματα ελέγχου συμπεριλαμβανομένων των σημαντικότερων κινδύνων ουσιωδών ανακριβειών, που περιλαμβάνει εκτιμώμενους κινδύνους ουσιωδών ανακριβειών που οφείλονται σε απάτη

Τα κύρια θέματα ελέγχου είναι εκείνα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου. Τα θέματα αυτά έχουν εξεταστεί στο πλαίσιο του ελέγχου των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, ως σύνολο, και για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη σχετικά με αυτά τα θέματα.

Επίδραση αρχικής εφαρμογής του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 17 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια» («ΔΠΧΑ 17») στα αρχικά υπόλοιπα και τις συγκριτικές πληροφορίες

Αναφορά στις σημειώσεις 3 και 4.12 (στην ενότητα "Περίληψη Σημαντικών Λογιστικών Πολιτικών"), των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 από την 1η Ιανουαρίου 2023 οδήγησε σε σημαντικές αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και μεθόδους επιμέτρησης για ασφαλιστήρια συμβόλαια, καθώς και σε αλλαγές στην παρουσίαση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Το ΔΠΧΑ 17 εφαρμόστηκε αναδρομικά στα ασφαλιστήρια συμβόλαια που ήταν σε ισχύ στη μεταβατική ημερομηνία της 1ης Ιανουαρίου 2022, σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 8 "Λογιστικές πολιτικές, μεταβολές των λογιστικών εκτιμήσεων και λάθη" («ΔΛΠ 8»).

Η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 περιλαμβάνει τη χρήση νέων λογιστικών και αναλογιστικών εκτιμήσεων που απαιτούν σημαντική κρίση από τη διοίκηση του Συγκροτήματος (η «Διοίκηση») για τον καθορισμό της κατάλληλης προσέγγισης μετάβασης για κάθε ομάδα ασφαλιστήριων συμβολαίων, την επιλογή των κατάλληλων λογιστικών πολιτικών και στον καθορισμό των μεθόδων/μοντέλων, υποθέσεων και παραμέτρων που πρέπει

Μεταξύ άλλων, διεκπεραιώσαμε τις ακόλουθες διαδικασίες:

Αξιολογήσαμε την καταλληλότητα των αποφάσεων μετάβασης που λήφθηκαν και των προσεγγίσεων που εφαρμόστηκαν από τη Διοίκηση για τις ομάδες των ασφαλιστήριων συμβολαίων. Η αξιολόγησή μας συμπεριλάμβανε τα κριτήρια που εφάρμοσε η Διοίκηση για τον καθορισμό των περιπτώσεων όπου η αναδρομική εφαρμογή για τα μακροπρόθεσμα ασφαλιστήρια συμβολαίων ζωής ήταν ανέφικτη, σύμφωνα με τα κριτήρια του ΔΛΠ 8.

Αξιολογήσαμε την καταλληλότητα των βασικών αποφάσεων για το πεδίο εφαρμογής και μεθοδολογίας, καθώς και της επιλογής και εφαρμογής των σημαντικών λογιστικών πολιτικών και κυριότερων κρίσεων.

Εξετάσαμε δειγματοληπτικά τα δεδομένα, τις παραδοχές και τις βασικές παραμέτρους μοντελοποίησης που

να εφαρμοστούν.

Το Συγκροτήμα εφάρμοσε την πλήρη αναδρομική προσέγγιση εκτός εάν αυτό ήταν ανέφικτο. Η μετάβαση στο ΔΠΧΑ 17 είχε θετικό καθαρό αντίκτυπο €28.695 χιλιάδες.

Λόγω της σημαντικότητας των αλλαγών στην αναγνώριση και επιμέτρηση των υποχρεώσεων από ασφαλιστήρια συμβόλαια που εισήγαγε το ΔΠΧΑ 17, της επιλογής των λογιστικών πολιτικών και μεθόδους επιμέτρησης, καθώς της σημαντικής πολυπλοκότητας και υποκειμενικότητας της φύσης των κρίσεων που έκανε η διοίκηση σχετικά με την επιλογή και εφαρμογή μεθόδων/μοντέλων και βασικών υποθέσεων, καταλήξαμε ότι η επίδραση της αρχικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17 στα αρχικά υπόλοιπα και τις συγκριτικές πληροφορίες στις οικονομικές καταστάσεις είναι ένα κύριο θέμα ελέγχου.

χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των αρχικών υπολοίπων και των συγκριτικών πληροφοριών που παρουσιάζονται.

Αξιολογήσαμε την καταλληλότητα των γνωστοποιήσεων στις σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων σχετικά με τη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 17, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 8.

Εκτίμηση των υποχρεώσεων ασφαλιστήριων συμβολαίων

Αναφορά στη σημείωση 2 (ενότητα 4), 21 και 22 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και ανέρχονται σε €281.212 χιλιάδες.

Οι υποχρεώσεις ασφαλιστήριων συμβολαίων αποτελούν το πιο σημαντικό μέρος των υποχρεώσεων στην ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.

Για την εκτίμηση αυτών των υποχρεώσεων εφαρμόστηκαν από το Συγκροτήμα οι ακόλουθες πολιτικές:

- Προσδιορισμός της βέλτιστης εκτίμησης της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών που απαιτούνται για την εκπλήρωση συμβατικών δεσμεύσεων προς τους αντισυμβαλλόμενους.
- Ορισμός της προσαρμογής κινδύνου (για μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους) που προορίζεται να καλύψει την
- αβεβαιότητα σχετικά με το ποσό και το χρονοδιάγραμμα των

Μεταξύ άλλων, διεκπεραιώσαμε τις ακόλουθες διαδικασίες:

Αξιολογήσαμε τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη λειτουργική αποτελεσματικότητα των δικλίδων ασφαλείας που αφορούν τις υποχρεώσεις ασφαλιστήριων συμβολαίων κλάδου ζωής και κλάδου ατυχημάτων.

Αξιολογήσαμε τη συμμόρφωση των λογιστικών πολιτικών με το ΔΠΧΑ 17.

Αξιολογήσαμε τη μεθοδολογία και τις κύριες παραμέτρους που χρησιμοποίησε ο εσωτερικός αναλογιστής του Συγκροτήματος στην εκτίμηση των υποχρεώσεων σε σχέση με τις υποχρεώσεις ασφαλιστήριων συμβολαίων κλάδου ζωής και κλάδου ατυχημάτων και υγείας μέσω της συμμετοχής εμπειρογνομώνων-αναλογιστών στην ελεγκτική ομάδα.

μελλοντικών ταμειακών ροών που δημιουργούνται από αυτούς τους κινδύνους.

- Προσδιορισμός του συμβατικού περιθωρίου κέρδους, το οποίο αντιπροσωπεύει το μη δεδουλευμένο κέρδος που αναγνωρίζει το Συγκρότημα κατά την παροχή υπηρεσιών ασφαλιστήριου συμβολαίου κατά την περίοδο κάλυψης.

Κατά την εφαρμογή των πιο πάνω πολιτικών η Διοίκηση καλείται να προβεί σε μια σειρά από παραδοχές και να πάρει σημαντικές αποφάσεις διαχείρισης. Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιούνται από τη Διοίκηση για την επιμέτρηση των υποχρεώσεων για τα μακροπρόθεσμα ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής, και πιο συγκεκριμένα στην εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών, περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, αναμενόμενα μελλοντικά ποσοστά θνησιμότητας και νοσηρότητας, έξοδα διαχείρισης των ασφαλιστηρίων, ποσοστά λήξης και εξαγοράς, προεξοφλητικά επιτόκια, κίνδυνο προσαρμογής για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο και απόσβεση συμβατικού περιθωρίου κέρδους.

Η επιμέτρηση και η παρουσίαση των υποχρεώσεων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17, όπως περιγράφεται παραπάνω, περιλαμβάνει σημαντική κρίση της διοίκησης για την επιλογή των καταλληλότερων και σχετικών μεθόδων/μοντέλων, παραδοχών, δεδομένων και άλλων παραμέτρων που θα εφαρμοστούν στην εκτίμηση, συμπεριλαμβανομένων πολύπλοκων τεχνικών μοντελοποίησης και αναλογιστική πραγματογνωμοσύνη.

Δεδομένης της σημαντικής επίδρασης στη χρηματοοικονομική θέση και επίδοσης του Συγκροτήματος, της πολυπλοκότητας, και της ανάγκης άσκησης σημαντικής κρίσης θεωρούμε ότι αυτό αποτελεί κύριο θέμα του ελέγχου.

Εξετάσαμε τις βασικές παραδοχές που χρησιμοποίησε το Συγκρότημα για τον υπολογισμό τους (όπως τη θνησιμότητα, νοσηρότητα, τις αποδόσεις των επενδύσεων που υποστηρίζουν τις υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων, τα προεξοφλητικά επιτόκια και τα έξοδα διαχείρισης των ασφαλιστηρίων συμβολαίων) μέσω της συμμετοχής εσωτερικών εμπειρογνομόνων-αναλογιστών στην ελεγκτική ομάδα.

Εξετάσαμε, σε δειγματοληπτική βάση και με βάση την εκτίμηση κινδύνου μας, τις μεθόδους/μοντέλα, τις βασικές παραδοχές και τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό των εκτιμώμενων προεξοφλημένων μελλοντικών ταμειακών ροών, την προσαρμογή κινδύνου και το συμβατικό περιθώριο κέρδους. Περαιτέρω εκτιμήσαμε και αξιολογήσαμε την λογική αυτών των εκτιμήσεων, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών των υποχρεώσεων ασφαλιστηρίων συμβολαίων και των ποσών που απελευθερώθηκαν στα αποτελέσματα για την περίοδο, ως αποτέλεσμα της προσαρμογής κινδύνου, και το συμβατικό περιθώριο κέρδους.

Εξετάσαμε, σε δειγματοληπτική βάση, την αξιοπιστία των υποκείμενων δεδομένων που χρησιμοποιούνται στα μοντέλα πρόβλεψης και τους υπολογισμούς της βέλτιστης εκτίμησης των προεξοφλημένων μελλοντικών ταμειακών ροών.

Αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων στις σχετικές σημειώσεις των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Αποτίμηση εύλογης αξίας Επενδύσεων σε ακίνητα

Αναφορά στη σημείωση 2 (ενότητα 10), 11 και 32 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και ανέρχονται σε €118.066 χιλιάδες.

Αποτίμηση εύλογης αξίας Επενδύσεων σε ακίνητα

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, οι επενδύσεις σε ακίνητα ανέρχονται σε €118.066 χιλιάδες και αποτελούν ένα από τα πιο σημαντικά περιουσιακά στοιχεία στην ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα, αποτιμώνται στην εύλογη αξία βάση εκτιμήσεων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του ΔΛΠ 40 και του ΔΠΧΑ 13. Οι εκτιμήσεις γίνονται από ανεξάρτητους εκτιμητές και αποτελούν τη βάση για τον καθορισμό εύλογων αξιών από τη Διεύθυνση.

Οι σχετικές εκτιμήσεις, ανάλογα με την περίπτωση, εμπερικλείουν παραδοχές αυξημένης υποκειμενικότητας λόγω της έλλειψης επαρκών διαθέσιμων παρατηρήσιμων στοιχείων που να είναι άμεσα συγκρίσιμα με τα εν λόγω ακίνητα που αποτιμώνται.

Οι παραδοχές και οι προκύπτουσες εκτιμήσεις υπόκεινται στις συνθήκες της αγοράς και δύναται να τροποποιηθούν ουσιαδώς με την πάροδο του χρόνου. Για αξιολόγηση τυχόν επιπτώσεων στην χρηματοοικονομική θέση και επίδοση του Συγκροτήματος η Διεύθυνση καταρτίζει ανάλυση ευαισθησίας για τις σημαντικές παραδοχές.

Οι ανεξάρτητοι εκτιμητές στους οποίους ανατέθηκε από τη Διεύθυνση η εργασία εκτίμησης των επενδύσεων σε ακίνητα έχουν αναφέρει στις εκθέσεις τους ότι οι νέες συνθήκες που διαμορφώνονται από τις υψηλές πληθωριστικές πιέσεις και τον πόλεμο στην Ουκρανία καθώς και τις σημαντικές ανατιμήσεις κατασκευαστικών υλικών σε συνδυασμό με την σημαντική αύξηση στο κόστος μεταφοράς, στρέφουν όλο και περισσότερο τους επενδυτές σε αγορές ακινήτων ως αντιστάθμισμα σε πιθανή περαιτέρω έκρηξη του πληθωρισμού. Παράλληλα, αρνητική επίδραση στην αγορά ακινήτων ενδέχεται να έχει και η αύξηση στο κόστος του δανεισμού, λόγω επιπλέον ενδεχόμενης ανόδου των επιτοκίων. Ως αποτέλεσμα, οι εκτιμήσεις των ακινήτων

Μεταξύ άλλων, διεκπεραιώσαμε τις ακόλουθες διαδικασίες:

Αξιολογήσαμε το σχεδιασμό και την εφαρμογή των δικλίδων ασφαλείας σε σχέση με τη διαδικασία του υπολογισμού της εύλογης αξίας των επενδύσεων σε ακίνητα.

Αξιολογήσαμε την ανεξαρτησία και την ικανότητα των εξωτερικών εκτιμητών που χρησιμοποιεί το Συγκρότημα.

Συγκρίναμε τις πληροφορίες που συμπεριλαμβάνονται στις εκθέσεις εκτίμησης της εύλογης αξίας που καταρτίστηκαν από τους εξωτερικούς εκτιμητές με τα λογιστικά βιβλία του Συγκροτήματος.

Με τη συμμετοχή εσωτερικών εμπειρογνομόνων - εκτιμητών στην ελεγκτική ομάδα, αξιολογήσαμε την καταλληλότητα των μεθοδολογιών εκτιμήσεων που υιοθετήθηκαν και το κατά πόσο οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τους εξωτερικούς εκτιμητές ήταν εντός ενός εύλογου εύρους.

Αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων στις σχετικές σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των σημαντικών υπολογισμών και παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν καθώς επίσης και την ακρίβεια των αναλύσεων ευαισθησίας επί των σημαντικών παραδοχών.

υπόκεινται σε “ουσιώδη αβεβαιότητα εκτίμησης” (material valuation uncertainty). Αυτή η αναφορά υποδεικνύει λιγότερη βεβαιότητα και κατά συνέπεια ψηλότερο βαθμό προσοχής στις εκτιμήσεις των ακινήτων. Το γεγονός αυτό αντιπροσωπεύει μια σημαντική αβεβαιότητα εκτίμησης σε σχέση με την αποτίμηση των επενδύσεων σε ακίνητα.

Δεδομένης της σημαντικής επίδρασης στη χρηματοοικονομική θέση και επίδοση του Συγκροτήματος, της πολυπλοκότητας, της ανάγκης άσκησης σημαντικής κρίσης και των προαναφερθέντων αβεβαιοτήτων θεωρούμε ότι αυτό αποτελεί Κύριο Θέμα του Ελέγχου.

Αναφορά σε άλλες πληροφορίες

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες αποτελούνται από τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Έκθεση αλλά δεν περιλαμβάνουν τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελεγκτών επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφέρουμε οποιοδήποτε συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών, εκτός όπως απαιτείται από τον περί Εταιρειών Νόμο, Κεφ.113.

Σχετικά με τον έλεγχο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να διαβάσουμε τις άλλες πληροφορίες, έτσι ώστε να αξιολογήσουμε, κατά πόσο είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή με τη γνώση που έχουμε αποκτήσει κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ή διαφαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις διαδικασίες που έχουμε πραγματοποιήσει σχετικά με τις άλλες πληροφορίες που έχουμε παραλάβει πριν την ημερομηνία της έκθεσης του ανεξάρτητου ελεγκτή, συμπεράνουμε ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό.

Σε σχέση με τις άλλες πληροφορίες, δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα.

Σε σχέση με την Έκθεση Διαχείρισης, η έκθεσή μας παρουσιάζεται στην ενότητα “Έκθεση επί άλλων κανονιστικών και νομικών απαιτήσεων”.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ-ΕΕ και τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 113, και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις (συνεχ.)

Κατά την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας του Συγκροτήματος να συνεχίσει τη δραστηριότητά του, γνωστοποιώντας, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός εάν υπάρχει πρόθεση είτε να τεθεί η Εταιρεία σε εκκαθάριση ή να παύσει το Συγκρότημα τις δραστηριότητές του, ή δεν υπάρχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Το Διοικητικό Συμβούλιο και οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση είναι υπεύθυνοι για την επίβλεψη της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς του Συγκροτήματος.

Ευθύνες των ελεγκτών για τον έλεγχο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε λελογισμένη διασφάλιση κατά πόσον οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολό τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτών που περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Λελογισμένη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού βαθμού, αλλά όχι εγγύηση, ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Στο πλαίσιο ενός ελέγχου σύμφωνα με τα ΔΠΕ, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Αναγνωρίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιωδών σφαλμάτων στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλονται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και εφαρμόζοντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ενός ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι μεγαλύτερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις σχετικές με τον έλεγχο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, προκειμένου να σχεδιάσουμε ελεγκτικές διαδικασίες κατάλληλες για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου του Συγκροτήματος.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Ευθύνες των ελεγκτών για τον έλεγχο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων (συνεχ.)

- Συμπεραίνουμε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και, με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν, κατά πόσον υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα του Συγκροτήματος να συνεχίσει τη δραστηριότητά του. Εάν συμπεράνουμε, ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεσή μας να επισύρουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, ή εάν οι σχετικές γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται στα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτών. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα το Συγκρότημα να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και κατά πόσο οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και γεγονότα κατά τρόπο που να επιτυγχάνεται η αληθινή και δίκαιη εικόνα.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με τις χρηματοοικονομικές πληροφορίες των οντοτήτων ή επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Συγκροτήματος για να εκφράσουμε γνώμη επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επίσης, παρέχουμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση δήλωση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας που αφορούν στην ανεξαρτησία μας και κοινοποιούμε σε αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και, όπου είναι εφαρμόσιμο, ενέργειες που λαμβάνονται για την εξάλειψη των απειλών ή των μέτρων προστασίας που εφαρμόζονται.

Από τα θέματα που κοινοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και, ως εκ τούτου, αποτελούν τα κύρια θέματα ελέγχου. Περιγράφουμε τα θέματα αυτά στην έκθεση ελεγκτών.

Έκθεση επί άλλων κανονιστικών και νομικών απαιτήσεων

Άλλες κανονιστικές απαιτήσεις

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 10(2) του Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης ('ΕΕ') αριθ. 537/2014, παρέχουμε τις πιο κάτω πληροφορίες στην Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών, οι οποίες απαιτούνται επιπρόσθετα από τις απαιτήσεις των ΔΠΕ.

Ημερομηνία διορισμού και περίοδος αδιάλειπτης ελεγκτικής εργασίας

Έκθεση επί άλλων κανονιστικών και νομικών απαιτήσεων (συνεχ.)

Άλλες κανονιστικές απαιτήσεις (συνεχ.)

Ημερομηνία διορισμού και περίοδος αδιάλειπτης ελεγκτικής εργασίας (συνεχ.)

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως ελεγκτές του Συγκροτήματος στις 18 Οκτωβρίου 2022 από τη Γενική Συνέλευση των μελών της Εταιρείας. Ο διορισμός μας ανανεώνεται ετησίως με ψήφισμα των μετόχων και αντιπροσωπεύει μια συνολική περίοδο αδιάκοπου διορισμού ενός έτους καλύπτοντας τις περιόδους που έληξαν μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Συνοχή της έκθεσης ελεγκτών με την πρόσθετη έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Επιβεβαιώνουμε ότι η γνώμη μας επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η οποία εκφέρεται σε αυτήν την έκθεση, συνάδει με την πρόσθετη έκθεσή μας που παρουσιάστηκε στην Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας στις 17 Απριλίου 2024.

Παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της ΕΕ αριθ. 537/2014 όπως εφαρμόστηκε από το άρθρο 72 του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017, όπως τροποποιείται από καιρού εις καιρόν ('Ν.53(Ι)/2017').

Άλλα νομικά θέματα

Σύμφωνα με τις επιπρόσθετες απαιτήσεις του Νόμου Ν.53(Ι)/2017, και με βάση τις εργασίες που έγιναν κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας, αναφέρουμε τα πιο κάτω:

- Κατά τη γνώμη μας, η Έκθεση Διαχείρισης, η ετοιμασία της οποίας είναι ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου, έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 113 και οι πληροφορίες που δίνονται σε αυτή συνάδουν με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.
- Με βάση την γνώση και σύμφωνα με την κατανόηση της επιχείρησης και του περιβάλλοντος του Συγκροτήματος που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο, δεν εντοπίσαμε ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης.
- Κατά τη γνώμη μας, με βάση τις εργασίες που έγιναν κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας, οι πληροφορίες που συμπεριλαμβάνονται στη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των υποπαραγράφων (iv) και (v) της παραγράφου 2(α) του Άρθρου 151 του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 113, και η οποία περιλαμβάνεται ως ειδικό τμήμα στην ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 113 και συνάδουν με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.
- Με βάση την γνώση και σύμφωνα με την κατανόηση της επιχείρησης και του περιβάλλοντος του Συγκροτήματος που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης όσον αφορά τα στοιχεία που αφορούν τις υποπαραγράφους (iv) και (v) της παραγράφου 2(α) του Άρθρου 151 του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113. Δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες σε σχέση με αυτό το θέμα.
- Κατά τη γνώμη μας, με βάση τις εργασίες που έγιναν κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας, έχουν συμπεριληφθεί στη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που αναφέρονται στις υποπαραγράφους (i), (ii), (iii), (vi) και (vii) της παραγράφου 2(α) του Άρθρου 151 του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 113.

Άλλο θέμα

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για τα μέλη της Εταιρείας ως σώμα σύμφωνα με το Άρθρο 10(1) του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014 και το Άρθρο 69 του Νόμου Ν.53(Ι)/2017, και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε και δεν αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

Ο συνέταιρος ανάθεσης για αυτή την ανεξάρτητη έκθεση ελέγχου είναι ο κ. Ιάκωβος Π. Γαλανός.

Ιάκωβος Π. Γαλανός, FCA
Εγκεκριμένος Λογιστής και Εγγεγραμμένος Ελεγκτής
εκ μέρους και για λογαριασμό της

KPMG Limited
Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές
Εσπερίδων 14
1087 Λευκωσία, Κύπρος

19 Απριλίου 2024